

ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10 in 75/23; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1) je temeljni sistemski zakon na področju prava družb, ki med drugim določa statusna korporacijska pravila ustanovitve in poslovanja gospodarskih družb. O svojem poslovanju družba poroča preko raznih poročil. Svoje poslovanje tako lahko družba razkrije na več načinov, eden od načinov, ki je tudi zakonsko predpisan, pa je sestava letnega poročila. Gospodarske družbe (in tudi podjetniki) morajo enkrat letno sestaviti letno poročilo, katerega obseg in vsebina sta odvisna od njihove velikosti, pri čemer se umestitev v velikostni razred (mikro, majhne, srednje in velike družbe) določi na podlagi števila zaposlenih (povprečno število delavcev v poslovnem letu), čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive, kot to določa 55. člen ZGD-1.

V skladu z ZGD-1 je najbolj obširno letno poročilo družb, ki so zavezane k revidiranju. Letna poročila velikih in srednjih kapitalskih družb ter dvojnih družb morajo biti v skladu s 60. členom ZGD-1 sestavljena iz (najmanj) bilance stanja, izkaza poslovnega izida, izkaza denarnih tokov, izkaza gibanja kapitala, izkaza drugega vseobsegajočega donosa, priloge s pojasnili k izkazom, in poslovnega poročila iz 70. člena ZGD-1. Letno poročilo mora biti sestavljeno jasno in pregledno, izkazovati pa mora resničen in pošten prikaz premoženja in obveznosti družbe, njenega finančnega položaja ter poslovnega izida, kot to določa prvi odstavek 61. člena ZGD-1. Za pravilnost letnega poročila so vsak v skladu s svojimi pristojnostmi glede na posamezno obliko družbe odgovorni vsi člani organov vodenja in nadzora družbe, ki morajo skupno zagotavljati, da so letna poročila z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe in izjavo o nefinančnem poslovanju, sestavljena in objavljena v skladu z ZGD-1, slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (prvi odstavek 60.a člena ZGD-1).

Z letnim poročilom družba prikaže kako je v preteklem poslovnem letu delovala in poslovala ter kako je bila pri tem uspešna. Pri tem lahko seveda razkrije tudi več informacij od zakonsko predpisanih. Gre predvsem za informacije, ki se nanašajo na poslovne dogodke izven računovodskih izkazov. Razkritje takšnih informacij družbam prinaša koristi, kot so ugled, da družba ravna družbeno in socialno odgovorno, da skrbi za zaposlene, okolje in naravo ipd. S tem družbe pridobivajo tudi na prepoznavnosti in krepijo svojo konkurenčno prednost. Te informacije pa danes niso zanimive le za lastnike, ki jih zanima zlasti koliko dobička je družba dosegla v preteklem poslovnem letu, ali je dosegla zastavljene cilje, kakšni so načrti za prihodnja leta ter kako hitro napreduje, temveč tudi za druge zunanje uporabnike računovodskih informacij, kot so vlagatelji, dobavitelji, upniki, kupci, splošna javnost in država. Informacije o družbi pa so prav tako pomembne za notranje uporabnike računovodskih informacij, med njimi so zelo pomembni zaposleni v družbi, katerim se z vpogledom v družbino dogajanje omogoča, da se z družbo, v kateri so zaposleni, tudi bolj povežejo, kar se odraža v večjem zadovoljstvu na delovnem mestu in večji lojalnosti do delodajalca.

Čeprav se danes že večina družb odloči, da v letnem poročilu prostovoljno razkrijejo tudi širše informacije, ki se nanašajo na poslovne dogodke, o katerih družbe niso zavezane poročati, se občasno na podlagi analiz, preučitev in strokovnih mnenj izkaže za smotrno, da se razkritje nekaterih

informacij v zvezi s poslovanjem družb določi kot obvezno. Kadar odločitve sprejmejo pristojne institucije Evropske unije z uredbami kot unifikacijskimi predpisi ter z direktivami kot harmonizacijskimi predpisi, je treba nacionalno zakonodajo ustrezno uskladiti s pravom Evropske unije.

Zaradi prilagajanja in usklajevanja z evropskim pravom družb, je bilančni oziroma računovodski del področje ZGD-1, ki je v preteklosti doživelo veliko večjih sprememb. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 55/15; v nadaljnjem besedilu: ZGD-11) se je v slovenski pravni red delno prenesla Direktiva 2013/34/EU z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L št. 182 z dne 29. 6. 2013, str. 19; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/34/EU). Direktiva 2013/34/EU je na novo uredila pragove za razvrščanje družb med mikro, majhne, srednje in velike družbe, spremenila vsebino, obliko in obveznosti priprave konsolidiranega letnega poročila, spremenila vsebino priloge k računovodskim izkazom ter določila poenostavitve za mikro družbe. Direktiva 2013/34/EU je naložila tudi nove obveznosti za subjekte javnega interesa ter obveznost priprave in vsebino poročila o plačilih vladam za velike družbe, katerih dejavnost zajema raziskovanje, iskanje, odkrivanje, razvijanje in izkoriščanje zalog mineralov, nafte, zemeljskega plina in pragozdov. Poleg Direktive 2013/34/EU se je z ZGD-11 v pravni red Republike Slovenije delno prenesla tudi Direktiva 2014/56/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2006/43/ES o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze (UL L št. 158 z dne 27. 5. 2014, str. 196; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/56/EU), na podlagi katere se je uredilo revizorjevo poročilo in določile dodatne zahteve v zvezi z revizijsko komisijo. Z isto novelo se je uredilo tudi izvajanje Uredbe Komisije (ES) št. 1126/2008 z dne 3. novembra 2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1606/202/ES (UL L št. 320 z dne 29. 11. 2008, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1126/2008/ES), ki določa opcijo za države članice glede uporabe mednarodnih računovodskih standardov za določeno vrsto družb.

Nadalje se je v poglavje ZGD-1 o letnih poročilih poseglo z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 15/17; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1J), s katerim se je v slovenski pravni red prenesla Direktiva 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin (UL L št. 330 z dne 15. 11. 2014, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/95/EU). Glavni cilj te direktive je bilo izboljšanje družbene odgovornosti, za dosego katere morajo družbe pri svojem poslovanju in sprejemanju strategije upoštevati tudi socialna in okoljska vprašanja. Preglednost tako imenovanih »nefinančnih informacij« je lahko družbam v pomoč pri boljšem upravljanju nefinančnih tveganj in priložnosti. Za dosego navedenega cilja je Direktiva 2014/95/EU določila tudi obvezno razkrivanje pomembnih informacij v obliki izjave v okviru letnih poročil družb. Na podlagi Direktive 2014/95/EU je ZGD-1J k pripravi izjave o nefinančnem poslovanju zavezal subjekte javnega interesa, katerih povprečno število zaposlenih je večje od 500, pa tudi družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila in katerih povprečno število zaposlenih na konsolidirani ravni je večje od 500. Te družbe so v skladu z 70.c členom ZGD-1 dolžne v svoje poslovno poročilo vključiti izjavo o nefinančnem poslovanju ki, če je to potrebno za razumevanje razvoja, uspešnosti in položaja družbe ter učinka njenih dejavnosti, vsebuje informacije o okoljskih, socialnih in kadrovskih zadevah, spoštovanju človekovih pravic ter zadevah v zvezi z bojem proti korupciji in podkupovanju. Direktiva 2014/95/EU je izrecno določila, da so te obveznosti oproščene majhne in srednje družbe, čemur je sledil tudi ZGD-1J. Poleg izjave o nefinančnem poslovanju ZGD-1 v skladu z Direktivo 2013/34/EU v 70. členu določa tudi obveznost za družbe, ki so zavezane k reviziji, da v poslovno poročilo vključijo tudi izjavo o upravljanju družbe. Izjava o upravljanju družbe vključuje navedbo, ali družba pri svojem poslovanju uporablja kodeks, navedbo tega kodeksa, njegovo javno dostopnost ter navedbo posameznih določb kodeksa, ki jih družba ni upoštevala, z utemeljitvijo. Navedena določba je bila v ZGD-1 vključena s ciljem oblikovati

pregleden, učinkovit in razumljiv sistem upravljanja, ki vzbuja zaupanje vlagateljev, zaposlenih in tudi širše javnosti v sistem korporativnega upravljanja. Z namenom izboljšanja korporativnega upravljanja je ZGD-11 s spremembo petega odstavka 70. člena razširil krog družb, ki morajo v svoje poslovno poročilo vključiti izjavo o upravljanju družbe. Pred omenjeno novelo so izjavo o upravljanju družbe pripravljale samo javne družbe, po uveljavitvi novele pa vse družbe, ki so zavezane k reviziji. Z omenjeno izjavo se razkrivajo informacije o korporativnem upravljanju v posamezni družbi. Ti podatki so pomembni za deležnike, ki poslujejo z družbo (dobavitelji, upniki, delavci, država, banke, investitorji), saj jim omogočajo, da lahko, še preden začnejo sodelovati z družbo, ugotovijo, kakšno je upravljanje v družbi. Direktiva 2014/95/EU je določila dopolnitev vsebine izjave o upravljanju družbe z opisom politike raznolikosti zastopanja v organih vodenja ali nadzora (spolna, starostna, izobrazbena raznolikost). Omenjena določba je bila v ZGD-1 prenesena z novelo ZGD-11, pri čemer je ta obveznost veljala za vse družbe, ki so zavezane pripraviti poslovno poročilo. Zaradi potrebe po uskladitvi z Direktivo 2014/95/EU pa je »opis politike raznolikosti« z novelo ZGD-1J postal del izjave o upravljanju družbe in na ta način zavezal le družbe, ki so zavezane k reviziji.

S predlogom zakona se ponovno posega v poglavje ZGD-1 o letnih poročilih, saj se prenaša Direktiva (EU) 2021/2101 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2021 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja davčnih informacij v zvezi z dohodki s strani nekaterih podjetij in podružnic (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2021/2101/EU) in Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2022/2464/EU). Posega se tudi v del poglavja ZGD-1 o delniški družbi, ki ureja skupne določbe za organe vodenja ali nadzora, saj se prenaša Direktiva (EU) 2022/2381 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepov (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2022/2381/EU).

Evropska komisija je 13. 9. 2023 v javno obravnavo poslala osnutek delegirane direktive o spremembi Direktive 2013/34/EU z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (delegirana direktiva), s katero se ob upoštevanju vpliva inflacije predlaga povišanje pragov za določitev kategorije velikosti podjetja, saj ti pragovi niso bili spremenjeni že od leta 2013. Pragove za določitev kategorije velikosti podjetja določajo drugi, tretji in četrti ter posredno peti odstavek 55. člena ZGD-1, zato bo treba po morebitnim sprejetju delegirane direktive, ki je načrtovano za četrto četrtletje 2023, tudi ta člen uskladiti z evropskim pravnim redom. Za mikro družbo se predlagata novi merili, in sicer, da čisti prihodki od prodaje ne presegajo 875.000 eurov in da vrednost aktive ne presega 437.500 eurov. Za majhno družbo se predlagata novi merili, da čisti prihodki od prodaje ne presegajo 10.000.000 eurov in da vrednost aktive ne presega 5.000.000 eurov. Predlagani sta tudi novi merili za srednjo družbo, in sicer da čisti prihodki od prodaje ne presegajo 50.000.000 eurov in da vrednost aktive ne presega 25.000.000 eurov. Predlagana nova merila bodo veljala tudi za določitev velike družbe. Predlog osnutka delegirane direktive predvideva, da se bodo določbe uporabljale od 1. januarja 2024 za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje. Predlagano je tudi, da bo treba določbe nacionalne zakonodaje s predlogom direktive uskladiti najpozneje v 12 mesecih od začetka njene veljavnosti.

Direktiva 2021/2101/EU

Splošni cilj Direktive 2021/2101/EU, ki sta jo Evropski parlament in Svet evropske unije sprejela 24. 11. 2021 je zagotoviti preglednost poslovanja gospodarskih družb, ki je ključna za dobro delovanje notranjega trga.

Komisija je že v svojem sporočilu z dne 25. oktobra 2011 z naslovom »Obnovljena strategija EU za družbeno odgovornost podjetij za obdobje 2011–14« družbeno odgovornost gospodarskih družb opredelila kot odgovornost za njihov vpliv na družbo. Družbeno odgovornost podjetij bi morale voditi družbe. Družbena odgovornost podjetij pomeni, da si družbe pri svojih vsakodnevnih poslovnih dejavnostih prostovoljno prizadevajo upoštevati družbene in okoljske potrebe. Javni organi pa lahko zagotavljajo podporo s premišljeno kombinacijo prostovoljnih ukrepov politike in po potrebi z dopolnilnimi predpisi. Družbe lahko presežejo spoštovanje zakonov in postanejo družbeno odgovorna z vključevanjem socialnih, okoljskih, etičnih in potrošniških vprašanj ter vprašanj v zvezi s človekovimi pravicami v poslovno strategijo in dejavnosti.

Komisija je nato dne 16. decembra 2014 z dokumentom z naslovom »Delovni program Komisije za leto 2015 – Nov začetek« in v svojih sporočilih z dne 27. oktobra 2015 z naslovom »Delovni program Komisije za leto 2016 – Čas je za drugačen pristop« izpostavila potrebo po večji pravičnosti in preglednosti poslovanja gospodarskih družb.

Tudi Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 26. marca 2019 poudaril potrebo po širšem javnem poročanju po državah kot sredstvu za povečanje preglednosti in krepitev javnega nadzora nad poslovanjem družb. Vzporedno z delom, ki ga je Svet opravil v boju proti izogibanju davkom od dohodkov pravnih oseb, je postalo nujno okrepiti javni nadzor nad plačevanjem davkov od dohodkov pravnih oseb (ustanovljenih s strani največjih družb – t.i. multinacionalk), ki poslujejo v Uniji, da bi se dodatno spodbudila preglednost in družbena odgovornost družb, s čimer bi se prispevalo k splošni blaginji celotne družbe. Takšen nadzor je treba zagotoviti tudi za spodbujanje bolj informirane javne razprave, zlasti o ravni izpolnjevanja davčnih obveznosti nekaterih največjih družb (multinacionalk), ki poslujejo v Evropski uniji, in učinku izpolnjevanja davčnih obveznosti na realno gospodarstvo. Po oceni Komisije je opredelitev skupnih pravil o preglednosti davka od dohodkov pravnih oseb v splošnem gospodarskem interesu, saj se s tem zagotovijo enakovredni zaščitni ukrepi v vsej Evropski uniji za splošno zaščito vlagateljev, upnikov in drugih tretjih oseb, s tem pa se prispeva k ponovni pridobitvi zaupanja državljanov Evropske unije v pravičnost nacionalnih davčnih sistemov. Takšen javni nadzor je mogoče doseči s poročanjem o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, ne glede na to, kje ima obvladujoča družba skupine ali družba, ki ne obvladuje družb skupini, posluje pa na ozemljih več držav preko podružnic, svoj sedež (ali na območju Evropske unije ali izven tega območja).

Po oceni Komisije bo več preglednosti pri razkrivanju finančnih podatkov koristilo vsem, saj bo s tem civilna družba bolj vključena, zaposleni bolje obveščeni in vlagatelji bolj naklonjeni tveganjem. Po drugi strani bodo zaradi boljših odnosov z deležniki koristi občutile tudi družbe, kar bo vodilo do večje stabilnosti in lažjega dostopa do financiranja zaradi jasnejšega profila tveganja in boljšega ugleda.

Javno poročanje o nekaterih informacijah v zvezi z dohodki družb po državah (t.i. *public country by country reporting*) je učinkovito in ustrezno orodje za povečanje preglednosti v zvezi z dejavnostmi multinacionalk in za omogočanje, da lahko javnost oceni učinek teh dejavnosti na realno gospodarstvo. Poleg tega takšno poročanje izboljšuje zmožnost delničarjev, da pravilno ocenijo tveganja, ki jih prevzemajo družbe, vodi do naložbenih strategij, ki temeljijo na točnih in primerljivih informacijah, in povečuje zmožnost nosilcev odločanja, da ocenijo učinkovitost in vpliv nacionalne zakonodaje. Hkrati bo javno poročanje pozitivno vplivalo tudi na področje pravic zaposlenih do obveščanja in posvetovanja, kot so določene v Direktivi 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta, saj bodo lahko zaposleni s pomočjo več informacij izboljšali svoje vedenje o dejavnostih družbe ter zato tudi izboljšali kakovost dialoga, ki poteka znotraj družbe, v kateri so zaposleni. Ob vsem navedenem pa je zelo pomembno tudi poskrbeti, da se javni nadzor nad določenimi informacijami v zvezi z dohodki družb izvaja brez škode naložbenemu okolju ter konkurenčnosti družb Evropske unije, vključno z malimi in srednjimi družbami, kot so določena v Direktivi 2013/34/EU.

Direktiva 2021/2101/EU določa zahtevo, da nekatere največje družbe, ki obvladujejo družbe v skupini (multinacionalke) in katerih prihodek na konsolidirani ravni v dveh preteklih zaporednih poslovnih letih obakrat presega skupno 750.000.000 eurov, pripravijo, objavijo oziroma omogočijo dostop do poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki. Enaka zahteva velja tudi za »samostojne« družbe (torej družbe, ki niso del skupine), če glede prihodka presežejo navedeni prag 750.000.000 eurov. Prav tako se k objavi oziroma zagotovitvi dostopa do poročila zavezuje odvisne družbe in podružnice tujega podjetja iz tretje države, če so izpolnjeni določeni pogoji. Odvisne družbe in podružnice tujega podjetja iz tretje države so dolžne objaviti oziroma zagotoviti dostop do poročila obvladujoče družbe iz tretje države, če ta le-tega ustrezno pripravi. Če odvisna družba ali podružnica poročila v zvezi z dohodki od svoje obvladujoče družbe ne pridobita, od nje zahtevata, da zagotovi vse podatke, potrebne za pripravo poročila. Če družba zahtevanih podatkov ne predloži, odvisna družba ali podružnica pripravi in objavi oziroma zagotovi dostop do poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki, ki vsebuje podatke, ki jih ima na voljo, jih je prejela ali pridobila od družbe, skupaj z izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih njena obvladujoča oziroma matična družba ni predložila. Obveznost tako velja za vse odvisne družbe in podružnice družb iz tretjih držav, razen za družbe, povezane družbe in podružnice, če imajo vse sedež le v eni državi članici.

Direktiva določa tudi vsebino poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki gospodarskih družb. Navedeno poročilo mora vsebovati informacije v zvezi z vsemi dejavnostmi družbe, vključno z dejavnostmi vseh povezanih družb, konsolidiranih v računovodskih izkazih za posamezno poslovno leto, za katero je treba pripraviti poročilo (če prihodek v dveh preteklih zaporednih poslovnih letih obakrat presega 750.000.000 eurov). Poročilo mora tako vsebovati seznam vseh odvisnih družb s sedežem v Evropski uniji ali v davčnih ureditvah iz Priloge I in, po potrebi, iz Priloge II k relevantni različici Skleпов Sveta o posodobljenem seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene. Sklepe Sveta o seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, je prvič 5. decembra 2017 sprejel Svet za ekonomske in finančne zadeve (v nadaljnjem besedilu: ECOFIN) oziroma potrdil seznam in priporočila za zadevne jurisdikcije o ukrepih, ki jih morajo sprejeti, da bi bile umaknjene s seznama. Na podlagi sklepov sveta ECOFIN skupina za kodeks ravnanja ob pomoči Komisije vodi razprave z jurisdikcijami, uvrščenimi na seznam, da bi se dogovorili o ukrepih, ki se od njih pričakujejo, in spremljanju teh ukrepov, če želijo, da se s seznama umaknejo. Skupina za kodeks ravnanja na podlagi morebitnih novih sprejetih zavez in izvajanja teh zavez priporoči posodobitev seznama jurisdikcij, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene. Sklep o spremembi seznama sprejme svet na podlagi pomembnih dejstev, ki mu jih nudi skupina za kodeks ravnanja. Kriteriji za uvrstitev na seznam so preglednost (transparentnost), pravična obdavčitev in ukrepi za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička. Seznam EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, pomaga oziroma omogoča državam članicam EU strožje obravnavati države, ki spodbujajo zlorabe davčnih pravil in praks. Cilj seznama ni poimensko izpostavljati države in jih sramotiti, temveč spodbuditi pozitivne spremembe s sodelovanjem. Seznam jurisdikcij namreč temelji na stalnem in dinamičnem procesu, ki določa merila v skladu z mednarodnimi davčnimi standardi, države podvrže pregledom glede na ta merila, sodeluje z državami, ki tega ne izpolnjujejo, črta države s seznama, potem ko se zavežejo, da bodo izpolnile merila, ali ukrepajo, ter spremlja razvoj s ciljem, da se zagotavlja, da jurisdikcije ne bodo zaostajale za reformami. Davčne ureditve, ki še niso v skladu z vsemi mednarodnimi davčnimi standardi, vendar so se zavezale k reformam, so vključene v prilogo II seznama. Ko davčna ureditev izpolni vse svoje obveznosti, se iz priloge črta.

Ob vsem navedenem pa direktiva zahteva tudi, da se razkritje informacije o družbah omeji na tisto, kar je nujno, da se omogoči učinkovit javni nadzor, tako da razkritje ne povzroči nesorazmernih tveganj ali škode za družbe z vidika konkurenčnosti ali morebitnih napačnih razlag v zvezi s posameznimi družbami. Družbe imajo tako na podlagi direktive pravico, da iz poročila začasno izpustijo določeno informacijo, ki jo bi sicer morale razkriti, če bi to razkritje resno škodovalo poslovnemu položaju družbe, na katero se poročilo nanaša, pod pogojem, da jasno razkrijejo obstoj

razloga za odlog, ki ga v poročilu tudi obrazložijo in priložijo ustrezna dokazila. Informacije, ki jih družba izpusti, je treba razkriti v poznejšem poročilu o davčnih informacijah v zvezi z dohodki v največ petih letih od datuma prve izpustitve. Ne glede na navedeno pa družba nikoli ne sme iz poročila izpustiti podatkov, ki se nanašajo na informacije o davčnih ureditvah, navedenih v Prilogi I in Prilogi II k relevantni različici Skleпов Sveta o posodobljenem seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene.

Prav tako direktiva določa strožji režim za davčne ureditve iz Priloge I in Priloge II k relevantni različici Skleпов Sveta o posodobljenem seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, v zvezi s podajanjem informacij. Namreč, družbe so v poročilu o davčnih informacijah v zvezi z dohodki dolžne razkriti informacije za vsako posamezno davčno ureditev iz navedenih prilog, enako kot morajo biti informacije v poročilu razčlenjene po državah članicah. Le za druge davčne ureditve (torej tiste izven Evropske unije in tiste, ki niso navedene v eni ali drugi omenjeni prilogi), lahko družba informacije v poročilu poda združeno.

Ker je pomembno zagotoviti, da so podatki primerljivi, bo na podlagi direktive Komisija z izvedbenim aktom določila skupno predlogo in strojno berljive elektronske oblike poročanja za predložitev poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki. Izvedbeni akt bo izdan kot uredba, ki je v državah članicah neposredno uporabljiva in zato ZGD-1 ne bo treba ponovno dopolniti in dodatno uskladiti s pravom Evropske unije.

Z namenom krepitev preglednosti in družbene odgovornost podjetij do vlagateljev, upnikov, drugih tretjih strani in širše javnosti ter zagotovitve ustreznega upravljanja, direktiva določa skupno odgovornost članov upravnih, poslovnih in nadzornih organov družb, za zagotovitev skladnosti z obveznostmi poročanja v skladu s to direktivo. Glede na to, da lahko člani upravnih, poslovnih in nadzornih organov odvisnih družb, ki imajo sedež v Evropski uniji in ki jih nadzira obvladujoča družba s sedežem zunaj Evropske unije, ali oseba oziroma osebe, odgovorne za izvajanje formalnosti v zvezi z razkritjem za podružnico (zastopnik tujega podjetja iz tretje države), le omejeno poznajo vsebino poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki družbe, ki ga pripravi obvladujoča družba, ali lahko imajo le omejeno možnost prejeti take informacije ali poročilo od obvladujoče družbe, bi morali biti ti člani ali te osebe odgovorni za to, da je bilo poročilo o davčnih informacijah njihove obvladujoče družbe ali družbe, ki je ustanovilo podružnico, po njihovem najboljšem vedenju in sposobnostih pripravljeno in objavljeno na način, kot to določa direktiva, oziroma da je odvisna družba ali podružnica pripravila, objavila in omogočila dostop do vseh informacij, ki jih ima na voljo, jih je prejela ali pridobila. Če so informacije ali poročilo nepopolni, se odgovornost navedenih oseb razširi tudi na objavo izjave, v kateri odvisna družba ali podružnica navede, da ji obvladujoča družba ali družba, ki je ustanovila podružnico, ni dala na voljo vseh potrebnih informacij.

Direktiva glede nadzora nad poročanjem družb vključuje tudi revizorja. Ta v primeru, ko so računovodski izkazi družbe podvrženi revidiranju, v revizijskem poročilu navede, ali je morala družba za poslovno leto pred poslovnim letom, za katero so bili pripravljene računovodski izkazi, ki se revidirajo, objaviti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, in če da, ali je bilo poročilo objavljeno, kot to določa direktiva.

Glede obveznosti objave poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki družb in izjave odvisne družbe ali podružnice, da obvladujoča družba ali družba, ki je ustanovila podružnico, ni dala na voljo vseh potrebnih informacij za sestavo popolnega poročila, direktiva določa rok 12 mesecev od datuma bilance stanja za poslovno leto, za katero je bilo poročilo pripravljeno. Poleg tega direktiva zahteva tudi, da sta poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki družb in izjava v vsaj enem od uradnih jezikov Evropske unije brezplačno dostopna javnosti najpozneje v 12 mesecih po datumu bilance stanja za poslovno leto, za katero je bilo poročilo pripravljeno, na spletnem mestu obvladujoče družbe

skupine ali družbe, ki ni del skupine, ali odvisne družbe ali z njo povezane družbe ali podružnice ali družbe, ki je ustanovilo podružnico.

Stanje in pristojnosti glede poročanja družb v Sloveniji

Izvajanje letnega poročanja po državah za mednarodne skupine podjetij, katerih letni konsolidirani prihodki znašajo 750.000.000 EUR je eden izmed ukrepov Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: OECD), katerih cilj je obdavčitev dobičkov tam, kjer so ustvarjeni. V zvezi s tem je OECD leta 2013 sprejela akcijski načrt v zvezi z določenimi davčnimi načrtovanji, ki se pojmuje kot zmanjševanje davčne osnove in prenašanje dobička (angl. Base Erosion and Profit Shifting Project, kratica: BEPS). V tem akcijskem načrtu je OECD predstavila 15 ukrepov, t. i. BEPS ukrepov. Kot rezultat skupnega dela držav G20 in držav OECD ter široke vključenosti držav v razvoju in sodelovanja mednarodnih integracij, vključno z Evropsko unijo, so bila oktobra 2015 predstavljena in sprejeta končna poročila 15 ukrepov BEPS, ki so objavljena na spletni strani OECD. Ukrep 13 tako predvideva, da morajo mednarodne skupine podjetij, katerih letni konsolidirani prihodki znašajo 750.000.000 EUR, v poročilu po državah vsako leto in za vsako jurisdikcijo, v kateri poslujejo, navesti sledeče informacije: prihodek, dobiček (izgubo) pred plačilom davka na dobiček, plačan in obračunan davek od dohodkov, izkazani kapital, nerazporejen dobiček, število zaposlenih, vrednost opredmetenih sredstev, razen denarja in denarnih ustreznikov, in sicer glede na posamezno jurisdikcijo, v kateri deluje mednarodna skupina podjetij, ter tudi vse osebe v sestavi skupine, ki poslujejo v posameznih jurisdikcijah in vrsto glavnih poslovnih dejavnosti.

Navedenemu sprejetemu mednarodnemu pristopu je sledila tudi Evropska unija in sicer s sprejetjem Direktive Sveta (EU) 2016/881 z dne 25. maja 2016 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave informacij na področju obdavčenja (v nadaljevanju: Direktiva 2016/881/EU), ki je v slovenski pravni red prenesena z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2J). Poročilo po državah (v nadaljnjem besedilu: CbCR) se je prvič izmenjalo v letu 2018 za davčno leto 2016. Izvajanje pravil za poročanje in izmenjavo poročil na podlagi III.B poglavja ZDavP-2, je določeno s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 30/2017), in sicer s členi 86.c do 86.g ter s Prilogo 21, ki vsebuje Navodilo o obliki, vsebini in načinu dostave poročil po državah poročevalcev mednarodnih skupin podjetij Finančni upravi RS. Priloga 21 je bila dopolnjena v Uradnem listu št. 37/18 z dne 1. 6. 2018 in 106/20 z dne 30. 7. 2020).

Za razliko od CbCR poročila, ki ga mora davčnemu organu predložiti poročevalec (načeloma krovno matično podjetje mednarodne skupine podjetij), pa mora Obvestilo o obveznosti poročanja po državah (v nadaljnjem besedilu: Obvestilo CbCR) izpolniti in davčnemu organu predložiti vsak davčni zavezanec, ki je del (oseba v sestavi) mednarodne skupine podjetij, ki vključuje dve ali več podjetij, katerih davčno rezidentstvo je v različnih davčnih jurisdikcijah oziroma vključuje podjetje, ki je rezident za davčne namene v eni jurisdikciji in hkrati zavezan k plačilu davka v zvezi z dejavnostjo, ki se opravlja prek poslovne enote v drugi jurisdikciji, če je skupni konsolidirani prihodek takšne skupine podjetij v poslovnem letu neposredno pred poslovnim letom poročanja enak ali presega 750.000.000 evrov.

Vsebina in način predlaganja Obvestila CbCR sta določena s 86.e členom Pravilnika o izvajanju ZDavP-2. Obvestilo CbCR mora davčni zavezanec predložiti v elektronski obliki, hkrati s predložitvijo davčnega obračuna davka od dohodkov pravnih oseb.

Poročanje po državah predvideva tudi Direktiva 2013/36/EU o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES, ki je v slovenski pravni red prenesena z Zakonom o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij (Uradni list RS, št. 123/21).

Borznoposredniške družbe, ki imajo podružnice ali odvisna podjetja, ki so finančne institucije, kot so opredeljene v 26. točki prvega odstavka 4. člena Uredbe 575/2013/EU, v državi članici ali tretji državi, ki ni država članica ali tretja država, v kateri je bilo izdano dovoljenje borznoposredniški družbi, letno razkrijejo naslednje informacije po posameznih državah članicah in tretjih državah: ime, naravo dejavnosti in lokacijo vseh odvisnih podjetij in podružnic; promet; število zaposlenih v ekvivalentu polnega delovnega časa; dobiček ali izgubo pred obdavčitvijo; davek na poslovni izid; in obseg prejetih javnih subvencij oziroma javne podpore. Te informacije se revidirajo v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje, in se objavijo, kadar je mogoče, kot priloga k letnim računovodskim izkazom ali, kadar je ustrezno, konsolidiranim računovodskim izkazom borznoposredniške družbe.

Direktiva 2022/2464/EU

Evropska komisija se je leta 2019 v Evropskem zelenem dogovoru (v nadaljnjem besedilu: evropski zeleni dogovor) zavezala, da bo pregledala določbe o nefinančnem poročanju iz Direktive 2014/95/EU. Cilj evropskega zelenega dogovora je do leta 2050 preoblikovati Unijo v sodobno, z viri gospodarno in konkurenčno gospodarstvo brez neto emisij toplogrednih plinov. Njegov cilj je tudi zavarovati, ohraniti in poživiti naravni kapital Unije ter zaščititi zdravje in dobrobit državljanov Unije pred nevarnostmi in vplivi, ki izhajajo iz okolja.

Komisija je v svojem sporočilu z dne 8. marca 2018 z naslovom »Aksijski načrt: financiranje trajnostne rasti« (v nadaljnjem besedilu: akcijski načrt za financiranje trajnostne rasti) določila ukrepe za doseganje ciljev, ki so: preusmeriti kapitalske tokove v naložbe v trajnostno rast, da bi dosegli trajnostno in vključujočo rast, obvladati finančna tveganja, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, izčrpavanja virov, degradacije okolja in socialnih vprašanj, ter spodbuditi preglednost in dolgoročno naravnost finančnih in gospodarskih dejavnosti. Predpogoj za doseganje teh ciljev je, da nekatere kategorije podjetij razkrijejo relevantne, primerljive in zanesljive informacije o trajnostnosti.

Evropski parlament in Svet sta v okviru izvajanja akcijskega načrta za financiranje trajnostne rasti sprejela več zakonodajnih aktov¹ z ukrepi za zagotovitev, da ima finančni sektor pomembno vlogo pri doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora. Za uspešno izvajanje evropskega zelenega dogovora in akcijskega načrta za financiranje trajnostne rasti so bistvenega pomena boljši podatki podjetij o tveganjih glede trajnostnosti, ki so jim izpostavljena, ter o njihovem lastnem vplivu na ljudi in okolje. V okviru omenjenih ukrepov je bila sprejeta tudi Direktiva 2022/2464/EU, ki posodablja določbe glede nefinančnega poročanja in naslavlja izzive in pomanjkljivosti trenutne ureditve. Ta direktiva lahko s povečanjem odgovornosti in preglednosti podjetij glede njihovega vpliva na ljudi in okolje prispeva tudi h krepitvi odnosov med podjetji in družbo. Ustvarila bo tudi priložnosti za podjetja,

¹ Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev ureja, kako morajo udeleženci na finančnem trgu in finančni svetovalci končnim vlagateljem in lastnikom sredstev razkriti informacije o trajnostnosti.

Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 vzpostavlja klasifikacijski sistem za okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti z namenom povečanja trajnostnih naložb in boja proti lažnemu zelenemu oglaševanju finančnih produktov, za katere se neupravičeno trdi, da so trajnostni.

Uredba (EU) 2019/2089 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o spremembi Uredbe (EU) 2016/1011 glede referenčnih vrednosti EU za podnebni prehod, referenčnih vrednosti EU, usklajenih s Pariškim sporazumom, in s trajnostnostjo povezanih razkritij za referenčne vrednosti, ki jo dopolnjujejo delegirane uredbe Komisije, ujava okoljske, socialne in upravljalvske zahteve glede razkritja za upravljavce referenčnih vrednosti ter minimalne standarde za oblikovanje referenčnih vrednosti EU za podnebni prehod in referenčnih vrednosti EU, usklajenih s Pariškim sporazumom.

Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 od velikih institucij, ki so izdale vrednostne papirje, sprejete v trgovanje na reguliranem trgu, zahteva, da od 28. junija 2022 naprej razkrivajo informacije o okoljskih, socialnih in upravljalvskih tveganjih.

Bonitetni okvir za investicijska podjetja, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2019/2033 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o bonitetnih zahtevah za investicijska podjetja ter o spremembi uredb (EU) št. 1093/2010, (EU) št. 575/2013, (EU) št. 600/2014 in (EU) št. 806/2014 in Direktivo (EU) 2019/2034 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij ter o spremembi direktiv 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU in 2014/65/EU, vsebuje določbe o uvedbi okoljskega, socialnega in upravljalvskega vidika tveganj v proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) s strani pristojnih organov ter vsebuje zahteve glede razkritja okoljskih, socialnih in upravljalvskih tveganj za investicijska podjetja, ki se uporabljajo od 26. decembra 2022. Komisija je 6. julija 2021 na podlagi akcijskega načrta za financiranje trajnostne rasti sprejela tudi predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropskih zelenih obveznicah.

vlagatelje, civilno družbo in druge deležnike, da z digitalnimi tehnologijami korenito izboljšajo način poročanja in uporabo informacij o trajnostnosti.

Kot je bolj podrobno pojasnjeno že v 1. točki uvoda tega predloga, trenutna ureditev sledi določbam Direktive 2014/95/EU, ki je bila v naš pravni red prenesena z ZGD-1J. V 70.c členu ZGD-1 se je na novo določila obveznost priprave izjave o nefinančnem poslovanju za vse družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih je večje od 500, pa tudi družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila in katerih povprečno število zaposlenih na konsolidirani ravni je večje od 500. Hkrati pa se je razširil seznam pravnih oseb, ki so zavezane sprejeti izjavo o upravljanju družbe – in sicer na vse družbe, ki so zavezane k reviziji. Del te izjave je tudi politika raznolikosti, katero mora družba sprejeti, ali pa pojasniti, zakaj je ni sprejela (peti odstavek 70. člena ZGD-1).

V skladu z Direktivo 2014/95/EU je Komisija leta 2017 objavila nezavezujoče smernice za poročanje podjetij. Leta 2019 je objavila dodatne smernice za poročanje informacij, povezanih s podnebjem. Te smernice niso dovolj izboljšale kakovosti informacij, ki jih razkrivajo podjetja v skladu z Direktivo 2014/95/EU.

V praksi se je izkazalo, da so javno dostopne informacije o vplivu nefinančnih in trajnostnih problematik na družbe in o vplivu družb samih na širše okolje pomanjkljive, saj:

- posredovane informacije niso dovolj zanesljive in med seboj primerljive,
- družbe ne posredujejo vseh nefinančnih informacij, za katere uporabniki menijo, da so potrebne, mnoge pa posredujejo informacije, za katere uporabniki menijo, da niso pomembne,
- nekatere družbe trenutno ne poročajo o nefinančnih vidikih delovanja, vlagatelji pa si tovrstnih informacij želijo,
- tudi kadar so predmet poročanja, nefinančne informacije družb niso v zadostni meri dostopne vlagateljem in drugim uporabnikom,
- obstaja negotovost družb pri odločanju, katere podatke je treba sporočiti ter kako in kam jih posredovati (nepotrebni stroški, nekatere dodatne zahteve po poročanju v določenih sektorjih).

Zaradi navedenih pomanjkljivosti:

1. vlagatelji ne morejo v zadostni meri upoštevati tveganj in priložnosti, povezanih s trajnostnostjo in socialno-okoljskimi vplivi njihovih naložb. Naložbe brez primerne ocene tveganj trajnostnega upravljanja predstavljajo sistemski problem, saj niso v zadostni meri usmerjene v družbe, ki prispevajo k razreševanju težav, povezanih s trajnostnostjo;
2. organizacije civilne družbe, sindikati in drugi akterji družbam ne morejo učinkovito naložiti odgovornosti za vpliv na širšo družbeno skupnost in okolje, kar posledično ustvarja primanjkljaj odgovornega delovanja in zaupanja v družbe ter v socialno tržno gospodarstvo;
3. evropski notranji trg nezadostno izkorišča potencial za implementacijo evropskega zelenega dogovora in doseganje ciljev trajnostnega razvoja.

Cilj direktive je izboljšati poročanje o trajnostnosti z najnižjimi možnimi stroški, da bi bolje izkoristili potencial evropskega enotnega trga za prispevanje k prehodu k popolnoma trajnostnemu in vključujočemu gospodarskemu in finančnemu sistemu v skladu z evropskim zelenim dogovorom in cilji OZN glede trajnostnega razvoja.

Namen direktive je zagotoviti:

- boljšo obveščenost vlagateljev in širše družbene skupnosti o tveganjih, ki jih za družbe predstavljajo trajnostne zadeve, ter o vplivu družb na okolje in širšo družbeno skupnost, kar bo pomembno prispevalo k doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora, družbe pa bodo postale odgovornejše za svoje vplive na ljudi in okolje, s čimer se bo okrepilo zaupanje med njimi in širšo družbeno skupnostjo,
- večjo primernost, primerljivost, zanesljivost, dostopnost in uporabo teh podatkov,

- dolgoročno zmanjšanje stroškov, povezanih s poročanjem, z bolj jasno določitvijo bistvenih informacij, ki jih je treba poročati.

Direktiva spreminja več pravnih predpisov. Spreminja Direktivo 2013/34/EU (t.i. računovodsko direktivo), zaradi česar je potrebna predmetna sprememba ZGD-1. Prav tako spreminja direktivo o preglednosti², revizijsko direktivo³ in revizijsko uredbo⁴, ki pa se v naš pravni red prenašajo z drugimi predpisi, zato njihove spremembe niso vključene v predlog zakona.

V primerjavi z zahtevami glede poročanja o nefinančnih informacijah iz Direktive 2014/95/EU so glavne novosti direktive naslednje:

1. širitev zavezancev za poročanje
 - na vse velike družbe (ni več praga 500 zaposlenih in ne velja le za subjekte javnega interesa),
 - z dvoletnim časovnim zamikom (za finančna leta od 1. 1. 2026) tudi na majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu. Te imajo možnost, da dve leti ne pripravijo poročila o trajnostnosti, če v poslovnem poročilo navedejo razloge za to. Za preostale majhne in srednje družbe, ki so na borzi, bo uporaba standardov in trajnostnega poročanja prostovoljna, želi pa se jih spodbuditi k njihovi uporabi, saj bodo imela večjo možnost za pridobitev investitorjev.
 2. širitev obsega in vsebine trajnostnih informacij, ki se morajo poročati
 - veliko podrobneje opredeljuje informacije, ki jih morajo družbe razkriti,
 - družbe bodo morale trajnostne zadeve vključiti v poslovni model, strategijo in cilje, kar bo vplivalo tudi na samo poslovanje in upravljanje teh družb ter postopke revizije.
 3. uvedba Evropskih standardov trajnostnega poročanja (ESRS)
- Podrobnejšo vsebino in način poročanja določajo standardi trajnostnega poročanja. Sprejme jih Evropska komisija v sodelovanju z drugimi deležniki, razvoj standardov pa izvede Evropska svetovalna skupina za finančno poročanje (EFRAG).
4. objava v enotni elektronski obliki znotraj poslovnega poročila
 5. pomembnejša vloga zakonitih revizorjev pri dajanju zagotovil v zvezi s trajnostnim poročanjem
 - podaja mnenja v skladu s poslom dajanja omejenega zagotovila (kasneje skladno s poslom dajanja razumnega zagotovila),
 - enako mnenje bodo lahko podali neodvisni izvajalci storitev dajanja zagotovil, če se država članica odloči za to možnost.

Direktiva 2022/2381/EU

Enakost med ženskami in moškimi je ena izmed temeljnih vrednot v Evropski uniji, ki izhaja iz Pogodbe o Evropski uniji. Prav tako je v 23. členu Listine Evropske unije o temeljnih pravicah⁵ določeno, da je treba enakost žensk in moških zagotoviti na vseh področjih. Pobude in prizadevanja

² Direktiva 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES.

³ Direktiva 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS ter razveljavitvi Direktive Sveta 84/253/EGS.

⁴ Uredba (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa in razveljavitvi Sklepa Komisije 2005/909/ES.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A12012P%2FTXT>

različnih institucij, povezane s spodbujanjem enakosti spolov na položajih odločanja v gospodarstvu, segajo že desetletja nazaj. Svet EU je izdal priporočila za bolj dejavno vlogo in večjo zastopanost žensk v organih odločanja na vseh ravneh že leta 1984⁶ in 1996⁷; nato je marca 2011 sprejel sklepe, v katerih je poudaril, da so politike enakosti spolov ključnega pomena za gospodarsko rast, blaginjo in konkurenčnost ter pozval k ukrepanju za spodbujanje uravnotežene zastopanosti žensk in moških pri odločanju na vseh ravneh in vseh področjih. Evropski parlament je večkrat pozval družbe in države članice, naj povečajo zastopanost žensk v organih odločanja, ter Komisijo spodbudil, naj predlaga zakonodajne kvote za doseg kritičnega praga 30 % zastopanosti žensk v vodstvenih organih do leta 2015 in 40 % do leta 2020⁸. Pred pripravo predloga Direktive 2022/2381/EU je Komisija objavila več sporočil⁹, ki so obravnavala stanje na tem področju, v katerih je pozivala družbe, da s samourejevalnimi ukrepi povečajo zastopanost manj zastopanega spola med osebami, odgovornimi za vodenje in nadzor družb. Prav tako se je Komisija zavezala, da si bo prizadevala za pravičnejše zastopanje žensk in moških na položajih odločanja v gospodarstvu in da bo po potrebi uporabila svoje pristojnosti za uresničitev navedenih zavez.

Ker na podlagi nezavezujočih priporočil ni bilo napredka, je Komisija leta 2012 pripravila Predlog Direktive o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med neizvršnimi direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepov (COM(2012) 614 final). Razprave v okviru delovne skupine na Svetu so potrdile, da cilj predlagane direktive uživa široko podporo, vendar pa so besedilu predloga direktive določene delegacije nasprotovale, predvsem temu, da predlog ni v skladu z načelom subsidiarnosti in sorazmernosti. Zato se Svet ni mogel dogovoriti o končnem besedilu. Šele med francoskim predsedovanjem, februarja 2022, sta Svet in Evropski parlament dosegla politični dogovor o novem pravnem aktu EU, ki spodbuja bolj uravnoteženo zastopanost spolov v upravnih odborih družb, ki kotirajo na borzi. Svet je nato 17. oktobra 2022 sprejel končno besedilo direktive, ki je z objavo v Uradnem listu EU začela veljati 28. 12. 2022.

Države članice si že več desetletij prizadevajo spodbujati enakost spolov v gospodarskem odločanju. To so poskusile z različnimi ukrepi, od sprejetja nacionalnih zakonodaj do spodbujanja samourejanja in sprejemanja priporočil (t.i. »mehkimi ukrepi«). V nekaterih državah članicah pa niso bili uvedeni nobeni ukrepi. Napredek v smeri večje zastopanosti žensk med osebami, odgovornimi za vodenje in nadzor družb, je v državah članicah zelo počasen; med letoma 2003 in 2010 se je delež žensk na teh položajih v povprečju povečeval za 0,5 odstotne točke na leto, med letoma 2010 in 2015 se je povečal na 2,1 odstotne točke na leto, predvsem zaradi uvedbe zakonodajnih ukrepov v Nemčiji, Franciji in Italiji, nato pa se je napredek med letoma 2015 in 2022 upočasnil na 1,4 odstotne točke na leto¹⁰. Hitrost napredka se med posameznimi državami članicami razlikuje, posledica pa so tudi zelo različni rezultati. Leta 2022 je bilo v povprečju 30,6 % žensk, ki so odgovorne za vodenje in nadziranje največjih podjetij v EU, ki kotirajo na borzi, s precejšnjimi razlikami med državami članicami (od 45,3 % v Franciji do 8,5 % na Cipru). Največji napredek beležijo tiste države članice in druge države, v katerih so bili uvedeni zavezujoči ukrepi¹¹. Učinek zavezujočih deležev glede zastopanosti spolov med osebami, odgovornimi za vodenje in nadzor družb, je jasen: oktobra leta 2022 je bil v EU delež žensk na vodilnih mestih največjih družb, ki kotirajo na borzi, 38,2 % v osmih državah z zavezujočimi zakonodajnimi zahtevami; v primerjavi z 31,4 % v državah članicah, v katerih spodbujajo in sprejemajo priporočila za samourejanje področja, in le 17,6 % v tistih državah članicah, ki niso

⁶ Priporočilo Sveta 84/635/EGS z dne 13. decembra 1984 o spodbujanju pozitivnih ukrepov za ženske (UL L 331, 19.12.1984, str. 34).

⁷ Priporočilo Sveta 96/694/ES z dne 2. decembra 1996 o uravnoteženem sodelovanju žensk in moških pri procesu odločanja (UL L 319, 10.12.1996, str. 11).

⁸ Glej npr. resolucijo z dne 6. julija 2011 o ženskah in vodenju podjetij (2010/2115(INI)) ter resolucijo z dne 13. marca 2012 o enakosti žensk in moških v Evropski uniji – 2011 (2011/2244(INI)).

⁹ »Okrepljena zaveza za enakost med ženskami in moškimi – Listina žensk«, z dne 5. 3. 2010; »Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast«, z dne 3. 3. 2010; »Strategija za enakost žensk in moških 2010–2015«, z dne 21. 9. 2010; »Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025«, z dne 5. 3. 2020«; itd.

¹⁰ <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-balance-business-and-finance-december-2022>

¹¹ Zavezujoče ukrepe imajo: Italija, Francija, Avstrija, Nemčija, Nizozemska, Belgija, Grčija, Portugalska. Pobude in priporočila imajo: Španija, Slovenija, Danska, Irska, Finska, Luksemburg, Švedska, Poljska. Nobenih ukrepov nimajo: Slovaška, Litva, Češka, Romunija, Latvija, Malta, Bolgarija, Madžarska, Estonija, Ciper in Hrvaška.

sprejele nobenih ukrepov¹². Podatki Evropskega inštituta za enakost spolov¹³ (EIGE) kažejo, da je v prvi polovici leta 2023 delež žensk med osebami, odgovornimi za vodenje in nadzor največjih družb, ki kotirajo na borzi in so registrirane v državah članicah, dosegel 34 %, od tega je manj kot 8,4 % žensk na položaju izvršnih direktoric teh družb. V štirih državah (Francija, Italija, Nizozemska in Danska) je med osebami, odgovornimi za vodenje in nadzor največjih družb, ki kotirajo na borzi, vsaj 40 % obeh spolov: Belgija se temu cilju približuje (39,2 %). Nemčija, Finska, Španija, Švedska, Irska, Portugalska in Avstrija so prav tako dosegle 33 % cilj, ki ga je EU predlagala za vse osebe, odgovorne za vodenje in nadziranje poslov družb. Na Madžarskem, v Estoniji in na Cipru ženske predstavljajo le eno od desetih oseb, ki so odgovorne za vodenje in nadziranje poslov družbe¹⁴.

Kljub vsem naporom različnih institucij in držav članic je vztrajno neravnovesje med spoloma med ključnimi akterji odločanja v velikih družbah zaskrbljujoče. Vprašanje večje zastopanosti žensk (tj. manj zastopanega spola) v gospodarskem odločanju zato postaja vedno bolj pomembno v nacionalnem, evropskem in mednarodnem prostoru, pri čemer je treba posebej poudariti gospodarsko razsežnost uravnotežene zastopanosti spolov.

Zaradi različnih predpisov in pristopov ali pomanjkanja predpisov na nacionalni ravni prihaja do velikih nihanj v številu žensk med osebami, odgovornimi za vodenje in nadziranje poslov družb ter posledično različne hitrosti napredka na tem področju v državah članicah, hkrati pa z uvajanjem različnih zahtev glede upravljanja evropskih družb, ki kotirajo na borzi, ovirajo delovanje notranjega trga.

V večini držav članic pomanjkanje preglednosti pri izbirnih postopkih in merilih glede kvalifikacij za osebe, odgovorne za vodenje in nadzor družb znatno ovira doseganje uravnotežene zastopanosti spolov na vodilnih položajih v družbah ter negativno vpliva na poklicno pot in mobilnost kandidatov in kandidatke za navedena mesta kot tudi na odločitve vlagateljev. Razpoložljivost ustreznih informacij o zastopanosti spolov med osebami, odgovornimi za vodenje in nadzor poslov družbe, bi med drugim prispevala k večji odgovornosti družb, bolj ozaveščenemu in pametnejšemu odločanju, boljši razporeditvi kapitala ter nazadnje k večji in bolj trajnostni rasti in zaposlovanju v EU.

V Evropski uniji je na voljo velik nabor visokokvalificiranih žensk. Povečuje se delež visoko izobraženih žensk, in danes je med univerzitetnimi diplomanti in diplomantkami kar 60 % žensk. Premajhna uporaba spretnosti in znanj visokokvalificiranih žensk pomeni izgubo možnosti za gospodarsko rast. Doseganje uravnotežene zastopanosti spolov na vodilnih mestih v družbah je bistvenega pomena tudi z vidika učinkovitega koriščenja razpoložljivega kadrovskega potenciala, kar je ključno za obvladovanje demografskih in gospodarskih izzivov vseh držav EU. Neizpoljena zastopanost žensk med vodilnimi osebami v družbah je zamujena priložnost za gospodarstva držav članic na splošno in za njihov razvoj in rast. Splošno priznано je, da prisotnost žensk v organih družb izboljšuje upravljanje družbe, saj se zaradi bolj raznolikega mišljenja, ki zajema širši razpon vidikov, uspešnost skupin in kakovost odločanja izboljšata. Številne študije so pokazale, da raznolikost vodi k proaktivnejšemu poslovnemu modelu, bolj uravnoteženim odločitvam in okrepljenim strokovnim standardom v organih družb, ki bolje odražajo družbeno stvarnost in potrebe potrošnikov in potrošnic, hkrati pa spodbuja inovacije. Pokazale so tudi, da obstaja pozitivna povezava med raznolikostjo spolov na najvišji vodstveni ravni ter finančno uspešnostjo in dobičkonosnostjo družbe, kar vodi do dolgoročne trajnostne rasti. Doseganje uravnotežene zastopanosti spolov med vodilnimi osebami v družbah je zato ključnega pomena za zagotavljanje njihove konkurenčnosti v globaliziranem gospodarstvu in bi pomenilo primerjalno prednost v razmerju do tretjih držav¹⁵.

¹² (<https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-balance-business-and-finance-december-2022>)

¹³ Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE) dvakrat letno spremlja stanje največjih družb, ki kotirajo na borzi, v državah članicah ter vsako leto za centralne banke in finančne institucije EU.

¹⁴ https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/indicator/wmidm_bus_bus_wmid_comp_compb

¹⁵ <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-P24WNKXW/8e68b2ef-d2c8-430e-9f70-bf8a2a97df66/PDF>

Težave v zvezi z neustrezno zastopanstvo spolov med osebami, odgovornimi za vodenje in nadzor, preglednostjo pri njihovem zaposlovanju oz. imenovanju in poročanjem o uravnoteženi zastopanosti, vplivajo na splošno uspešnost in odgovornost družb, sposobnost vlagateljev, da ustrezno in pravočasno ocenijo in upoštevajo vse pomembne informacije, ter učinkovitost finančnih trgov EU. Ker zaradi navedenih razlogov ni mogoče v celoti izkoristiti potenciala notranjega trga za trajnostno rast in zaposlovanje, so potrebne jasne zahteve v zvezi s cilji, ki jih morajo družbe doseči glede deleža zastopanosti spolov med osebami odgovornimi za vodenje in nadzor poslov družbe, preglednosti postopka zaposlovanja oz. imenovanja (merila glede kvalifikacij) in obveznosti poročanja. V ta namen je bila sprejeta Direktiva 2022/2381/EU.

Cilj Direktive 2022/2381/EU je doseči bolj uravnoteženo zastopanost žensk in moških med direktorji in direktoricami družb oziroma med osebami, odgovornimi za vodenje in nadzor poslov družb, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu oziroma družb, ki kotirajo na borzi (gl. 2. člen Direktive 2022/2381/EU). Namen Direktive 2022/2381/EU je pospešiti napredek pri uravnoteženi zastopanosti spolov med osebami, odgovornimi za vodenje in nadzor poslov družbe z določitvijo učinkovitih ukrepov in zahtev. Ukrepi zajemajo zahteve za družbe glede minimalnega deleža zastopanosti spolov med osebami, odgovornimi za vodenje in nadzor poslov družbe, preglednost izbirnega postopka kandidatk in kandidatov ter obveznost poročanja o deležu zastopanosti spolov.

Ukrepi iz Direktive 2022/2381/EU zavezujejo velike družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu (oziroma , ki kotirajo na borzi) ne glede na izbran sistem upravljanja, tj. enotirni ali dvotirni. Te imajo poseben gospodarski pomen, prepoznavnost, vplivajo na celoten trg in določajo standarde za celotni zasebni sektor. Namen Direktive 2022/2381/EU je zagotoviti bolj uravnoteženo zastopanost spolov med osebami, odgovornimi za vodenje poslov družb (t.i. izvršnimi direktorji) in med osebami, odgovornimi za nadzor nad vodenjem poslov družbe (t.i. neizvršnimi direktorji). Direktiva 2022/2381/EU tako določa cilja glede deleža zastopanosti spolov med navedenimi vodilnimi osebami v družbah. Osebe manj zastopanega spola morajo zasedati vsaj 40 % med osebami odgovornimi za nadzor poslov (tj. neizvršnimi direktorji) ali vsaj 33 % skupno med osebami odgovornimi za vodenje in nadzor poslov (tj. izvršnimi in neizvršnimi direktorji). Družbe, ki si bodo izbrale cilj, da bodo osebe manj zastopanega spola zasedale vsaj 40 % med osebami, odgovornimi za nadzor poslov družbe, bodo morale določiti tudi cilje glede deleža za zasedanje manj zastopanega spola med osebami odgovornimi za vodenje poslov družbe. Določen cilj 40 % zastopanosti v skladu z Direktivo 2022/2381/EU se uporablja le za osebe, odgovorne za nadzor poslov družbe (tj. neizvršne direktorje), da bi se brez prevelikega poseganja v vsakodnevno vodenje podjetij, za kar so zelo pomembna posebna znanja in izkušnje, zagotovila bolj uravnotežena zastopanost žensk in moških. Osebe, odgovorne za nadziranje poslov družbe, imajo tudi pomembno vlogo pri imenovanju najvišjih vodstvenih delavcev in delavk ter oblikovanju kadrovske politike družbe. Večje število predstavnikov oziroma predstavnic manj zastopanega spola med osebami, odgovornimi za nadzor poslov družbe, bo zato povzročilo pozitivno verižno reakcijo v smeri bolj uravnotežene zastopanosti spolov na celotni poklicni lestvici. Razlog za določitev cilja minimalne 40 % zastopanosti obeh spolov je, da se ta delež nahaja med minimalno »kritično maso«, ki je potrebna za pozitiven učinek na organe vodenja in nadzora (30 %), in popolnoma izenačeno zastopanstvo spolov (50 %).

Po oceni Komisije trenutno pomanjkanje preglednosti pri izbirnih postopkih in merilih glede kvalifikacij za vodilna mesta v družbah močno ovira doseganje bolj uravnotežene zastopanosti spolov med osebami, odgovornimi za nadzor in vodenje poslov, zato Direktiva 2022/2381/EU ureja minimalne pogoje glede izbirnih postopkov kandidatov za imenovanje ali izvolitev na ta mesta. V primerih, da družbe ne izpolnijo deleža glede uravnotežene zastopanosti spolov med vodilnimi osebami, morajo pred izbirnim postopkom določiti jasna, nevtralna in nedvoumna merila, jih upoštevati skozi celoten postopek, ter zagotoviti objektivno primerjalno oceno kvalifikacij kandidatov oziroma kandidatk. V primeru dveh enako kvalificiranih oseb, je treba dati prednost predstavniku oziroma predstavnici manj zastopanega spola, razen v izjemnih primerih, ko je treba zaradi objektivno utemeljenih razlogov dati

prednost kandidatu oziroma kandidatki nasprotnega spola, kot na primer zaradi upoštevanja drugih politik raznolikosti.

Direktiva 2022/2381/EU ureja tudi pravice neizbranih kandidatov. Ti lahko od družbe zahtevajo podatke o merilih glede kvalifikacij, na katerih je temeljil izbor, o objektivni primerjalni oceni kandidatov na podlagi teh meril in po potrebi podatke o posebnih vidikih, ki so izjemoma pretehtali v korist kandidata, ki ni oseba manj zastopanega spola. Neizbranim kandidatom manj zastopanega spola je treba zagotoviti sodno ali upravno varstvo, če menijo, da so družbe kršile navedena pravila glede izbirnega postopka. V primeru, da neizbran kandidat pri pristojnem organu predloži dejstva, ki upravičujejo domnevo, da je bil enako kvalificiran kot izbrani kandidat, mora družba dokazati, da ni prišlo do kršitev določenih pogojev glede izbirnega postopka.

V Direktivi 2022/2381/EU je za družbe določena obveznost poročanja o deležih zastopanosti spolov med osebami, odgovornimi za nadzor in vodenje poslov družbe. Družbe morajo enkrat letno poročati o deležu zastopanosti spolov med osebami, odgovornimi za nadzor in vodenje poslov družbe in o ukrepih, ki so jih sprejele za doseganje ciljev, določenih z Direktivo 2022/2381/EU. Te podatke morajo družbe objaviti na svojih spletnih straneh in jih po potrebi vključiti v letno poročilo. Kadar družba ne doseže določenih ciljev, mora navesti razloge in predlagati ukrepe, ki jih je sprejela ali jih bo sprejela za njihovo doseganje. Da bi zmanjšali upravno obremenitev in podvajanje poročanja je v Direktivi 2022/2381/EU napotilo, da so lahko podatki o deležih zastopanosti spolov med osebami, odgovornimi za nadzor in vodenje poslov družbe, vključeni v obstoječo izjavo o upravljanju družb.

Direktiva 2022/2381/EU predvideva tudi sankcije, ki naj bi bile učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Predvidene so za kršitve določil v zvezi z izbirnim postopkom kandidatov za vodilna mesta v družbi, obveznostjo določitev deleža uravnotežene zastopanosti in obveznostjo poročanja. Direktiva 2022/2381/EU dopušča državam članicam določitev različnih vrst sankcij, in sicer lahko te vključujejo globe, možnost razveljavitve odločitve o izboru direktorja ali direktorice ter možnost, da se odločitev razglasi za nično.

Skladno z Direktivo 2022/2381/EU morajo države članice imenovati enega ali več organov za spodbujanje, analiziranje, spremljanje in podpiranje uravnotežene zastopanosti spolov med osebami, odgovornimi za nadzor in vodenje poslov družb. Za ta namen se lahko imenuje organ za enakost, imenovan na podlagi 20. člena Direktive 2006/54/ES¹⁶. To je v Republiki Sloveniji Zagovornik načela enakosti.

Stanje v Sloveniji

V Sloveniji se je v preteklosti spodbujalo družbe, da zagotovijo večjo spolno raznolikost med vodilnimi osebami v družbah z nezavezujočimi oziroma t.i. mehkiimi ukrepi. V letu 2013 je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v sodelovanju z Združenjem Manager – sekcija managerk in Komisijo za preprečevanje korupcije začelo izvajati projekt Vključi.Vse¹⁷. V sklopu tega projekta je poleg raziskovalnih, informativnih in promocijskih dejavnosti nastal dokument, ki obsega natančne smernice za spodbujanje enakosti spolov na vodilnih mestih v gospodarskih družbah. Že leta 2011 je Združenje manager pripravilo dokument Zaveza za uspešno prihodnost 15/2020¹⁸, ki obsega korake, predlagane s strani managerjev in managerk za zvišanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, tako da bi Slovenija do leta 2020 prišla med 15 najrazvitejših evropskih držav. Kot enega nujnih pogojev so navedli povečanje deleža managerk v vodstvih podjetij na vsaj 30 % do leta 2015 in 40 % do leta 2017, kar odraža tudi spolno strukturo prebivalstva, zaposlenih, delež izobraženih in enakomerno razporeditev talenta (ibid.).

¹⁶ Direktiva 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu ([UL L 204, 26.7.2006, str. 23](#))

¹⁷ <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-P24WNKXW/8e68b2ef-d2c8-430e-9f70-bf8a2a97df66/PDF>

¹⁸ <https://www.zdruzenje-manager.si/assets/Baza-znanja/Temeljni-dokumenti-ZM/Zaveza-za-uspesno-prihodnost.pdf>

V Sloveniji so pri spodbujanju bolj uravnotežene zastopanosti spolov med vodilnimi osebami v družbah sprejeti zelo pomembni (referenčni) kodeksi upravljanja. Leta 2004 je bil najprej sprejet Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb¹⁹, leta 2016 Kodeks upravljanja za nejavne družbe²⁰, in leta 2022 Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države²¹ ter Kodeks upravljanja za družbe s kapitalsko udeležbo lokalnih skupnosti²². Kodeksi so priporočilne narave in niso dodatni predpisi, predvsem je njihov namen narediti sistem upravljanja družbe primerljiv in pregleden glede na priporočeno prakso v Kodeksu. Prav tako za nobeno družbo niso zavezujoči; toda družbe, ki so zavezane reviziji in so Kodeks izbrale za svoj referenčni kodeks, morajo po načelu »spoštuj ali pojasni« v izjavi o upravljanju razkriti odstopanja od posameznih priporočil Kodeksa in pojasniti lastno alternativno prakso, za katero so se na tem področju odločile.

Združenje nadzornikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZNS) je leta 2019 predstavilo pobudo za prostovoljno doseganje cilja spolne raznolikosti do konca leta 2026, in sicer 40 % za člane nadzornih svetov in skupaj 33 % za člane nadzornih svetov in uprav manj zastopanege spola v javnih delniških družbah in družbah v državni lasti²³. ZNS v sodelovanju s partnerjem Deloitte Slovenija redno spremlja stanje na tem področju po posameznih družbah in vsaj enkrat letno poroča o spremembah in sledenju ciljni spolni raznolikosti organov vodenja in nadzora po posameznih družbah. Poročilo iz leta 2023 kaže, da je na dan 30. 4. 2023 16 od 54 vključenih podjetij doseglo 40 % zastopanost žensk v nadzornih svetih oziroma 22 družb 33 % zastopanost žensk v upravnih in nadzornih organih skupaj. 16 družb je ciljne deleže doseglo tako v upravnih kot tudi nadzornih organih. Nadalje iz poročila izhaja, da 7 družb v organih vodenja in nadzora nima nobene ženske, 1 družba pa v teh organih nima nobenega moškega.²⁴

V okviru nacionalnih zakonodajnih ukrepov se je z novelo ZGD-1K, sprejeto leta 2021, okrepil institut politike raznolikosti organov vodenja in nadzora, ki določa, da velike in srednje družbe, ki revidirajo letna poročila, v opisu politike raznolikosti razkrijejo razmerje obeh spolov v organih vodenja in nadzora, ki je primerno za družbo njene velikosti, cilje, ki jih družba zasleduje in vpliv na postopke izbire članov in članic organov vodenja in nadzora. Z namenom večje transparentnosti do delničarjev in deležnikov družbe se to objavi v izjavi o upravljanju, ki je del letnega poročila družbe.

Na podlagi navedenih ukrepov napredka na področju uravnotežene zastopanosti manj zastopanege spola med vodilnimi osebami v gospodarskih družbah ni bilo oziroma je zelo počasen. V Sloveniji je bil delež žensk na mestih odločanja največjih delniških družb, ki kotirajo na borzi, v prvi polovici 2023 nižji od evropskega povprečja (22 % septembra 2023²⁵), kar je zaskrbljujoče in izrazito nesorazmerno, če upoštevamo dejstvo, da je večina žensk v Sloveniji visoko izobraženih (60 % vseh novih univerzitetnih diplomantk je ženskega spola) in delovno aktivnih (stopnja zaposlenosti žensk leta 2021 je bila 71 %). Še bolj zaskrbljujoč pa je podatek, da je predsednic organov vodenja in nadzora v velikih borznih družbah le 5,6 %²⁶.

19 <https://www.zdruzenje-ns.si/knjiznica/1838>

20 https://www.gzs.si/skupne_naloge/pravni_portal/vsebina/Kodeks

21 https://www.sdh.si/Data/Documents/pravni-akti/Kodeks%20upravljanja%20dru%C5%BEb%20s%20kapitalsko%20nalo%C5%BEbo%20dr%C5%BEave_junij_2022.pdf

22 <https://www.zdruzenje-ns.si/knjiznica/1945>

23 <https://www.zdruzenje-ns.si/knjiznica/1781>

24 <https://www.zdruzenje-ns.si/aktualno/novice/porocilo-o-napredku-za-doseganje-ciljne-spolne-raznolikosti-iz-pobude-40-33-2026-2023-05-10>

25 <https://eige.europa.eu/gender-statistics/dqs>, dne 6. 9. 2023

26 EIGE (<https://eige.europa.eu/gender-statistics/dqs>), 6. 9. 2023)

2. CILJI, NAČELA IN POGLOAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Pri pripravi predloga zakona so pripravljavci na ministrstvu, pristojnem za gospodarstvo, turizem in šport, sledili predvsem naslednjim ciljem:

- uskladiti slovenski pravni red z evropsko zakonodajo, in sicer z Direktivo 2021/2101/EU, Direktivo 2022/2464/EU in Direktivo 2022/2381/EU;
- zagotoviti pravno podlago za poročanje o davčnih informacijah v zvezi z dohodki gospodarskih družb,
- okrepiti preglednost poslovanja največjih gospodarskih družb,
- povečati javni nadzor nad poslovanjem družb ter s poročanjem o davčnih informacijah v zvezi z dohodki (*public country by country reporting*) družbe vzpodbuditi, da davke plačajo tam, kjer ustvarijo dobičke;
- spodbujati družbeno odgovornost podjetij,
- izboljšati korporativno upravljanje gospodarskih družb,
- doseči bolj uravnoteženo zastopanost spolov na najvišjih vodilnih položajih oziroma med člani organov vodenja in nadzora v gospodarskih družbah,
- vzpostaviti merila in ukrepe, s katerimi se bo pospešil napredek pri zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med člani organov vodenja in nadzora družb,
- doseči označevanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov posameznikov na vidnih mestih na poslovnih naslovih,
- odpraviti nekatere pomanjkljivosti veljavne ureditve,
- dopolniti kazenske določbe.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, na katerih temelji sedanja ureditev.

2.3 Poglavitne rešitve

– **Predstavitev predlaganih rešitev:**

1. Rešitve, povezane z uskladitvijo z Direktivo 2021/2101/EU:

Predlog zakona ureja pravno podlago za javno poročanje o davčnih informacijah v zvezi z dohodki (*public country by country reporting*), v skladu s katerim bodo nekatere največje družbe, njihove odvisne družbe in podružnice zavezane razkriti nekatere davčne podatke (podatke, ki so jih doslej pošiljale le davčnim organom) javnosti preko poročila v zvezi z dohodki, ki bo kot sestavni del letnega poročila objavljeno v registru pri AJPES, posamezno pa tudi na spletni strani družbe.

S predlogom zakona se:

a) določa krog zavezancev za pripravo in objavo poročila v zvezi z dohodki

Poročilo v zvezi z dohodki bodo v skladu s predlogom zakona morale pripraviti in objaviti družbe, ki so v skladu s 56. členom ZGD-1 zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila in ostale družbe, če bo njihov prihodek ali konsolidirani prihodek na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presegel 750.000.000 eurov. Gre za največje samostojne družbe ali obvladujoče družbe s sedežem v Republiki Sloveniji, pri čemer predlog zakona za obveznost priprave poročila v zvezi z dohodki postavlja pogoj, da družba preko svojih odvisnih družb in/ali podružnic posluje v več državah. Obveznost priprave in objave poročila v

zvezi z dohodki tako ne bo veljala za družbe, povezane družbe in podružnice, če imajo vse naštetе sedež le v Republiki Sloveniji.

K pripravi in objavi poročila v zvezi z dohodki pa se s predlogom zakona zavezuje tudi družbe, ki so ustanovljene v Republiki Sloveniji s strani družb iz tretjih držav (torej držav izven Evropske unije) in predstavljajo skupino. Gre torej za odvisne družbe, ki jih obvladuje družba iz tretje države. Obveznost poročanja bo po predlogu zakona za odvisno družbo s sedežem v Republiki Sloveniji nastala, če je ta družba srednja ali velika družba v skladu z merili za srednje in velike družbe iz četrtega do šestega odstavka 55. člena ZGD-1 in če bo konsolidirani prihodek obvladujoče (matične) družbe iz tretje države na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presegel 750.000.000 eurov. Če bo obvladujoča družba iz tretje države, ki preseže navedeni prag prihodka, sama pripravila poročilo v zvezi z dohodki, bo njena odvisna družba s sedežem v Republiki Sloveniji zavezana le, da ga objavi oziroma zagotovi njegov dostop, če pa odvisna družba ne bo pridobila poročila v zvezi z dohodki od svoje obvladujoče družbe, bo od nje zahtevala, da ji zagotovi vse podatke, potrebne za pripravo poročila. V primeru, da obvladujoča družba zahtevanih podatkov ne bo predložila, bo odvisna družba pripravila in objavila oziroma zagotovila dostop do poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki s podatki, ki jih bo imela na voljo, jih je prejela ali pridobila od obvladujoče družbe, skupaj z izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih ji njena obvladujoča družba ni predložila.

Prav tako se k pripravi in objavi poročila v zvezi z dohodki po predlogu zakona zavezuje podružnice družb iz tretjih držav oziroma v skladu z ZGD-1 imenovane podružnice tujega podjetja iz tretje države. Za nastanek obveznosti pa predlog zakona v skladu z Direktivo 2013/34/EU, ki jo spreminja Direktiva 2021/2101/EU, določa nekatere pogoje, in sicer, da:

- je družba, ki je v Republiki Sloveniji ustanovila podružnico, organizirana kot delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo ali komanditna delniška družba;
- je družba, ki je v Republiki Sloveniji ustanovila podružnico, samostojna družba iz tretje države ali povezana družba v skupini, ki jo obvladuje družba iz tretje države, če njen prihodek oziroma konsolidirani prihodek na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat višji od 750.000.000 eurov;
- obvladujoča družba iz tretje države, ki je ustanovila podružnico, ni ustanovila tudi take odvisne družbe, za katero se morajo uporabiti pravila glede poročanja v zvezi z dohodki (70.e člen ZGD-1);
- podružnica tujega podjetja glede lastnega čistega prihodka od prodaje preseže merilo za majhne družbe, določene v tretjem in šestem odstavku 55. člena tega zakona, to pomeni, da ima lastnih čistih prihodkov od prodaje 8.000.000 eurov in več.

Če bo družba iz tretje države, ki preseže navedeni prag prihodka 750 milijonov eurov, in je ustanovila podružnico, sama pripravila poročilo v zvezi z dohodki, bo njena podružnica s sedežem v Republiki Sloveniji zavezana le, da ga objavi oziroma zagotovi njegov dostop, če pa podružnica ne bo pridobila poročila v zvezi z dohodki od svoje družbe ustanoviteljice, bo moral zastopnik tujega podjetja iz 682. člena ZGD-1 od nje zahtevati, da ji zagotovi vse podatke, potrebne za pripravo poročila v zvezi z dohodki. V primeru, da družba zahtevanih podatkov podružnici ne bo predložila, bo podružnica pripravila in objavila oziroma zagotovila dostop do poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki s podatki, ki jih bo imela na voljo, jih je prejela ali pridobila od družbe ustanoviteljice, skupaj z izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih ji družba ustanoviteljica – tuje podjetje iz tretje države ni predložilo.

Poročilo v zvezi z dohodki bo po predlogu zakona postalo sestavni del letnega poročila in bo zato do njega omogočen dostop prek vpogleda v Poslovni register Slovenije pri AJPES. Prav tako bodo morale družbe dostop do poročila v zvezi z dohodki zagotoviti na svoji za vso javnost dostopni spletni strani v roku 12 mesecev po koncu poslovnega leta v slovenskem jeziku kjer bo morale ostati brezplačno dostopno najmanj pet zaporednih let. Določena je tudi izjema od objave poročila v zvezi z dohodki na spletni strani družbe. V tem primeru družba na svoji spletni strani poda le informacijo in pojasnilo, da uporablja to izjemo, poročilo pa je dostopno v registru, ki je dostopen na spletni strani

AJPES skladno s pravili javne objave po 58. členu ZGD-1. Pri obveznosti odvisnih družb bo zadostovala objava poročila skupaj z izjavo (da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih družba ustanoviteljica ni predložila) na javnosti dostopni spletni strani katere koli odvisne ali povezane družbe v skupini, na katero se poročilo nanaša, pri obveznosti podružnic pa objava na javnosti dostopni spletni strani katere koli podružnice ali družbe, ki je ustanovilo podružnico ali povezane družbe v skupini, na katero se poročilo nanaša. Tudi v teh primerih je določena izjema od objave poročila v zvezi z dohodki na spletni strani odvisne družbe ali podružnice. V tem primeru se na svoji spletni strani poda le informacija in pojasnilo, da uporablja to izjemo, poročilo pa je dostopno v registru, ki je dostopen na spletni strani AJPES.

b) določa vsebina poročila v zvezi z dohodki

Predlog zakona določa, da mora poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki vsebovati podatke o celotnem poslovanju samostojne ali obvladujoče družbe, katere prihodek oziroma konsolidirani prihodek je na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat višji od 750.000.000 eurov. Prav tako mora poročilo vsebovati podatke o poslovanju vseh povezanih družb, vključenih v konsolidirano letno poročilo. S predlogom zakona pa se v skladu z direktivo določa tudi kateri podatki morajo biti navedeni ločeno po posamezni državi oziroma davčni ureditvi in kateri se lahko navedejo združeno.

Predlog zakona določa nabor podatkov, ki jih poročilo v zvezi z dohodki mora vsebovati. Predlog zakona določa tudi, da družbe podatke razkrijejo z uporabo skupne predloge in elektronskih oblik poročanja, ki so strojno berljive. Skupno predlogo, ki bo služila za enoten način poročanja bo pripravila Evropska komisija v obliki izvedbene uredbe in bo neposredno uporabljiva.

c) določajo izjeme v zvezi s poročanjem – komu in pod kakšnimi pogoji poročila ni treba pripraviti in objaviti

S predlogom zakona se v skladu z direktivo posebej določa pravica družbe, da v poročilu ne razkrije tistih podatkov, s katerimi bi lahko resno škodovala svojemu poslovnemu položaju. Ob tem mora biti opustitev razkritja podatkov v poročilu jasno navedena skupaj z ustrezno utemeljeno obrazložitvijo razlogov zanjo. Podatke, ki jih družba izvzame iz tekočega poročila, mora nato vključiti v poznejše poročilo v zvezi z dohodki. To lahko stori naslednje leto ali leto kasneje, najkasneje pa jih mora vključiti v poročilo, pripravljeno v roku petih let odkar bi sicer morala poročati o njih. V skladu z direktivo predlog zakona zahteva, da podatkov v zvezi z davčnimi ureditvami vključenih v Prilogi I in II k sklepom Sveta o posodobljenem seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, družba nikoli ne more izvzeti.

V zvezi s poročanjem predlog zakona določa izjeme za odvisne družbe in podružnice tujega podjetja. Zanje obveznost poročanja v zvezi z dohodki ne velja, če obvladujoča družba iz tretje države pripravi poročilo, ki je popolnoma skladno zahtevam iz predloga zakona in je najpozneje v 12 mesecih po datumu bilance stanja za poslovno leto, za katero je bilo poročilo pripravljeno, brezplačno dostopno v elektronski obliki poročanja, ki je strojno berljiva, na spletnem mestu obvladujoče družbe v vsaj enem od uradnih jezikov Evropske unije, ter sta v poročilu navedena ime in sedež odvisne družbe ali podružnice tujega podjetja, ustanovljene v Republiki Sloveniji, ki je objavila poročilo skladno z določbami ZGD-1, ki urejajo javno objavo.

č) posebej določa tudi, kdaj obveznost poročanja preneha

Predlog zakona določa, da obveznost poročanja v zvezi z dohodki preneha, ko ni več izpolnjen pogoj za njen nastanek. To pomeni, da za družbe obveznost preneha, ko je prihodek ali konsolidirani prihodek na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat nižji od 750.000.000 eurov. Ko preneha obveznost za obvladujočo družbo, ker

konsolidirani prihodek ne preseže 750.000.000 evrov, preneha obveznost v zvezi s poročanjem tudi za njene odvisne družbe. Za podružnice tujega podjetja pa predlog zakona v skladu z direktivo določa, da obveznost poročanja preneha, ko tuje podjetje iz tretje države, ki je v Republiki Sloveniji ustanovilo podružnico ali pa je bila ta podružnica ustanovljena s strani družbe, ki jo tuje podjetje iz tretje države obvladuje, v dveh zaporednih poslovnih letih obakrat ne preseže prihodka 750.000.000 evrov in ko podružnica tujega podjetja obakrat v dveh zaporednih poslovnih letih glede lastnega čistega prihodka od prodaje ne preseže merila za majhne družbe, določenega v 55. členu ZGD-1, to je 8.000.000 evrov.

d) dopolnjujejo kazenske določbe ZGD-1 v zvezi s poročilom v zvezi z dohodki

S predlogom zakona se med prekrške družbe (686. člen ZGD-1) in prekrške tujega podjetja, ki je ustanovilo podružnico (687. člen ZGD-1), vključi prekršek zaradi ne-objave poročila v zvezi z dohodki na javnosti dostopni spletni strani družbe, odvisne družbe ali povezane družbe ali v primeru podružnice podjetja katere koli podružnice ali družbe, ki je ustanovilo podružnico ali povezane družbe v skupini, na katero se poročilo nanaša.

2. Rešitve, povezane z uskladitvijo z Direktivo 2022/2464/EU:

Predlog zakona posodablja trenutno ureditev glede nefinančnega poročanja iz 70.c člena ZGD-1. Ta določa obveznost priprave izjave o nefinančnem poslovanju za vse družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih je večje od 500, ter priprave konsolidirane izjave o nefinančnem poročanju za vse družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila in katerih povprečno število zaposlenih je na konsolidirani ravni večje od 500.

S predlogom zakona se:

a) širi krog zavezancev za pripravo poročila o trajnostnosti

Kot že omenjeno veljavni ZGD-1 določa obveznost nefinančnega poročanja (priprave izjave o nefinančnem poslovanju). Ker se je izkazalo, da je v določenih primerih to poročanje povezano tudi s finančnimi elementi, se je skladno z direktivo spremenil izraz, saj se družbam nalaga priprava poročila o trajnostnosti. Ta obveznost se skladno s predlogom zakona nalaga:

- vsem velikim družbam, ki dosegajo kriterij velikosti iz 55. člena ZGD-1 (ni več praga 500 zaposlenih in ne velja le za subjekte javnega interesa),
- z dvoletnim časovnim zamikom (za finančna leta od 1. 1. 2026) tudi vsem majhnim in srednjim družbam, ki so na borzi (razen mikro družbam). Te imajo možnost, da dve leti ne pripravijo poročila o trajnostnosti, če v poslovnem poročilu navedejo razloge za to. Za preostale majhne in srednje družbe, ki so na borzi, bo uporaba standardov in trajnostnega poročanja prostovoljna, želi pa se jih spodbuditi k njihovi uporabi, saj bodo imela večjo možnost za pridobitev investitorjev.

Prav tako se nalaga obveznost predložitve poročila o trajnostnosti za odvisne družbe, ki jih obvladuje družba iz tretje države. Zavezana je odvisna družba, ki mora pripraviti poročilo o trajnostnosti in ki jo obvladuje družba iz tretje države (če je ta na ravni skupine ustvarila čisti prihodek v višini več kot 150 milijonov EUR v vsakem od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let). Odvisna družba zaradi javne objave v 12 mesecih po koncu poslovnega leta predloži AJPES poročilo o trajnostnosti, ki vsebuje informacije na ravni skupine. To poročilo pripravi bodisi obvladujoča družba bodisi sama odvisna družba na podlagi informacij, ki jih ima in pridobi od obvladujoče družbe (če nima vseh informacij: to izjavi v poročilu). Poročilo o trajnostnosti mora biti skladno s standardi poročanja o trajnostnosti. Prav tako pa mora biti predloženo tudi mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja, ki je izdano v skladu z nacionalnim pravom države obvladujoče družbe (če tega obvladujoča družba ne predloži: odvisna družba to izjavi v poročilu). Podobno obveznost se določa tudi za podružnico tujega podjetja iz tretje države, kadar ta v predhodnem poslovnem letu ustvari čisti prihodek v višini več kot 40 milijonov EUR.

b) širi obseg in vsebino trajnostnih informacij, ki se morajo poročati

Predlog zakona veliko podrobneje opredeljuje informacije, ki jih morajo družbe razkriti. Družbe bodo morale dejavnike, povezane s trajnostnostjo, vključiti v poslovni model, strategijo in cilje, kar bo vplivalo tudi na samo poslovanje in upravljanje teh družb ter postopke revizije. Srednje in majhne družbe, ki so na borzi, bodo lahko pripravile poročilo o trajnostnosti v poenostavljeni obliki.

Podrobnejšo vsebino in način poročanja bodo določili standardi trajnostnega poročanja. Evropska komisija je standarde za velike družbe že sprejela. Standardi, ki bodo veljali za srednje in majhne družbe, ki so na borzi, pa bodo sprejeti naknadno (rok za sprejem je 30. 6. 2024).

c) določa objava v enotni elektronski obliki znotraj poslovnega poročila

S predlogom zakona se nalaga vsem družbam, ki so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti (oziroma konsolidirano poročilo o trajnostnosti), da predložijo AJPES za javno objavo celotno letno poročilo, pripravljeno v enotni elektronski obliki (XHTML oblika), ki jo določa 3. člen Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/815 z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja (t. i. ESEF uredba, ki že velja za javne družbe). Prav tako se jim nalaga, da svoje poročilo o trajnostnosti, vključno z informacijami, ki jih je treba razkriti v skladu z 8. členom Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088, opremijo z oznakami v skladu z elektronsko obliko poročanja, določeno v navedeni delegirani uredbi.

č) določa pomembnejšo vlogo zakonitih revizorjev pri dajanju zagotovil v zvezi s poročanjem o trajnostnosti

Glede na to, da bo poročilo o trajnostnosti del poslovnega poročila, ga bodo morali pregledati tudi revizorji ter podati mnenje na podlagi posla dajanja omejenega zagotovila glede skladnosti poročanja o trajnostnosti. Celotno letno poročilo bo lahko revidiral en revizor (revizijska družba), lahko pa bo družba za revizijo poročila o trajnostnosti angažirala drugega revizorja.

d) dopolnjujejo kazenske določbe ZGD-1 v zvezi s poročilom o trajnostnosti

S predlogom zakona se med prekrške družbe (686. člen ZGD-1) in prekrške tujega podjetja, ki je ustanovilo podružnico (687. člen ZGD-1), vključi prekršek zaradi nepredložitve poročila o trajnostnosti AJPES zaradi javne objave.

3. Rešitve, povezane z uskladitvijo z Direktivo 2022/2381/EU:

Predlog zakona ureja pravno podlago za izvajanje ukrepov določenih gospodarskih družb, na podlagi katerih bodo te dosegle bolj uravnoteženo zastopanost spolov žensk in moških med osebami, odgovornimi za nadzor in vodenje poslov družbe.

S predlogom zakona se:

a) določa obseg zavezancev, ki morajo zagotoviti ciljni delež zastopanosti manj zastopanega spola med osebami na najvišjih položajih gospodarskih družb

Direktiva 2022/2381/EU določa, da ta velja za vse družbe, z vrednostni papirji katerih se trguje na organiziranem trgu (v nadaljnjem besedilu: borzne družbe), ter da ne velja za mikro, majhne in srednje družbe. Zavezanci skladno z Direktivo 2022/2381/EU so torej velike borzne družbe, ki imajo več kot 250 zaposlenih in čisti prihodek od prodaje 50 milijonov eurov ali vrednost aktive presega 43 milijonov

eurov. Na podlagi navedenih meril bi bilo v Republiki Sloveniji zavezanih k spoštovanju pravil iz Direktive 2022/2381/EU 11 od 31²⁷ borznih družb. V uvodnem delu Direktive 2022/2381/EU je pojasnjeno, da imajo borzne družbe, poseben gospodarski pomen, prepoznavnost in znatno vplivajo na celoten trg. Nadalje je navedeno, da takšne družbe določajo standarde za širše gospodarstvo in se zato pričakuje, da bodo njihove prakse prevzele tudi druge družbe. Ker pa je v Republiki Sloveniji slabo razvit kapitalski trg in je zelo malo borznih družb, ki bi bile zavezane k spoštovanju pravil Direktive 2022/2381/EU, smo s predlogom zakona razširili obseg zavezancev na družbe s kapitalsko naložbo države in lokalnih skupnosti, v katerih ima država oziroma lokalna skupnost večinski delež v kapitalu ali večino glasovalnih pravic ter imajo več kot 250 zaposlenih. Družbe s kapitalsko naložbo države morajo biti zgled, so prepoznavne in imajo pomembno vlogo v slovenskem gospodarskem prostoru.

Skladno z direktivo morajo biti ukrepi v zvezi z uravnoteženo spolno zastopanostjo sprejeti za izvršne in neizvršne direktorje. Direktiva opredeljuje, da je direktor član organa družbe, vključno s članom, ki je predstavnik zaposlenih. Glede na takšno določbo direktive se po ZGD-1 za direktorje štejejo člani organov vodenja ali nadzora družbe, torej uprava, upravni odbor in nadzorni svet. Družba lahko izbere dvotirni sistem upravljanja družbe z upravo in nadzornim svetom ali enotirni sistem upravljanja družbe z upravnim odborom.

Izvršni direktor je v direktivi definiran kot član upravnega odbora v enotirnem sistemu upravljanja, ki je zadolžen za vsakodnevno vodenje družbe, ali član organa družbe, ki opravlja vodstveno funkcijo v družbi v dvotirnem sistemu upravljanja. Neizvršni direktor pomeni člana upravnega odbora družbe v enotirnem sistemu upravljanja, ki ni izvršni direktor, ali člana organa, ki opravlja nadzorno funkcijo v dvotirnem sistemu upravljanja. V enotirnem sistemu lahko skladno z ZGD-1 upravni odbor, ki je pristojen za vodenje in nadzor poslov družbe imenuje enega ali več izvršnih direktorjev, ki niso člani upravnega odbora in nanje prenese naloge glede vodenja tekočih poslov, prijave vpisov in predložitve listin v registru, skrb za vodenje poslovnih knjig in sestavo letnega poročila. Ne glede na dejstvo, da navedeni izvršni direktorji v enotirnem sistemu niso člani organa, tj. upravnega odbora, se po predlogu zakona štejejo v delež za doseganje predvidenih ciljnih deležev glede zastopanosti spolov, saj se s tem sledi cilju in namenu direktive, da se doseže uravnotežena zastopanost spolov na najvišjih vodstvenih položajih v družbah. V skladu z navedenim je v predlogu zakonu opredeljeno, da ukrepi veljajo za člane organov vodenja in nadzora ter za izvršne direktorje (pri čemer ni pomembno v enotirnem sistemu upravljanja, ali so člani organov družbe ali ne).

b) urejajo cilji glede deleža zastopanosti manj zastopanega spola med osebami, odgovornimi za vodenje in nadzor poslov družbe

Direktiva 2022/2381/EU določa, da je treba zagotoviti, da za družbe, ki kotirajo na borzi, velja kateri koli od naslednjih ciljev, ki ju je treba doseči do 30. junija 2026:

- a. osebe manj zastopanega spola zasedajo vsaj 40 % med člani organov nadzora (t.i. neizvršnimi direktorji);
- b. osebe manj zastopanega spola zasedajo vsaj 33 % med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji (t.i. izvršnimi in neizvršnimi direktorji) skupno.

Države članice lahko na različne načine uredijo, da bodo družbe dosegle zgoraj navedene cilje. Lahko v nacionalni zakonodaji določijo enega izmed ciljev, ki bo veljal za družbe, lahko pa tudi obveznost izpolnjevanja obeh ciljev. V predlog zakona smo prenesli določbo na način, da si družbe same izberejo, kateremu cilju bodo glede deleža manj zastopanega spola sledile oziroma ga bodo dosegle. Družba bo morala naveden cilj določiti v Politiki raznolikosti, sprejem katere bo obvezen za družbe, ki bodo zavezane upoštevati pravila v zvezi z zagotavljanjem uravnotežene zastopanosti spolov med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji.

²⁷ <https://www.a-tvp.si/druzi-seznami/seznam-javnih-druzob>

Zaradi enakomerne porazdelitve odgovornosti pri imenovanju predstavnikov v organe vodenja in nadzora ter za izvršne direktorje je za Svet delavcev določen poseben delež glede spolne zastopanosti predstavnikov delavcev v organih, ki ga morajo upoštevati. Svet delavcev je pri imenovanju predstavnikov delavcev v organe nadzora in vodenja ter za izvršne direktorje družbe zavezanke po zakonu, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, dolžan glede svojih predstavnikov zagotoviti vsaj 33 % zastopanost manj zastopanega spola. Delež je skladen z zahtevami iz direktive. Ne glede na delež, ki ga mora Svet delavcev upoštevati pri imenovanju predstavnikov delavcev, mora skupni delež, določen v politiki raznolikosti, izpolniti družba kot celota.

V predlogu zakona je skladno z zahtevami Direktive 2022/2381/EU za družbe, ki si določijo, da bodo izpolnile cilj 40 % glede deleža zastopanosti manj zastopanega spola med člani organov nadzora (t.i. neizvršnimi direktorji), določeno, da morajo določiti tudi delež zastopanosti spolov med člani organov vodenja ter izvršnimi direktorji (v enotirnih sistemih upravljanja). Družba bo morala v Politiki raznolikosti določiti cilj glede deleža spolne zastopanosti, ki ga namerava izpolniti. Pomembno je, da si družbe prizadevajo zagotoviti uravnoteženo zastopanost spolov med obema skupinama direktorjev oziroma med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji. V Direktivi 2022/2381/EU je tudi določilo, ki podrobneje ureja, kako se izračuna število vodilnih mest, ki je potrebno za izpolnitev zgoraj navedenih ciljev glede deležev zastopanosti manj zastopanega spola med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji. Pogosto ni mogoče doseči točno 40 % ali 33 % deleža, zato mora biti število vodilnih mest, ki je potrebno za dosego cilja, tisto, ki je najbližje deležu 40 % oziroma 33 %, vendar ne sme preseči deleža 49 %. V prilogi Direktive 2022/2381/EU je tudi tabela, v kateri je navedeno minimalno število mest, ki jih morajo zasesti predstavniki manj zastopanega spola med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji za oba določena deleža glede na skupno število mest v organih družbe, na katero je narejen sklic v predlogu zakona.

- c) urejajo izbirni postopki kandidatov za imenovanje članov organov vodenja in nadzora ter izvršne direktorje, v primeru neizpolnjevanja ciljev glede deležev

Družba, ki ne bo izpolnila cilja glede deleža zastopanosti vsakega od spolov med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji, določenega v Politiki raznolikosti, bo morala prilagoditi izbirni postopek kandidatov za imenovanje ali izvolitev na vodilna mesta v družbi. Najbolj usposobljeni kandidati se izberejo na podlagi primerjalne ocene kvalifikacij, družba pa mora pri tem upoštevati jasna, nevtralna in nedvoumna merila, ki jih določi pred izbirnim postopkom. V primeru, da dva kandidata izpolnjujeta enaka merila in pogoje z vidika primernosti, usposobljenosti in delovne uspešnosti, mora družba dati prednost osebi manj zastopanega spola. Od navedenega načela se lahko odstopa v izjemnih primerih, ko je treba zaradi objektivno utemeljenih razlogov dati prednost kandidatu nasprotnega spola, kot na primer zaradi upoštevanja drugih politik raznolikosti, kar mora družba posebej utemeljiti.

- d) zagotavlja pravica do podatkov in (pravnega) varstva neizbranim kandidatom manj zastopanega spola

Neizbrani kandidati lahko od družbe, ki ne izpolnjuje zahtev v zvezi z deleži spolne zastopanosti med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji, zahtevajo podatke o merilih in pogojih, na katerih je temeljil izbor, o objektivni oceni kandidatov na podlagi teh meril in po potrebi podatke o posebnih vidikih, ki so izjemoma pretehtali v korist kandidata, ki ni oseba manj zastopanega spola. Neizbrani kandidat se lahko obrne na različne pristojne institucije (npr. Zagovornik načela enakosti, pristojna inšpekcija, sodišče, itd.) in zahteva obravnavo postopka, če meni, da je bil enako kvalificiran kot izbrani kandidat, ki ni oseba manj zastopanega spola. Družba mora v tovrstnih primerih pri pristojni instituciji dokazati, da ni bil kršen izbirni postopek iz tega zakona.

- e) ureja obveznost poročanja o spolni zastopanosti med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji

Določeno je, da mora družba enkrat letno javno objaviti podatke o:

- deležu zastopanosti žensk in moških med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji,
- ukrepih, sprejetih za doseg ciljev glede deležev zastopanosti posameznega spola,
- razlogih, če cilji glede deležev zastopanosti spolov niso bili doseženi in opisom ukrepov, ki jih je družba izvedla oziroma jih namerava izvesti za njihovo izpolnitev.

Navedene podatke mora družba vključiti v izjavo o upravljanju, ki je del poslovnega poročila, ta pa je del letnega poročila. Skladno z veljavnimi določbami ZGD-1 lahko družba ločeno objavi izjavo o upravljanju v elektronskem mediju, na katerega naredi sklic v poslovnem poročilu. Družba mora zgoraj navedene podatke objaviti na svoji spletni strani in jih posredovati Zagovorniku načela enakosti.

- f) določa organ za spodbujanje, analiziranje, spremljanje in podpiranje uravnotežene zastopanosti spolov med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji

Zagovornik načela enakosti je pristojen za spremljanje, spodbujanje, analiziranje in nudenje podpore pri spodbujanju uravnotežene zastopanosti spolov med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji. Zagovornik načela enakosti mora na svoji spletni strani objaviti seznam družb zavezank in dosežene deleže glede zastopanosti spolov med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji.

- g) dopolnjujejo kazenske določbe v primeru kršitev s področja zagotavljanja uravnotežene zastopanosti spolov med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji

Sankcije so predvidene za naslednje kršitve: če družba ne določi cilja glede deleža zastopanosti manj zastopanega spola v politiki raznolikosti med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji, če se družba odloči, da bo izpolnjevala cilj 40 % zastopanosti manj zastopanega spola med člani organov nadzora (t.i. neizvršnimi direktorji) in si ne zastavi količinskega cilja glede zastopanosti manj zastopanega spola med člani organov vodenja ter izvršnimi direktorji (v enotimih sistemih upravljanja), če družba ne upošteva določil o izbirnih postopkih kandidatov za imenovanje oseb, odgovornih za vodenje in nadzor poslov (v primeru, da določenih ciljnih deležev ne dosega), in če ne objavi zahtevanih podatkov skladno s tem zakonom. Za navedene kršitve so predpisane globe. Pristojni nadzorni organ je Zagovornik načela enakosti, ki vodi postopke ugotavljanja navedenih kršitev na podlagi Zakona o prekrških²⁸. Za kršitve, če družba v politiki raznolikosti ne določi cilja glede deleža zastopanosti vsakega od spolov med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji in če ne upošteva določila glede izbirnih postopkov kandidatov, so predvidene globe od 6.000 do 30.000 eurov za družbo. Za kršitev glede poročanja oziroma, če družba ne objavi zahtevanih podatkov o deležu zastopanosti spolov med osebami, odgovornimi za vodenje in nadziranje poslov družbe ter po potrebi drugih podatkov, je predvidena globa od 2.000 do 10.000 eurov za družbo in od 300 do 4.000 eurov za odgovorno osebo.

Veljavni ZGD-1 v 392. členu predvideva ničnost volitev članov nadzornega sveta ali upravnega odbora v primeru, če je nadzorni svet ali upravni odbor sestavljen v nasprotju z zakonom ali statutom; skupščina izvoli osebo, ki ni bila predlagana v skladu z zakonom ali statutom, ali je izvoljenih več članov, kot je to določeno z zakonom ali statutom. Veljavni 392. člen ZGD-1 zahteva spoštovanje materialnih in formalnih pogojev (postopkovnih) pri oblikovanju nadzornega sveta oziroma upravnega odbora, tako da bi to lahko veljalo tudi za pogoje, določene s predlogom zakona v zvezi z uravnoteženo spolno zastopanostjo med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji.

²⁸ Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US)

Zaradi zagotovitve pravne jasnosti je določeno, da ničnost v primeru kršitve izbirnega postopka za imenovanje kandidatov v organe družbe ne velja.

4. Ostale rešitve:

S predlogom zakona se:

- a) določi obveznost označevanja gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov posameznikov na vidnem mestu na poslovnih naslovih in sankcija za neupoštevanje obveznosti,
- b) na Finančno upravo Republike Slovenije prenese pristojnost za nadzor nad izvajanjem 495. člena ZGD-1 o ohranjanju osnovnega kapitala, ki je v veljavnem ZGD-1 določena za Tržni inšpektorat Republike Slovenije.

b) **Način reševanja:**

– vprašanje, ki se bo urejalo s predlaganim zakonom

- a) prenos Direktive 2021/2101/EU;
- b) prenos Direktive 2022/2464/EU;
- c) prenos Direktive 2022/2381/EU;

– vprašanja, ki se bodo urejala z izvršilnimi predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati

Z izvršilnimi predpisi se bodo uredila vprašanja o načinu predložitve poročila o trajnostnosti in poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki ter morebitne izjave, v kateri navede, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih informacij, ki jih morajo pripraviti določene družbe za javno objavo na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES).

Navedeno se bo uredilo s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o načinu predložitve letnih poročil in njihove javne objave, ki ga predpišeta ministra, pristojna za gospodarstvo in pravosodje po predhodnem mnenju AJPES. Sedaj veljavni Pravilnik o načinu predložitve letnih poročil in njihove javne objave (Uradni list RS, št. 47/08) je bil sprejet na podlagi 1. in 2. točke trinajstega odstavka 58. člena ZGD-1, in ureja način predložitve letnih poročil, konsolidiranih letnih poročil in revizorjevih poročil in način njihove javne objave ter o zasnovi spletnih strani.

Veljavno Navodilo o predložitvi letnih in zaključnih poročil ter drugih podatkov poslovnih subjektov (Uradni list RS, št. 86/16 in 76/17) določa roke, sestavne dele in način predložitve letnih in zaključnih poročil ter druge podatke, ki jih morajo poslovni subjekti predložiti Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve. Svet AJPES bo izdal Navodilo o spremembah in dopolnitvah Navodila o predložitvi letnih in zaključnih poročil ter drugih podatkov poslovnih subjektov, s katerim bo uskladal roke, sestavne dele in način predložitve poročila o trajnostnosti in poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki ter druge podatke, ki jih morajo zavezane družbe predložiti AJPES.

c) **Normativna usklajenost predloga zakona:**

– z veljavnim pravnim redom

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije in EU.

– s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo

Predlog zakona je v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

- s predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti ter »paketno« obravnavati

Predlog zakona je usklajen s predpisi, ki jih je treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati.

d) **Usklajenost predloga zakona:**

- s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi

Predlog zakona ne posega na področje lokalne samouprave, zato usklajevanje ni bilo potrebno.

- s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba neusklajenih vprašanj)
- s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so dali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti)

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- ocena finančnih sredstev za državni proračun,
- ocena drugih javnih finančnih sredstev,
- predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna,
- predvideno povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva,
- predvideni prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva,
- sredstva bodo zagotovljena z zadolževanjem (poročstva),
- v naslednjem proračunskem obdobju bodo sredstva zagotovljena ...

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

- sredstva so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu na naslednjih proračunskih postavkah ...,
- sredstva bodo zagotovljena s prerazporeditvijo v okviru sprejetega državnega proračuna s postavke ... na postavko ...,
- sredstva bodo zagotovljena z rebalansom ali spremembami državnega proračuna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

- prikaz ureditve v pravnem redu EU.

Direktiva 2021/2101/EU

Predlog zakona je prilagojen pravu EU. Z njim se v slovenski pravni red prenaša Direktiva (EU) 2021/2101 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja davčnih informacij v zvezi z dohodki s strani nekaterih podjetij in podružnic. S prenosom Direktive 2021/2101/EU v nacionalne pravne rede držav članic se bosta okrepila preglednost poslovanja gospodarskih družb in javni nadzor nad informacijami o davku od dohodkov pravnih oseb s prilagoditvijo obstoječega pravnega okvira v zvezi z obveznostmi za družbe glede objave poročil z namenom, da se zaščitijo interesi družbenikov in tretjih, v smislu točke g. drugega odstavka 50. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU). 50. člen PDEU v prvem odstavku določa, da za uresničevanje svobode ustanavljanja v zvezi s posamezno dejavnostjo, Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom ukrepata z direktivami. Evropski parlament, Svet in Komisija izvajajo naloge, zlasti tako da (med drugim): *»uskklajujejo, kolikor je to potrebno, zaščitne ukrepe, ki jih od družb ali podjetij iz drugega odstavka člena 54 za zaščito interesov družbenikov in tretjih zahtevajo države članice, zato da bi te zaščitne ukrepe izenačili v vsej Uniji;«*. Kot je potrdilo tudi Sodišče EU, zlasti v zadevi C-97/96 (*Verband deutscher Daihatsu-Händler*), se navedena točka g. drugega odstavka 50. člena PDEU nanaša na potrebo po zaščiti interesov »tretjih« na splošno, brez razlikovanja ali izključevanja katerih koli kategorij, ki spadajo pod ta izraz. Zato izraz »tretji« ne pomeni le vlagateljev in upnikov, temveč se nanaša tudi na druge zainteresirane tretje strani, vključno s konkurenti in širšo javnostjo. Ker direktiva ureja le obveznost objave poročil o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, ne pa harmonizacije davkov, je prvi odstavek 50. člena PDEU primerna pravna podlaga zanjo.

Direktiva 2021/2101/EU je bila sprejeta kot odziv na pomisleke, ki so jih zainteresirane strani izrazile glede potrebe po odpravi izkrivljanj na notranjem trgu brez ogrožanja konkurenčnosti Evropske unije. Preglednost poslovanja gospodarskih družb je ključna za dobro delovanje notranjega trga. Obseg informacij, ki jih je treba razkriti v okviru te direktive, je sorazmeren s ciljem okrepitve preglednosti poslovanja družb in okrepitve javnega nadzora nad njihovim poslovanjem. Direktiva 2021/2101/EU spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so posebej priznana v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

Za boljše delovanje notranjega trga je treba okrepiti javni nadzor nad davki od dohodkov pravnih oseb (zlasti največjih skupin družb (multinacionalk), ki poslujejo v Evropski uniji, bodisi so tu ustanovljene bodisi imajo na območju Evropske unije ustanovljene odvisne družbe, povezane družbe ali podružnice. Večja preglednost in družbena odgovornost podjetij bo prispevala k blaginji celotne družbe. Opredelitev skupnih pravil o preglednosti davka od dohodkov pravnih oseb je tudi v splošnem gospodarskem interesu, saj se s tem zagotovi enakovredne zaščitne ukrepe v vsej Evropski uniji za splošno zaščito vlagateljev, upnikov in drugih tretjih strani, s tem pa prispeva k ponovni pridobitvi zaupanja državljanov Evropske unije v pravičnost nacionalnih davčnih sistemov. Takšen javni nadzor je mogoče doseči s poročanjem o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, ne glede na to, kje ima multinacionalka svoj sedež.

Direktiva 2022/2464/EU

Kot že pojasnjeno predlog zakona prav tako posodablja trenutno ureditev glede nefinančnega poročanja iz 70.c člena ZGD-1. Ta določa obveznost priprave izjave o nefinančnem poslovanju za vse družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih je večje od 500, ter priprave konsolidirane izjave o nefinančnem poročanju za vse družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila in katerih povprečno število zaposlenih je na konsolidirani ravni večje od 500.

Predlog zakona tako skladno z Direktivo 2022/2464/EU širi krog zavezancev za poročanje (ter spreminja obveznost priprave izjave o nefinančnem poslovanju v obveznost priprave poročila o

trajnostnosti), širi obseg in vsebino informacij, ki se morajo poročati (z uvedbo enotnih standardov trajnostnega poročanja), določa objavo v enotni elektronski obliki znotraj poslovnega poročila ter določa pomembnejšo vlogo zakonitih revizorjev pri dajanju zagotovil v zvezi s poročanjem o trajnostnosti.

Direktiva 2022/2381/EU

Z zakonom se v nacionalno zakonodajo prenaša Direktiva 2022/2381/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepih. Pravna podlaga za sprejem Direktive 2022/2381/EU je tretji odstavek 157. člena PDEU, ki določa, da Evropski parlament in Svet sprejmeta ukrepe za zagotovitev uporabe načela enakih možnosti in enakega obravnavanja moških in žensk glede zaposlovanja in poklica, vključno z načelom enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti.

Po ocenah Evropske komisije bodo neenotni in razdrobljeni predpisi držav članic na področju najverjetneje ustvarili praktične težave v zvezi z delovanjem notranjega trga. Razlike med predpisi držav članic, ki izhajajo iz nacionalnega prava družb, in razlike v sankcijah za neskladnosti z nacionalnimi zahtevami glede deleža zastopanosti spolov med osebami odgovornimi za nadzor in vodenje poslov družbe (kot na primer izključitev iz javnih naročil), bi lahko povzročile težave v poslovnem življenju in imele odvrtačilen učinek na čezmejne naložbe družb ter ustanavljanje njihovih podružnic v drugih državah članicah. Prav tako bi lahko razlike v predpisih ali pomanjkanje predpisov oziroma minimalnih zahtev v zvezi z izbirnim postopkom za vodilna mesta v gospodarskih družbah ter učinek teh razlik na upravljanje družb in oceno upravljanja družb, ki jo izvedejo vlagatelji, povzročili dodatne težave v delovanju notranjega trga.

Polno izkoriščen kadrovski potencial sposobnih žensk, ki so najbolj usposobljene za vodilne položaje, bo doprinesel k potencialu za konkurenčnost in rast. To bo mogoče učinkoviteje uresničiti, če se za to zavzamejo vse države članice, zlasti države, v katerih je delež žensk med osebami odgovornimi za nadzor in vodenje poslov družbe majhen in ki niso sprejele in niti ne načrtujejo nobenih ukrepov. Samo z ukrepom na ravni EU se lahko zagotovijo enaki konkurenčni pogoji po vsej Uniji in preprečijo praktične težave v poslovnem življenju. To je mogoče doseči z minimalno uskladitvijo zahtev za upravljanje družb glede odločitev v zvezi z imenovanjem, ki temeljijo na objektivnih merilih glede kvalifikacij, da bi dosegli uravnoteženo zastopanost spolov med osebami odgovornimi za vodenje in nadzor poslov družbe.

- prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

Ureditve usklajene z Direktivo 2021/2101/EU:

Republika Irska

Republika Irska je Direktivo (EU) 2021/2101 prenesla s splošnim pravnim aktom o razkritju davčnih informacij v zvezi z dohodki s strani nekaterih podjetij in podružnic (Statutory Instruments, S.I. No. 322 of 2023, European Union (Disclosure Of Income Tax Information By Certain Undertakings And Branches) Regulations 2023). Družbe morajo objaviti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, kadar čisti prihodek na dan njihove bilance stanja za vsako od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let presega skupno 750 milijonov EUR. Srednje in velike družbe s sedežem v EU, ki so odvisne od končne obvladujoče družbe s sedežem izven EU morajo objaviti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki obvladujoče družbe. Odvisnim družbam ali podružnicam s sedežem v EU ne bo treba objaviti poročila, če končna obvladujoča ali samostojna družba s sedežem izven EU objavi poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki na svojem spletnem mestu družbe v 12

mesecih od bilance stanja poslovnega leta, za katero je poročilo pripravljeno. Kadar informacije niso na voljo, odvisna družba ali podružnica zahteva informacije od končne obvladujoče ali samostojne družbe. Če podatki niso predloženi, mora odvisna družba ali podružnica objaviti poročilo z vsemi davčnimi informacijami v zvezi z dohodki, s katerimi razpolaga, in izjavo, da končna obvladujoča ali samostojna družba ni dala na voljo potrebnih informacij. Obveznosti poročanja ne veljajo za podružnice, v katerih čisti prihodek od prodaje v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih ni presegel 12.000.000 EUR. Vsebina poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki mora vključevati seznam vseh odvisnih družb s kratkim opisom narave njihovih dejavnosti, števila zaposlenih in prihodkov, ki so vsota čistega prihodka skupaj z dohodki iz drugih naložb in deležev. Družbe so izvzete iz obveznosti poročanja, kadar bi razkritje nekaterih informacij resno škodovalo poslovnemu položaju družbe. Opuščene informacije je treba objaviti v poznejšem poročilu o davčnih informacijah v zvezi z dohodki pet let od datuma njihove prvotne opustitve. Informacije, ki se nanašajo na jurisdikcije, ki niso pripravljene sodelovati z EU v davčne namene, se nikoli ne smejo izpustiti. Družbe torej javno razkrijejo informacije o davku od dohodkov pravnih oseb ločeno za vsako državo članico in vsako tretjo državo na seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, ter skupni znesek za vse druge tretje države. Poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki mora biti objavljeno v 12 mesecih po datumu bilance stanja poslovnega leta, za katero je poročilo objavljeno na spletnem mestu družbe. Družbe so izvzete iz uporabe pravil, če je poročilo brezplačno dostopno javnosti na spletnem mestu sodnega registra. Spletno mesto zadevne družbe mora vsebovati informacije o tem izvzetju in sklic na spletno mesto zadevnega sodnega registra. Družba mora poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki objaviti na svojem spletnem mestu, razen če ga da na voljo javnosti na spletnem mestu organu pristojnem za register gospodarskih družb (Companies Registration Office – CRO). Kadar je treba računovodske izkaze družbe revidirati, mora biti v revizijskem poročilu navedeno, ali je morala družba pripraviti poročilo o davčnih informacijah za leto pred poslovnim letom, za katero je bilo pripravljeno revizijsko poročilo, in če, ali je bilo poročilo objavljeno. Člani upravnih, poslovnih in nadzornih organov družbe so skupno odgovorni za zagotavljanje, da se poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki pripravi, objavi in da se omogoči dostop do njega javnosti. To vključuje pooblaščen osebe v podružnicah in komplementarje partnerstev. Oseba, ki ne ravna v skladu s temi pravili, je odgovorna za prekršek 3. kategorije. Pravila so začela veljati 22. junija 2023 in se uporabljajo za prvo poslovno leto z 22. junijem 2024 ali pozneje, leto 2025 pa je prvo potencialno leto poročanja, za katero bo poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki objavljeno leta 2026.

Zvezna republika Nemčija

Zvezna republika Nemčija je Direktivo (EU) 2021/2101 prenesla z Zakonom o izvajanju Direktive (EU) 2021/2101 v zvezi z razkritjem podatkov o davčnih informacijah v zvezi z dohodki s strani nekaterih podjetij in podružnic ter o spremembi zakona o reševanju potrošniških sporov in zakona o obveznem zavarovanju (Gesetz zur Umsetzung der Richtlinie (EU) 2021/2101 im Hinblick auf die Offenlegung von Ertragsteuerinformationen durch bestimmte Unternehmen und Zweigniederlassungen sowie zur Änderung des Verbraucherstreitbeilegungsgesetzes und des Pflichtversicherungsgesetzes), s katerim se spreminja zakon, ki ureja računovodstvo. Nepovezane družbe ali osebne družbe s sedežem v Nemčiji in končne obvladujoče družbe s sedežem v Nemčiji morajo pripraviti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodkom in ga razkriti v registru podjetij. To vpliva na podjetja in skupine, katerih prodaja po vsem svetu v dveh zaporednih poslovnih letih obakrat preseže znesek 750.000.000 EUR. V primeru končne obvladujoče družbe iz tretje države, ki ima primerljivo prodajo ter deluje v Nemčiji prek srednje ali velike odvisne družbe, mora poročilo o davku na dobiček pridobiti in razkriti ta odvisna družba. Enako velja za nepovezано podjetje iz tretje države in podružnico, ki je ustanovljena v Nemčiji ki v dveh zaporednih poslovnih letih obakrat preseže znesek 12 milijonov EUR. Če poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodkom ni mogoče pridobiti, mora odvisna družba ali podružnica to razkriti z ustrežno izjavo in poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodkom pripraviti na podlagi informacij, ki so na voljo. Obveznost ne obstaja, če tuje podjetje na svoji spletni strani objavi zakonsko skladno poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodkom in poročilo razkrije vsaj

ena odvisna družba oziroma podružnica v EU. Za pripravo poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodkom so urejene podrobne vsebinske zahteve za podjetja, ki jih je treba vključiti, obvezni podatki in razkritja za posamezne države. Obvezna razkritja za zadevno obdobje poročanja vključujejo: ime družbe, zadevno poslovno leto, valuto, opis vrste njihovih dejavnosti; število zaposlenih v ekvivalentu polnega delovnega časa; dohodke, prihodke, opredeljene z okvirom računovodskega poročanja, na podlagi katerega se pripravijo računovodski izkazi; znesek dobička ali izgube pred davkom od dohodkov; znesek davka od dohodkov, obračunanega za zadevno poslovno leto; znesek plačanega davka od dohodkov, in znesek nerazporejenega dobička ob koncu zadevnega poslovnega leta. Podatke je treba sporočiti ločeno za vsako državo članico EU, za vsako davčno jurisdikcijo, ki je bila na seznamu EU razvrščena kot nekooperativna, in za druge davčne jurisdikcije. Ker za zadevne družbe v bistvu že velja ustrezna obveznost poročanja davčnim organom za posamezne države, se lahko zahteve glede poročanja, ki se uporabljajo v zvezi s tem, uporabijo tudi kot podlaga za izpolnjevanje nove obveznosti javnega poročanja. Izjemoma določenim družbam določenih informacij ni treba vključiti v poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki z ustrezno utemeljitvijo, če bi njihovo razkritje povzročilo znatno poslabšanje tržnega položaja družbe, na katero se nanašajo. Vendar pa je treba podatke, ki niso vključeni, vključiti najkasneje v poročilo o dohodnini, ki se pripravi za četrto poslovno leto po obdobju poročanja. Razkritje poročila o dohodnini se opravi v poslovnem registru. V ta namen je treba poročilo v nemškem jeziku predložiti poslovnemu registru najpozneje eno leto po koncu poročevalskega obdobja. Poleg tega mora biti poročilo objavljeno na spletni strani družbe najmanj pet let z ustreznim časovnim obdobjem. Obveznost objave na spletni strani družbe pa ne velja, če se razkritje opravi prek registra in se na spletni strani družbe navede, da je poročilo dostopno prek spletne strani registra za obdobje najmanj petih let. Nadzorni svet bo v prihodnje nadzoroval tudi poročanje o davčnih informacijah v zvezi z dohodki. Revizor letnih računovodskih izkazov mora v prihodnje preveriti tudi, ali je bila revidirana družba dolžna razkriti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki in ali je to obveznost izpolnila. Revizorjevo poročilo mora vsebovati t navedbo o izpolnjevanju obveznosti. Zvezni urad za pravosodje je odgovoren za uveljavljanje zahtev po razkritju in v primeru ugotovljenih kršitev izreče globo do 250.000 EUR.

Kraljevina Španija

Kraljevina Španija je Direktivo 2021/2101/EU prenesla v svoj pravni red z Zakonom št. 28/2022 z dne 21. decembra za spodbujanje ekosistema zagonskih podjetij (Ley 28/2022, de 21 de diciembre, de fomento del ecosistema de las empresas emergentes) s katerim se v šesti končni določbi spreminja zakon št. 22/2015 z dne 20. julija o revidiranju računovodskih izkazov (Modificación de la Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas). Uvaja se obveznost za revizijsko poročilo, iz katerega mora biti razvidno, ali je v prejšnjem letu za katero so bili pripravljene revidirani računovodski izkazi, morala družba objaviti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodkom in če je, ali je bilo tako poročilo objavljeno. Določa se novo dodatno poglavje, ki se glasi: »Obveznost obveščanja o davku od dohodkov pravnih oseb ali davkih enake ali podobne narave s strani določenih družb in podružnic.« in je razdeljeno na pet podpoglavij. Končna obvladujoča družba skupine in družbe, ki niso del skupine, morajo v obeh primerih, ko zanje velja španska zakonodaja, objaviti poročilo o davku od dohodkov pravnih oseb, ko dve zaporedni leti presežejo prihodek 750 milijonov evrov. Navedena obveznost bo prenehala, ko navedeni dohodek dve zaporedni leti ne bo več presegal referenčnega zneska. V primeru družb in podružnic, za katere velja špansko pravo in so odvisne od končnih obvladujočih družb ali družb, za katere ne velja zakonodaja države članice, se bo poročilo nanašalo na obvladujočo družbo ali družbo, ki je ustanovila podružnico, ki doseže referenčni prihodek. Poročilo bo vključevalo kratek opis narave dejavnosti, število zaposlenih, njihove prihodke, višino dobička ali izgube pred obračunom davka od dohodkov pravnih oseb in znesek davka od dohodkov pravnih oseb, obračunan med zadevnim letom, izračunan kot tekoči davčni odhodek, pripoznan na obdavčljivem dobičku ali izgubi za leto s strani družb in podružnic na zadevnem davčnem ozemlju, kot tudi znesek rezerv ob koncu zadevno proračunsko leto. Informacije morajo biti predstavljene ločeno za vsako državo članico, v kateri subjekt opravlja svojo dejavnost. Poročilo bo odobreno in objavljeno v roku 6 mesecev od datuma zaključka poslovnega leta, na katerega se nanaša, in bo na voljo v trgovskem registru

skupaj z dokumenti, ki sestavljajo letne računovodske izkaze. Poleg tega mora biti poročilo objavljeno na spletni strani družbe v roku 6 mesecev in mora biti brezplačno dostopno vsaj pet zaporednih let. Člani upravnih organov zavezane družbe bodo kolektivno odgovorni za zagotovitev, da se poročilo v zvezi z davkom od dohodkov pravnih oseb pripravi, objavi, deponira in omogoči dostopno javnost. V revizijskem poročilu mora biti razvidno, ali je v prejšnjem letu za katero so bili pripravljene revidirani računovodski izkazi, morala družba objaviti poročilo v zvezi z davkom od dohodkov pravnih oseb ali enakimi ali podobnimi davki in če je, ali je bilo tako poročilo objavljeno. Zakon se prične uporabljati za poslovna leta, ki se začnejo 22. junija 2024 ali pozneje.

Republika Hrvaška

Republika Hrvaška je Direktivo 2021/2101/EU prenesla v svoj pravni red 15. 7. 2023 s spremembami zakona o računovodstvu. Zakonske spremembe uvajajo obveznost za samostojne družbe in končne obvladujoče družbe, katerih konsolidirani prihodki za vsako od zadnjih dveh poslovnih let presegajo prag 750 milijonov evrov, da sestavijo, objavijo in javno objavijo poročilo s podatki o davku na dobiček. To razkritje ne bo obvezno, če ti prihodki ne bodo več presegali tega praga v zadnjih dveh poslovnih letih. Predpisana je tudi pristojnost ministrstva za finance in davčne uprave za nadzor nad družbami v delu oblikovanja in objave poročil o podatkih o davku od dobička. Republika Hrvaška je Direktivo 2021/2101/EU prenesla v svoj pravni red 15. 7. 2023 s spremembami zakona o računovodstvu. Zakonske spremembe uvajajo obveznost za samostojne družbe in končne obvladujoče družbe, katerih konsolidirani prihodki za vsako od zadnjih dveh poslovnih let presegajo prag 750 milijonov evrov, da sestavijo, objavijo in javno objavijo poročilo s podatki o davku na dobiček. To razkritje ne bo obvezno, če ti prihodki ne bodo več presegali tega praga v zadnjih dveh poslovnih letih. Predpisana je tudi pristojnost ministrstva za finance in davčne uprave za nadzor nad družbami v delu oblikovanja in objave poročil o podatkih o davku od dobička. Obveznost objave podatkov o davku od dobička ne velja za samostojno družbo ali končno obvladujočo družbo in njune povezane družbe, če imajo te družbe, vključno z njihovimi odvisnimi družbami, sedež ali stalno mesto poslovanja ali stalno poslovno dejavnost le v ozemlju Republike Hrvaške in v nobeni drugi davčni jurisdikciji. Prav tako obveznost objave podatkov o davku od dobička ne velja za samostojne družbe in končne obvladujoče družbe, če te družbe ali z njimi povezane družbe objavijo poročilo v skladu z zakonom, ki ureja poslovanje kreditnih institucij, ki vključuje podatke o vseh njihovih dejavnostih in , v primeru končne matične družbe, o dejavnostih povezanih družb, vključenih v letne konsolidirane računovodske izkaze. Obveznost objave podatkov o davku na dobiček velja tudi za srednje in velike družbe, ki so hčerinska družba pod nadzorom končne obvladujoče družbe, ki ne uporablja prava Republike Hrvaške ali druge države članice, katere konsolidirani prihodki so prikazani v letnih konsolidiranih računovodskih izkazih in za vsako od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let skupaj presegajo 750.000.000,00 evrov. Obveznost objave podatkov o davku na dobiček za te družbe preneha, če skupni konsolidirani dobiček končne obvladujoče družbe, izkazan v letnih konsolidiranih računovodskih izkazih, ne preseže 750.000.000 EUR za vsako od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let. Obveznost objave podatkov o dohodnini velja tudi za domačo podružnico, ki jo ustanovi podjetje, za katero se ne uporablja pravo Republike Hrvaške ali druge države članice in ima pravno obliko, primerljivo s kapitalno družbo, kot jo določajo predpisi, ki urejajo gospodarske družbe, in to le pod pogojem, da prihodki podružnice za vsako od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let presegajo znesek 8.000.000 evrov. Podatki o davku na dobiček morajo biti javno objavljeni v 12 mesecih od datuma bilance stanja za poslovno leto, za katero se poročilo sestavlja.

Ureditve usklajene z Direktivo 2022/2464/EU:

Na podlagi Direktive 2022/2464/EU še ni bila sprejeta nova zakonodaja v nobeni državi članici, zato prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih ni mogel biti narejen.

Ureditve usklajene z Direktivo 2022/2381/EU:

Zvezna republika Nemčija

V Zvezni republiki Nemčiji je bil leta 2015 sprejet t.i. prvi Zakon o enakopravni udeležbi žensk in moških na vodilnih položajih v zasebnem in javnem sektorju (*Gesetz für die gleichberechtigte Teilhabe von Frauen und Männern an Führungspositionen in der Privatwirtschaft und im öffentlichen Dienst, Bundesgesetzblatt Jahrgang 2015 Teil I Nr. 17, ausgegeben zu Bonn am 30. April*) (v nadaljevanju: FūPoG). Cilj FūPoG je bil povečati delež žensk na vodstvenih položajih v zasebnem in javnem sektorju, da bi spodbudili enakopravno udeležbo žensk in moških teh položajih. V ta namen je bil določen delež najmanj 30 % zastopanosti obeh spolov za člane nadzornih svetov družb, s katerimi vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu in so hkrati družbe z enakopravnim soodločanjem²⁹ (gl. oddelek 96 odstavek 2 Zakona o delniških družbah (AktG) in oddelek 52 odstavek 2 Zakona o družbah z omejeno odgovornostjo (GmbHG)). Družbe, s katerimi vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu ali družbe z enakovrednim soodločanjem, so zavezane, da določijo prostovoljni ciljni delež zastopanosti žensk v nadzornih svetih, upravah in najvišjih dveh vodstvenih ravneh pod upravo. V praksi so v preteklosti družbe pogosto določile ciljni delež "nič". Z zakonom je določen tudi najmanj 30 % delež zastopanosti enega spola za vsa nova imenovanja v nadzorne organe družb, v katerih je konfederacija upravičena do vsaj treh sedežev.

Na podlagi FūPoG niso bili doseženi želeni cilji. Ženske so bile še vedno premalo zastopane v upravah oz. na izvršnih direktorskih mestih, ker si je veliko podjetij zastavilo ciljni delež »nič« za zastopanost žensk na vodstvenih oz. poslovnih položajih.

S ciljem nadaljnega razvoja na področju povečanja deleža žensk na vodstvenih položajih in zapolnitvijo nastale vrzeli je bil leta 2021 sprejet Zakon o dopolnitvah in spremembah predpisov za enakopravno udeležbo žensk in moških na vodilnih položajih v zasebnem in javnem sektorju (*Das Gesetz zur Ergänzung und Änderung der Regelungen für die gleichberechtigte Teilhabe von Frauen und Männern an Führungspositionen in der Privatwirtschaft und im öffentlichen Dienst – t.i. FūPoG II*).

FūPoG II je določil, da morajo imeti družbe, s katerimi vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu in so hkrati družbe z enakopravnim soodločanjem, ki imajo več kot tričlansko upravo, v teh organih vsaj eno žensko in enega moškega. V primeru imenovanja, ki krši navedeno zahtevo, je to neveljavno oziroma nično. To velja za delniške družbe (AG) in evropske delniške družbe (SE) (gl. člen 76 odstavek 3a Zakona o delniških družbah - AktG).

Delniške družbe, s katerimi vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu ali družbe, za katere velja enakopravno soodločanje, morajo poleg prostovoljnih deležev med člani organov vodenja in nadzora določiti cilje glede deleža žensk na dveh vodstvenih ravneh pod upravo. Cilji morajo opisovati želeni delež žensk na ustrezni vodstveni ravni in, če so navedeni v odstotkih, morajo ustrezati celotnemu številu ljudi. Če uprava zastavi cilj nič za delež žensk na eni izmed vodstvenih ravni, mora to odločitev jasno in razumljivo utemeljiti. V obrazložitvi morajo biti navedeni razlogi, na katerih temelji odločitev. Če je ob določitvi ciljnih vrednosti delež žensk nižji od 30 %, ciljne številke ne smejo več pasti pod odstotek, dosežen v posameznem primeru. Določiti morajo tudi roke za doseg zastavljenih ciljev, ki ne smejo biti daljši od petih let.

FūPoG II je določil dodatne zahteve za poročanje (gl. 289.f člen nemškega trgovinskega zakonika, t.i. Handelsgesetzbuch - HGB) glede ciljnih deležev zastopanosti spolov med vodilnimi člani organov, rokov za doseg zadevnih ciljev in utemeljitev. Vse navedeno mora biti vključeno v Izjavo o upravljanju, ki je del poslovnega poročila družb. Družbe, ki niso dolžne pripraviti poslovnega poročila, sestavijo Izjavo o upravljanju in jo objavijo na spletni strani. V primeru kršitve zahtev glede poročanja

²⁹ Soodločanje v Nemčiji je koncept, ki vključuje pravico delavcev do sodelovanja pri upravljanju podjetij, v katerih delajo. To ureja nemški Zakon o soodločanju iz leta 1976 (t.i. Mitbestimmungsgesetz 1976). Zakon zahteva, da je v podjetjih z več kot 2000 zaposlenih polovico nadzornega sveta (direktorjev) predstavnikov delavcev, ki imajo malo manj kot polovico glasov. Za podjetja s 500–2000 zaposlenimi mora biti izvoljena tretjina nadzornega sveta predstavnikov delavcev. Velja za javna in zasebna podjetja.

so predvidene sankcije, ki so tretirane kot upravni prekrški. Za kapitalske družbe, s katerimi vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, je predvidena globa do 10 milijonov evrov, ali 5 % skupnega letnega prometa ali dvakratne gospodarske koristi, pridobljene z upravnim prekrškom.

Francija³⁰

Zastopanost žensk v upravnih organih francoskih podjetij se je začela spreminjati s spremembo 1. člena francoske ustave, leta 2008. Takrat je bilo v upravnih organih francoskih podjetij manj kot 9 % žensk. Zakonodajalec je leta 2011 (z *zakonom Copé-Zimmermann*) uvedel zakonske zahteve glede zastopanosti spolov v upravnih odborih srednjih in velikih podjetij. Zakon je določil 40 % delež za manj zastopan spol v upravnih odborih, ki ga je bilo treba doseči v petih letih, z vmesnim pragom 20 % v treh letih.

Po desetih letih je *Haut Conseil à l'Égalité* (Visoki Svet za enakost) pozitivno ocenil izvajanje zakona. Leta 2020 je bil delež žensk med direktorji največjih francoskih družb, ki kotirajo na borzi 44,6 %. Rezultati Francijo umeščajo med države z najvišjim deležem žensk v upravnih odborih v Evropski uniji. Decembra 2021 je Francija sprejela dopolnitev zakona (t.i. uveljavitev zakona Rixain), ki uvaja deleže za vse organe upravljanja družb.

Avstrija³¹

V Avstriji so ženske še vedno premalo zastopane na vodilnih položajih. Zato je dolgoročni cilj avstrijske vlade uravnotežena zastopanost žensk in moških na vodstvenih položajih in položajih odločanja na vseh družbenih področjih - vključno s politiko, gospodarstvom in znanostjo.

Pomemben korak za doseganje uravnotežene zastopanosti žensk in moških na vodilnih položajih v gospodarstvu v zasebnem sektorju je bil Zakon o enakosti žensk in moških v nadzornih svetih (*GFMA-G*). Zakon je bil sprejet junija 2017, z namenom, da bi se povečal delež žensk na vodilnih položajih. Od 1. januarja 2018 morajo biti nadzorni sveti družb, ki kotirajo na borzi, in družb z več kot 1.000 zaposlenimi sestavljeni iz najmanj 30 % žensk in 30 % moških. Če zahtevan delež žensk v nadzornem svetu ni dosežen, je imenovanje neveljavno.

Avstrijska zbornica za delo je v svojem poročilu "*Frauen.Management.Report 2022*" ocenila učinke te določbe. Od uvedbe zakona se je delež žensk v nadzornih svetih podjetij, ki spadajo pod zakon GFMA-G, povečal z 22,4 % (januar 2018) na 35,1 % (januar 2022).

Poleg tega je bila sprejeta še novela, ki določa, da se delež žensk med člani nadzornih svetov podjetij v državni lasti, do leta 2024 poveča na 40 %. Delež je prostovoljna zaveza zvezne vlade in je neposredno namenjena članom nadzornih svetov, ki jih imenuje zvezna vlada.

Nizozemska³²

28. septembra 2021 je nizozemski Parlament potrdil predlog zakona, katerega cilj je vzpostaviti bolj uravnoteženo razmerje med ženskami in moškimi v upravnih in nadzornih odborih. Zakon je namenjen velikim javnim in zasebnim podjetjem ter podjetjem, s katerimi se trguje na borzi, in vpliva na delničarje, direktorje, pooblaščenke in zaposlene.

30 <https://insights.issgovernance.com/posts/france-pushes-forward-on-gender-diversity-within-french-corporate-management-bodies-via-the-rixain-act/>

31 https://www.bundeskanzleramt.gv.at/en/agenda/women-and-equality/gender_equality_in_the_labour_market/women-in-leadership-positions.html

32 <https://www.dentons.com/en/insights/alerts/2021/december/9/new-dutch-law-mandates-greater-gender-balance-on-management-and-supervisory-boards>

Zakona določa, da je v nadzornih svetih podjetij, ki kotirajo na Nizozemskem, vsaj tretjina moških in tretjina žensk. Vsako imenovanje (člana nadzornega sveta) po 1. januarju 2022, ki ne prispeva k bolj uravnoteženemu razmerju med spoloma v nadzornem svetu, je nično in neveljavno.

Izjeme veljajo za nadzorni svet ali enotirni nadzorni svet, ki ga sestavlja ena oseba, ponovna imenovanja v osmih letih od leta imenovanja, imenovanja v primeru izjemnih okoliščin, kot je nepričakovan odstop velikega dela nadzornega sveta, ali v primeru začasnih imenovanj s strani podjetniške zbornice med preiskovalnim postopkom.

Poleg tega morajo velike družbe določiti "ustrezne in ambiciozne" cilje za spodbujanje raznolikosti spolov v upravi, nadzornem svetu in med kategorijami zaposlenih na vodstvenih položajih (npr. na višjih vodstvenih položajih), ki jih določi družba sama. V skladu s predlogom zakona "ustrezno in ambiciozno" pomeni, da je treba upoštevati velikost uprave in obstoječa razmerja, cilj pa mora biti usmerjen k bolj uravnoteženemu stanju.

Zakon v praksi pomeni, da morajo podjetja, ki kotirajo na borzi, od 1. januarja 2022 pozorno spremljati, koga imenujejo za nove člane nadzornega sveta. Če na primer nadzorni svet sestavljata dve ženski in dva moška, bo morala odhod ene ženske nadomestiti druga ženska. Po drugi strani pa mora odhod moškega člana nadzornega sveta nadomestiti moški. Imenovanje osebe, ki ne prispeva k bolj uravnoteženemu razmerju med spoloma v nadzornem svetu, je neveljavno.

Belgija³³

Zakon z dne 28. julija 2011 je v belgijski zakonik o gospodarskih družbah vnesel nov člen (*518 bis*), ki od podjetij v državni lasti in javnih podjetij, s katerimi se trguje na borzi, zahteva, da na najvišji vodstveni ravni vključijo večji delež žensk. S sprejetjem te določbe je belgijski zakonodajalec prizadevanjem za zagotavljanje večje uravnoteženosti v podjetjih, zlasti na najvišjih vodstvenih položajih.

V tem okviru novi člen določa, da mora biti v upravnih odborih družb v državni lasti in javnih družb v Belgiji vsaj ena tretjina žensk. Pravilo se je začelo uporabljati prvi dan šestega poslovnega leta po letu sprejetja zakona, tj. leta 2017. Manjše družbe, s katerimi se javno trguje, so morale zahtevo izpolniti dve leti pozneje.

Posledice neupoštevanja člena so po eni strani ničnost imenovanja ter začasna ukinitve vseh ugodnosti, vključno s finančnimi, ki pripadajo direktorjem na podlagi njihovih mandatov. Sankcija začasne ukinitve ugodnosti se lahko uporablja od leta 2018 dalje, medtem ko se je sankcija ničnosti imenovanja začela uporabljati leta 2017. V zvezi s sankcijo ničnosti naknadnega imenovanja direktorjev je treba poudariti, da imenovanje direktorja v nasprotju s pravilom o kvotah ne vpliva na zakonitost odločitev, ki jih je sprejel nepravilno sestavljen upravni odbor. Poleg tega se drugi člani upravnega odbora ne morejo vzdržati glasovanja v znak protesta proti nepravilnemu imenovanju na skupščini delničarjev, saj bi bilo takšno ravnanje v nasprotju z interesi družbe. Posledično je sankcija ničnosti sama po sebi resno pomanjkljiva pri zagotavljanju prisotnosti žensk na vrhu podjetja.

Da bi bilo pravilo dovolj strogo, je predvidena tudi druga sankcija: začasna ukinitve prejemkov, ki pripadajo direktorjem v zvezi z njihovimi mandati. Dokler v upravnem odboru ni vsaj tretjine žensk, noben direktor ne more prejeti nobenih ugodnosti, ki bi jih bilo mogoče zaznati v okviru njegovega/njenega mandata. Poleg tega ugodnosti ne bodo odobrene za nazaj, ko bo članstvo v upravnem odboru v skladu s pravilom o kvotah.

Opozoriti je potrebno, da člen zakona ne razlikuje med izvršnimi, neizvršnimi in neodvisnimi direktorji. Ker zakon o tem vprašanju molči, se lahko zgodi, da bodo družbe imenovale eno tretjino direktoric in jih omejile na neizvršne funkcije.

33 <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?q=67a644f5-6bba-4033-a24d-62774df63e30>

- izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti EU in korelacijska tabela pri prenosu direktiv.

Izjava o skladnosti (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS

Korelacijska tabela (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Direktiva 2021/2101/EU

Rešitve predloga zakona bodo pozitivno vplivale na gospodarstvo in poslovno okolje. Vzpostavitev sistema javnega poročanja o nekaterih davčnih informacijah v zvezi s poslovanjem največjih gospodarskih družb bo spodbudila preglednost poslovanja teh družb in izboljšala njihovo družbeno odgovornost, s tem pa bodo nastali pozitivni učinki za blaginjo celotne družbe. Javno poročanje o nekaterih informacijah v zvezi z dohodki družb po državah bo izboljšalo zmožnost delničarjev, da pravilno ocenijo tveganja, ki jih prevzemajo družbe, vodilo bo do naložbenih strategij, ki temeljijo na točnih in primerljivih informacijah, in povečalo zmožnost nosilcev odločanja, da ocenijo učinkovitost in vpliv nacionalne zakonodaje.

Direktiva 2022/2464/EU

Rešitve predloga zakona bodo tudi vlagateljem in drugim deležnikom omogočale dostop do primerljivih informacij o trajnostnosti družb, v katera se vlaga, po vsej EU. Zagotovilo se bo, da bodo na voljo zadostne javno dostopne informacije o tveganjih, ki jih zadeve v zvezi s trajnostnostjo predstavljajo za družbe, ter o vplivih družb na ljudi in okolje. Predlog bo izboljšal tudi dodeljevanje finančnega kapitala družbam in dejavnostim, ki obravnavajo družbene in okoljske probleme. Poleg tega bodo družbe postale odgovornejše za svoje vplive na ljudi in okolje, s čimer se bo okrepilo zaupanje med ljudmi in družbo. Zagotovila se bo tudi jasnost in gotovost o tem, katere informacije o trajnostnosti je treba poročati, pripravljavcem poročil pa bo olajšano pridobivanje informacij, ki jih za namene poročanja potrebujejo od svojih poslovnih partnerjev (dobaviteljev, strank in podjetij, v katera se vlaga). Prav tako bodo družbe redkeje prejemale zahteve za informacije o trajnostnosti, poleg informacij, ki jih objavijo v svojih letnih poročilih.

Direktiva 2022/2381/EU

Splošno priznано je, da prisotnost žensk (tj. manj zastopanega spola) v organih družb izboljšuje upravljanje družbe, saj se zaradi bolj raznolikega in kolektivnega mišljenja, ki zajema širši razpon vidikov, izboljšata uspešnost skupin in kakovost odločanja. Številne študije so pokazale, da

raznolikost vodi k proaktivnejšemu poslovnemu modelu, bolj uravnoveženim odločitvam in okrepljenim strokovnim standardom v organih družb, ki bolje odražajo družbeno stvarnost in potrebe potrošnikov, hkrati pa spodbuja inovacije. Pokazale so tudi, da obstaja pozitivna povezava med raznolikostjo spolov na najvišji vodstveni ravni ter finančno uspešnostjo in dobičkonosnostjo družbe, kar vodi do dolgoročne trajnostne rasti. Povečanje zastopanosti žensk med osebami, odgovornimi za nadzor in vodenje poslov družbe, ne vpliva zgolj na ženske, imenovane na vodilna mesta, temveč hkrati prispeva k temu, da se v družbo privabi ženski talent ter tako zagotovi večja prisotnost žensk na vseh vodstvenih ravneh in med zaposlenimi. Zato bo večji delež žensk na vodilnih mestih najverjetneje pozitivno vplival na odpravo vrzeli pri zaposlovanju in plačne vrzeli med spoloma.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Pričakovati je pozitiven učinek javnega poročanja na področje pravic zaposlenih do obveščanja in posvetovanja, kot so določene v Direktivi 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta, saj bodo lahko zaposleni s pomočjo več informacij izboljšali svoje vedenje o dejavnostih družbe ter zato tudi izboljšali kakovost dialoga, ki poteka znotraj družbe, v kateri so zaposleni.

Prav tako je pričakovan pozitiven učinek na področje enakosti spolov, saj bodo z obvezno določitvijo deleža zastopanosti posameznega spola v organih vodenja in nadzora le-ti spolno bolj uravnoveženo sestavljeni.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

- nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja,

V skladu z zakonsko določitvijo obveznih vsebin nacionalnega programa *Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2023 – 2030* so določeni cilji in ukrepi temeljnih politik enakih možnosti žensk in moških predvsem na naslednjih ključnih področjih družbenega življenja: delovna razmerja, družinska razmerja, socialno varstvo; izobraževanje; zdravje; nasilje nad ženskami; mesta odločanja; zunanje zadeve. Na vsakem izmed šestih tematskih področij so predstavljena vsebinska izhodišča, ki izhajajo predvsem iz zavez EU ter drugih temeljnih strateških usmeritev s področja enakih možnosti žensk in moških, opredeljeni pa so tudi temeljni cilji in ukrepi, ki jih bodo izvajali posamezni nosilci ukrepov, ter ustrezni kazalniki. Eden od ciljev spodbujanja uravnovežene zastopanosti žensk in moških pri odločanju je *Uravnovežena zastopanost žensk in moških na vodstvenih in vodilnih položajih v gospodarstvu*. Ukrepi, predvideni z zakonom, bodo doprinesli k lažjemu doseganju ciljev, določenih v *Resoluciji o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2023 – 2030*.

- razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna, /
- razvojne dokumente EU in mednarodnih organizacij

Organizacija združenih narodov o trajnostnem razvoju je septembra 2015 sprejela Agendo 2030 za trajnostni razvoj. Ta uravnoveženo združuje tri razsežnosti trajnostnega razvoja – ekonomsko, socialno in okoljsko – in jih prepleta med 17 cilji trajnostnega razvoja («*Sustainable Development Goals – SDGs*»). Agenda 2030 je univerzalna; njene cilje bo treba doseči do leta 2030 in jih bodo morale uresničiti vse države sveta. Eden od kazalnikov spremljanja napredka pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja na ravni Evropske unije je tudi delež žensk na vodstvenih položajih (v sklopu cilja 5: Doseči enakost spolov ter krepiti vlogo vseh žensk in deklic). Kazalnik prikazuje delež žensk na vodstvenih položajih največjih družb, ki kotirajo na borzi. V podatkih o največjih družbah, ki kotirajo na borzi, so zajete osebe na položajih odločanja najvišje uvrščenih nacionalnih družb (največ 50) v indeksu najboljših podjetij («*blue-chip index*») na nacionalni borzi v državi. Ukrepi, predvideni z zakonom, bodo prispevali k lažjemu doseganju ciljev iz Agende 2030 za trajnostni razvoj.

Določbe predloga zakona ne prinašajo drugih posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel posledic na drugih področjih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) Predstavitev sprejetega zakona:
 - ciljnim skupinam (seminarji, delavnice),
 - širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve).
- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:
 - zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa,
 - organi, civilna družba,
 - metode za spremljanje doseganja ciljev,
 - merila za ugotavljanje doseganja ciljev,
 - časovni okvir spremljanja za pripravo poročil,
 - roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen,

- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe,

- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja,

- seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte),

- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti,

- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje

8. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona, in znesku plačila za ta namen:

Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe niso sodelovale.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport,
- mag. Dejan Židan, državni sekretar,

- mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg,
- Tanja Bakan Rožič, sekretarka, vodja Sektorja za gospodarsko pravo, Direktorat za notranji trg,

II. BESEDILO ČLENOV

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH

1. člen

V Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O in 75/23) se v 2. členu v prvem odstavku na koncu druge alineje beseda »in« nadomesti z vejico.

V tretji alineji se pika na koncu alineje nadomesti z besedo »in« ter se doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»- Direktiva (EU) 2022/2381 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepah (UR L št. 315 z dne 7. 12. 2022, str. 44).«.

V drugem odstavku se v prvi alineji besedilo »Direktivo 2014/56/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2006/43/ES o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze (UL L št. 158 z dne 27. 5. 2014, str. 196)« nadomesti z besedilom »Direktivo (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (UL L št. 322 z dne 16. 12. 2022, str. 15)«.

2. člen

Za 45. členom se doda nov a45.a člen, ki se glasi:

»a45.a člen (označevanje na poslovnem naslovu)

Na poslovnem naslovu mora biti na vidnem mestu napis z navedbo firme in sedeža družbe.«.

3. člen

V 53. členu se v četrtem odstavku na koncu pete alineje vejica nadomesti s podpičjem in beseda »in« se črta, v šesti alineji pa se na koncu besedila pika nadomesti s podpičjem ter se dodajo nova sedma do deseta alineja, ki se glasijo:

»- zadeve v zvezi s trajnostnostjo so okoljski dejavniki, socialni dejavniki, dejavniki v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic in upravljavski dejavniki, vključno z dejavniki trajnostnosti, kot so opredeljeni v 24. točki 2. člena Uredbe (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev (UL L št. 317 z dne 9. 12. 2019, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/2088/EU), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2020/852 z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L št. 198 z dne 22. 6. 2020, str. 13), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2020/852/EU);

- ključna neopredmetena sredstva so sredstva brez fizičnega obstoja, od katerih je v osnovi odvisen poslovni model družbe in ki so vir ustvarjanja vrednosti v družbi;

- evropski standardi poročanja o trajnostnosti so standardi, ki so določeni z delegiranimi akti Evropske komisije, sprejetimi na podlagi 29.b in 29.c člena Direktive 2013/34/EU;
- standardi poročanja o trajnostnosti za družbe iz tretjih držav so standardi, ki so določeni z delegiranim aktom Evropske komisije, sprejetim na podlagi 40.b člena Direktive 2013/34/EU.«.

4. člen

V 55. členu se v osmem odstavku besedilo napovednega stavka »V vsakem primeru je za namene tega poglavja« nadomesti z besedilom »Za namene tega poglavja, razen za obveznost priprave poročila o trajnostnosti iz 70.c do 70.d člena tega zakona, je«.

5. člen

V 56. členu se dvanajsti odstavek črta.

6. člen

V 57. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Letna poročila velikih in srednjih kapitalskih družb ter dvojnih družb pregleda revizor na način in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje. Revizor:

- revidira računovodsko poročilo,
- pregleda poslovno poročilo v obsegu, potrebnem da preveri, ali je njegova vsebina v skladu z drugimi sestavinami letnega poročila,
- revidira poročilo o trajnostnosti, kadar ga je družba dolžna pripraviti skladno s 70.c ali 70.č členom tega zakona,
- preveri, ali poslovno poročilo vsebuje izjavo o upravljanju družbe ter pregleda njeno formalno popolnost, vsebinsko pa se v mnenju omeji na pregled podatkov iz 3. in 4. točke petega odstavka 70. člena tega zakona,
- preveri, ali je bila družba za poslovno leto pred poslovnim letom, za katero so bili pripravljene računovodski izkazi, ki se revidirajo, dolžna objaviti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki in če ugotovi, da bi ga morala objaviti, preveri tudi, ali je bilo poročilo objavljeno v skladu z določbami tega zakona, ki urejajo javno objavo in objavo poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki na spletni strani družbe.

Vse to velja tudi za konsolidirana letna poročila. Poročilo o trajnostnosti iz tretje alineje tega odstavka lahko revidira tudi revizor, ki ni isti kot tisti, ki opravlja pregled preostalih delov letnega poročila.«.

V drugem odstavku se na začetku stavka za besedilom »Revizorjevo poročilo« doda besedilo »o revidiranih računovodskih izkazih« in se za 5. točko doda nova 6. točka, ki se glasi:

»6. navedbo, ali je družba dolžna objaviti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki in če ugotovi, da bi ga morala objaviti, tudi navedbo, ali je bilo poročilo objavljeno v skladu z določbami tega zakona, ki urejajo javno objavo in objavo poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki na spletni strani družbe;«

Dosedanje 6. do 9. točka postanejo 7. do 10. točka.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Revizorjevo poročilo glede poročila o trajnostnosti je v pisni obliki in mora vsebovati najmanj:

1. opredelitev družbe, katere poročilo o trajnostnosti ali konsolidirano poročilo o trajnostnosti je predmet revizije, navedbo poročila o trajnostnosti ali konsolidiranega poročila o trajnostnosti,

- datuma in obdobja, ki ga zajema, ter opredelitev okvira poročanja o trajnostnosti, uporabljenega pri njegovi pripravi;
2. opredelitev standardov revidiranja, v skladu s katerimi je bila izvedena revizija;
 3. revizorjev sklep ali mnenje o tem ali je poročilo o trajnostnosti ali konsolidirano poročilo o trajnostnosti skladno z zahtevami tega zakona ter 8. člena Uredbe 2020/852/EU;
 4. navedbo sedeža revizorja ali revizijske družbe;
 5. datum in revizorjev podpis.«.

Dosedanji tretji do sedmi odstavek postanejo četrti do osmi odstavek.

7. člen

V 58. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Družba, za katero velja 70.c ali 70.č člen tega zakona, izpolni obveznost iz prejšnjega odstavka tako, da predloži AJ PES letno poročilo oziroma konsolidirano letno poročilo v enotni elektronski obliki, ki jo določa 3. člen Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/815 z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja (UL L št. 143 z dne 29. 5. 2019, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba Komisije 2019/815/EU) ter svoje poročilo o trajnostnosti, vključno z informacijami, ki jih je treba razkriti v skladu z 8. členom Uredbe 2020/852/EU, opremi z oznakami v skladu z elektronsko obliko poročanja, določeno v navedeni delegirani uredbi. Kadar je družba dolžna pripraviti konsolidirano poročilo o trajnostnosti, vendar ni dolžna pripraviti konsolidiranega poslovnega poročila, skladno s prejšnjim odstavkom predloži AJ PES konsolidirano poročilo o trajnostnosti v enotni elektronski obliki iz prejšnjega stavka skupaj z revizorjevim poročilom.«.

Dosedanji drugi do enajsti odstavek postanejo tretji do dvanajsti odstavek.

V dosedanjem dvanajstem odstavku, ki postane trinajsti odstavek, se beseda »šestega« nadomesti z besedo »osmega«, beseda »desetega« pa besedo »dvanajstega«.

V dosedanjem trinajstem odstavku, ki postane štirinajsti odstavek se doda nova četrta točka, ki se glasi:

»4. načinu predložitve in javne objave poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki in ob izpolnjevanju pogojev izjave iz 70.j in 683.c člena tega zakona.«

Dosedanji trinajsti in štirinajsti odstavek postaneta štirinajsti in petnajsti odstavek.

8. člen

V 59. členu se v drugem odstavku beseda »drugega« na obeh mestih nadomesti z besedo »tretjega«.

V tretjem odstavku se beseda »štirinajstega« nadomesti z besedo »petnajstega«.

9. člen

V 60. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Letno poročilo družb iz 70.e člena tega zakona poleg sestavin iz prejšnjega odstavka vsebuje tudi poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki iz 70.f člena tega zakona.«.

Dosedanji drugi do deveti odstavek postanejo tretji do deseti odstavek.

10. člen

V 60.a členu se v prvem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Člani organov vodenja in nadzora družbe morajo skupno zagotavljati, da so letna poročila z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe in poročilom o trajnostnosti, sestavljena in objavljena v skladu s tem zakonom, slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in standardi poročanja o trajnostnosti.«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Obveznost iz prejšnjega odstavka se smiselno uporablja tudi za člane organov vodenja ali nadzora odvisnih družb, ustanovljenih s strani družb, ki so tuja podjetja iz tretjih držav, ter zastopnike tujega podjetja iz tretje države glede:

- priprave, objave in zagotovitve dostopnosti do poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, ki se nanaša na družbo iz tretje države,
- priprave poročila o trajnostnosti skladno s 70.d členom tega zakona in predložitve poročila o trajnostnosti skladno s prvim in drugim odstavkom 58. člena tega zakona.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

11. člen

V 70. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Poslovno poročilo družb iz prvega odstavka 70.c člena tega zakona vsebuje tudi:

- poročilo o trajnostnosti, pripravljeno v skladu s 70.c členom tega zakona, in
- informacije o ključnih neopredmetenih sredstvih ter pojasnilo, kako je poslovni model družbe v osnovi odvisen od teh sredstev ter kako ta sredstva pripomorejo k ustvarjanju vrednosti v družbi.«.

Dosedanja tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane šesti odstavek, se na koncu besedila doda naslednje besedilo: »Za družbe, za katere velja 70.c člen tega zakona, se šteje, da so izpolnile obveznost iz 7. točke tega odstavka, če v svoje poročilo o trajnostnosti vključijo informacije, zahtevane v navedeni točki, in če v izjavo o upravljanju družbe vključijo sklic nanje.«.

Dosedanji šesti odstavek postane sedmi odstavek.

12. člen

70.c člen se spremeni tako, da se glasi:

»70.c člen (poročilo o trajnostnosti)

(1) Velika družba ter majhna ali srednja družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, vključi v svoje poslovno poročilo tudi poročilo o trajnostnosti, ki vsebuje vse informacije, potrebne za razumevanje vplivov družbe na zadeve v zvezi s trajnostnostjo, in informacije, potrebne za razumevanje, kako zadeve v zvezi s trajnostnostjo vplivajo na razvoj, uspešnost in položaj družbe. Poročilo o trajnostnosti se vključi kot poseben oddelek poslovnega

poročila ter vsebuje tudi informacije, ki jih mora družba razkriti skladno z 8. členom Uredbe 2020/852/EU.

(2) Poročilo o trajnostnosti vsebuje vsaj:

a) kratek opis poslovnega modela in strategije družbe, vključno z:

- i) odpornostjo poslovnega modela in strategije družbe na tveganja glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;
- ii) priložnostmi za družbe glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;
- iii) načrti, vključno z izvedbenimi ukrepi ter z njimi povezanimi finančnimi in naložbenimi načrti, kako namerava družba zagotoviti, da bosta njen poslovni model in strategija združljiva s prehodom na trajnostno gospodarstvo in omejitvijo globalnega segrevanja na 1,5 °C v skladu s Pariškim sporazumom v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah, sprejetim 12. decembra 2015, in ciljem, da se do leta 2050 doseže podnebna nevtralnost, kot je določeno v Uredbi (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (UL L št. 243 z dne 9. 7. 2021, str. 1), ter kadar je to potrebno tudi informacijami o izpostavljenosti družbe dejavnostim, povezanim s premogom, nafto in plinom;
- iv) načinom, kako poslovni model in strategija družbe upoštevata interese deležnikov družbe in vplive družbe na zadeve v zvezi s trajnostnostjo;
- v) načinom, kako se je izvedla strategija družbe glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;

b) opis časovno vezanih ciljev glede zadev v zvezi s trajnostnostjo, ki jih določi družba, kadar je to glede na evropske standarde poročanja o trajnostnosti potrebno vključno s cilji glede absolutnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov vsaj za leti 2030 in 2050, opis napredka družbe pri doseganju teh ciljev in izjavo, ali cilji družbe v zvezi z okoljskimi dejavniki temeljijo na prepričljivih znanstvenih dokazih;

c) opis vloge organov vodenja ali nadzora glede zadev v zvezi s trajnostnostjo, pa tudi strokovnega znanja ter spretnosti, ki jih imajo taki organi za opravljanje te vloge, ali dostopa do tega strokovnega znanja ter spretnosti;

č) opis politik družbe glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;

d) informacije o tem, ali obstajajo sistemi spodbud, povezani s trajnostnostjo, ki so na voljo članom organov vodenja ali nadzora;

e) opis:

- i) postopka skrbnega pregleda, ki ga družba izvaja glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;
- ii) glavnih dejanskih ali morebitnih škodljivih vplivov, povezanih z lastnimi dejavnostmi in vrednostno verigo družbe, vključno z njenimi proizvodi in storitvami, poslovnimi odnosi in dobavno verigo; ukrepov za odkrivanje in spremljanje teh vplivov ter drugih škodljivih vplivov, ki jih mora obvladujoča družba identificirati za izvajanje postopka skrbnega pregleda;
- iii) vseh ukrepov, ki jih je družba sprejela za preprečevanje, blažitev, sanacijo ali odpravo dejanskih ali morebitnih škodljivih vplivov, in rezultatov teh ukrepov;

f) opis glavnih tveganj za družbo glede zadev v zvezi s trajnostnostjo, vključno z opisom glavnih odvisnosti družbe od teh zadev, in način, kako družba upravlja ta tveganja;

g) kazalnike, relevantne za razkritja iz točk a) do f),

h) postopek, po katerem je družba določila informacije, ki jih je vključila v poročilo o trajnostnosti.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek tega člena lahko poročilo o trajnostnosti:

- majhne in srednje družbe, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu,

- majhne in nekompleksne institucije iz 145. točke prvega odstavka 4. člena Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. 176 z dne 27. 6. 2013, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2022/2036 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 in Direktive 2014/59/EU v zvezi z bonitetno obravnavo

globalnih sistemsko pomembnih institucij s strategijo reševanja z več vstopnimi točkami in metodami za posredni vpis instrumentov, primernih za izpolnjevanje minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (Besedilo velja za EGP), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 575/2013/EU);

- lastne zavarovalnice in pozavarovalnice po zakonu, ki ureja zavarovalništvo, vsebuje zgolj:

- a) kratek opis poslovnega modela in strategije družbe;
- b) opis politik družbe glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;
- c) glavne dejanske ali morebitne škodljive vplive družbe na zadeve v zvezi s trajnostnostjo in vse ukrepe, sprejete za njihovo odkrivanje, spremljanje, preprečevanje, blažitev ali odpravo;
- č) glavna tveganja za družbo, povezana z zadevami v zvezi s trajnostnostjo, in način, kako družba ta tveganja upravlja;
- d) ključne kazalnike, potrebne za razkritja iz točk a) do č).

(4) Družba pripravi poročilo o trajnostnosti v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti, ki podrobneje določajo obveznosti družbe, in sicer tudi glede:

- informacij, ki se nanašajo na kratko-, srednje- in dolgoročno obdobja,
- informacij o lastnih dejavnostih in o vrednostni verigi družbe, vključno z njenimi proizvodi in storitvami, poslovnimi odnosi in dobavno verigo,
- sklicev in dodatnih pojasnil v zvezi z drugimi informacijami, vključenimi v poslovno poročilo, ter zneski, sporočenimi v letnih računovodskih izkazih.

Družba, ki pripravi poročilo o trajnostnosti na podlagi prejšnjega odstavka, poroča v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti za majhne in srednje družbe, določenimi z delegiranim aktom Evropske komisije, sprejetim na podlagi 29.c člena Direktive 2013/34/EU.

(5) Družbi ni treba izkazati informacij iz tega člena v izjemnih primerih, na podlagi ustreznega utemeljenega mnenja članov organa vodenja ali nadzora družbe, če gre za razkritje informacij o predvidenih dogodkih ali zadevah, ki so predmet tekočih pogajanj, in bi njihovo razkritje resno škodovalo poslovnemu položaju družbe, pri tem pa opustitev razkritja ne sme vplivati na pošteno in uravnoteženo razumevanje razvoja, uspešnosti in položaja družbe ter učinka njenega delovanja.

(6) Poslovodstvo ali organ vodenja družbe v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, predstavnike delavcev obvešča in z njimi razpravlja o relevantnih informacijah ter načinih za pridobivanje in preverjanje informacij o trajnostnosti. Mnenje predstavnikov delavcev ali, če predstavnik delavcev ni, mnenje delavcev, se po potrebi posreduje ustreznim organom vodenja ali nadzora.

(7) Če družba pripravi poročilo o trajnostnosti skladno z določbami prvega do četrtega odstavka tega člena, se šteje, da je izpolnila tudi obveznost iz drugega stavka drugega odstavka 70. člena tega zakona.

(8) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko odvisna družba izvzame iz obveznosti iz prvega do četrtega odstavka tega člena (izvzeta odvisna družba), če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. v primeru kadar ima obvladujoča družba sedež v državi članici:
 - a) izvzeta odvisna družba in njene odvisne družbe so vključene v konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe, pripravljeno v skladu s 56. in 70.č členom tega zakona;
 - b) poslovno poročilo izvzete odvisne družbe vsebuje vse naslednje informacije:
 - firmo in sedež obvladujoče družbe, ki poroča o informacijah na ravni skupine,
 - spletno povezavo do konsolidiranega poslovnega poročila obvladujoče družbe, do revizorjevega poročila obvladujoče družbe o revidiranih računovodskih izkazih in do mnenja o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja, izdanega v skladu z nacionalnim pravom države obvladujoče družbe,
 - informacijo, da je družba izvzeta iz obveznosti iz prvega odstavka tega člena;

c) izvzeta odvisna družba v roku enega meseca od objave konsolidiranega poslovnega poročila zaradi javne objave predloži AJPES prevedeno konsolidirano poslovno poročilo, revizorjevo poročilo obvladujoče družbe o revidiranih računovodskih izkazih in mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja, izdano v skladu z nacionalnim pravom države obvladujoče družbe. Vsak prevod, ki ni overjen, mora vključevati izjavo o tem;

2. kadar ima obvladujoča družba sedež v tretji državi:

- a) izvzeta odvisna družba in njene odvisne družbe so vključene v konsolidirano poročilo o trajnostnosti te obvladujoče družbe, pripravljeno v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti ali na način, ki je enakovreden tem standardom poročanja o trajnostnosti, kot je določeno v skladu z izvedbenim aktom o enakovrednosti standardov poročanja o trajnostnosti, sprejetim na podlagi tretjega pododstavka četrtega odstavka 23. člena Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES (UL L št. 390 z dne 31. 12. 2004, str. 38), nazadnje spremenjena z Direktivo 2022/2464/EU, (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/109/ES);
- b) poslovno poročilo izvzete odvisne družbe vsebuje vse naslednje informacije:
- firmo in sedež obvladujoče družbe, ki poroča o informacijah na ravni skupine,
 - spletno povezavo do konsolidiranega poročila o trajnostnosti in do mnenja o skladnosti poročila o trajnostnosti iz 2.c točke tega odstavka,
 - informacijo, da je družba izvzeta iz obveznosti iz prvega odstavka tega člena;
- c) izvzeta odvisna družba v roku enega meseca od objave konsolidiranega poročila o trajnostnosti zaradi javne objave predloži AJPES prevedeno konsolidirano poročilo o trajnostnosti in mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja, izdano v skladu z nacionalnim pravom države obvladujoče družbe. Vsak prevod, ki ni overjen, mora vključevati izjavo o tem;
- d) poslovno poročilo izvzete odvisne družbe ali konsolidirano poročilo o trajnostnosti obvladujoče družbe s sedežem v tretji državi, vključuje informacije, ki jih je treba razkriti v skladu z 8. členom Uredbe 2020/852/EU in se nanašajo na dejavnosti izvzete odvisne družbe s sedežem v Uniji in njenih odvisnih družb.

Za namene tega odstavka se zavarovalnice (vključno z družbami za vzajemno zavarovanje in pozavarovalnicami), ki so na podlagi finančnih povezav del skupine, kot je opredeljena v prvem in drugem odstavku 354. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19, 102/20, 48/23 in 78/23 – ZZVZZ-T; v nadaljnjem besedilu: ZZavar-1), ali del skupine z obvladujočo družbo s sedežem v Republiki Sloveniji, kot je opredeljena v 355. členu ZZavar-1, in se nad njimi izvaja nadzor skupine, kot je opredeljen v 359. členu ZZavar-1, obravnavajo kot odvisne družbe obvladujoče družbe te skupine.

Določbe tega odstavka ne veljajo za veliko družbo, s katere vrednostni papirji se trguje na organiziranem trgu.

(9) Določbe 70.c, 70.č in 70.d člena tega zakona se ne uporabljajo za:

- mikro družbe, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu,
- finančne produkte iz 12.b in 12.f točke 2. člena Uredbe 2019/2088/EU.«.

13. člen

Za 70.c členom se dodata nova 70.č in 70.d člen, ki se glasita:

»70.č

(konsolidirano poročilo o trajnostnosti)

(1) Obvladujoča družba velike skupine pripravi konsolidirano poročilo o trajnostnosti. Tega vključi v svoje konsolidirano poslovno poročilo, kadar ga je dolžna pripraviti.

(2) Za konsolidirano poročilo o trajnostnosti se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena.

(3) Kadar družba, ki poroča, ugotovi, da se tveganja za skupino ali vplivi skupine bistveno razlikujejo od tveganj, s katerimi se sooča eno ali več njenih odvisnih družb, ali vplivov ene ali več njenih odvisnih družb, poda ustrezno razlago tveganj, ki jim je izpostavljena ta odvisna družba ali odvisne družbe, in vplivov te odvisne družbe ali odvisnih družb. Družbe navedejo, katere odvisne družbe, ki se bodo konsolidirale, so izvzete iz poročanja o trajnostnosti oziroma iz konsolidiranega poročanja o trajnostnosti skladno z osmim odstavkom prejšnjega člena.

70.d

(obveznost predložitve poročila o trajnostnosti za odvisne družbe, ki jih obvladuje družba iz tretje države)

(1) Odvisna družba, ki je zavezana pripraviti poročilo o trajnostnosti in ki jo obvladuje družba iz tretje države, katera je na ravni skupine ustvarila čisti prihodek v višini več kot 150.000.000 EUR v vsakem od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let, zaradi javne objave predloži AJ PES tudi poročilo o trajnostnosti, ki vsebuje informacije iz:

- a) iii) do a) v) točke drugega odstavka 70.c člena tega zakona,
- b) do e) točke in po potrebi g) točke drugega odstavka 70.c tega zakona, pripravljene na ravni skupine obvladujoče družbe.

To poročilo se pripravi skladno s standardi poročanja o trajnostnosti za družbe iz tretjih držav oziroma z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti oziroma na način, ki je enakovreden tem standardom poročanja o trajnostnosti, kot je določeno v skladu z izvedbenim aktom o enakovrednosti standardov poročanja o trajnostnosti, sprejetim na podlagi tretjega pododstavka četrtega odstavka 23. člena, Direktive 2004/109/ES.

(2) Če odvisna družba ne pridobi poročila iz prejšnjega člena od svoje obvladujoče družbe, od nje zahteva, da ji zagotovi vse podatke, potrebne za pripravo poročila. Če obvladujoča družba zahtevanih podatkov ne predloži, odvisna družba v poročilo o trajnostnosti, pripravljeno skladno s tem členom, vključi vse informacije, ki jih ima na voljo, skupaj z izjavo, v kateri navede, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih informacij, ker ji jih njena obvladujoča družba ni predložila.

(3) Odvisna družba predloži poročilo o trajnostnosti iz prvega odstavka tega člena AJ PES skupaj z mnenjem o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja, izdanim v skladu z nacionalnim pravom države obvladujoče družbe, in prevodom, kadar poročilo oziroma mnenje o skladnosti ni sestavljeno v slovenskem jeziku, v dvanajstih mesecih po koncu poslovnega leta. Vsak prevod, ki ni overjen, mora vključevati izjavo o tem. Kadar obvladujoča družba iz tretje države tega mnenja ne predloži, odvisna družba poda v poročilu o trajnostnosti izjavo, da družba iz tretje države tega ni predložila.«.

14. člen

Za 70.d členom se dodajo nov 9. oddelek in novi 70.e do 70.l členi, ki se glasijo:

»9. oddelek

Posebne določbe za nekatere družbe glede priprave poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki

70.e člen (poročevalci)

(1) Družba, ki je zavezana k pripravi konsolidiranega letnega poročila v skladu s 56. členom tega zakona in katere konsolidirani prihodek na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat preseže prag 750.000.000 eurov, pripravi poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki iz 70.f člena tega zakona.

(2) Poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki iz 70.f člena tega zakona pripravi tudi družba, ki ni del skupine, če prihodek v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat preseže prag iz prejšnjega odstavka.

(3) Obveznost objave oziroma zagotovitve dostopa do poročila družbe iz prvega odstavka, ki ima sedež v tretji državi, velja tudi za njene odvisne družbe in podružnice tujega podjetja iz tretje države, če so podani pogoji iz 70.j in 683.c člena tega zakona.

(4) Poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki iz 70.f člena tega zakona ni treba pripraviti, kadar ima družba iz prvega in drugega odstavka tega člena, vključno s pripadajočo podružnico, sedež, stalno mesto poslovanja ali stalno poslovno dejavnost le v Republiki Sloveniji in v nobeni drugi davčni jurisdikciji.

(5) Poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki iz 70.f člena tega zakona tudi ni treba pripraviti družbi iz prvega in drugega odstavka tega člena, če ta pripravi poročilo v skladu z 89. členom Direktive 2013/36/EU o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij in zajame informacije o vseh njenih dejavnostih ter v primeru, ko družba, zavezana k pripravi konsolidiranega letnega poročila, zajame informacije vseh dejavnosti vseh povezanih družb, vključenih v konsolidirane računovodske izkaze.

70.f člen (vsebina poročila)

(1) Poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki mora vsebovati informacije o celotnem poslovanju samostojne družbe iz drugega odstavka prejšnjega člena ali obvladujoče družbe iz prvega odstavka prejšnjega člena, vključno s poslovanjem vseh povezanih družb, vključenih v konsolidirano letno poročilo, zlasti pa:

- ime družbe, poslovno leto, za katerega se poročilo pripravlja;
- valuto, uporabljeno v poročilu, ki je valuta, v kateri so navedeni letni računovodski izkazi družbe ali konsolidirani računovodski izkazi obvladujoče družbe ali valuta, v kateri odvisna družba objavi svoje letne računovodske izkaze;
- seznam vseh odvisnih družb, konsolidiranih v računovodskih izkazih obvladujoče družbe za poslovno leto, za katero se poroča, ki imajo sedež v Evropski uniji ali spadajo v davčno ureditev, ki je navedena v prilogi I in II k sklepmo Sveta o posodobljenem seznamu Evropske unije z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, če ima družba take odvisne družbe;
- kratek opis vrste njihovih dejavnosti;
- število zaposlenih za polni delovni čas;
- prihodki, ki se obračunajo kot vsota čistih prihodkov od prodaje, drugi poslovni prihodki, prihodki od deležev v kapitalu, razen dividend, prejetih od povezanih družb, prihodki od drugih naložb in posojil, ki so del stalnih sredstev, drugi prihodki iz obresti in podobni prihodki, kot so določeni v prilogi V in VI Direktive 2013/34/EU, ali prihodki, opredeljeni s standardi računovodskega poročanja, na podlagi katerega se pripravijo računovodski izkazi, razen popravkov vrednosti in dividend, prejetih od povezanih družb, in prihodki iz poslov s povezanimi strankami;

- znesek dobička ali izgube pred plačilom davka od dohodkov;
- znesek davka od dohodkov, obračunanega za poslovno leto, za katerega se pripravlja poročilo, ki se izračuna kot tekoči davčni odhodek, priznan v zvezi z obdavčljivim dobičkom ali izgubo poslovnega leta družb in podružnic v posamezni davčni ureditvi, brez odloženih davkov ali rezervacij za negotove davčne obveznosti;
- znesek plačanega davka od dohodkov na podlagi plačil, ki se izračuna kot znesek davka od dohodkov, ki so ga v poslovnem letu plačale družbe in podružnice v posamezni davčni ureditvi, pri čemer se med plačane davke od dohodkov štejejo tudi odvedeni davki, ki so jih druge družbe plačale družbam in podružnicam v okviru skupine, in
- znesek nerazporejenega dobička v poslovnem letu, ki za namene tega poglavja pomeni vsoto dobičkov preteklih poslovnih let tega poslovnega leta, za katerega se poročilo pripravi, o razdelitvi katere še ni bilo odločeno, nerazporejeni dobiček podružnice pa se šteje kot nerazporejen dobiček družbe, ki je ustanovilo podružnico.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko družba poročilo pripravi v skladu z navodili za poročanje iz oddelka III, dela B in C, Priloge III k Direktivi Sveta 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS. V poročilu se navede, v skladu s katerimi navodili je bilo poročilo pripravljeno.

70.g člen (način poročanja)

(1) Poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki ima obliko predpisane predloge, ki se pripravi v elektronski obliki in je strojno berljiva. Za obveznosti glede načina in oblike poročanja o davčnih informacijah v zvezi z dohodki v elektronski obliki se upoštevajo zahteve iz izvedbenega akta Evropske komisije, ki določa skupno predlogo in elektronske oblike poročanja.

(2) Informacije iz prejšnjega člena morajo biti navedene ločeno za vsako posamezno državo članico, v kateri ima družba sedež in kjer je sedež njenih odvisnih družb in podružnic. Če ima družba več odvisnih družb in podružnic, ki spadajo pod eno davčno ureditev, se informacije zanje prikažejo kot skupek informacij za to davčno ureditev. Če je v posamezni državi članici več davčnih ureditev, se informacije združijo na ravni države članice. Informacije pa morajo biti navedene ločeno za vsako posamezno davčno ureditev, ki je bila 1. marca poslovnega leta, za katero se pripravi poročilo, vključena v Prilogo I k sklepom Sveta o posodobljenem seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, in ločeno za vsako davčno ureditev, ki je bila 1. marca poslovnega leta, za katero se pripravi poročilo, in 1. marca naslednjega poslovnega leta navedena v Prilogi II k sklepom Sveta o posodobljenem seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene. Za vse ostale davčne ureditve se informacije iz prejšnjega člena navedejo združeno.

70.h člen (preložitev poročanja zaradi ogroženosti poslovnega položaja)

(1) Vseh informacij iz prvega odstavka 70.f člena tega zakona v poročilu ni treba razkriti, če bi njihovo razkritje resno škodovalo poslovnemu položaju družb, na katera se poročilo nanaša.

(2) Opustitev razkritja informacij mora biti v poročilu jasno navedena skupaj z ustrezno utemeljeno obrazložitvijo razlogov zanjo.

(3) Informacije, ki jih družba izvzame iz tekočega poročila, vključi v poznejše poročilo najkasneje v petih letih odkar bi sicer morala poročati o njih.

(4) Izjema ne velja za informacije v zvezi z davčnimi ureditvami vključenih v Prilogi I in II k sklepom Sveta o posodobljenem seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, ki jih družba mora razkriti.

70.i člen **(objava in dostop do poročila)**

(1) Poleg objave poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, ki se v slovenskem jeziku kot sestavni del letnega poročila javno objavi v skladu z 58. členom tega zakona, morajo družbe iz prvega in drugega odstavka 70.e člena tega zakona v roku 12 mesecev po koncu poslovnega leta poročilo v slovenskem jeziku objaviti tudi na svoji javnosti dostopni spletni strani, kjer je brezplačno dostopno najmanj pet zaporednih let.

(2) Namesto poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki iz prejšnjega odstavka lahko družba na svoji spletni strani objavi le informacijo, da je njeno poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki javno objavljeno v registru, ki je dostopen preko spletne strani AJPES. Ob objavi navedene informacije se družba sklicuje na uporabo izjeme iz tega odstavka. Za objavo informacije po tem odstavku veljajo vse zahteve iz prejšnjega odstavka glede objave poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki.

70.j člen **(poročanje za odvisne družbe, ki jih obvladuje tuje podjetje iz tretje države)**

(1) Če obvladujoča družba, ki je tuje podjetje iz tretje države, izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 70.e člena tega zakona in sama pripravi poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, je njena odvisna družba s sedežem v Republiki Sloveniji zavezana, da ga objavi in zagotovi njegov dostop javnosti.

(2) Če odvisna družba ne pridobi poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki od svoje obvladujoče družbe, od nje zahteva, da ji zagotovi vse informacije, potrebne za pripravo poročila. Če obvladujoča družba zahtevanih informacij ne predloži, odvisna družba pripravi, objavi in zagotovi dostop do poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, ki vsebuje informacije, ki jih ima na voljo, jih je prejela ali pridobila od obvladujoče družbe, skupaj z izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih informacij, ker jih ji njena obvladujoča družba ni predložila. Glede obveznosti objave in zagotovitve dostopa do poročila in izjave iz tega odstavka se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena.

(3) Glede obveznosti objave in zagotovitve dostopa javnosti do poročila in izjave se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena, pri čemer zadostuje, da je poročilo skupaj z izjavo iz prejšnjega odstavka objavljeno na javnosti dostopni spletni strani katere koli odvisne ali povezane družbe v skupini, na katero se poročilo nanaša, v vsaj v enem od uradnih jezikov Evropske unije.

(4) Obveznosti iz tega člena veljajo za odvisne družbe, ki izpolnjujejo merila za srednje ali velike družbe iz četrtega do šestega odstavka 55. člena tega zakona.

(5) Ne glede na pogoj iz prejšnjega odstavka velja obveznost poročanja o davčnih informacijah v zvezi z dohodki iz tega člena za vse odvisne družbe, če so namenoma organizirane tako, da se z neizpolnjevanjem pogojev izognejo obveznostim poročanja o davčnih informacijah v zvezi z dohodki.

(6) Prag za nastanek obveznosti poročanja iz prvega odstavka 70.e člena tega zakona se pretvori v enakovreden znesek v nacionalni valuti tretje države, v kateri ima sedež obvladujoča družba iz prvega odstavka tega člena, pri čemer se uporabi menjalni tečaj, veljaven na dan 21. decembra 2021, zaokrožen na najbližjo tisočico.

70.k člen **(prenehanje obveznosti poročanja)**

(1) Obveznost priprave poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki za obvladujočo družbo iz prvega odstavka 70.e člena tega zakona preneha, ko je konsolidirani prihodek na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat nižji od 750.000.000 eurov. Enako velja tudi za družbo iz drugega odstavka 70.e člena tega zakona.

(2) Ko je konsolidirani prihodek obvladujoče družbe iz tretje države na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat nižji od 750.000.000 eurov, prenehajo tudi vse obveznosti v zvezi s poročanjem iz prejšnjega člena za njene odvisne družbe s sedežem v Republiki Sloveniji.

70.l člen **(izjeme glede poročanja za odvisne družbe)**

Določbe 70.j člena tega zakona se ne uporabljajo, če je poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki obvladujoče družbe iz tretje države pripravljeno skladno s 70.f členom tega zakona in izpolnjuje naslednja merila:

- je najpozneje v 12 mesecih po datumu bilance stanja za poslovno leto, za katero je bilo poročilo pripravljeno, brezplačno dostopno v elektronski obliki poročanja, ki je strojno berljiva, na spletnem mestu obvladujoče družbe v vsaj v enem od uradnih jezikov Evropske unije, in
- sta v poročilu navedena ime in sedež odvisne družbe, ustanovljene v Republiki Sloveniji, ki je objavila poročilo skladno z določbami tega zakona, ki urejajo javno objavo.«.

15. člen

V 71. členu se v četrti alineji za besedilom »(31. člen)« doda vejica, beseda »in« pa se črta.

Na koncu pete alineje se črta pika in doda beseda »in«

Za peto alinejo se doda nova šesta alineja, ki se glasi:

»- označevanju na poslovnem naslovu (a45.a člen).«.

16. člen

V 72. členu se v petem odstavku beseda »sporočilih« nadomesti z besedilom »vseh dopisih«.

V šestem odstavku se beseda »sporočilih« nadomesti z besedilom »vseh dopisih«, beseda »sporočila« pa z besedo »dopise«.

17. člen

Za 254. členom se dodajo novi 254.a do 254.f člen, ki se glasijo:

»254.a člen

(spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov)

Družbe si prizadevajo za doseganje uravnoteženo zastopanost spolov med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji.

254.b člen (družbe zavezanke)

Ukrepe iz tega poglavja za spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov je dolžna sprejeti:

- družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ima več kot 250 zaposlenih in hkrati čisti prihodek od prodaje presega 50.000.000 evrov ali vrednost aktive presega 43.000.000 evrov,
- družba z večinsko kapitalsko naložbo države oziroma samoupravne lokalne skupnosti, v kateri ima država ali samoupravna lokalna skupnost neposredno ali posredno večinski delež v kapitalu ali večino glasovalnih pravic, ima vsaj 250 zaposlenih in izpolnjuje pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena tega zakona.

254.c člen (delež zastopanosti posameznega spola)

(1) Družba iz prejšnjega člena (v nadaljnjem besedilu: družba zavezanke) zagotavlja:

- vsaj 40 % zastopanost manj zastopanega spola med člani organa nadzora ali
- vsaj 33 % zastopanost manj zastopanega spola med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji.

(2) Družba zavezanke sprejme politiko raznolikosti, v kateri določi, katerega od deležev iz prejšnjega odstavka namerava izpolnjevati. Če se zaveže k izpolnjevanju deleža iz prve alineje prejšnjega odstavka, določi tudi delež zastopanosti manj zastopanega spola med člani organov vodenja ter izvršnimi direktorji, ki ga namerava izpolnjevati.

(3) Svet delavcev je pri imenovanju predstavnikov delavcev v organe nadzora in vodenja ter za izvršne direktorje družbe zavezanke po zakonu, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, dolžan glede svojih predstavnikov zagotoviti vsaj 33 % zastopanost manj zastopanega spola.

(4) Šteje se, da je delež 40 % zastopanosti manj zastopanega spola izpolnjen, če je delež oseb tega spola glede na število članov organa nadzora najbližji deležu 40 % in hkrati ne presega 49 %. Šteje se, da je delež 33 % zastopanosti manj zastopanega spola izpolnjen, če je delež oseb tega spola glede na število članov organov vodenja in nadzora ter izvršnih direktorskih mest najbližji deležu 33 % in hkrati ne presega 49 %. Število posameznih mest je navedeno v Prilogi Direktive (EU) 2022/2381 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepov (UR L št. 315 z dne 7. 12. 2022, str. 44).

254.č člen (izbirni postopek v primeru neizpolnjevanja deležev)

(1) Družba zavezanke, ki ne izpolnjuje deležev zastopanosti spolov, določenih v politiki raznolikosti, mora ob enakem izpolnjevanju predpisanih meril in pogojev izbirnega postopka za imenovanje članov organov vodenja in nadzora ter izvršnih direktorjev dati prednost osebi manj zastopanega spola, razen v izjemnih primerih, ko je treba zaradi objektivno utemeljenih razlogov dati prednost kandidatu nasprotnega spola, kar mora družba posebej utemeljiti.

(2) Družba zavezanka pred začetkom postopka določi jasna, nevtralna in nedvoumna merila ter pogoje izbirnega postopka za imenovanje člana organa vodenja ali nadzora oziroma izvršnega direktorja, ki morajo biti upoštevani v celotnem izbirnem postopku za imenovanje kandidata za prosto mesto.

(3) V primeru, da je izbira za člana organa vodenja ali nadzora ali izvršnega direktorja opravljena z glasovanjem, družba zavezanka vsem, ki imajo glasovalno pravico, pred glasovanjem zagotovi informacije o obveznostih družbe ter o sankcijah v primeru neizpolnitve obveznosti.

254.d člen (pravice neizbranega kandidata)

(1) Kandidat, ki je oseba manj zastopanega spola in ni bil izbran za imenovanje člana organa vodenja ali nadzora ali izvršnega direktorja (v nadaljnjem besedilu: neizbrani kandidat), lahko v primeru iz prejšnjega člena od družbe zavezanke zahteva podatke o merilih in pogojih izbirnega postopka, o objektivni primerjalni oceni kandidatov glede izpolnjevanja meril in pogojev oziroma o utemeljenosti izjeme.

(2) Kadar neizbrani kandidat v postopku pred sodiščem, pri zagovorniku, pristojni inšpekciji ali drugem postopku, v katerem zahteva obravnavo postopka, izkaže dejstva, ki upravičujejo domnevo, da je bil enako kvalificiran kot izbran kandidat za imenovanje, mora družba zavezanka dokazati, da v obravnavanem primeru ni bil kršen prvi odstavek prejšnjega člena.

(3) Če je bila v izbirnem postopku za imenovanje kandidata na prosto mesto v nasprotju s prvim odstavkom prejšnjega člena imenovana oseba, ki ni oseba manj zastopanega spola, se ne glede na 392. člen tega zakona imenovanje šteje za veljavno, neizbrani kandidat pa ima pravico do odškodnine po splošnih pravilih civilnega prava in pravico do nadomestila zaradi diskriminacije skladno z zakonom, ki ureja varstvo pred diskriminacijo.

254.e člen (javna objava podatkov)

(1) Družba zavezanka v izjavi o upravljanju iz šestega odstavka 70. člena objavi naslednje podatke:

- podatek o deležu zastopanosti spolov v organih vodenja in nadzora družbe ter med izvršnimi direktorji,
- o ukrepih, sprejetih za doseg deležev zastopanosti posameznega spola iz 254.c člena,
- o razlogih, če deleži niso bili doseženi, z opisom ukrepov, ki jih je družba izvedla oziroma jih namerava izvesti za njihovo izpolnitev.

(2) Podatke iz prejšnjega odstavka družba objavi tudi na svoji spletni strani in jih posreduje Zagovorniku načela enakosti.

254.f člen (pristojnosti Zagovornika načela enakosti)

(1) Zagovornik načela enakosti (v nadaljnjem besedilu: Zagovornik) spremlja, spodbuja, analizira in nudi podporo pri spodbujanju uravnotežene zastopanosti spolov v organih vodenja in nadzora družb ter med izvršnimi direktorji.

(2) Zagovornik na svoji spletni strani objavi seznam družb zvezank in dosežene deleže glede zastopanosti spolov v organih vodenja in nadzora ter med izvršnimi direktorji.

(3) Zagovornik je v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred diskriminacijo, pristojen za presojo ustreznosti postopka izbora kandidata za imenovanje v organ vodenja ali nadzora ali izvršnega direktorja na podlagi 254.č člena tega zakona.«.

18. člen

V 280. členu se tretji odstavek spremeni, tako da se glasi:

»(3) Naloge revizijske komisije so:

- spremlja postopek računovodskega poročanja in poročanja o trajnostnosti, kadar je družba v skladu s tem zakonom dolžna poročati, ter pripravlja priporočila in predloge za zagotovitev njegove celovitosti,
- spremlja učinkovitost in uspešnost notranje kontrole v družbi, notranje revizije, če obstaja, in sistemov za obvladovanje tveganja,
- spremlja obvezne revizije računovodskih izkazov in konsolidiranih računovodskih izkazov ter poročila o trajnostnosti in konsolidiranega poročila o trajnostnosti, zlasti uspešnost obvezne revizije, pri čemer upošteva vse ugotovitve in zaključke pristojnega organa,
- pregleduje in spremlja neodvisnost revizorja letnega poročila družbe oziroma revizorja poročila o trajnostnosti, zlasti glede zagotavljanja dodatnih nerevizijskih storitev,
- odgovarja za postopek izbire revizorja in predlaga nadzornemu svetu imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila družbe oziroma revizorja poročila o trajnostnosti,
- nadzoruje neoporečnost finančnih informacij in informacij o trajnostnosti, ki jih daje družba,
- ocenjuje sestavo letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet,
- sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja,
- sodeluje pri pripravi pogodbe med revizorjem in družbo, pri čemer so prepovedana vsa pogodbeno določila, ki skupščini omejujejo izbiro imenovanja revizorja. Vse take določbe so nične,
- poroča nadzornemu svetu o rezultatu obvezne revizije, vključno s pojasnilom, kako je obvezna revizija prispevala k celovitosti računovodskega poročanja in poročanja o trajnostnosti ter kakšno vlogo je imela revizijska komisija v tem postopku,
- opravlja druge naloge, določene s statutom ali sklepom nadzornega sveta,
- sodeluje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila družbe oziroma poročila o trajnostnosti, zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo, in
- sodeluje z notranjim revizorjem, zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z notranjo revizijo.«.

19. člen

V 281. členu se v drugem odstavku na koncu zadnjega stavka za besedilom »konsolidiranega letnega poročila« doda besedilo »ter revizorjem poročila o trajnostnosti, kadar to revidira revizor, ki ni isti kot tisti, ki opravlja pregled preostalih delov letnega poročila«.

20. člen

V 522. členu se za besedilom člena, ki se označi kot prvi odstavek, doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Za družbe z omejeno odgovornostjo, ki izpolnjujejo pogoje za družbe zavezanke iz 254.b člena tega zakona, se smiselno uporabljajo določbe 254.c do 254.f člena tega zakona glede ukrepov za spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji.«.

21. člen

Za 683a. členom se dodajo novo tretje poglavje in novi 683.b do 683.d člen, ki se glasijo:

»Tretje poglavje POSEBNE DOLOČBE ZA NEKATERE PODRUŽNICE

683.b člen

(obveznost predložitve poročila o trajnostnosti za podružnice tujega podjetja iz tretje države)

(1) Obveznost predložitve poročila o trajnostnosti AJPES, ki velja za odvisne družbe v skladu s 70.d členom tega zakona, se smiselno uporablja tudi za podružnice tujega podjetja iz tretje države.

(2) Obveznost iz prejšnjega odstavka je podana, kadar:

- je družba, ki je v Republiki Sloveniji ustanovila podružnico, organizirana v pravnoorganizacijski obliki, ki je primerljiva družbam iz seznama v Prilogi I k Direktivi 2013/34/EU;
- obvladujoča družba nima odvisne družbe iz prvega odstavka 70.d člena tega zakona;
- je družba, ki je v Republiki Sloveniji ustanovila podružnico, družba iz tretje države, ki bodisi ni del skupine bodisi jo obvladuje družba iz tretje države;
- je podjetje iz tretje države na ravni skupine oziroma, če to ni ustrezno, na posamični ravni, v Uniji ustvarilo čisti prihodek v višini več kot 150.000.000 EUR v vsakem od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let;
- je podružnica v predhodnem poslovnem letu ustvarila čisti prihodek v višini več kot 40.000.000 eurov.

(3) Če podružnica od tujega podjetja iz tretje države ne pridobi poročila o trajnostnosti iz prvega odstavka 70.d člena tega zakona, zastopnik tujega podjetja iz 682. člena tega zakona od tujega podjetja zahteva, da podružnici zagotovi vse podatke, potrebne za pripravo poročila. Če zahtevanih podatkov ne predloži, podružnica pripravi in predloži AJPES poročilo o trajnostnosti iz prvega odstavka 70.d člena tega zakona, ki vsebuje informacije, ki jih ima na voljo, skupaj z izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih informacij, ker jih ji tuje podjetje iz tretje države ni predložilo.

(4) Glede obveznosti predložitve poročila se uporabljajo določbe 680. člena in smiselno določbe 70.d člena tega zakona.

683.c člen

(poročanje o davčnih informacijah v zvezi z dohodki za podružnice)

(1) Obveznost objave in zagotovitve dostopa do poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, ki velja za odvisne družbe v skladu s 70.j členom tega zakona, se smiselno uporablja tudi za podružnice tujega podjetja iz tretje države. Obveznost podružnice iz prejšnjega stavka glede poročanja je podana, če:

- tuje podjetje iz tretje države, ki je v Republiki Sloveniji ustanovilo podružnico, ni del skupine;
- je podružnico v Republiki Sloveniji ustanovilo tuje podjetje, ki je v skupini, ki jo obvladuje tuje podjetje iz tretje države;
- je tuje podjetje in tuje podjetje iz tretje države iz prve in druge alineje organizirano v pravnoorganizacijski obliki, ki je primerljiva podjetjem iz seznama v Prilogi I k Direktivi 2013/34/EU;
- obvladujoče tuje podjetje iz tretje države iz druge alineje ni ustanovilo odvisne družbe, za katero velja 70.j člen;

- če prihodek tujega podjetja iz tretje države iz prve alineje tega odstavka oziroma konsolidirani prihodek obvladujočega tujega podjetja iz tretje države iz drugega odstavka preseže prag, določen v prvem odstavku 70.e člena tega zakona;
- podružnica tujega podjetja iz tretje države glede lastnega čistega prihodka od prodaje preseže merilo za majhne družbe, določene v tretjem in šestem odstavku 55. člena tega zakona.

(2) Če podružnica ne pridobi poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, zastopnik tujega podjetja iz 682. člena tega zakona od tujega podjetja iz tretje države zahteva, da podružnici zagotovi vse podatke, potrebne za pripravo poročila. Če zahtevanih podatkov ne predloži, podružnica pripravi in objavi oziroma zagotovi dostop do poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, ki vsebuje podatke, ki jih ima na voljo, jih je prejela ali pridobila od tujega podjetja iz tretje države, skupaj z izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih ji tuje podjetje iz tretje države ni predložilo.

(3) Glede obveznosti objave zagotovitve dostopa javnosti do poročila in izjave se uporabljajo določbe 680. člena in smiselno določbe 70.i člena tega zakona, pri čemer zadostuje, da je poročilo skupaj z izjavo iz prejšnjega odstavka objavljeno na javnosti dostopni spletni strani katere koli podružnice ali družbe, ki je ustanovilo podružnico ali povezane družbe v skupini, na katero se poročilo nanaša, v vsaj v enem od uradnih jezikov Evropske unije.

(4) Ne glede na pogoje iz prvega odstavka tega člena velja obveznost poročanja o davčnih informacijah v zvezi z dohodki iz tega člena za vse podružnice tujega podjetja iz tretje države, če so namenoma organizirane tako, da se z neizpolnjevanjem pogojev izognejo obveznostim poročanja o davčnih informacijah v zvezi z dohodki.

(5) V zvezi s pretvorbo zneska pragu za nastanek obveznosti poročanja iz 70.e člena tega zakona v nacionalno valuto tujega podjetja iz tretje države se uporablja peti odstavek 70.j člena tega zakona.

683.č člen

(prenehanje obveznosti poročanja o davčnih informacijah v zvezi z dohodki)

Obveznost poročanja o davčnih informacijah v zvezi z dohodki za podružnico tujega podjetja preneha, ko:

- tuje podjetje iz tretje države iz prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena, ki je v Republiki Sloveniji ustanovilo podružnico ali pa je bila ta podružnica ustanovljena s strani odvisne družbe, ki jo obvladuje tuje podjetje iz tretje države iz druge alineje prvega odstavka prejšnjega člena, v dveh zaporednih poslovnih letih obakrat ne preseže pragu iz 70.e člena tega zakona, in
- podružnica tujega podjetja iz tretje države obakrat v dveh zaporednih poslovnih letih ne izpolni pogoja iz šeste alineje prvega odstavka prejšnjega člena.

683.d člen

(izjeme glede poročanja o davčnih informacijah v zvezi z dohodki)

Določbe 683.c in 683.č člena tega zakona se ne uporabljajo, če je poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki obvladujoče ali samostojne družbe, ki je tuje podjetje iz tretje države, pripravljeno skladno s 70.f členom tega zakona in izpolnjuje naslednje pogoje:

- je najpozneje v 12 mesecih po datumu bilance stanja za poslovno leto, za katero je bilo poročilo pripravljeno, brezplačno dostopno v elektronski obliki poročanja, ki je strojno berljiva, na spletnem mestu obvladujoče ali samostojne družbe v vsaj v enem od uradnih jezikov Evropske unije, in
- sta v poročilu navedena ime in sedež podružnice tujega podjetja iz tretje države, ustanovljene v Republiki Sloveniji, ki je objavila poročilo skladno z določbami tega zakona, ki urejajo javno objavo.«.

22. člen

V 684. členu se v prvem odstavku za besedilom »Tržni inšpektorat Republike Slovenije« doda vejica, in besedilo »in Zagovornik načela enakosti«.

V tretjem odstavku se za besedo »člena« doda besedilo »in 495. člena«.

V petem odstavku se za besedilom »prvega odstavka 45. člena,« doda besedilo »a45.a člena,«, za besedilom »156. člena« pa se črtata vejica in besedilo »495. člena«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(7) Zagovornik načela enakosti je pristojen za nadzor nad izvajanjem določb 254.c, 254.č in 254.e člena tega zakona.«.

Dosedanji šesti odstavek postane sedmi odstavek.

23. člen

V 685. členu se v prvem odstavku za 1. točko doda nova 2. točka, ki se glasi:

»2. ki na poslovnem naslovu nima na vidnem mestu napisa z navedbo firme in sedeža družbe (a45.a člen)«.

Dosedanje 2. do 27. točka postanejo 3. do 28. točka.

24. člen

V 686. členu se v prvem odstavku v 7. točki za besedo »prvi« doda besedilo »in drugi«.

Za 10. točko se dodajo nove 11. do 13. točka, ki se glasijo:

»11. konsolidiranega poročila o trajnostnosti ne predloži na način in v rokih v skladu z zadnjim stavkom drugega odstavka 58. člena tega zakona;

12. poročila o trajnostnosti ne predloži AJ PES na način in v rokih v skladu s tretjim odstavkom 70.d člena tega zakona;

13. poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki in izjave iz 70.j člena tega zakona ne objavi na način in v rokih v skladu s 70.i členom tega zakona ali v skladu s tretjim odstavkom 70.j člena v povezavi s 70.i členom tega zakona, če gre za družbo s sedežem v Republiki Sloveniji, ki jo obvladuje tuje podjetje iz tretje države;

Dosedanja 11. do 35. točka postanejo 14. do 38. točka.

Za 38. točko se dodajo se nove 39., 40. in 41. točka, ki se glasijo:

»39. družba zavezanka ne določi deleža zastopanosti manj zastopanega spola v organih vodenja in nadzora ter med izvršnimi direktorji skladno z drugim odstavkom 254.c členom,

40. družba zavezanka v primeru neizpolnjevanja deležev v izbirnem postopku za imenovanje članov organov vodenja in nadzora ter izvršnih direktorjev ob enakem izpolnjevanju predpisanih meril in pogojev v nasprotju s prvim odstavkom 254.č členom tega zakona ne da prednosti osebi manj zastopanega spola,

41. družba zavezanka v primeru neizpolnjevanja deležev pred začetkom izbirnega postopka ne določi jasnih, nevtralnih in nedvoumnih meril ter pogojev za imenovanje člana organa vodenja ali nadzora ali izvršnega direktorja skladno z drugim odstavkom 254.č člena tega zakona.«.

25. člen

V 686.a členu se v prvem odstavku v 1. točki beseda »drugi« nadomesti z besedo »tretji«.

Za 2. točko se dodata novi 3. in 4. točka, ki se glasita:

»3. če družba zavezanka v izjavi o upravljanju ne objavi podatkov iz prvega odstavka 254.e člena tega zakona,

4. če družba zavezanka ne objavi podatkov na svoji spletni strani ali jih ne posreduje Zagovorniku načela enakosti skladno z drugim odstavkom 254.e člena tega zakona.«.

26. člen

V 687. členu se v tretjem odstavku v 3. točki za zaklepajem pika nadomesti s podpičjem in dodata novi 4. in 5. točka, ki se glasita:

»4. poročila o trajnostnosti ne predloži AJ PES na način in v rokih v skladu s četrnim odstavkom 683.b člena v povezavi s 70.d členom tega zakona;

5. poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki in izjave ne objavi na način in v rokih v skladu s tretjim odstavkom 683.c člena v povezavi s 680. in 70.i členom tega zakona.«.

27. člen

V 688. členu se v prvem odstavku v 1. točki pred besedo »ima« doda beseda »ki«.

Za 1. točko se doda nova 2. točka, ki se glasi:

»2. ki na poslovnem naslovu nima na vidnem mestu napisa z navedbo firme in sedeža podjetnika (a45.a člen);«.

Dosedanji 2. in 3. točka postaneta 3. in 4. točka.

V dosedanji 4. točki, ki postane 5. točka, se beseda »oznako« nadomesti z besedo »firmo«.

V dosedanji 5. točki, ki postane 6. točka, se beseda »sporočilih« na obeh mestih nadomesti z besedo »dopisih«, za besedo »člena« pa se doda besedilo »tega zakona«.

Dosedanje 6. do 8. točka postanejo 7. do 9. točka.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

28. člen

(končanje postopkov nadzora)

Postopki nadzora, začeti na podlagi 4. točke prvega odstavka 688. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O in 75/23), se dokončajo po določbah, ki so veljale do uveljavitve tega zakona.

29. člen

(začetek uporabe 70.c do 70.d in 683.b člena zakona)

(1) Določbe spremenjenega 70.c in novega 70.č člena zakona se začnejo uporabljati:

1. za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje, za:

- subjekte javnega interesa, katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan večje od 500,
 - subjekte javnega interesa, ki so obvladujoča družba skupine, katere povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na dan bilance stanja na konsolidirani podlagi večje od 500;
2. za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2025 ali pozneje za:
- velike družbe, razen tiste iz prve alineje prejšnje točke,
 - obvladujoče družbe skupine, razen tiste iz druge alineje prejšnje točke;
3. za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2026 ali pozneje za:
- majhne in srednje družbe, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, razen za mikro družbe,
 - majhne in nekompleksne institucije iz 145. točke prvega odstavka 4. člena Uredbe 575/2013/EU, pod pogojem, da gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba,
 - lastne zavarovalnice in pozavarovalnice po zakonu, ki ureja zavarovalništvo pod pogojem, da gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba.

(2) Določbe novega 70.d in 683.b člena zakona se začnejo uporabljati za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2028 ali pozneje.

30. člen

(prehodno obdobje za pripravo poročila o trajnostnosti za majhne in srednje družbe, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu)

Majhna in srednja družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, se lahko za poslovno leto, ki se začne pred 1. januarjem 2028, z odstopanjem od prejšnjega člena odloči, da ne pripravi poročila o trajnostnosti. V tem primeru družba v poslovnem poročilu na kratko pojasni, zakaj poročila o trajnostnosti ni pripravila.

31. člen

(prehodno obdobje za vključitev informacij o vrednostni verigi družbe v poročilo o trajnostnosti)

Družba, ki je zavezana pripraviti poročilo o trajnostnosti oziroma konsolidirano poročilo o trajnostnosti, lahko v prvih treh letih od začetka nastanka obveznosti poročanja, kadar niso na voljo vse potrebne informacije o vrednostni verigi, pojasni, kaj je storila za njihovo pridobitev, zakaj vseh potrebnih informacij ni bilo mogoče pridobiti in kako jih namerava pridobiti v prihodnje.

32. člen

(prehodno obdobje za odvisne družbe v Uniji, katere obvladujoča družba je iz tretje države)

(1) Odvisna družba iz države članice, za katero velja spremenjeni 70.c ali nov 70.č člen zakona, ki jo obvladuje družba iz tretje države, lahko do 6. januarja 2030 v skladu z zahtevami iz novega 70.č člena tega zakona pripravi konsolidirano poročilo o trajnostnosti, ki vključuje vse odvisne družbe iz držav članic take obvladujoče družbe, ki so zavezane pripraviti poročilo trajnostnosti oziroma konsolidirano poročilo o trajnostnosti.

(2) Konsolidirano poročilo o trajnostnosti iz prejšnjega odstavka lahko do 6. januarja 2030 vključuje razkritja iz 8. člena Uredbe 2020/852/EU, kadar so zajete dejavnosti, ki jih izvajajo vse odvisne družbe iz držav članic obvladujoče družbe iz prejšnjega odstavka, ki so zavezane pripraviti poročilo trajnostnosti oziroma konsolidirano poročilo o trajnostnosti.

(3) Odvisna družba, ki pripravi konsolidirano poročilo o trajnostnosti iz prvega odstavka tega člena, je ena od odvisnih družb skupine, ki je ustvarila največji prihodek v državah članicah v vsaj enem od petih predhodnih poslovnih let, po potrebi na konsolidirani podlagi.

(4) Odvisna družba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki pripravi konsolidirano poročilo o trajnostnosti iz prvega odstavka tega člena, zaradi javne objave tega predloži AJPES v skladu s prvim in drugim odstavkom 58. člena tega zakona.

(5) Za namene izvetja iz osmega odstavka spremenjenega 70.c člena zakona se konsolidirano poročilo o trajnostnosti v skladu s prvim odstavkom tega člena šteje za poročanje obvladujoče družbe na ravni skupine v zvezi s družbami, vključenimi v konsolidacijo. Za poročanje v skladu z drugim odstavkom tega člena se šteje, da izpolnjuje pogoje iz 2d) točke osmega odstavka spremenjenega 70.c člena tega zakona.

33. člen

(prehodna določba glede obveznosti poročanja o davčnih informacijah v zvezi z dohodki)

Družbe in podružnice pripravijo, objavijo in zagotovijo dostop do poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki v skladu s 70.e do 70.l ter 683.c do 683.d členom zakona najpozneje od datuma začetka prvega poslovnega leta, ki se začne z 22. junijem 2024 ali po tem datumu.

34. člen

(roki za doseg ciljev glede uravnotežene zastopanosti spolov)

(1) Cilje iz 254.c člena morajo družbe zavezanke iz prve alineje 254.b člena doseči do 30. 6. 2026, družbe zavezanke iz druge alineje pa do 30. 6. 2028.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek družbe zavezanke po uveljavitvi tega zakona ob prvem prenehanju mandata članu organa vodenja ali nadzora ter izvršnega direktorja začnejo z izvajanjem ukrepov za spodbujanje bolj uravnotežene zastopanosti spolov.

35. člen

(obveznost uskladitve s tem zakonom)

Družbe in podjetniki se v roku enega leta od uveljavitve tega zakona uskladijo z določbo novega a45.a člena zakona.

36. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Predlog zakona v zakonodajo Republike Slovenije v celoti prenaša določbe Direktive (EU) 2022/2381 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepov, zato je potrebna dopolnitev prvega odstavka 2. člena, ki določa seznam direktiv, katere so v celoti prenesene z ZGD-1.

Predlog zakona v zakonodajo Republike Slovenije v celoti prenaša določbe Direktive (EU) 2021/2101 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2021 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja davčnih informacij v zvezi z dohodki s strani nekaterih podjetij in podružnic (v nadaljnjem besedilu Direktiva 2021/2101/EU) in delno določbe Direktive (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (v nadaljnjem besedilu Direktiva 2022/2464/EU). V drugem odstavku so navedene direktive, ki se z ZGD-1 delno prenašajo v slovenski pravni red, zato je potrebna dopolnitev prve alineje z Direktivo 2022/2464/EU. Ker je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 75/23 z dne 10. 7. 2023 – ZGD-1L) dopolnil 2. alinejo drugega odstavka 2. člena tako, da že vsebuje navedbo, da se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2013/34/EU o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS, ki je bila zadnjič spremenjena z Direktivo 2022/2464/EU, zakona v tem delu ni treba spremeniti in dopolniti.

K 2. členu

Z novim a45.a členom ZGD-1, ki se v skladu s spremembo 71. člena ZGD-1 smiselno uporablja tudi za samostojnega podjetnika posameznika (v nadaljnjem besedilu: podjetnik), se z namenom večje preglednosti poslovanja določi obveznost družb in podjetnikov, da na vidnem mestu namestijo napis, na katerem bosta izpisana firma in sedež družbe ali podjetnika.

Obveznost označevanja na poslovnem naslovu je v Republiki Sloveniji že prisotna v dejavnosti trgovine in gostinstva. V skladu z drugim odstavkom 5. člena Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti (Uradni list RS, št. 37/09) mora biti na zunanji strani prodajalne na vidnem mestu napis z navedbo firme in sedeža trgovca ter morebitnim imenom prodajalne. Podobno morajo imeti gostinski obrati v skladu s prvim odstavkom 4. člena Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih in o obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti (Uradni list RS, št. 35/17) ob vhodu vidno označen naziv firme in sedež gostinca ter vrsto in ime obrata, nastanitveni obrat, ki se kategorizira, pa tudi označbo kategorije.

Poleg večje preglednosti poslovanja družb in podjetnikov se s predlagano obveznostjo naslavljajo tudi težave inšpekcijskih organov pri izvajanju nadzora iz svojih pristojnosti, ki preprečujejo učinkovito izvajanje nadzora. Registrski in inšpekcijski organi še vedno zaznavajo primere, ko je na posameznih poslovnih naslovih registrirano večje število poslovnih subjektov, zlasti družb z omejeno odgovornostjo, ki so za določeno denarno nadomestilo pridobili dovoljenje lastnika objekta za uporabo naslova kot poslovnega naslova za namen vpisa v sodni oziroma poslovni register. Na teh naslovih so navadno samo poštni nabiralniki vpisanih družb ali pa tudi ti ne. Te družbe so ustanovljene na zalogo, mirujejo in ne delujejo ter so na razpolago kot pravni nosilec. V pravnem prometu se pojavijo šele, ko tretji pridobijo poslovne deleže in jo aktivirajo.

Obveznost označevanja na poslovnem naslovu sledi pozivu Komisije za peticije, človekove pravice in enake možnosti št. 102-01/21-17/3 dne 2. 7. 2021, ki je v sklepu pod zap. št. 2 pozvala Vlado Republike Slovenije, da s spremembami področne zakonodaje ter dodatnimi finančnimi sredstvi in kadri zagotovi učinkovit inšpekcijski nadzor nad neupoštevanjem prepovedi veriženja družb in kršenjem osnovnih delavskih pravic, ter pozivu št. 102-01/21-24/2 z dne 28. 10. 2021, ki je v sklepu pod zap. št. 2 pozvala Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje in Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo (danes Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport) ter s predstavniki delavcev in strokovnjaki na področju gospodarskega kriminala v 60 dneh pripravi predloge zakonodajnih sprememb, ki bodo onemogočile škodljivo veriženje slamnatih podjetij in s tem oškodovanje delavcev, skupnosti in gospodarstva.

K 3. členu

Z dopolnitvijo četrtega odstavka 53. člena ZGD-1 se v nacionalno zakonodajo prenaša z Direktivo 2022/2464/EU dopolnjena določba 2. člena Direktive 2013/34/EU (t.i. računovodske direktive), ki opredeljuje nove pojme, povezane s poročanjem o trajnostnosti. V 2. členu Direktive 2013/34/EU se dodajo opredelitve izrazov za čisti prihodek za banke, zavarovalnice in za družbe iz 70.d člena ZGD-1, za zadeve v zvezi s trajnostnostjo, za poročanje o trajnostnosti, za ključna neopredmetena sredstva in za neodvisnega ponudnika storitev dajanja zagotovil.

53. člen ZGD-1 v četrtem odstavku opredeljuje posamezne izraze, ki veljajo za osmo poglavje Poslovne knjige in letno poročilo. Izrazi se skladno s omenjeno direktivo dopolnjujejo z opredelitvijo zadev v zvezi s trajnostnostjo ter ključnih neopredmetenih sredstev. Dodaja se tudi opredelitev izraza evropski standardi poročanja o trajnostnosti, ki so standardi, določeni z delegiranimi akti Evropske komisije, sprejetimi na podlagi 29.b in 29.c člena Direktive 2013/34/EU. Evropska komisija je standarde na podlagi 29.b člena že sprejela. Standardi, sprejeti na podlagi 29.c člena pa bodo naknadno sprejeti (rok za sprejem je 30. 6. 2024) in bodo namenjeni majhnim in srednjim družbam. Prav tako se dodaja opredelitev izraza standardi poročanja o trajnostnosti za družbe iz tretjih držav, ki so standardi, določeni z delegiranim aktom Evropske komisije, sprejetim na podlagi 40.b člena Direktive 2013/34/EU. Ti bodo veljali za družbe iz tretjih držav in bodo določali informacije, ki jih je treba vključiti v poročila o trajnostnosti iz 70.d člena ZGD-1.

Posebna opredelitev izraza čisti prihodek za določene primere kot so kreditne institucije, zavarovalnice in družbe, zavezane skladno z 70.d členom, ni primerna, da se jo umesti v ZGD-1, saj ta te definicije ne vsebuje.

Glede na to, da je v 70.c členu ZGD-1 podrobno določeno, kaj je poročilo o trajnostnosti, tudi ni potrebe po posebni opredelitvi izraza poročanje o trajnostnosti, saj se v ZGD-1 uporablja izraz poročilo o trajnostnosti. Prav tako ni potrebna opredelitev izraza neodvisnega ponudnika storitev dajanja zagotovil, saj se v ZGD-1 ni prenesla nova določba četrtega odstavka 34. člena Direktive 2013/34/EU, ki dopušča državam članicam možnost, da bi poročilo o trajnostnosti namesto revizorja pregledal neodvisni ponudnik storitev dajanja zagotovil. Razlog za takšno odločitev v ZGD-1 je v tem, da trenutno z zakonodajnimi ukrepi ni mogoče izenačiti položaja neodvisnega ponudnika storitev dajanja zagotovil z zakonitimi revizorji. Položaj bi namreč moral biti izenačen tako na regulatorni kot na nadzorni ravni, da bi se zagotovil primerljiv in ustrezen pregled poročil o trajnostnosti.

K 4. členu

S spremembo osmega odstavka 55. člena ZGD-1 se določa, da velja obveznost priprave poročila o trajnostnosti za velike družbe, ki izpolnjujejo kriterij velikosti iz petega odstavka 55. člena ZGD-1.

Direktiva 2022/2464/EU, ki dopolnjuje določbe Direktive 2013/34/EU, opredeljuje obveznost priprave poročila o trajnostnosti za vse velike kapitalske družbe ter vse srednje in majhne družbe, ki so na borzi (s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev). Velike družbe so skladno s četrtem odstavkom 3. člena Direktive 2013/34/EU opredeljene enako kot v petem odstavku 55. člena ZGD-1, in sicer so to tiste družbe, ki presegajo vsaj dve od naslednjih treh meril:

- (a) vrednost aktive: 20 000 000 eurov,
- (b) čisti prihodek od prodaje: 40 000 000 eurov,
- (c) povprečno število delavcev v poslovnem letu: 250.

V osmem odstavku 55. člena ZGD-1 so za namene poglavja Poslovne knjige in letno poročilo, kamor spada tudi poročilo o trajnostnosti, v pojem velike družbe v vsakem primeru zajeti tudi:

- subjekt javnega interesa, če gre za družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, kreditna institucija, kot jo opredeljuje zakon, ki ureja bančništvo, ter zavarovalnica in pokojninska družba, kot ju opredeljuje zakon, ki ureja zavarovalništvo,
- subjekt javnega interesa, če gre za družbo, ki je zavezana k reviziji na podlagi prvega odstavka 57. člena tega zakona, ker izpolnjuje merila za srednje ali velike družbe iz četrtega do šestega odstavka tega člena, in v kateri imajo država ali občine, skupaj ali samostojno, neposredno ali posredno, večinski lastniški delež,
- borza vrednostnih papirjev,
- družba, ki mora po 56. členu tega zakona pripraviti konsolidirano letno poročilo.

V 17. uvodni izjavi Direktive 2022/2464/EU je pojasnjeno, da za namene uporabe zahtev glede poročanja o trajnostnosti subjekti javnega interesa ne bi smeli biti obravnavani kot velike družbe. Glede na to, da je skladno z direktivo namen, da se v obvezno poročanje o trajnostnosti vključi le tiste velike družbe, ki izpolnjujejo kriterij velikosti, in ne vseh preostalih družb, ki so glede na pojasnilo v prejšnjem stavku v določenih primerih štete tudi kot velike družbe, se ustrezno popravi začetek stavka v osmem odstavku 55. člena ZGD-1 tako, da iz določbe jasno izhaja, da se v alinejah naštetih družbe za namene poglavja Poslovne knjige in letno poročilo štejejo za velike družbe z izjemo glede obveznosti priprave poročila o trajnostnosti iz 70.c do 70.d člena tega zakona.

K 5. členu

V dvanajstem odstavku 56. člena ZGD-1 je določeno, da mora konsolidirano poslovno poročilo subjekta javnega interesa, katerega povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan na ravni skupine večje od 500, vsebovati tudi konsolidirano izjavo o nefinančnem poslovanju. Ker je izjavo o nefinančnem poslovanju nadomestilo poročilo o trajnostnosti, posebne določbe o konsolidiranem poročilu o trajnostnosti pa se na novo urejajo v 70.č členu ZGD-1, je treba črtati dvanajsti odstavek 56. člena ZGD-1.

K 6. členu

S spremembo prvega, dopolnitvijo drugega in spremembo tretjega odstavka 57. člena ZGD-1 se prenaša več določb različnih direktiv.

Prvi odstavek 57. člena ZGD-1 določa, da letna poročila velikih in srednjih kapitalskih družb ter dvojnih družb pregleda revizor na način in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje. Določa tudi, da mora revizor:

- revidirati računovodsko poročilo ter pregledati poslovno poročilo v obsegu, potrebnem, da preveri, ali je njegova vsebina v skladu z drugimi sestavinami letnega poročila,

- preveriti, ali poslovno poročilo vsebuje izjavo o upravljanju družbe in izjavo o nefinančnem poslovanju ter pregleda njuno formalno popolnost, vsebinsko pa se v mnenju omeji na pregled podatkov iz 3. in 4. točke petega odstavka 70. člena tega zakona.

Vse to velja tudi za konsolidirana letna poročila.

Z Direktivo 2022/2464/EU spremenjena določba prvega odstavka 34. člena Direktive 2013/34/EU določa, da mora revizor podati mnenje glede skladnosti poročanja o trajnostnosti z zahtevami direktive. Prvi odstavek 57. člena ZGD-1 se tako spreminja zaradi nove obveznosti revizorja, in sicer da revidira poročilo o trajnostnosti, kadar ga je družba dolžna pripraviti skladno s 70.c ali 70.č členom. Gre za novo obveznost revizorja, ki je bil doslej dolžan preveriti zgolj, ali poslovno poročilo vsebuje izjavo o nefinančnem poslovanju ter pregledati njeno formalno popolnost. Glede na to, da se s predlogom zakona spreminja določba 70.c člena, ki namesto obveznosti priprave izjave o nefinančnem poslovanju določa obveznost priprave poročila o trajnostnosti (več v obrazložitvi k 12. členu tega predloga zakona), je treba črtati besedilo, ki se nanaša na to izjavo. Prav tako je treba dodati besedilo, da poročilo o trajnostnosti lahko revidira tudi revizor, ki ni isti kot tisti, ki opravlja pregled preostalih delov letnega poročila, saj se s tem družbi zagotovi več fleksibilnosti glede izbire revizorja. Družba bo tako imela izbiro, ali ji bo revizor (ta izraz skladno z določbo sedme alineje osmega odstavka 3. člena predstavlja revizijsko družbo, ki ima po zakonu, ki ureja revidiranje, dovoljenje za opravljanje revidiranja) opravil pregled celotnega letnega poročila ali pa bo poročilo o trajnostnosti pregledal drug revizor, skladno z zakonom, ki ureja revidiranje. S tem se prenaša z Direktivo 2022/2464/EU spremenjena določba tretjega odstavka 34. člena Direktive 2013/34/EU, ki dovoljuje to možnost.

S spremembo prvega odstavka 57. člena ZGD-1 se v nacionalno zakonodajo prenaša tudi določba 48f člena iz Direktive 2021/2101/EU (ki prav tako dopolnjuje določbe Direktive 2013/34/EU), ki določa, da države članice zahtevajo, da se v primeru, ko računovodske izkaze podjetja, za katero velja pravo države članice, revidira eden ali več zakonitih revizorjev ali revizijskih podjetij, v revizijskem poročilu navede, ali je moralo podjetje za poslovno leto pred poslovnim letom, za katero so bili pripravljene računovodski izkazi, ki se revidirajo, objaviti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki in če da, ali je bilo poročilo ustrezno objavljeno.

Revizorju se skladno z določbo 48f člena Direktive 2013/34/EU, dopolnjene z Direktivo 2021/2101/EU, dodatno naloži obveznost, da preveri, ali je bila družba, katere letno poročilo revidira, za poslovno leto pred poslovnim letom, za katero so bili pripravljene računovodski izkazi, ki se revidirajo, dolžna objaviti poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki. Če ugotovi, da je ta dolžnost družbe obstajala, nadalje preveri, ali je bilo poročilo objavljeno v skladu z določbami ZGD-1, ki urejajo javno objavo in objavo poročila v zvezi z dohodki na spletni strani družbe. To pomeni, da preveri, ali je bilo poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki kot del letnega poročila objavljeno na AJ PES skladno z 58. členom ZGD-1, prav tako pa tudi, ali je družba poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki objavila na svoji javnosti dostopni spletni strani, kjer je vsakemu dosegljivo v vsaj enem od uradnih jezikov Evropske unije in brezplačno dostopno najmanj pet zaporednih let. Revizorju se tudi naloži obveznost, da v svoje poročilo vključi navedbo, ali je družba dolžna objaviti poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki in če ugotovi, da bi ga morala objaviti, tudi navedbo, ali je bilo poročilo objavljeno v skladu z določbami tega zakona, ki urejajo javno objavo in objavo poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki na spletni strani družbe.

Zaradi večje preglednosti se obstoječi stavki v prvem odstavku združijo in navedejo po alinejah, sama vsebina pa se razen zgoraj omenjenega ne spreminja.

Drugi odstavek 57. člena ZGD-1 določa pisno obliko revizorjevega poročila ter njegovo obvezno vsebino. Revizorjevo poročilo mora med drugim vsebovati opis obsega revizije, opis uporabljenih revizijskih standardov, revizijsko mnenje glede tega ali letni računovodski izkazi izpolnjujejo zakonske

zahteve ter mnenje o tem ali je poslovno poročilo skladno z računovodskimi izkazi istega poslovnega leta in ali je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z veljavnimi pravnimi zahtevami.

Dopolnitev drugega in sprememba tretjega odstavka 57. člena ZGD-1 sta potrebni iz že prej pojasnjenega razloga, in sicer zaradi z Direktivo 2022/2464/EU spremenjene določbe prvega odstavka 34. člena Direktive 2013/34/EU, ki določa, da mora revizor podati mnenje glede skladnosti poročanja o trajnostnosti z zahtevami direktive. To mnenje bo vključeno v revizorjevo poročilo o trajnostnosti. Posledično se v drugem odstavku dodaja besedilo, da se nanaša ta odstavek le za t. i. revizorjevo poročilo o revidiranih računovodskih izkazih, ki vključuje vse dosedanje obveznosti revizorja pri pripravi poročila. Revizorjevo poročilo glede poročila o trajnostnosti se zdaj ureja v novem tretjem odstavku, zanj se določa pisna oblika in minimalna vsebina tega poročila:

6. opredelitev družbe, katere poročilo o trajnostnosti ali konsolidirano poročilo o trajnostnosti je predmet revizije, navedbo poročila o trajnostnosti ali konsolidiranega poročila o trajnostnosti, datuma in obdobja, ki ga zajema, ter opredelitev okvira poročanja o trajnostnosti, uporabljenega pri njegovi pripravi;
7. opredelitev standardov revidiranja, v skladu s katerimi je bila izvedena revizija;
8. revizorjev sklep ali mnenje o tem ali je poročilo o trajnostnosti ali konsolidirano poročilo o trajnostnosti skladno z zahtevami tega zakona ter 8. člena Uredbe 2020/852/EU;
9. navedbo sedeža revizorja ali revizijske družbe;
10. datum in revizorjev podpis.

Kot je pojasnjeno v prejšnjem odstavku mora revizor podati mnenje, ali je poročilo o trajnostnosti pripravljeno skladno s tem zakonom, prav tako pa tudi z 8. členom Uredbe 2020/852/EU. Ta določa, da družba, za katero velja obveznost objave nefinančnih informacij na podlagi 19.a ali 29.a člena Direktive 2013/34/EU, v svojo izjavo o nefinančnem poslovanju ali konsolidirano izjavo o nefinančnem poslovanju vključi informacije o tem, kako in v kolikšni meri so dejavnosti družbe povezane z gospodarskimi dejavnostmi, ki se štejejo kot okoljsko trajnostne v skladu s 3. in 9. členom te uredbe. Ker gre za uredbo, ki je neposredno uporabljiva, obveznost iz 8. člena Uredbe 2020/852/EU sicer ni izrecno opredeljena v tem zakonu, treba pa je določiti obveznost revizorja, da pregleda (tudi) to dolžnost družb. 8. člen Uredbe 2020/852/EU se sicer sklicuje na »objavo nefinančnih informacij na podlagi 19.a ali 29.a člena Direktive 2013/34/EU«, vendar pa Direktiva 2022/2464/EU spreminja določbe 19.a in 29.a člena Direktive 2013/34/EU, tako da »izjavo o nefinančnem poslovanju« nadomesti s »poročilom o trajnostnosti«. Skladno z navedenim je treba določbe uredbe razumeti v smislu, da se nanašajo na poročilo o trajnostnosti.

K 7. členu

Z novim drugim odstavkom 58. člena ZGD-1 se določa obvezna oblika poslovnega poročila za družbe, ki so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti skladno z določbo 70.c ali 70.č člena tega zakona. Z novo določbo se prenaša z Direktivo 2022/2464/EU dodana določba 29.d člena in dopolnjena določba 30. člena Direktive 2013/34/EU.

Nov 29.d člen Direktive 2013/34/EU določa enotno elektronsko obliko poročanja. Družbe, ki so zavezane poročati skladno z 19.a oziroma 29.a členom Direktive 2013/34/EU, morajo pripraviti svoje poslovno poročilo oziroma konsolidirano poslovno poročilo v elektronski obliki poročanja, določeni v 3. členu Delegirane uredbe Komisije 2019/815/EU ter svoje poročanje o trajnostnosti, vključno z informacijami, ki jih je treba razkriti v skladu z 8. členom Uredbe 2020/852/EU, opremiti z oznakami v skladu z elektronsko obliko poročanja, določeno v navedeni delegirani uredbi. Dopolnjen 30. člen Direktive 2013/34/EU nadalje določa, da morajo biti ustrezno potrjeni letni računovodski izkazi in poslovno poročilo v elektronski obliki poročanja iz 29.d člena te direktive, kadar je ustrezno, skupaj z mnenji in izkazi, ki jih predloži zakoniti revizor ali revizijsko podjetje, tudi objavljeni.

Prvi odstavek 58. člena ZGD-1 določa, da morajo biti letna poročila družb, za katere velja obveznost revidiranja, in družb, pri katerih opravi revizor preiskavo letnih računovodskih izkazov, ter konsolidirana letna poročila zaradi javne objave skupaj z revizorjevim poročilom v elektronski obliki predložena AJPES v osmih mesecih po koncu poslovnega leta.

Nov drugi odstavek 58. člena ZGD-1 dopolnjuje prvi odstavek, saj določa, da mora družba, za katero velja 70.c ali 70.č člen tega zakona, izpolniti obveznost predložitve letnega poročila oziroma konsolidiranega letnega poročila AJPES v enotni elektronski obliki, ki jo določa 3. člen Delegirane uredbe Komisije 2019/815/EU, ter svoje poročilo o trajnostnosti, vključno z informacijami, ki jih je treba razkriti v skladu z 8. členom Uredbe 2020/852/EU, opremiti z oznakami v skladu z elektronsko obliko poročanja, določeno v navedeni delegirani uredbi. Navedena ureditev je podobna ureditvi iz četrtega odstavka 134. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (v nadaljevanju besedila: ZTFI-1) glede objave letnih poročil za javne družbe. Kot je pojasnjeno zgoraj, 29.d člen Direktive 2013/34/EU sicer določa enotno elektronsko obliko za družbe, ki so zavezane trajnostno poročati, vendar zgolj za poslovno poročilo oziroma konsolidirano poslovno poročilo. Letno poročilo pa je s svojimi sestavnimi deli, kot ga opredeljuje ZGD-1 v 60. členu, enovit dokument, iz katerega je mogoče izločiti in drugje objaviti le tiste dele, ki jih ZGD-1 posebej navaja (npr. izjavo o upravljanju družbe). Če bi se družbe zavezale k spoštovanju delegirane uredbe in uporabi XHTML formata le za poslovno poročilo, obstaja bojazen, da bi družbe to razumele kot objavo posameznih sestavnih delov letnega poročila v različnih elektronskih formatih, kar pa ne bi več zagotavljalo celovitosti letnega poročila. Zato se po zgledu četrtega odstavka 134. člena ZTFI-1 družbe zaveže k pripravi celotnega letnega poročila v enotni elektronski obliki (kar v praksi pomeni zgolj uporabo istega elektronskega formata za celotno letno poročilo, pri čemer se bo označevalo le tiste dele letnega poročila, ki jih bo zahtevala delegirana uredba).

Glede na to, da je obseg zavezancev za predložitev konsolidiranega poslovnega poročila in za predložitev konsolidiranega poročila o trajnostnosti različen, se lahko zgodi, da je družba dolžna pripraviti konsolidirano poročilo o trajnostnosti, vendar ni dolžna pripraviti konsolidiranega poslovnega poročila. Zato je treba dodati besedilo, da mora tudi takšna družba predložiti zaradi javne objave AJPES konsolidirano poročilo o trajnostnosti v enotni elektronski obliki skupaj z revizorjevim poročilom.

Ker Direktiva 2021/2101/EU predvideva, da bo Evropska Komisija z izvedbenim aktom določila skupno predlogo in elektronske oblike poročanja, je treba predvideti, da se bo z izvršilnim predpisom uredilo vprašanja o načinu predložitve poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki in podajo morebitne izjave iz 70.j in 683.c člena tega zakona, kar se ureja z novo četrto točko.

Ker je dodan nov drugi odstavek, se preštevilčijo dosedanji drugi do štirinajsti odstavek, ki postanejo tretji do petnajsti odstavek.

K 8. členu

Popravek v 59. členu je potreben zaradi preštevilčenja odstavkov 58. člena, pojasnjenega v obrazložitvi k prejšnjem členu. V 59. členu se zato v tretjem odstavku beseda »štirinajstega« nadomesti z besedo »petnajstega«.

K 9. členu

Direktiva 2021/2101/EU v svoji 11. uvodni izjavi navaja, da bi morale največje družbe, ki sestavljajo skupino (multinacionalke) ter tudi nekatere velike samostojne družbe javnosti predložiti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, če v obdobju dveh zaporednih poslovnih let presegajo določeno velikost glede na znesek prihodkov, odvisno od konsolidiranega prihodka skupine ali

prihodka samostojne družbe. Takšna obveznost bi morala prenehati veljati, ko ti prihodki ne presežejo več določenega zneska v obdobju dveh zaporednih poslovnih let, obveznost pa ponovno nastane, če se prihodki spet dvignejo preko določene ravni v obdobju dveh zaporednih poslovnih let.

S predlogom zakona se dopolnjuje drugi odstavek 60. člena ZGD-1 zaradi prenosa 48b člena Direktive 2013/34/EU, dopolnjene z Direktivo 2021/2101/EU. Določa se, da mora letno poročilo določenih družb, vsebovati tudi poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki, katerega vsebino določa 70.f člen ZGD-1.

Družbe, ki so zavezane pripraviti poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki, določa 70.e člen ZGD-1. Vsebino poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki pa določa 70.f člen ZGD-1.

V skupino družb, ki morajo pripraviti poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki so uvrščene družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila v skladu s 56. členom ZGD-1, če konsolidirani prihodek na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat preseže 750.000.000 eurov. Enaka obveznost se določa tudi za samostojne družbe, torej družbe, ki niso del skupine, če glede prihodka prav tako v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presežejo prag 750.000.000 eurov.

Obveznost pa v skladu z 48b členom navedene direktive ne velja za samostojne družbe in obvladujoče družbe ter njihove povezane družbe, če imajo te družbe, vključno s pripadajočimi podružnicami, sedež, stalno mesto poslovanja ali stalno poslovno dejavnost na ozemlju ene same države članice in v nobeni drugi davčni ureditvi. Določba se s predlogom zakona prenaša v drugi odstavek 60. člena ZGD-1.

V skladu z 12. uvodno izjavo k Direktivi 2021/2101/EU obveznost poročanja v zvezi z dohodki tudi ne velja za družbe iz bančnega sektorja, za katere velja Direktiva 2013/36/EU in ki v svoje poročilo, pripravljeno v skladu z 89. členom navedene direktive, vključijo vse svoje dejavnosti in po potrebi vse dejavnosti svojih povezanih podjetij, vključenih v njihove konsolidirane računovodske izkaze, vključno z dejavnostmi, za katere ne veljajo določbe 3. dela, naslov I, poglavje 2, Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta. Ker je na podlagi navedene direktive in uredbe obveznost poročanja za banke z Zakonom o bančništvu (Uradni list RS, št. 92/21 in 123/21 – ZBNIP) strožje urejena, je uporaba določb ZGD-1 za banke v tem delu že izključena na podlagi načela *lex specialis*, zato posebna zakonska izključitev za banke v tem delu ni potrebna.

Direktiva 2021/2101/EU že v svoji 10. uvodni izjavi navaja, da bi bilo treba javnosti omogočiti, da nadzoruje vse dejavnosti skupine družb, če ima skupina določene vrste subjektov s sedežem v Evropski uniji. V primeru družb ali družb v skupini, ki v Evropski uniji poslujejo zgolj prek odvisnih družb ali podružnic, bi morale te odvisne družbe in podružnice objaviti poročilo v zvezi z dohodki, ki se nanaša na obvladujočo družbo iz tretje države in omogočiti dostop do njega. V skladu z navedenim se obveznost objave oziroma zagotovitve dostopa do poročila družbe, ki ima sedež v tretji državi in katere prihodek ali konsolidirani prihodek na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat preseže 750.000.000 eurov, prenese tudi za njene odvisne družbe in podružnice, vendar morajo biti ob tem izpolnjeni nekateri pogoji, ki jih skladno z direktivo določata 70.j in 683.c člen ZGD-1.

K 10. členu

Z dopolnitvijo prvega in novim drugim odstavkom 60.a člena ZGD-1 se prenaša več določb različnih direktiv.

Skupna obveznost zagotavljanja sestave in objave letnih poročil s strani članov organov vodenja in nadzora družbe je v veljavnem ZGD-1 že določena. Prvi odstavek 60.a člena ZGD-1 določa, da morajo člani organov vodenja in nadzora družbe skupno zagotavljati, da so letna poročila z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe in izjavo o nefinančnem poslovanju, sestavljena in objavljena v skladu z ZGD-1, slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ter da pri tem ravnajo v skladu s pristojnostmi, skrbnostjo in odgovornostmi, kakor jih za posamezno obliko družbe določa ta zakon. Določba predstavlja prenos 33. člena Direktive 2013/34/EU, ki določa kolektivno odgovornost članov organov vodenja in nadzora za skladnost z zahtevami iz te direktive in, kadar je ustrezno, z mednarodnimi računovodskimi standardi, sprejetimi na podlagi Uredbe (ES) št. 1606/2002, Delegirano uredbo (EU) 2019/815 ter objavo letnih računovodskih izkazov, poslovnega poročila in izjave o upravljanju, če se predloži ločeno (oziroma konsolidiranih dokumentov, kadar so ti potrebni).

Kot je omenjeno že pri obrazložitvi k 4. členu predlog zakona spreminja določbo 70.c člena ZGD-1, saj z Direktivo 2022/2464/EU spremenjena določba 19.a člena Direktive 2013/34/EU namesto obveznosti priprave izjave o nefinančnem poslovanju določa obveznost priprave poročila o trajnostnosti (več v obrazložitvi k 12. členu tega predloga zakona). Glede na navedeno je v prvem odstavku 60.a člena ZGD-1 treba nadomestiti besedilo »izjavo o nefinančnem poslovanju« z besedilom »poročilom o trajnostnosti«.

Direktiva 2022/2464/EU pa spreminja tudi določbo 33. člena Direktive 2013/34/EU, z namenom, da se članom organov vodenja in nadzora naloži tudi odgovornost za skladnost s standardi poročanja o trajnostnosti iz 29.b ali 29.c člena te direktive in zahtevami iz 29.d člena te direktive glede oblike poročanja. Zaradi tega je potrebna nadaljnja dopolnitev v prvem odstavku 60a. člena ZGD-1, ki nalaga članom organov vodenja in nadzora družbe poleg skladnosti s slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja tudi skladnost s standardi poročanja o trajnostnosti. Na tem mestu niso navedeni zgolj evropski standardi poročanja o trajnostnosti, saj lahko družba v določenih primerih poroča tudi skladno s standardi poročanja o trajnostnosti za družbe iz tretjih držav oziroma na način, ki je enakovreden evropskim standardom poročanja o trajnostnosti, kot je določeno v skladu z izvedbenim aktom o enakovrednosti standardov poročanja o trajnostnosti, sprejetim na podlagi tretjega pododstavka četrtega odstavka 23. člena Direktive 2004/109/ES. Spremenjen 33. člen Direktive 2013/34/EU sicer omenja tudi skladnost z 29.c členom te direktive glede oblike poročanja. Ker pa prvi odstavek 60.a člena ZGD-1 že nalaga obveznost skladnosti z določbami ZGD-1, sama oblika pri poročanju o trajnostnosti pa je določena v drugem odstavku 58. člena tega zakona, tega dela ni treba prenesti.

Zaradi novih obveznosti družb, in sicer obveznosti priprave poročila o trajnostnosti in poročila v zvezi z dohodki, kadar je odvisna družba iz tretje države, je potreben nov drugi odstavek 60.a člena ZGD-1.

S predlogom zakona se dopolnjuje 60.a člen ZGD-1 tako, da se določi, da se obveznost iz prvega odstavka 60.a člena ZGD-1 smiselno uporablja tudi za člane organov vodenja in nadzora odvisnih družb, ustanovljenih s strani družb iz tretjih držav, ter zastopnike tujega podjetja iz tretje države glede:

- priprave in objave oziroma zagotovitve dostopnosti do poročila v zvezi z dohodki, ki se nanaša na družbo iz tretje države,
- priprave poročila o trajnostnosti skladno s 70.d členom tega zakona in predložitve poročila o trajnostnosti skladno s prvim in drugim odstavkom 58. člena tega zakona.

Glede na to, da lahko člani upravnih, poslovnih in nadzornih organov odvisnih družb, ki imajo sedež v Evropski uniji in ki jih nadzira obvladujoča družba s sedežem zunaj Evropske unije (t. i. odvisnih družb, ki jih obvladuje družba iz tretje države), ali oseba oziroma osebe, odgovorne za izvajanje formalnosti v zvezi z razkritjem za podružnico (zastopniki tujega podjetja), le omejeno poznajo

vsebinsko poročila o trajnostnosti oziroma poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki, ki ju pripravi družba s sedežem v tretji državi, ali lahko imajo le omejeno možnost prejeti take informacije ali poročilo od družbe iz tujine, so lahko ti člani ali te osebe odgovorni (le) za zagotovitev, da je bilo poročilo družbe s sedežem v tretji državi po njihovem najboljšem vedenju in sposobnostih pripravljeno in objavljeno na način, kot ga določa predlog zakona oziroma da je odvisna družba ali podružnica pripravila in predložila zaradi javne objave AJPES vse informacije, ki jih ima na voljo, jih je prejela ali pridobila od matične družbe iz tretje države. Če so informacije ali poročilo nepopolni, se odgovornost teh članov ali oseb razširi na objavo izjave, v kateri se navede, da matična družba, ki obvladuje družbo v državi članici (t.i. obvladujoča družba iz tretje države) ali družba, ki je v Evropski uniji ustanovila podružnico, ni dala na voljo vseh potrebnih informacij.

Kot že pojasnjeno se obveznost priprave poročila o trajnostnosti družbam nalaga na podlagi z Direktivo 2022/2464/EU spremenjene določbe 19.a člena Direktive 2013/34/EU. Pomembni pa so tudi novi 40.a, 40.b, 40.c in 40.d člani Direktive 2013/34/EU, ki določajo obveznosti odvisne družbe, ki je zavezana pripraviti poročilo o trajnostnosti in ki jo obvladuje družba iz tretje države, kadar so izpolnjeni določeni pogoji (podrobnejše pojasnilo je v nadaljevanju pri obrazložitvi k 12. členu pri pojasnitih glede novega 70.d člena ZGD-1). 40.c člen določa skupno odgovornost članov administrativnih, upravnih in nadzornih organov odvisnih družb iz 40.a člena ter podružnic podjetij iz tretjih držav za zagotavljanje, da se njihovo poročilo o trajnostnosti po njihovem najboljšem vedenju in zmožnosti pripravi v skladu s 40.a členom ter da se objavi in je dostop v skladu s 40.d členom. Skladno z ZGD-1 je pri podružnicah tujega podjetja odgovornost na zastopniku tujega podjetja.

Tudi 48e člen Direktive 2013/34/EU, dopolnjene z Direktivo 2021/2101/EU, določa odgovornost za pripravo, objavo in omogočanje dostopa do poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki.

Navedeni člen direktive v drugem odstavku določa, da so člani upravnih, poslovnih in nadzornih organov odvisnih družb in oseba oziroma osebe, imenovane za izvajanje formalnosti v zvezi z razkritjem na podlagi 41. člena Direktive (EU) 2017/1132 za podružnice (skladno z ZGD-1 gre za zastopnika tujega podjetja), ki delujejo v okviru pristojnosti, ki jim jih podeljuje nacionalno pravo, skupno odgovorni za zagotovitev, da se poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki po njihovem najboljšem vedenju in sposobnostih pripravi na način, ki je skladen z 48b in 48c členom, in objavi ter do njega omogoči dostop v skladu z 48d členom Direktive 2013/34/EU.

K 11. členu

Z novim tretjim odstavkom 70. člena ZGD-1 se prenaša z Direktivo 2022/2464/EU dodana določba v prvem odstavku 19. člena Direktive 2013/34/EU, ki velikim družbam ter majhnim in srednjim družbam, ki so na borzi, nalaga, da v poslovnem poročilu poročajo tudi o ključnih neopredmetenih sredstvih in pojasnijo, kako je poslovni model družbe v osnovi odvisen od teh sredstev in kako ta sredstva pripomorejo k ustvarjanju vrednosti v družbi. Navedeni podatki so sicer lahko del poročila o trajnostnosti, vendar pa ni nujno, morajo pa biti del poslovnega poročila.

V 32. uvodni izjavi Direktive 2022/2464/EU je pojasnjeno, da Direktiva 2013/34/EU ne zahteva razkritja informacij o neopredmetenih sredstvih, ki niso neopredmetena sredstva, pripoznana v bilanci stanja. Splošno znano je, da se o informacijah o neopredmetenih sredstvih in drugih neopredmetenih dejavnostih, vključno z notranje ustvarjenimi neopredmetenimi sredstvi, premalo poroča, kar ovira ustrezno oceno razvoja, uspešnosti in položaja družbe ter spremljanje naložb. Da bi vlagateljem omogočili boljše razumevanje vse večjega razkoraka med knjigovodsko vrednostjo številnih družb in njihovim tržnim vrednotenjem, ki je opazno v številnih gospodarskih sektorjih, bi bilo treba od določenih družb zahtevati, da ustrezno poročajo o neopredmetenih sredstvih. Kljub temu so nekatere informacije o neopredmetenih sredstvih neločljivo povezane z zadevami v zvezi s trajnostnostjo in bi zato morale biti vključene v poročanje o njej. Informacije o znanju in spretnostih, kompetencah in

izkušnjah zaposlenih, njihovi lojalnosti do podjetja ter njihovi motivaciji za izboljševanje procesov, blaga in storitev so na primer informacije o trajnostnosti v zvezi s socialnimi zadevami, ki pa bi jih lahko šteli tudi za informacije o neopredmetenih sredstvih. Podobno so informacije o kakovosti odnosov med podjetji in njihovimi deležniki, vključno s strankami, dobavitelji in skupnostmi, na katere vplivajo dejavnosti podjetja, informacije o trajnostnosti v zvezi s socialnimi in upravljavskimi zadevami, ki pa bi jih prav tako lahko šteli za informacije o neopredmetenih sredstvih. Ta primera ponazarjata, da v nekaterih primerih ni mogoče razlikovati med informacijami o neopredmetenih sredstvih in informacijami o zadevah v zvezi s trajnostnostjo.

70. člen ZGD-1 določa sestavine poslovnega poročila. Člen se v novem tretjem odstavku dopolni z novo obveznostjo, da poslovno poročilo družbe iz prvega odstavka 70.c člena ZGD-1 vsebuje poleg preostalih obveznih sestavin tudi:

- poročilo o trajnostnosti, pripravljeno v skladu s 70.c členom, in
- informacije o ključnih neopredmetenih sredstvih ter pojasnilo, kako je poslovni model družbe v osnovi odvisen od teh sredstev ter kako ta sredstva pripomorejo k ustvarjanju vrednosti v družbi. Opredelitev izraza »ključna neopredmetena sredstva« je kot že omenjeno v 3. členu predloga zakona, in sicer gre za sredstva brez fizičnega obstoja, od katerih je v osnovi odvisen poslovni model družbe in ki so vir ustvarjanja vrednosti v družbi. Primeri ključnih neopredmetenih sredstev so navedeni v prejšnjem odstavku.

Z Direktivo 2022/2464/EU pa je bil dopolnjen tudi 20. člen Direktive 2013/34/EU. V prvem odstavku je bila v točki (g) pri opisu politike raznolikosti posebej izpostavljena raznolikost v zvezi s spolom.

Peti odstavek 70. člena ZGD-1 že določa, da družbe, ki so zavezane k reviziji, vključijo v svoje poslovno poročilo izjavo o upravljanju družbe, ki se vključi kot poseben oddelek poslovnega poročila. Določa tudi minimalni obseg izjave o upravljanju, in sicer med drugim tudi v 5. točki opis politike raznolikosti, ki se izvaja v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe z vidika spola in drugih vidikov, kot so na primer starost ali izobrazba in poklicne izkušnje, in navedba ciljev, načina izvajanja ter doseženih rezultatov politike raznolikosti v obdobju poročanja. Glede na to, da je vidik spola pri izjavi o upravljanju že posebej izpostavljen, se ta določba ne spreminja.

20. člen Direktive 2013/34/EU pa je bil dopolnjen tudi z novim pododstavkom, v katerem je določeno, da se za družbe, za katere se uporablja 19.a člen, šteje, da so izpolnile obveznost opisati politiko raznolikosti, kadar v svoje poročanje o trajnostnosti vključijo informacije, zahtevane pri opisu politike raznolikosti, in če v izjavo o upravljanju družbe vključijo sklic nanje. Glede na navedeno je v šestem odstavku 70. člena ZGD-1 dodana navedba, da se za družbe, za katere velja 70.c člen tega zakona, šteje, da so izpolnile obveznost predložitve opisa politike raznolikosti, če v svoje poročilo o trajnostnosti vključijo informacije, ki se za ta opis zahtevajo, in če v izjavo o upravljanju družbe vključijo sklic nanje.

K 12. členu

S spremembo 70.c člena ZGD-1 se v nacionalno zakonodajo prenaša z Direktivo 2022/2464/EU spremenjena določba 19.a člena Direktive 2013/34/EU.

Prejšnja določba 19.a člena Direktive 2013/34/EU je določala, da morajo subjekti javnega interesa s povprečno več kot 500 zaposlenimi, oziroma subjekti javnega interesa, ki so obvladujoče družbe velike skupine s povprečno več kot 500 zaposlenimi na konsolidirani osnovi, v poslovno poročilo vključiti tudi izjavo o nefinančnem poslovanju. Ta je, kolikor je potrebno za razumevanje razvoja, uspešnosti in položaja podjetja ter učinka njegovih dejavnosti, morala vsebovati vsaj informacije o okoljskih, socialnih in kadrovskih zadevah, spoštovanju človekovih pravic ter zadevah v zvezi z bojem proti korupciji in podkupovanju. Če družba ni izvajala politik v zvezi z eno ali več navedenimi

zadevami, je to v izjavi o nefinančnem poslovanju morala jasno in utemeljeno obrazložiti. Družba je lahko izjavo o nefinančnem poslovanju pod določenimi pogoji podala tudi ločeno, izven poslovnega poročila. Navedena določba je bila prenesena v 70.c člen ZGD-1.

Glede na vse večje potrebe uporabnikov po informacijah o trajnostnosti je bilo treba razširiti zavezanca za poročanje ter podrobneje opredeliti poročilo (več o razlogih za spremembo je pojasnjeno v uvodu predloga zakona), zato je bil spremenjen obstoječi 19.a člen Direktive 2013/34/EU, ki namesto obveznosti priprave izjave o nefinančnem poslovanju določa obveznost priprave poročila o trajnostnosti. Zaradi navedenega se je spremenil tudi naslov člena.

S spremenjenim prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1 se določa zavezanca za pripravo poročila o trajnostnosti, to so po novem vse velike družbe ter majhne ali srednje družbe, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu. Skladno s 53. členom ZGD-1 pa veljajo določbe le za kapitalske družbe in za tiste osebne družbe, pri katerih za njihove obveznosti ni neomejeno odgovorna nobena fizična oseba. Hkrati se s prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1 določa obveznost vključitve poročila o trajnostnosti v posebni oddelek poslovnega poročila, kar pomeni, da tega poročila ne bo več mogoče pripraviti ločeno (kot ločeno poročilo), kar je veljalo za izjavo o nefinančnem poslovanju. Poročilo o trajnostnosti mora vsebovati vse informacije, potrebne za razumevanje vplivov družbe na zadeve v zvezi s trajnostnostjo, in informacije, potrebne za razumevanje, kako zadeve v zvezi s trajnostnostjo vplivajo na razvoj, uspešnost in položaj družbe. To se imenuje vidik dvojne pomembnosti, pri katerem tako tveganja za družbo kot tudi vplivi družbe pomenijo vsak posebej svoj vidik pomembnosti. Družbe morajo vsak vidik pomembnosti obravnavati samostojno in razkriti informacije, ki so pomembne z obeh vidikov, ter informacije, ki so pomembne samo z enega vidika. Poročilo o trajnostnosti se vključi v poslovno poročilo kot poseben oddelek ter vsebuje tudi informacije, ki jih mora družba razkriti skladno z 8. členom Uredbe 2020/852/EU. Kot je že pojasnjeno v obrazložitvi k 4. členu 8. člen Uredbe 2020/852/EU določa, da družba, za katero velja obveznost objave nefinančnih informacij na podlagi 19.a ali 29.a člena Direktive 2013/34/EU, v svojo izjavo o nefinančnem poslovanju ali konsolidirano izjavo o nefinančnem poslovanju vključi informacije o tem, kako in v kolikšni meri so dejavnosti družbe povezane z gospodarskimi dejavnostmi, ki se štejejo kot okoljsko trajnostne v skladu s 3. in 9. členom te uredbe. Ker gre za uredbo, ki je neposredno uporabljiva, obveznost iz 8. člena Uredbe 2020/852/EU ni izrecno opredeljena v tem zakonu. Zaradi jasnosti pa je treba določiti, da mora poročilo o trajnostnosti vsebovati tudi te informacije. Kot že pojasnjeno se 8. člen Uredbe 2020/852/EU sicer sklicuje na »objavo nefinančnih informacij na podlagi 19.a ali 29.a člena Direktive 2013/34/EU«, vendar pa Direktiva 2022/2464/EU spreminja določbe 19.a in 29.a člena Direktive 2013/34/EU, in sicer nadomešča izjavo o nefinančnem poslovanju s poročilom o trajnostnosti, zato je treba določbe uredbe razumeti v smislu, da se nanašajo na poročilo o trajnostnosti.

S spremenjenim drugim odstavkom se določa minimalna vsebina poročila o trajnostnosti, pri čemer gre za prenos drugega odstavka 19.a člena Direktive 2013/34/EU.

S spremenjenim tretjim odstavkom se določa možnost majhnih in srednjih družb, ki so na borzi, majhnih in nekompleksnih institucij, lastnih zavarovalnic in pozavarovalnic, da poročajo v poenostavljeni obliki. Glede na vse večji pomen tveganj, povezanih s trajnostnostjo, je za zagotovitev zaščite vlagateljev primerno zahtevati, da morajo tudi majhne in srednje družbe, razen mikro družb, ki so na borzi, razkriti informacije o zadevah v zvezi s trajnostnostjo. Uvedba take zahteve bo pomagala zagotoviti, da lahko udeleženci na finančnem trgu v naložbene portfelje vključijo tudi manjše družbe, saj bodo imeli na razpolago informacije o trajnostnosti, ki jih potrebujejo za sprejem odločitev o investiranju. Namen določbe tretjega odstavka je omogočiti sorazmerno (manj zahtevno) poročanje za to skupino družb (majhne in srednje družbe), da se prepreči njihova prekomerna obremenitev.

S spremenjenim četrtem odstavkom se določa, da mora biti poročilo o trajnostnosti sestavljeno skladno z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti, ki podrobneje določajo obveznosti družbe, in sicer tudi glede informacij, ki se nanašajo na kratko-, srednje- in dolgoročna obdobja, informacij o lastnih dejavnostih in o vrednostni verigi družbe, sklicev in dodatnih pojasnil v zvezi z drugimi informacijami, vključenimi v poslovno poročilo, ter zneski, sporočenimi v letnih računovodskih izkazih. Družba, ki pripravi poročilo o trajnostnosti na podlagi tretjega odstavka, poroča v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti za majhne in srednje družbe, določenimi z delegiranim aktom Evropske komisije, sprejetim na podlagi 29.c člena Direktive 2013/34/EU.

S spremenjenim petim odstavkom se ohranja besedilo obstoječega četrtega odstavka, ki določa, da družbi ni treba izkazati informacij iz tega člena v izjemnih primerih, na podlagi ustreznega utemeljenega mnenja članov organa vodenja ali nadzora družbe, če gre za razkritje informacij o predvidenih dogodkih ali zadevah, ki so predmet tekočih pogajanj, in bi njihovo razkritje resno škodovalo poslovnemu položaju družbe, pri tem pa opustitev razkritja ne sme vplivati na pošteno in uravnoteženo razumevanje razvoja, uspešnosti in položaja družbe ter učinka njenega delovanja.

S spremenjenim šestim odstavkom se kot je pojasnjeno v 52. uvodni izjavi Direktive 2022/2464/EU določa sodelovanje delavcev pri poročilu o trajnostnosti. Vodstvo podjetja bi moralo predstavnike delavcev na ustrezni ravni obveščati in z njimi razpravljati o relevantnih informacijah ter načinih za pridobivanje in preverjanje informacij o trajnostnosti. To pomeni vzpostavitev dialoga in izmenjave mnenj med predstavniki delavcev in glavnim vodstvom – oziroma na drugi vodstveni ravni, če bi bila primernejša – ki bi potekala v času, na način in z vsebino, ki bi predstavnikom delavcev omogočila, da izrazijo svoje mnenje. Njihovo mnenje bi bilo treba po potrebi posredovati ustreznim upravnim, poslovodnim ali nadzornim organom.

S spremenjenim sedmim odstavkom se določi, da če družba pripravi poročilo o trajnostnosti skladno z določbami prvega do četrtega odstavka tega člena, se šteje, da je izpolnila tudi obveznost iz drugega stavka drugega odstavka 70. člena tega zakona. Gre za prenos osmega odstavka 19.a člena Direktive 2013/34/EU, ki določa, da se za družbe, ki izpolnjujejo zahteve iz prvega do četrtega odstavka tega člena, in družbe, ki uporabljajo odstopanje iz šestega odstavka tega člena, šteje, da izpolnjujejo zahtevo iz tretjega pododstavka prvega odstavka 19. člena te direktive. Ta določa, da kolikor je potrebno za razumevanje razvoja, uspešnosti ali položaja podjetja, analiza razvoja in uspešnosti poslovanja družbe ter njegovega položaja vključuje tako ključne finančne kot, kjer je to ustrezno, nefinančne kazalnike uspešnosti, pomembne za specifično poslovanje, vključno z informacijami o okoljskih in kadrovskih zadevah. Navedena določba je prenesena z drugim stavkom drugega odstavka 70. člena tega zakona, zato se v sedmem odstavku nanjo naredi sklic.

Z novim osmim odstavkom se določajo pogoji, da se odvisna družba lahko izvzame iz obveznosti priprave poročila o trajnostnosti. Določbe tega odstavka ne veljajo za veliko družbo, s katere vrednostni papirji se trguje na organiziranem trgu. Prenaša se deveti odstavek 19.a člena Direktive 2013/34/EU, vendar je določba v ZGD-1 strukturirana nekoliko drugače, saj je bolj pregledno določeno, katere določbe veljajo v primeru, kadar je obvladujoča družba iz države članice (to vključuje tudi situacije, ko je obvladujoča družba iz Republike Slovenije, saj je skladno z osmim odstavkom 3. člena ZGD-1 izraz »država članica« opredeljen kot »država članica Evropske unije ali država podpisnica Sporazuma o ustanovitvi Evropskega gospodarskega prostora«) in kadar je iz tretje države. Prav tako so potrebne določene prilagoditve specifikam nacionalne zakonodaje. ZGD-1 sledi določbam Direktive 2013/34/EU, ki razlikuje med situacijo za izvzem odvisne družbe:

1. kadar je obvladujoča družba iz države članice:

- zahteva se vključenost v konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe, pripravljeno v skladu s 56. in 70.č členom tega zakona (1.a točka osmega odstavka) → pripravljeno v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti,

2. kadar je obvladujoča družba iz tretje države:

- A. zahteva se vključenost v konsolidirano poročilo o trajnostnosti (2.a točka osmega odstavka) → pripravljeno v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti ali na način, ki je enakovreden tem standardom poročanja o trajnostnosti, kot je določeno v skladu z izvedbenim aktom o enakovrednosti standardov poročanja o trajnostnosti, sprejetim na podlagi tretjega pododstavka četrtega odstavka 23. člena Direktive 2004/109/ES,
- B. poslovno poročilo izvzete odvisne družbe ali konsolidirano poročilo o trajnostnosti, ki ga opravi obvladujoča družba s sedežem v tretji državi, mora vključevati tudi informacije, ki jih je treba razkriti v skladu z 8. členom Uredbe 2020/852/EU in se nanašajo na dejavnosti izvzete odvisne družbe s sedežem v državi članici in njenih odvisnih družb (2.d točka osmega odstavka).
- Skupne določbe, ki veljajo ne glede na to, iz katere države je obvladujoča družba, pa so naslednje:
- A. poslovno poročilo izvzete odvisne družbe mora vsebovati vse naslednje informacije (1.b in 2.b točka osmega odstavka):
- firmo in sedež obvladujoče družbe, ki poroča o informacijah na ravni skupine,
 - spletno povezavo do konsolidiranega poslovnega poročila obvladujoče družbe (to velja v primeru, kadar je obvladujoča družba iz države članice) oziroma do konsolidiranega poročila o trajnostnosti (to velja v primeru, kadar je obvladujoča družba iz tretje države), do revizorjevega poročila obvladujoče družbe o revidiranih računovodskih izkazih (to velja v primeru, kadar je obvladujoča družba iz države članice) in do mnenja o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja, izdanega v skladu z nacionalnim pravom države obvladujočega podjetja;
 - informacijo, da je družba izvzeta iz obveznosti iz prvega odstavka tega člena;
- B. izvzeta odvisna družba v roku enega meseca od objave konsolidiranega poslovnega poročila zaradi javne objave predloži AJPES prevedeno (1.c in 2.c točka osmega odstavka):
- konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe (to velja v primeru, kadar je obvladujoča družba iz države članice) oziroma konsolidirano poročilo o trajnostnosti (to velja v primeru, kadar je obvladujoča družba iz tretje države),
 - revizorjevo poročilo obvladujoče družbe o revidiranih računovodskih izkazih (to velja v primeru, kadar je obvladujoča družba iz države članice) in mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja, izdanega v skladu z nacionalnim pravom države obvladujočega podjetja.
- Vsak prevod, ki ni overjen, mora vključevati izjavo o tem.
- C. mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti mora biti podano s strani revizorja oziroma druge fizične ali pravne osebe, ki je za to pristojna skladno z nacionalnim pravom, po katerem se ureja ta obvladujoča družba.

Zadnji trije pododstavki devetega odstavka 19.a člena Direktive 2013/34/EU so namenjeni posebnim situacijam. Ker v nacionalno zakonodajo ni bil prenesen 37. člen Direktive 2013/34/EU, ni potreben prenos četrtega pododstavka. Prav tako ni relevanten peti pododstavek, saj gre za posebno pravno obliko kreditnih institucij, ki pa po naši zakonodaji ni dovoljena. Prenesti pa je treba šesti pododstavek, zato se v drugem pododstavku osmega odstavka 70.c člena ZGD-1 določa, da se za namene tega odstavka zavarovalnice (vključno z družbami za vzajemno zavarovanje in pozavarovalnicami), ki so na podlagi finančnih povezav del skupine, kot je opredeljena v prvem in drugem odstavku 354. člena Zakona o zavarovalništvu, ali del skupine s končno nadrejeno družbo s sedežem v Republiki Sloveniji, kot je opredeljena v 355. členu Zakona o zavarovalništvu, in se nad njimi izvaja nadzor skupine kot je opredeljen v 359. členu Zakona o zavarovalništvu, obravnavajo kot odvisne družbe obvladujoče družbe te skupine.

Na tem mestu je treba še pojasniti, da so opisane določbe za izvzem iz obveznosti priprave poročila o trajnostnosti drugačne od nacionalnih pravil za izvzem družbe iz obveznosti priprave konsolidiranega letnega poročila, opredeljenih v šestem odstavku 56. člena ZGD-1. Ta izvzem velja:

- za obvladujočo družbo, s katere vrednostnimi papirji se ne trguje na organiziranem trgu,
- za obvladujočo družbo, ki je hkrati tudi odvisna družba družbe iz države članice,

- če je družba iz države članice imetnica vseh deležev v izvzeti družbi ali ima v lasti več kot 90 odstotkov deležev in preostali družbeniki soglašajo z izvzetjem,
- če je izvzeta družba vključena v konsolidacijo obvladujoče družbe iz države članice.

Z novim devetim odstavkom se jasno opredeli za katere družbe se določbe 70.c, 70.č in 70.d člena ZGD-1 ne uporabljajo:

- mikro družbe, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu → saj glede na prvi odstavek 19.a člena Direktive 2013/34/EU niso dolžne pripraviti poročila o trajnostnosti,
- finančne produkte iz 12 (b) in (f) točke 2. člena Uredbe 2019/2088/EU iz Uredbe 2019/2088/EU → saj so ti glede na četrti odstavek 1. člena Direktive 2013/34/EU izključeni iz uporabe.

K 13. členu

S predlogom zakona se dodata nova 70.č in 70.d člen.

70.č

Z novim 70.č členom ZGD-1 se v nacionalno zakonodajo prenaša z Direktivo 2022/2464/EU spremenjena določba 29.a člena Direktive 2013/34/EU. Prejšnja določba tega člena je bila prenesena v dvanajsti odstavek 56. člena ZGD-1, ki kot je pojasnjeno v obrazložitvi k 3. členu določa, da mora konsolidirano poslovno poročilo subjekta javnega interesa, katerega povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan na ravni skupine večje od 500, vsebovati tudi konsolidirano izjavo o nefinančnem poslovanju. Besedilo se s tem predlogom zakona črta.

Kot že pojasnjeno Direktiva 2022/2464/EU spreminja določbe 19.a in 29.a člena Direktive 2013/34/EU, in sicer nadomešča izjavo o nefinančnem poslovanjem s poročilom o trajnostnost ter konsolidirano izjavo o nefinančnem poslovanju s konsolidiranim poročilom o trajnostnosti.

Za konsolidirano poročilo o trajnostnosti se smiselno uporabljajo določbe 70.c člena ZGD-1, ki opredeljuje poročilo o trajnostnosti. Smiselna uporaba pomeni, da se vanj vključijo informacije, pomembne z vidika celotne skupine. Torej vse tiste informacije, potrebne za razumevanje vpliva skupine na zadeve v zvezi s trajnostnostjo, in informacije, potrebne za razumevanje, kako zadeve v zvezi s trajnostnostjo vplivajo na razvoj, uspešnost in položaj skupine. V tretjem odstavku je opredeljen položaj, kadar družba, ki poroča, ugotovi, da se tveganja za skupino ali vplivi skupine bistveno razlikujejo od tveganj, s katerimi se sooča eno ali več njenih odvisnih družb, ali vplivov ene ali več njenih odvisnih družb. Takrat mora podati ustrezno razlago tveganj, ki jim je izpostavljena ta odvisna družba ali odvisne družbe, in vplivov te odvisne družbe ali odvisnih družb. Družbe morajo tudi navesti, katere odvisne družbe, ki se bodo konsolidirale, so izvzete iz poročanja o trajnostnosti oziroma iz konsolidiranega poročanja o trajnostnosti skladno z osmim odstavkom 70.c člena ZGD-1.

Prvi odstavek 70.č člena ZGD-1 določa, da obvladujoča družba velike skupine pripravi konsolidirano poročilo o trajnostnosti, kar glede na sedmi odstavek 55. člena tega zakona pomeni, da ga je zavezana pripraviti obvladujoča družba, ki skupaj z odvisnimi družbami dosega pogoje za veliko družbo iz petega odstavka 55. člena. Konsolidirano poročilo o trajnostnost obvladujoča družba vključi v svoje konsolidirano poslovno poročilo, kadar ga je dolžna pripraviti.

Konsolidirano letno poročilo (ki vključuje tudi konsolidirano poslovno poročilo) mora skladno s 56. členom ZGD-1 pripraviti obvladujoča družbe s sedežem v Republiki Sloveniji, če je sama ali ena od njenih odvisnih družb organizirana kot kapitalska ali dvojna družba, ki izpolnjuje enega izmed naslednjih pogojev:

1. obvladujoča družba ali ena od njenih odvisnih družb je subjekt javnega interesa ali
2. družba skupaj z odvisnimi družbami dosega pogoje za veliko družbo, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %.

V konsolidacijo pa ni treba vključiti odvisne družbe, če to ni pomembno za resničen in pošten prikaz.

Glede na navedeno je obseg zavezancev za pripravo konsolidiranega poročila o trajnosti širši kot za pripravo konsolidiranega poslovnega poročila.

Obseg zavezancev za pripravo konsolidiranega poslovnega poročila in za predložitev konsolidiranega poročila o trajnostnosti je tako lahko različen, zato se lahko zgodi, da je družba dolžna pripraviti konsolidirano poročilo o trajnostnosti, vendar ni dolžna pripraviti konsolidiranega poslovnega poročila. Posledično je bila določba o konsolidiranem poročilu o trajnostnosti sedaj umeščena v nov 70.č člen ZGD-1 in ne več v posebni odstavek člena, ki se nanaša na konsolidirano letno poročilo, kot je bilo v primeru konsolidirane izjave o nefinančnem poslovanju. Obvladujoča družba velike skupine je tako dolžna konsolidirano poročilo o trajnostnosti vključiti v svoje konsolidirano poslovno poročilo le kadar ga je dolžna pripraviti. V nasprotnem primeru pa, kot je pojasnjeno v obrazložitvi k 5. členu, mora tudi takšna družba predložiti zaradi javne objave AJ PES konsolidirano poročilo o trajnostnosti v enotni elektronski obliki skupaj z revizorjevim poročilom.

Glede na vse navedeno je treba vedno posebej presojati, ali je družba zavezana pripraviti konsolidirano poročilo o trajnostnosti ter ali je zavezana pripraviti konsolidirano poslovno poročilo. Prav tako je treba ločeno presojati izvzem družbe iz obveznosti priprave poročila o trajnostnosti in izvzem družbe iz obveznosti priprave konsolidiranega letnega poročila, kot je pojasnjeno v obrazložitvi k prejšnjemu členu.

70.d

Z novim 70.d členom ZGD-1 se v nacionalno zakonodajo prenašajo z Direktivo 2022/2464/EU dodane nove določbe 40.a do 40.d člena Direktive 2013/34/EU, ki urejajo posebno poročilo o trajnostnosti za odvisne družbe s sedežem v Republiki Sloveniji, ki jih obvladuje družba iz tretje države (družba, ki ima sedež zunaj Republike Slovenije v državi, ki ni država članica - smiselna uporaba 674. člena ZGD-1).

V 20. uvodni izjavi Direktive 2022/2464/EU je pojasnjeno, da bi morale informacije o trajnostnosti zagotavljati tudi družbe iz tretjih držav, ki so pomembno aktivne na ozemlju Evropske unije, da se zagotovi, da tudi te družbe odgovarjajo za svoj vpliv na ljudi in okolje ter da bi za vse družbe, ki delujejo na notranjem trgu, veljali enaki konkurenčni pogoji. Zato bi morale za družbe iz tretjih držav, ki v Evropski uniji ustvarijo več kot 150 milijonov evrov čistega prihodka in ki imajo odvisno družbo ali podružnico na ozemlju Evropske unije, prav tako veljati zahteve glede poročanja o trajnostnosti. Da bi bile te zahteve sorazmerne in izvršljive, bi se moral uporabljati prag čistega prihodka v višini več kot 40 milijonov evrov za podružnice podjetij iz tretjih držav, pragi, povezani s tem, ali se družba šteje za veliko družbo ali malo oziroma srednjo družbo, ki je na borzi, pa bi se morali uporabljati za odvisne družbe iz tretjih držav, saj bi morale biti take odvisne družbe in podružnice odgovorne za predložitev za javno objavo poročila družbe iz tretje države o trajnostnosti. Če družba iz tretje države kljub prizadevanjem odvisne družbe ali podružnice za pridobitev potrebnih informacij ne zagotovi vseh informacij o trajnostnosti, ta odvisna družba ali podružnica pripravi poročilo o trajnostnosti, v katerega vključi vse informacije, ki jih ima na voljo, skupaj z izjavo, v kateri navede, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih informacij, ker ji jih družba iz tretje države ni predložila. Za kakovostno in zanesljivo poročanje bi bilo treba poročila družb iz tretjih držav o trajnostnosti objaviti skupaj z mnenjem o zanesljivosti poročanja o trajnostnosti. Če se mnenje o zanesljivosti ne predloži, bi morala odvisna družba ali podružnica podjetja iz tretje države podati izjavo, da družba iz tretje države ni predložila potrebnega mnenja o zanesljivosti. Poročilo o trajnostnosti bi moralo biti javnosti dostopno brezplačno.

Določbe 40.a do 40.d člena Direktive 2013/34/EU zavezujejo predložitev posebnega poročila o trajnostnosti, ki se nanaša na podatke obvladujoče družbe oziroma njene skupine, v dveh situacijah:

- A. odvisno družbo, ki je zavezana pripraviti poročilo o trajnostnosti iz 70.c člena ZGD-1, obvladuje družba iz tretje države,
- B. podružnica tujega podjetja iz tretje države je v predhodnem poslovnem letu ustvarila čisti prihodek v višini več kot 40 milijonov evrov.

Situacija iz A. točke je prenesena v 70.d člen ZGD-1, medtem ko je situacija iz B. točke prenesena v 680.b člen, v poglavje o podružnicah. Za obe situaciji pa velja:

- obveznost velja le, kadar obvladujoča družba iz tretje države na ravni skupine oziroma na posamični ravni v Evropski uniji ustvari čisti prihodek v višini več kot 150 milijonov evrov v vsakem od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let,

- poročilo o trajnostnosti mora vsebovati informacije iz:

- a) iii) do a) v) točke drugega odstavka 70.c člena tega zakona,
 - b) do e) točke in po potrebi g) točke drugega odstavka 70.c tega zakona,
- pripravljene na ravni skupine končne obvladujoče družbe oziroma na posamični ravni podjetja iz tretje države – v primeru podružnic.

- poročilo o trajnostnosti mora biti pripravljeno v skladu s standardi, ki jih do 30. junija 2024 sprejme Evropska komisija z delegiranimi akti – to so standardi poročanja o trajnostnosti za družbe iz tretjih držav, definirani v 10. alineji četrtega odstavka 53. člena, in so določeni z delegiranim aktom Evropske komisije, sprejetim na podlagi 40.b člena Direktive 2013/34/EU. Odvisna družba ali podružnica iz tretje države lahko poroča tudi v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti, ali v skladu s standardi, ki na podlagi izvedbenega akta veljajo za enakovredne.

Družba iz tretje države (to je bodisi obvladujoča družba iz tretje države kadar gre za situacijo iz A. točke oziroma tuje podjetje iz tretje države, kadar gre za situacijo iz B. točke – izraz podjetje se tukaj namesto družba uporablja zaradi terminologije, ki jo ZGD-1 uporablja pri podružnicah) lahko poročilo o trajnostnosti pripravi sama, takrat je njena odvisna družba oziroma podružnica zavezana le, da ga zaradi javne objave predloži AJPES. Odvisna družba oziroma podružnica pa ne bo vedno uspela pridobiti poročila o trajnostnosti od družbe iz tretje države. V takem primeru od nje zahteva, da ji zagotovi vse podatke, ki so potrebni za pripravo poročila. Če družba iz tretje države zahtevanih podatkov ne predloži, odvisna družba oziroma podružnica pripravi in zaradi javne objave predloži AJPES poročilo o trajnostnosti, ki vsebuje podatke, ki jih ima na voljo, jih je prejela ali pridobila od družbe iz tretje države. Pri tem mora obvezno izpolniti tudi izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih ji družba iz tretje države ni predložila.

Odvisna družba oziroma podružnica mora tako v obeh primerih predložiti poročilo o trajnostnosti, ki se nanaša na podatke obvladujoče družbe oziroma njene skupine, zaradi javne objave AJPES, v dvanajstih mesecih po koncu poslovnega leta. Hkrati pa mora predložiti tudi mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja, ki je izdano v skladu z nacionalnim pravom države obvladujoče družbe, in prevodom, kadar poročilo oziroma mnenje o skladnosti ni sestavljeno v slovenskem jeziku. Vsak prevod, ki ni overjen, mora vključevati izjavo o tem. Kadar družba iz tretje države revizijskega mnenja ne predloži, odvisna družba oziroma podružnica poda v poročilu o trajnostnosti izjavo, da družba z tretje države tega ni predložila.

K 14. členu

S predlogom zakona se vstavi nov oddelek, ki vsebuje posebne določbe glede priprave poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki. Vstavijo se novi 70.e do 70.l členi.

70.e člen

Direktiva 2021/2101/EU v svoji 11. uvodni izjavi navaja, da bi morale največje družbe, ki sestavljajo skupino (multinacionalke) ter tudi nekatere velike samostojne družbe javnosti predložiti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, če v obdobju dveh zaporednih poslovnih let presegajo določeno velikost glede na znesek prihodkov, odvisno od konsolidiranega prihodka skupine ali prihodka samostojne družbe. Takšna obveznost bi morala prenehati veljati, ko ti prihodki ne presežejo več določenega zneska v obdobju dveh zaporednih poslovnih let, obveznost pa ponovno nastane, če se prihodki spet dvignejo preko določene ravni v obdobju dveh zaporednih poslovnih let.

S predlogom zakona se dopolnjuje drugi odstavek 60. člena ZGD-1, ki določa, da bo poročilo v zvezi z dohodki sestavni del letnega poročila družb, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila v skladu s 56. členom ZGD-1.

Zaradi lažje preglednosti se za namene prenosa 48.b člena Direktive 2013/34/EU, dopolnjene z Direktivo 2021/2101/EU, v 70.e členu posebej določajo zavezanci za pripravo poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki. To so družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila v skladu s 56. členom tega zakona, če konsolidirani prihodek na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat preseže 750.000.000 eurov. Enaka obveznost se določa tudi za samostojne družbe, torej družbe, ki niso del skupine, če glede prihodka prav tako v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presežejo prag 750.000.000 eurov.

Direktiva 2021/2101/EU že v svoji 10. uvodni izjavi navaja, da bi bilo treba javnosti omogočiti, da nadzoruje vse dejavnosti skupine družb, če ima skupina določene vrste subjektov s sedežem v Evropski uniji. V primeru družb ali družb v skupini, ki v Evropski uniji poslujejo zgolj prek odvisnih družb ali podružnic, bi morale te odvisne družbe in podružnice objaviti poročilo v zvezi z dohodki, ki se nanaša na obvladujočo družbo iz tretje države in omogočiti dostop do njega. V skladu z navedenim se obveznost objave oziroma zagotovitve dostopa do poročila družbe, ki ima sedež v tretji državi in katere prihodek ali konsolidirani prihodek na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat preseže 750.000.000 eurov, prenese tudi za njene odvisne družbe in podružnice, vendar morajo biti ob tem izpolnjeni nekateri pogoji, ki jih skladno z direktivo določata 70.j in 683.c člen ZGD-1.

Obveznost pa v skladu z 48.b členom navedene direktive ne velja za samostojne družbe in obvladujoče družbe ter njihove povezane družbe, če imajo te družbe, vključno s pripadajočimi podružnicami, sedež, stalno mesto poslovanja ali stalno poslovno dejavnost na ozemlju ene same države članice in v nobeni drugi davčni ureditvi. Določba se s predlogom zakona prenaša v četrti odstavek 70.e člena ZGD-1.

V skladu z 12. uvodno izjavo k Direktivi 2021/2101/EU obveznost poročanja v zvezi z dohodki tudi ne velja za družbe iz bančnega sektorja, za katere velja Direktiva 2013/36/EU in ki v svoje poročilo, pripravljeno v skladu z 89. členom navedene direktive, vključijo vse svoje dejavnosti in po potrebi vse dejavnosti svojih povezanih podjetij, vključenih v njihove konsolidirane računovodske izkaze, vključno z dejavnostmi, za katere ne veljajo določbe 3. dela, naslov I, poglavje 2, Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta. Ker je na podlagi navedene direktive in uredbe obveznost poročanja za banke z Zakonom o bančništvu (Uradni list RS, št. 92/21 in 123/21 – ZBNIP) strožje urejena, je uporaba določb ZGD-1 za banke v tem delu že izključena na podlagi načela *lex specialis*, zato posebna zakonska izključitev za banke v tem delu ni potrebna. Direktiva 2021/2101/EU tudi v tretjem odstavku za člen 48b določa, da poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki ni treba pripraviti v primeru družb ali družb v skupini, če te razkrijejo poročilo v skladu s 89. členom Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta, ki zajame informacije o vseh njihovih dejavnostih in, v primeru končnih obvladujočih podjetij, vseh dejavnostih vseh povezanih podjetij, vključenih v konsolidirane računovodske izkaze. Ker

70.f člen

70.f člen določa vsebino poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki. S predlaganim členom se prenaša 48.c člen Direktive 2013/34/EU, ki jo dopolnjuje Direktiva 2021/2101/EU. Poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki mora vsebovati podatke o celotnem poslovanju samostojne ali obvladujoče družbe, vključno s poslovanjem vseh povezanih družb, vključenih v konsolidirano letno poročilo, zlasti pa podatke, ki so naštetih v prvem odstavku 70.f člena predloga zakona. Razkritje podatkov, ki so naštetih, je tako obvezno, lahko pa družba razkrije še več podatkov, če to želi.

Družba lahko poročilo pripravi tudi v skladu z navodili za poročanje iz oddelka III, dela B in C, Priloge III k Direktivi Sveta 2011/16/EU, pri čemer v poročilu navede, v skladu s katerimi navodili je pripravila poročilo. Za nekatere družbe, ki bodo zavezane k javnemu poročanju o davčnih informacijah v zvezi z dohodki po predlogu zakona, namreč že velja obveznost poročanja o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, vendar le davčnim organom s t.i. poročilom po državah oziroma CbCR na podlagi Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPdve, 39/22 – ZFU-A, 52/22 – odl. US, 87/22 – odl. US in 163/22). Če družba pripravi CbCR za davčne organe, ima v skladu 3. odstavkom 48.c člena Direktive 2013/34/EU, (2. člen Direktive 2021/2101/EU), možnost, da poročilo pripravi v skladu z navodili za poročanje iz Direktive 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS. S tem Direktiva 2013/34/EU, ki jo dopolnjuje Direktiva 2021/2101/EU (uvodna 14. izjava) družbam omogoča, da se izognejo ustvarjanju upravnega bremena. V poročilu o davčnih podatkih v zvezi z dohodki pa morajo navesti, kateri okvir poročanja je bil uporabljen. Poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki bi lahko poleg tega vključevalo tudi splošen opis z obrazložitvijo v primeru obstoja bistvenih odstopanj na ravni skupine med obračunanim in plačanim davkom, upoštevajoč ustrezne zneske iz preteklih poslovnih let.

70.g člen

70. g člen določa, da v obeh primerih, torej, če družba razkrije podatke na podlagi prvega odstavka 70.f člena ali pa podatke razkrije na podlagi navodil za poročanje iz oddelka III, dela B in C, Priloge III k Direktivi Sveta 2011/16/EU, mora poročilo pripraviti z uporabo skupne predloge in elektronskih oblik poročanja, ki so strojno berljive. Takšno skupno predlogo bo Evropska komisija sprejela z izvedbeno uredbo, z njo pa bo določila zahteve glede poročanja o davčnih podatkih v zvezi z dohodki, skupno predlogo in elektronske oblike poročanja. Z uredbo, ki je unifikacijski predpis in se v državah članicah uporablja neposredno, se bo dosegla najvišja stopnja poenotenja poročanja o davčnih podatkih v zvezi z dohodki, saj je ključno, da so podatki med seboj primerljivi.

V drugem odstavku predlaganega 70.g člena je posebej določeno, da morajo biti podatki, katere mora družba razkriti, navedeni ločeno za vsako posamezno državo članico, v kateri ima družba sedež in kjer je sedež njenih odvisnih družb in/ali podružnic. To pomeni, da če je družba s svojimi odvisnimi družbami in/ali podružnicami prisotna v več državah Evropske unije, mora poročati za vsako od teh držav, saj je namen tovrstnega poročanja, da se razkrije obseg poslovanja za vsako posamezno državo Evropske unije posebej. Enako velja tudi za države članice Evropskega gospodarskega prostora, ki pa niso članice Evropske unije, to so Norveška, Islandija in Lihtenštajn. Te se za namene poročanja o podatkih v zvezi z dohodki obravnavajo enako kot države članice Evropske unije. Glede na navedeno je nadalje razumljivo, da družbi ni treba ločeno poročati po poslovnih subjektih, temveč podatke za vse njene odvisne družbe in/ali podružnice, ki spadajo pod eno davčno ureditev, združiti (sešteje) in jih torej prikaže kot združen podatek za eno davčno ureditev (običajno gre za eno državo, ni pa nujno). Navedeno absolutno ne velja za države oziroma davčne ureditve, ki so bile 1. marca poslovnega leta, za katero se pripravi poročilo, vključene v Prilogo I k sklepom Sveta o posodobljenem

seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, in davčne ureditve, ki so bile 1. marca poslovnega leta, za katero se pripravi poročilo, in 1. marca naslednjega poslovnega leta navedene v Prilogi II k sklepom Sveta o posodobljenem seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene.³⁴ Za vse v omenjenih prilogah navedene davčne ureditve je podatke treba prikazati ločeno po posamezni davčni ureditvi. Glede vseh ostalih držav oziroma davčnih ureditev, torej tistih, ki niso države članice Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora in niso na enem ali drugem omenjenem seznamu, se določa, da se podatki, ki jih je treba razkriti, prikažejo združeno – za vse države skupaj.

70.h člen

70.h člen določa, da kadar bi neposredno razkritje podatkov, ki jih je treba vključiti v poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki, lahko v nekaterih primerih resno škodovalo poslovnemu položaju podjetja, imajo družbe možnost, da razkritje določenih elementov informacij odložijo pod pogojem, da jasno razkrijejo obstoj tega odloga, v poročilu pa navedejo utemeljeno obrazložitev z dokazili. To pomeni, da bodo lahko družbe izpustile enega ali več elementov informacij. Podatke, ki jih družba iz poročila izpusti, razkrije v enem od kasnejših poročil. Skrajni rok za razkritje podatkov, ki jih je družba utemeljeno izvzela iz poročila, je pet let odkar bi sicer morala poročati o njih. Predmet izvzetja iz poročila pa nikoli in v nobenem primeru ne morejo biti informacije, ki se nanašajo na davčne ureditve, vključene v prilogo I in II k Sklepom Sveta o posodobljenem seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene.

70.i člen

S 70.i členom se določa objava poročila. Družbe, zavezanke za pripravo poročila v zvezi z dohodki, kot jih določata prvi in drugi odstavek 70.e člen ZGD-1, bodo morale poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki pripraviti v okviru letnega poročila. Poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki bo tako kot ena od sestavin letnega poročila objavljeno v skladu s pravili o javni objavi, ki so že določena v 58. členu ZGD-1. Ker direktiva v 48.d členu zahteva objavo in dostopnost poročila v zvezi z dohodki tudi na spletni strani družbe, se v 70.i členu predloga zakona določa, da je treba poročilo roku 12 mesecev po koncu poslovnega leta objaviti tudi na javnosti dostopni spletni strani družbe v slovenskem jeziku. Poročilo mora biti na spletni strani družbe vsem brezplačno dostopno najmanj pet zaporednih let. Ker je v Republiki Sloveniji omogočeno, da bo poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki javno objavljeno tako, da je vsakomur omogočen brezplačen vpogled v podatke, objavljene na spletnih straneh AJPES, se določa da poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki ni treba objaviti družbam na svoji spletni strani. Morajo pa o tem izvzetju na svoji spletni strani objaviti obvestilo in sklic na spletne strani AJPES.

70.j člen

V 70.j členu predloga zakona se določa obveznost priprave in objave poročila za odvisne družbe. V skladu s četrtem odstavkom 48.b člena Direktive 2013/34/EU, ki jo dopolnjuje Direktiva 2021/2101/EU, gre za odvisne družbe s sedežem v Republiki Sloveniji, ki jih obvladuje družba s sedežem v tretji državi (torej državi izven EU).

Direktiva 2021/2101/EU v svoji 10. uvodni izjavi navaja, da bi bilo treba javnosti omogočiti, da nadzoruje vse dejavnosti skupine podjetij, če ima skupina določene vrste subjektov s sedežem v Evropski uniji. V primeru družb ali družb v skupini, ki v Evropski uniji poslujejo zgolj prek odvisnih družb ali podružnic, bi morale te odvisne družbe in podružnice objaviti poročilo v zvezi z dohodki, ki se nanaša na obvladujočo družbo iz tretje države in omogočiti dostop do njega. Če te informacije ali poročilo niso na voljo ali če končno obvladujoče podjetje odvisnim podjetjem ali podružnicam ne

³⁴ Povezava na sklepe Sveta: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XG0227\(01\)&from=SL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XG0227(01)&from=SL)

zagotovi vseh zahtevanih informacij, bi morala odvisna podjetja in podružnice pripraviti, objaviti in omogočiti dostop do poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, ki vsebuje vse informacije, ki jih imajo na voljo, so jih prejele ali pridobile, skupaj z izjavo, da končno obvladujoče podjetje potrebnih informacij ni dalo na voljo. Vendar bi bilo treba zaradi sorazmernosti in učinkovitosti, obveznost objave in omogočanja dostopa do poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki omejiti na srednja in velika odvisna podjetja s sedežem v Evropski uniji in na podružnice primerljive velikosti, odprte v Evropski uniji. Področje uporabe Direktive 2013/34/EU bi bilo zato treba ustrezno razširiti na podružnice, ki jih v državi članici odpre podjetje s sedežem zunaj Evropske unije in s pravno obliko, ki je primerljiva z vrstami podjetij s seznama v Prilogi I k Direktivi 2013/34/EU (to so delniška družba, komanditna delniška družba in družba z omejeno odgovornostjo). Za podružnice, ki so se zaprle, kot je navedeno v 37. členu točka (k), Direktive (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta, obveznost poročanja iz Direktive 2021/2101/EU ne velja več.

Prvi odstavek 70.j člena določa situacijo, ko ima družba, ki obvladuje družbo s sedežem v Republiki Sloveniji, sedež v tretji državi in izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 70.e člena tega zakona, torej glede konsolidiranega prihodka na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presega 750.000.000 eurov. Če takšna družba s sedežem v tretji državi poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki pripravi sama, je njena odvisna družba s sedežem v Republiki Sloveniji zavezana le, da ga objavi oziroma zagotovi njegov dostop.

Odvisna družba s sedežem v Republiki Sloveniji pa ne bo vedno pridobila poročila v zvezi z dohodki od svoje obvladujoče družbe s sedežem v tretji državi. V takem primeru od nje zahteva, da ji zagotovi vse podatke, ki so potrebni za pripravo poročila. Če obvladujoča družba zahtevanih podatkov ne predloži, odvisna družba pripravi in objavi oziroma zagotovi dostop do poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki, ki vsebuje podatke, ki jih ima na voljo, jih je prejela ali pridobila od obvladujoče družbe. Pri tem mora obvezno izpolniti tudi izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih ji njena obvladujoča družba ni predložila.

Glede objave poročila, določene v tretjem odstavku tega člena, kjer gre za prenos določbe 48.d člena Direktive 2013/34/EU, ki se dopolnjuje z Direktivo 2021/2101/EU, velja smiselno enako kot za družbe iz 70.e člena ZGD-1 – poročilo je treba roku 12 mesecev po koncu poslovnega leta objaviti tudi na javnosti dostopni spletni strani družbe v vsaj enem od uradnih jezikov Evropske unije, kjer mora biti vsem brezplačno dostopno najmanj pet zaporednih let. Glede na to, da gre pri odvisnih družbah, ustanovljenih v Republiki Sloveniji s strani družb iz tretjih držav, za skupino, v katero so lahko vključene mnoge družbe, pri objavi poročila v zvezi z dohodki zadostuje objava na javnosti dostopni spletni strani katere koli odvisne ali povezane družbe v skupini, na katero se poročilo nanaša. Če poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki ni popolno, torej ne vsebuje vseh podatkov, ker jih obvladujoča družba iz tretje države ni predložila in je morala odvisna družba izpolniti tudi izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih ji njena obvladujoča družba ni predložila, je treba obvezno poleg poročila objaviti tudi navedeno izjavo.

S četrtem odstavkom 70.j člena se prenaša četrti odstavek 48.b člena direktive, ki določa velikostni mejnik za nastanek obveznosti. Obveznost glede poročanja v zvezi z dohodki tako velja le za tiste odvisne družbe, ki izpolnjujejo merila za srednje ali velike družbe iz tretjega odstavka 3. člena in 4. člena Direktive 2013/34/EU. Ker so bile te določbe v ZGD-1 prenesene s 55. členom ZGD-1, se v četrtem odstavku 70.j člena naredi sklic na četrti do šesti odstavek 55. člena ZGD-1. Družbe, ki torej ne izpolnijo meril za srednjo ali veliko družbo, niso zavezane k pripravi, objavi oziroma zagotovitvi dostopnosti do poročila v zvezi z dohodki.

S petim odstavkom se prenaša sedmi odstavek 48.b člena direktive, ki določa, da morajo odvisne družbe, četudi ne izpolnjujejo pogoja glede velikosti za srednje ali velike družbe, objaviti poročilo o davčnih podatkih v zvezi z dohodki in omogočiti dostop do njega, če je edini namen takšnih odvisnih

družb le to, da se izognejo obveznostim poročanja v zvezi z dohodki. Gre za situacije, pri katerih je očitno, da je družba svojo poslovno strukturo organizirala na način, da se izogne obveznosti poročanja ali pa podatke o svojem poslovanju prikazuje na način, da ne doseže pragov, ki so potrebni za nastanek obveznosti poročanja v zvezi z dohodki.

S šestim odstavkom se določi točna vrednost menjalnega tečaja (to je menjalni tečaj, veljaven na dan 21. decembra 2021) za pretvorbo pragu za nastanek obveznosti poročanja, to je 750 milijonov evrov, v nacionalno valuto tretje države, v kateri ima sedež obvladujoča družba iz tretje države.

70.k člen

V 70.k členu je določeno, kdaj preneha obveznost poročanja za:

- družbe, ustanovljene v Republiki Sloveniji, ki obvladujejo druge družbe (iz prvega odstavka 70.e člena ZGD-1),
- (samostojne) družbe (iz drugega odstavka 70.e člena ZGD-1),
- odvisne družbe s sedežem v Republiki Sloveniji, ustanovljene s strani družb, ki so tuje podjetje iz tretje države.

Podobno kot nastane obveznost, ta tudi preneha, in sicer, ko je konsolidirani prihodek (ali prihodek pri samostojnih družbah) na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat nižji od 750.000.000 eurov. Enako velja za odvisne družbe s sedežem v Republiki Sloveniji – ko konsolidirani prihodek obvladujoče družbe iz tretje države na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat pade pod navedeni prag, prenehajo njene obveznosti glede poročanja v zvezi z dohodki.

V skladu z šestim odstavkom 48.b člena direktive pa je za odvisne družbe v 70.l členu predloga zakona določena tudi izjema glede poročanja v zvezi z dohodki. Obveznost priprave in objave poročila za odvisne družbe s sedežem v Republiki Sloveniji, ki jo obvladuje družba s sedežem v tretji državi, ne velja, če:

- je poročilo v zvezi z dohodki obvladujoče družbe iz tretje države pripravljeno skladno s 70.f členom tega zakona (ima vse sestavine iz prvega odstavka 70.f člena in so podatki prikazani na skupni predlogi v elektronski obliki poročanja, ki je strojno berljiva),
- je najpozneje v 12 mesecih po datumu bilance stanja za poslovno leto, za katero je bilo poročilo pripravljeno, brezplačno dostopno v elektronski obliki poročanja, ki je strojno berljiva, na spletnem mestu obvladujoče družbe s sedežem v tretji državi v vsaj v enem od uradnih jezikov Evropske unije, in
- sta v poročilu navedena ime in sedež odvisne družbe, ustanovljene v Republiki Sloveniji, ki je objavila poročilo skladno z določbami tega zakona, ki urejajo javno objavo (gre za javno objavo v registru, kot jo določa 58. člen ZGD-1).

K 15. členu

V 71. členu ZGD-1 se z napotitvijo na smiselno uporabo določb o registru določi smiselna uporaba novega a45.a člena ZGD-1 o označevanju na poslovnem naslovu tudi v primeru podjetnikov.

Razlogi in namen novega a45.a člena ZGD-1 so pojasnjeni v obrazložitvi k 2. členu predloga zakona.

K 16. členu

V 72. členu ZGD-1 se besedilo v petem in šestem odstavku o vsebini sporočil podjetnika poenoti z besedilom 45. člena ZGD-1 o vsebini dopisov družbe in sicer v delu, ki se nanaša na rabo izraza

“sporočilo”. Različni izrazi sprožajo vprašanja glede njihovega pomena in otežujejo izvajanje nadzora inšpekcijskim organom.

Ker je obveščanje o registrskih podatkih družb na dopisih in naročilnicah harmonizirano z Direktivo (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o določenih vidikih prava družb (kodificirano besedilo) (UL L št. 169 z dne 30. 6. 2017, str. 46; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2017/1132/EU), se predlaga, da se izraz “sporočilo” v petem in šestem odstavku 72. člena ZGD-1 nadomesti z izrazom “dopis” iz 45. člena ZGD-1 kot tudi Direktive 2017/1132/EU. Enotno urejanje vsebine sporočil družb in podjetnikov bo prispevalo k večji jasnosti zakonskega besedila in pravni varnosti v Republiki Sloveniji.

K 17. členu

S predlogom zakona se vstavijo novi 254.a do 254.f člena.

254.a člen

Določba je napotilne narave in spodbuja družbe, da si prizadevajo doseči uravnoteženo zastopanost spolov v organih vodenja in nadzora ter med izvršnimi direktorji, tudi če niso zavezane za sprejem ukrepov po zakonu. Določba sledi cilju Direktive 2022/2381/EU, da se doseže bolj uravnoteženo zastopanost žensk in moških med direktorji družb, ki kotirajo na borzi, z določitvijo učinkovitih ukrepov, katerih namen je pospešiti napredek pri zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov.

Skladno z direktivo morajo biti ukrepi v zvezi z uravnoteženo spolno zastopanostjo sprejeti za izvršne in neizvršne direktorje. Direktiva 2022/2381/EU opredeljuje, da je direktor član organa družbe, vključno s članom, ki je predstavnik zaposlenih. Glede na takšno določbo direktive se po ZGD-1 za direktorje štejejo člani organov vodenja ali nadzora družbe, torej uprava, upravni odbor in nadzorni svet. Družba lahko izbere dvotirni sistem upravljanja družbe z upravo in nadzornim svetom ali enotirni sistem upravljanja družbe z upravnim odborom.

Izvršni direktor je v direktivi definiran kot član upravnega odbora v enotirnem sistemu upravljanja, ki je zadolžen za vsakodnevno vodenje družbe, ali član organa družbe, ki opravlja vodstveno funkcijo v družbi v dvotirnem sistemu upravljanja. Neizvršni direktor pomeni člana upravnega odbora družbe v enotirnem sistemu upravljanja, ki ni izvršni direktor, ali člana organa, ki opravlja nadzorno funkcijo v dvotirnem sistemu upravljanja. V enotirnem sistemu lahko skladno z 290. členom ZGD-1 upravni odbor, ki je pristojen za vodenje in nadzor poslov družbe imenuje enega ali več izvršnih direktorjev, ki niso člani upravnega odbora in nanje prenese naloge glede vodenja tekočih poslov, prijave vpisov in predložitve listin v registru, skrb za vodenje poslovnih knjig in sestavo letnega poročila. Ne glede na dejstvo, da navedeni izvršni direktorji v enotirnem sistemu niso člani organa, tj. upravnega odbora, se po predlogu zakona štejejo v delež za doseganje predvidenih ciljnih deležev glede zastopanosti spolov, saj s tem sledi cilju in namenu direktive, da se doseže uravnotežena zastopanost spolov na najvišjih vodstvenih položajih v družbah. V skladu z navedenim je v predlogu zakonu opredeljeno, da ukrepi veljajo za člane organov vodenja in nadzora ter za izvršne direktorje (pri čemer ni pomembno, ali so člani organov družbe ali ne). To izhaja tudi iz 32. uvodne določbe Direktive 2022/2381/EU, ki pravi, da je namen direktive zagotoviti bolj uravnoteženo zastopanost spolov v obeh kategorijah direktorjev.

254.b člen

Določba določa družbe zavezanke, ki so na podlagi zakona obvezane sprejeti ukrepe za doseganje večje uravnoteženosti glede zastopanosti žensk in moških v organih upravljanja in nadzora ter med izvršnimi direktorji. Skladno s 3. členom Direktive 2022/2381/EU so k sprejemu ukrepov zavezane

družbe, ki izpolnjujejo tri kriterije, in sicer da se z njenimi vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ima več kot 250 zaposlenih in čisti prihodek od prodaje presega 50.000.000 eurov ali vrednost aktive presega 43.000.000 eurov.

Ker sta spola v organih upravljanja in nadzora precej neuravnoteženo zastopana in ker ima Slovenija relativno majhno število družb, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje (11 v letu 2023), so kot zavezanke določene tudi družbe s kapitalsko naložbo države in lokalnih skupnosti, v katerih ima država oziroma lokalna skupnost večinski delež v kapitalu ali večino glasovalnih pravic ter imajo več kot 250 zaposlenih. Družbe s kapitalsko naložbo države morajo biti zgled, so prepoznavne in imajo pomembno vlogo v slovenskem gospodarskem prostoru. Za te je določeno daljše prehodno obdobje za začetek uveljavitve ciljev glede zastopanosti spolov in izvajanja ukrepov v zvezi z uravnoteženo zastopanostjo spolov v organih vodenja in nadzora ter med izvršnimi direktorji, in sicer za njih velja rok do konca leta 2028.

254.c člen

Določba določa cilje, ki jih mora družba zavezanica dosegati glede uravnotežene zastopanosti spolov in prenaša 5. člen Direktive 2022/2381/EU. Družba si lahko sama izbere, katerega od ciljev bo izpolnjevala, 40 % zastopanosti manj zastopanega spola med člani organov nadzora oziroma neizvršnimi direktorji (t.i. osebami odgovornimi za nadzor poslov družbe) ali 33 % zastopanosti manj zastopanega spola skupno med člani organov vodenja in nadzora ter med izvršnimi direktorji (t.i. neizvršnimi in izvršnimi direktorji), glede na trenutno stanje oz. zastopanost v organih družbe.

Družbe, ki bodo zavezane upoštevati pravila v zvezi z zagotavljanjem uravnotežene zastopanosti spolov med osebami odgovornimi za vodenje in nadzor poslov družbe (t.i. družbe zavezanke), bodo morale v politiki raznolikosti opredeliti cilj glede deleža zastopanosti manj zastopanega spola med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji, ki ga bodo dosegle. Trenutno veljavni ZGD-1 (gl. 7. točko petega odstavka 70. člena) dopušča možnost, da se politika raznolikosti v družbi ne izvaja, kar je treba v izjavi o upravljanju obrazložiti. Obrazložitev mora vsebovati navedbo, kdaj in kako bo družba oblikovala politiko raznolikosti. Z drugim odstavkom 254.c člena je oblikovanje in sprejem politike raznolikosti obligatoren za družbe zavezanke. Nekateri referenčni kodeksi upravljanja družb³⁴vsebujejo pojasnila in priporočila glede oblikovanja in sprejema dokumenta Politike raznolikosti. V Slovenskem kodeksu upravljanja javnih delniških družb³⁵ je Politika raznolikosti opredeljena kot dokument, ki opredeljuje zaveze družbe glede raznolikosti, ki se izvajajo v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora družbe glede vidikov, kot so na primer spol, starost in strokovne kompetence. Politika raznolikosti mora vsebovati konkretne cilje ter način njihovega izvajanja. Če se družba odloči, da bo izpolnjevala cilj 40 % zastopanosti manj zastopanega spola med neizvršnimi direktorji, določba (na podlagi drugega odstavka 5. člena Direktive 2022/2381/EU) nalaga, da si mora družba sama zastaviti količinski cilj glede zastopanosti manj zastopanega spola med izvršnimi direktorji. Izvršni direktorji so tisti, ki sprejemajo vsakodnevne odločitve, zaradi česar je pomembno, da so ženske (ki so praviloma manj zastopane) vključene v ta razmerja in lahko vplivajo na sprejem odločitev.

Tretji odstavek določa obveznosti Sveta delavcev v zvezi z imenovanji predstavnikov delavcev v organe vodenja in nadzora družbe. Predstavniki delavcev sodelujejo v dvotirnem sistemu upravljanja v nadzornem svetu družbe oziroma preko predstavnika delavcev v upravi družbe, v enotirnem sistemu upravljanja pa v upravnem odboru oziroma preko predstavnika delavcev med izvršnimi direktorji družbe. Število predstavnikov delavcev v nadzornem svetu se skladno z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju (gl. 79. člen) določi s statutom družbe, vendar ne sme biti manjše od ene tretjine članov in ne večje od polovice. V 33. uvodni določbi Direktive 2022/2381/EU je opredeljeno, da države članice lahko ob upoštevanju nacionalnih pravil za izvolitev ali imenovanje predstavnikov zaposlenih količinske cilje uporabljajo ločeno za predstavnike delničarjev in

predstavnik zaposlenih v organih vodenja in nadzora oziroma izvršne direktorje. Zaradi enakomerne porazdelitve odgovornosti pri imenovanju predstavnikov v organe vodenja in nadzora ter za izvršne direktorje je za Svet delavcev določen poseben delež v zvezi s spolno zastopanostjo predstavnikov delavcev v organih, ki ga morajo upoštevati. Svet delavcev je pri imenovanju predstavnikov delavcev v organe nadzora in vodenja ter za izvršne direktorje družbe zavezanke po zakonu, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, dolžan glede svojih predstavnikov zagotoviti vsaj 33 % zastopanost manj zastopanega spola. Delež je skladen z zahtevami iz Direktive 2022/2381/EU. Ne glede na delež, ki ga morajo upoštevati pri imenovanju predstavnikov delavcev, mora skupni delež določen v politiki raznolikosti izpolniti družba kot celota.

Četrty odstavek opredeljuje, kdaj je izpolnjen posamezen cilj oz. delež zastopanosti manj zastopanega spola, ker pogosto ni mogoče doseči točno 40 % ali 33 % deleža zaradi različne velikosti organov vodenja in nadzora vključno z izvršnimi direktorji v enotirnem sistemu upravljanja. Število mest, ki jih morajo zasedati predstavniki manj zastopanega spola, je odvisen od števila mest v organu vodenja oziroma nadzora. Šteje se, da je delež 40 % zastopanosti manj zastopanega spola izpolnjen, če je delež oseb tega spola glede na število članov organa nadzora najbližji deležu 40 % in hkrati ne presega 49 %. Za izpolnitev deleža 33 % zastopanosti manj zastopanega spola se šteje, če je delež oseb tega spola glede na število članov organov vodenja in nadzora ter izvršnih direktorskih mest najbližji deležu 33 % in hkrati ne presega 49 %. V prilogi direktive je opredeljeno število mest, ki jih mora zasedati manj zastopan spol za izpolnitev enega in drugega cilja.

254.č člen

S to določbo se v zakonodajo prenaša 6. člen Direktive 2022/2381/EU, ki določa, da morajo družbe zavezanke, ki ne dosežejo ciljev glede deležev spolne zastopanosti, prilagoditi postopek izbora kandidatov za imenovanje ali izvolitev na direktorsko mesto (neizvršno ali izvršno). Gre za pozitivni ukrep, ki so v 17. členu Zakona o varstvu pred diskriminacijo definirani kot ukrepi, ki ob enakem izpolnjevanju predpisanih meril in pogojev dajejo prednost osebam z določeno osebno okoliščino in se lahko uporabijo zlasti, kadar pri teh osebah obstaja očitno nesorazmerje v možnostih dostopa do uveljavljanja pravic, dobrin, storitev ali ugodnosti. Če sta kandidata, med katerima se izbira, z vidika primernosti, usposobljenosti in delovne uspešnosti enako kvalificirana, se da prednost osebi, ki je oseba nezadostno zastopanega spola. Takšen postopek mora družba zavezanca uporabiti, če ne izpolnjuje deležev, ki jih je skladno z 254.c členom določila v politiki raznolikosti, in sicer tako za imenovanje v organe vodenja kot tudi organe nadzora, torej za imenovanje v upravo in nadzorni svet v dvotirnem sistemu ali v upravni odbor v enotirnem sistemu oziroma za imenovanje izvršnih direktorjev. V posebej utemeljenih primerih se lahko tudi v tem primeru imenuje osebo, ki ni oseba manj zastopanega spola, kot na primer zaradi upoštevanja drugih politik raznolikosti družbe. Tovrstni primeri bi morali biti izjema in morajo temeljiti na oceni posameznega primera ter biti utemeljeni z objektivnimi merili. Družba bo morala v primeru uveljavljanja izjeme, to utemeljiti pri sprejetju odločitve v izbirnem postopku, prav tako bo morala to pojasniti v primeru, če to zahteva kateri koli upravičenec do teh informacij (neizbran kandidat, pristojni nadzorni organ, sodišče itd.).

Trenutno pomanjkanje preglednosti pri izbirnih postopkih in merilih glede kvalifikacij za vodilna mesta v družbah močno ovirajo doseganje bolj uravnotežene zastopanosti spolov med osebami odgovornimi za nadzor in vodenje poslov, zato se z zakonom določa minimalne pogoje glede izbirnih postopkov kandidatov za imenovanje na ta mesta. V drugem odstavku je določeno, da mora družba, ki ne doseže ciljev glede deležev spolne zastopanosti med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji, pred izbirnim postopkom določiti jasna, nevtralna in nedvoumna merila ter pogoje, ki jih morajo kandidati izpolnjevati in na podlagi katerih se odloča o kandidatih. Namen določbe je zagotoviti, da lahko družbe izberejo najbolj kvalificirane kandidate za imenovanje v organe na vodilne položaje na podlagi primerjalne ocene z uporabo določenih meril in pogojev. Kot primeri meril in pogojev, ki jih družbe lahko uporabijo v izbirnih postopkih so v 39. uvodni določbi Direktive 2022/2381/EU navedene

poklicne izkušnje pri izvajanju vodstvenih ali nadzornih nalog, mednarodne izkušnje, multidisciplinarnosti, vodstvene, komunikacijske spretnosti, sposobnosti mreženja in poznavanje specifičnih ustreznih področij, kot so finance, finančni nadzor ali upravljanje človeških virov.

S tretjim odstavkom se prenaša peti odstavek 6. člena Direktive 2022/2381/EU in določa, da je treba v primerih, če se o kandidatu glasuje vsem, ki imajo glasovalno pravico zagotoviti informacije o tem, kakšne so obveznosti družbe v konkretnem primeru, razloge, zaradi katerih se predlaga izbranega kandidata ter tudi sankcije, ki lahko doletijo družbo, če svojih obveznosti ne izpolni.

254.d člen

Določba določa pravice neizbranega kandidata in povzema tretji in četrti odstavek 6. člena Direktive 2022/2381/EU.

V prvem odstavku je opredeljena pravica neizbranega kandidata, da od družbe pridobi podatke o pogojih in merilih, o objektivni primerjalni oceni med njim in izbranim kandidatom ter o morebitnem obstoju pravno utemeljenih razlogov, zaradi katerih je bil izbran za imenovanje kandidat, ki ni oseba manj zastopanega spola. Pri razkritju predhodno navedenih informacij o izbranem kandidatu mora družba upoštevati predpise s področja varstva osebnih podatkov.

Drugi odstavek določa obrnjeno dokazno breme v primeru, da neizbrani kandidat pri zagovorniku načela enakosti, pristojni inšpekciji ali v drugem postopku, izkaže dejstva, ki opravičujejo domnevo, da je bil enako kvalificiran kot izbrani kandidat nasprotnega spola, mora družba zavezanca izkazati, da ni kršila prvega odstavka 254.č člena, torej, da je v organ vodenja ali nadzora ali za izvršnega direktorja imenovala bolj kvalificiranega kandidata oziroma da obstajajo pravno utemeljeno razlogi, zaradi katerih je bil imenovan kandidat, ki ni oseba manj zastopanega spola.

V tretjem odstavku je urejena izjema od veljavnega 392. člena ZGD-1, v katerem je urejena ničnost volitev nadzornega sveta ali upravnega odbora. V zadevnem členu so kot razlogi za ničnost volitev članov nadzornega sveta ali upravnega odbora navedeni:

- nadzorni svet ali upravni odbor je sestavljen v nasprotju z zakonom ali statutom;
- skupščina izvoli osebo, ki ni bila predlagana v skladu z zakonom ali statutom, ali
- izvoljenih je več članov, kot je to določeno z zakonom ali statutom.

Direktiva 2022/2381/EU dopušča državam članicam na voljo, da kot sankcijo v primeru kršitev izbirnih postopkov za imenovanje članov vodenja in nadzora določijo, da se lahko odločitev o izboru za direktorja razglasi za nično. Glede na veljavni 392. člen bi lahko tolmačili, da bo ničnost veljala tudi v primeru kršitev iz 254.č člena, ki ureja izbirni postopek kandidatov za imenovanje v organe vodenja in nadzora ter za izvršne direktorje. Zaradi pravne jasnosti smo določili izjemo od veljavnega 392. člena. Za tovrstne kršitve so določene druge sankcije za družbo v 686. členu ZGD-1. Zato je v tretjem odstavku navedeno, če je bila v izbirnem postopku za imenovanje kandidata na prosto mesto v nasprotju s prvim odstavkom 254.č členom imenovana oseba, ki ni oseba manj zastopanega spola, se ne glede 392. člen tega zakona imenovanje šteje za veljavno, neizbrani kandidat pa ima pravico do odškodnine po splošnih pravilih civilnega prava in pravico do nadomestila zaradi diskriminacije skladno z zakonom, ki ureja varstvo pred diskriminacijo.

254.e člen

V prvem odstavku 254.e člena so opredeljeni podatki, ki jih morajo družbe zavezanke letno objaviti v svojih letnih poročilih oziroma na svoji spletni strani in jih posredovati Zagovorniku načela enakosti, ki bo kot pristojni organ zadolžen za spremljanje, analiziranje in spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov v družbah. Direktiva 2022/2381/EU v 7. členu določa, katere podatke je družba

dolžna javno objavljati, ki jih povzema tudi predlagana določba. Družbe so tako zavezane, da objavijo podatke o deležu zastopanosti posameznega spola med neizvršnimi in izvršnimi direktorji, o sprejetih ukrepih za doseganje deležev, ki si jih je sama določila v politiki raznolikosti na podlagi zakona in morebitnih razlogih, če tako določenih deležev ne dosega, z opisom ukrepov, ki jih je družba izvedla oziroma jih namerava izvesti za njihovo izpolnitev. V skladu s tretjim odstavkom 7. člena Direktive 2022/2381/EU direktiva predvideva vključitev navedenih podatkov v Izjavo o upravljanju. Na podlagi navedenega je določeno, da družba zavezanica vključi predpisane podatke v izjavo o upravljanju, ki je del poslovnega poročila, slednji pa je del letnega poročila. Skladno z veljavnimi določbami ZGD-1 (gl. peti odstavek 7. točka 70. člena ZGD-1) lahko družba ločeno objavi Izjavo o upravljanju v elektronskem mediju, na katerega naredi sklic v poslovnem poročilu. Prav tako so skladno s petim odstavkom 7. točka 70. člena ZGD-1 v Izjavo v upravljanju vključeni že nekateri od zahtevanih podatkov v okviru opisa politike raznolikosti, in sicer v zvezi z navedbo razmerja obeh spolov v organih vodenja ali nadzora družbe, ki je primerno za družbo glede na njeno velikost, cilje, ki jim družba sledi, in vpliv na postopke izbire članov organov vodenja ali nadzora družbe ter druge postopke v družbi. Skladno z navedenim se obstoječa pravila glede opisa politike raznolikosti v Izjavi o upravljanju dopolnijo z bolj natančnimi zahtevami glede podatkov v zvezi s spolno zastopanostjo med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji kot tudi z cilji in sprejetimi oz. načrtovanimi ukrepi na področju.

V drugem odstavku določba v skladu z zahtevami direktive od družb zavezank zahteva, da te informacije objavijo na svojih spletnih straneh (gl. prvi odstavek 7. člena Direktive 2022/2381/EU), hkrati pa jih posredujejo tudi Zagovorniku načela enakosti, ki bo objavljajl centraliziran seznam družb in doseženih deležev, kot to določa 254.f člen.

254.f člen

Skladno z 10. členom Direktive 2022/2381/EU morajo države članice imenovati enega ali več organov, zadolženih za spodbujanje, analiziranje, spremljanje in podpiranje uravnotežene zastopanosti spolov v organih družb. Prav tako je v zadevnem členu napotilo, da lahko države članice imenujejo organe za enakost imenovane na podlagi 20. člena Direktive 2006/54/ES, kar je v Republiki Sloveniji Zagovornik načela enakosti. Skladno z navedenim je v prvem odstavku določeno, da je Zagovornik načela enakost pristojen za naloge, ki jih določa 10. člen Direktive 2022/2381/EU glede organov za enakost.

Drugi odstavek določa, da bo na spletni strani Zagovornika načela enakosti objavljen seznam družb, ki so zavezane za sprejem ukrepov v skladu z zakonom in doseženi deleži glede zastopanosti spolov v organih upravljanja in nadzora ter med izvršnimi direktorji. Namreč, v prvem odstavku 7. člena Direktive 2022/2381/EU je določeno, da morajo države članice zagotoviti, da je seznam družb zavezank in njihovi predloženi podatki v zvezi doseženimi cilji glede spolne zastopanosti med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji na lahko dostopen in centraliziran način objavljen ter redno posodobljen.

Zagovornik bo tudi nadzorni organ za prekrške storjene s strani družb zavezank v zvezi z določbami iz tega zakona, ki se nanašajo na zagotavljanje uravnotežene zastopanosti spolov v organih družb. Skladno z navedenim bo na podlagi tretjega odstavka Zagovornik presojal, ali je bil postopek izbire kandidata za imenovanje člana organa vodenja oziroma nadzora ali izvršnega direktorja v primeru, da družba ne dosega ciljnih deležev, izveden skladno z 254.č členom zakona.

K 18. členu

Kot že pojasnjeno z Direktivo 2022/2464/EU spremenjena določba prvega odstavka 34. člena Direktive 2013/34/EU določa, da mora revizor podati mnenje glede skladnosti poročanja o trajnostnosti z zahtevami direktive.

Tretji odstavek 280. člena ZGD-1 določa obveznosti revizijske komisije. Zaradi nove obveznosti revizorja, in sicer da revidira poročilo o trajnostnosti, kadar ga je družba dolžna pripraviti, se pristojnosti revizijske komisije razširijo, in sicer predvsem na spremljanje postopka poročanja o trajnostnosti, na izbiro revizorja poročila o trajnostnosti in spremljanje postopka revidiranja poročila o trajnostnosti, zato se ustrezno spremeni tretji odstavek 280. člena ZGD-1.

K 19. členu

Drugi odstavek 281. člena se dopolni zaradi možnosti, da lahko družba za poročilo o trajnostnosti angažira drugega revizorja kot je tisti, ki bo pregledoval preostali del letnega poročila (več pri obrazložitvi k 5. členu). Zato se besedilo dopolni s pooblastilom predsedniku nadzornega sveta, da zastopa družbo tudi pri sklenitvi pogodbe z revizorjem poročila o trajnostnosti, kadar gre za drugega revizorja.

K 20. členu

V 522. členu je za družbe z omejeno odgovornostjo urejena smiselna uporaba določb o delniških družbah. Dodan je drugi odstavek zaradi ustreznega izvajanja ukrepov za spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji, ker so družbe zavezanke lahko tudi družbe z omejeno odgovornostjo.

K 21. členu

Z 21. členom predloga zakona se v ZGD-1 vstavijo novi 683.b do 683.d členi, s katerimi se sistematično določa poslovanje podružnice tujega podjetja v zvezi s poročanjem o trajnostnosti ter poročanjem o davčnih podatkih v zvezi z dohodki. Podružnicam se smiselno enako kot odvisnim družbam na novo nalaga obveznost priprave poročila o trajnostnosti, določa pa se tudi obveznost, prenehanje obveznosti in izjeme glede obveznosti poročanja o davčnih podatkih v zvezi z dohodki.

683.b

Kot že omenjeno v obrazložitvi k 13. členu, se enako kot pri novem 70.d členu ZGD-1 tudi v novem 683.b členu ZGD-1 v nacionalno zakonodajo prenašajo z Direktivo 2022/2464/EU dodane nove določbe 40.a do 40.d člena Direktive 2013/34/EU. Te poleg določb o posebnem poročilu o trajnostnosti za odvisne družbe s sedežem v Republiki Sloveniji, ki jih obvladuje družba iz tretje države (ki so prenesene v nov 70.d člen ZGD-1), urejajo tudi posebno poročilo o trajnostnosti za podružnice tujega podjetja iz tretje države, ki je v predhodnem poslovnem letu ustvarila čisti prihodek v višini več kot 40 milijonov evrov. Obveznost velja, kadar tuje podjetje iz tretje države na ravni skupine oziroma na posamični ravni (v primeru podružnice, kadar tuje podjetje ni hkrati tudi obvladujoča družba) v Evropski uniji ustvari čisti prihodek v višini več kot 150 milijonov evrov v vsakem od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let. Določbe 40.a do 40.d člena Direktive 2013/34/EU za odvisne družbe, ki jih obvladuje družba iz tretje države, in za podružnice tujega podjetja iz tretje države so smiselno enake, zato je že v obrazložitvi k 13. členu pri novem 70.d členu ZGD-1 vključeno pojasnilo glede vsebine in pomena novih določb.

683.c

S 683.c členom se v skladu z Direktivo 2013/34/EU, ki se dopolnjuje z Direktivo 2021/2101/EU, določa obveznost priprave in objave poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki za podružnice tujega podjetja iz tretje države. Prvi odstavek v zvezi z obveznostjo podružnic tujega podjetja iz tretje države do objave oziroma zagotovitve dostopa do poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki določa smiselno uporabo določb, ki veljajo za odvisne družbe. Kljub temu, da direktiva odvisne družbe in podružnice v četrtem in petem odstavku 48.b člena ureja podobno, velja za podružnice več omejitev, na podlagi katerih je obveznost poročanja o davčnih podatkih v zvezi z dohodki zanje manj stroga kot za odvisne družbe. Obveznost podružnice tujega podjetja iz tretje države glede poročanja je podana, če:

- tuje podjetje iz tretje države, ki je v Republiki Sloveniji ustanovilo podružnico, ni del skupine;
- je podružnico v Republiki Sloveniji ustanovilo tuje podjetje, ki je v skupini, ki jo obvladuje tuje podjetje iz tretje države;
- tuje podjetje in tuje podjetje iz tretje države iz prve in druge alineje je organizirano v pravnoorganizacijski obliki, ki je primerljiva podjetjem iz seznama v Prilogi I k Direktivi 2013/34/EU;
- obvladujoče tuje podjetje iz tretje države iz druge alineje ni ustanovilo odvisne družbe, za katero velja 70.j člen;
- če prihodek tujega podjetja iz tretje države iz prve alineje tega odstavka oziroma konsolidirani prihodek obvladujočega tujega podjetja iz tretje države iz drugega odstavka preseže prag, določen v prvem odstavku 70.e člena tega zakona;
- podružnica tujega podjetja iz tretje države glede lastnega čistega prihodka od prodaje preseže merilo za majhne družbe, določene v tretjem in šestem odstavku 55. člena tega zakona.

V primeru, da podružnica poročila v zvezi z dohodki ne pridobi od družbe iz tretje države, ki jo je ustanovila, ZGD-1 v drugem odstavku predlaganega člena na podlagi petega odstavka 48.b člena direktive zastopniku tujega podjetja iz 682. člena ZGD-1 nalaga, da od tujega podjetja iz tretje države zahteva, da podružnici zagotovi vse podatke, potrebne za pripravo poročila. Če zahtevanih podatkov ne predloži, podružnica pripravi in objavi oziroma zagotovi dostop do poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki, ki vsebuje podatke, ki jih ima na voljo, jih je prejela ali pridobila od tujega podjetja iz tretje države. Prav tako kot odvisne družbe je dolžna izpolniti izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih ji tuje podjetje iz tretje države ni predložilo.

Glede obveznosti objave poročila predlog zakona določa smiselno uporabo določb 680. člena in 70.i člena tega zakona, kar pomeni, da se poročilo v zvezi z dohodki kot del letnega poročila objavi v registru po pravilih javne objave, hkrati pa je treba v roku 12 mesecev po koncu poslovnega leta poročilo v vsaj enem od uradnih jezikov Evropske unije objaviti tudi na javnosti dostopni spletni strani družbe, kjer je brezplačno dostopno najmanj pet zaporednih let. Pri podružnici zadostuje, da je poročilo objavljeno na javnosti dostopni spletni strani katere koli podružnice ali družbe, ki je ustanovilo podružnico ali povezane družbe v skupini, na katero se poročilo nanaša. Ob poročilu je treba obvezno objaviti tudi izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih tuje podjetje iz tretje države podružnici ni predložilo.

Prav tako kot za odvisne družbe velja obveznost poročanja v zvezi z dohodki za vse podružnice tujega podjetja iz tretje države ne glede na pogoje iz prvega odstavka tega člena, če so namenoma organizirane tako, da se z neizpolnjevanjem pogojev izognejo obveznostim poročanja v zvezi z dohodki. Gre za situacije, pri katerih je očitno, da je družba svojo poslovno strukturo organizirala na način, da se izogne obveznosti poročanja ali pa podatke o svojem poslovanju prikazuje na način, da ne doseže pragov, ki so potrebni za nastanek obveznosti poročanja v zvezi z dohodki (npr. podružnica v dveh zaporednih poslovnih letih ne doseže 8 milijonov čistih prihodkov od prodaje).

Peti odstavek določa uporabo določbe 70.j člena glede pretvorbe 750 milijonov evrov v nacionalno valuto tretje države, v kateri ima sedež družba, ki je ustanovila podružnico. 750 milijonov evrov se v nacionalno valuto tretje države pretvori po menjalnem tečaju, veljavnem na dan 21. decembra 2021.

683.č

V 683.č členu se določa kdaj obveznost poročanja za podružnice tujega podjetja preneha. Predlog zakona v skladu z Direktivo 2021/2101/EU določa dve možnosti:

1. obveznost preneha, ko v osnovi preneha obveznost za družbo, ki je ustanovila podružnico – ko družba, ki je tuje podjetje iz tretje države, ki je v Republiki Sloveniji ustanovila podružnico ali pa je bila ta podružnica ustanovljena s strani družbe, ki jo družba, ki je tuje podjetje iz tretje države obvladuje, v dveh zaporednih poslovnih letih obakrat ne preseže prihodka ali konsolidiranega prihodka 750.000.000 eurov,
2. obveznost preneha tudi, če podružnica tujega podjetja glede lastnega čistega prihodka od prodaje obakrat v dveh zaporednih poslovnih letih ne preseže merila za majhne družbe, torej njeni čisti prihodki od prodaje ne presežejo 8.000.000 eurov.

683.d

683.d člen v skladu s šestim odstavkom 48.b člena direktive določa še posebne izjeme glede poročanja v zvezi z dohodki za podružnice. Podobno kot to velja za odvisne družbe, obveznost priprave in objave poročila za podružnice tujega podjetja ne velja, če:

- je poročilo v zvezi z dohodki obvladujoče ali samostojne družbe iz tretje države, ki je ustanovilo podružnico, pripravljeno skladno s 70.f členom tega zakona (ima vse sestavine iz prvega odstavka 70.f člena in so podatki prikazani na skupni predlogi v elektronski obliki poročanja, ki je strojno berljiva),
- je najpozneje v 12 mesecih po datumu bilance stanja za poslovno leto, za katero je bilo poročilo pripravljeno, brezplačno dostopno v elektronski obliki poročanja, ki je strojno berljiva, na spletnem mestu obvladujoče ali samostojne družbe, ki je ustanovila podružnico, v vsaj v enem od uradnih jezikov Evropske unije, in
- sta v poročilu navedena ime in sedež podružnice tujega podjetja iz tretje države, ustanovljene v Republiki Sloveniji, ki je objavila poročilo skladno z določbami tega zakona, ki urejajo javno objavo (gre za javno objavo v registru, kot jo določa 58. člen ZGD-1).

K 22. členu

Prvi odstavek 684. člena je dopolnjen z novim nadzornim organom, ki bo imel pristojnosti določene z zakonom. To je Zagovornik načela enakosti, ki vodi postopke ugotavljanja določenih kršitev v sedmem odstavku tega člena na podlagi Zakona o prekrških.

V tretjem odstavku, kjer so navedene pristojnosti Finančne uprave Republike Slovenije, se doda pristojnost za nadzor nad izvajanjem 495. člena ZGD-1 o ohranjanju osnovnega kapitala, ki je v veljavnem ZGD-1 določena za Tržni inšpektorat Republike Slovenije. Pristojnost za nadzor nad izvajanjem 495. člena ZGD-1 je bila spremenjena leta 2021 z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 18/21; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1K). Do uveljavitve ZGD-1K je bilo za nadzor pristojno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (danes: Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport). Tržnemu inšpektoratu Republike Slovenije je bila ob tej priložnosti naložena tudi obveznost vzpostavitve povezave ustrezne prekrškovne evidence z informacijskim sistemom za podporo poslovnim subjektom (SPOT). Do spremembe pristojnosti za nadzor je prišlo, ker je bilo v preteklosti ugotovljeno, da je nadzor, ki ga izvaja ministrstvo zaradi omejenih pooblastil prekrškovnega organa neučinkovito (prekrškovni organ ministrstva ne more izrekaty upravnih ukrepov, težje pa je tudi samo odkrivanje predmetnih prekrškov).

Pri nadzoru ohranjanja osnovnega kapitala družb gre za področje, ki zahteva specialna znanja s finančnega področja. V skladu s tretjim odstavkom 684. člena ZGD-1 je Finančna uprava Republike

Slovenije že pristojna za nadzor, ali so poslovne knjige vodene po sistemu dvostavnega knjigovodstva in družbe pri vodenju poslovnih knjig upoštevajo kontni okvir za glavno knjigo (tretji odstavek 54. člena ZGD-1). Izkaz gibanja kapitala je računovodski izkaz, ki je sestavni del letnega poročila družbe (60. člen ZGD-1). Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu, vključno z uporabo čistega dobička in pokrivanjem izgube. Glede na to, da je izplačilo kapitala, kot ga opredeljuje 495. člen ZGD-1, finančna transakcija, ki se odraža v izkazu gibanja kapitala in posledično tudi v poslovnih knjigah ter bilanci stanja oziroma v letnem poročilu gospodarske družbe, je primernejše, da nadzor nad izvajanjem 495. člena ZGD-1 preide v področje nadzora nad finančnim poslovanjem družb in pravil računovodenja ter letnega poročanja v pristojnosti Finančne uprave Republike Slovenije. Finančna uprava Republike Slovenije že sedaj v okviru svojega nadzora nad poslovanjem družb in družbenikov nadzira tudi morebitna neupravičena izplačila kapitala, saj je to tudi predmet nadzora nad pravilnostjo izpolnjevanja davčnih obveznosti družb in družbenikov.

V skladu z navedenim se predlaga prenos pristojnosti za nadzor 495. člena ZGD-1 na Finančno upravo Republiko Slovenijo. Posledično se v petem odstavku 684. členu ZGD-1 črta pristojnost Tržnega inšpektorata Republike Slovenije za nadzor nad izvajanjem 495. člena ZGD-1. Hkrati se Tržni inšpektorat Republike Slovenije določi za pristojni organ za nadzor nad izvajanjem novega a45.a člena ZGD-1 o označevanju poslovnega naslova.

V novem šestem odstavku so določene pristojnosti za nadzor Zagovornika načela enakosti, ki so predvidene za primere, če družba ne določi ciljnih deležev v politiki raznolikosti glede zastopanosti manj zastopanega spola med člani organov vodenja in nadzora ter med izvršnimi direktorji (254.c člen); če ne upošteva določb glede izbirnega postopka za imenovanje kandidatov za člane vodenja in nadzora ter za izvršne direktorje v primeru nedoseganja zastavljenih deležev (254.č člen) ter če družba ne objavi zahtevanih podatkov o deležu zastopanosti spolov (254.e člen) v organih vodenja in nadzora ter med izvršnimi direktorji.

K 23. členu

V 685. členu ZGD-1, ki določa prekrške družbe, se doda prekršek za družbo, ki na poslovnem naslovu v skladu z novim a45.a členom ZGD-1 ne bo imela na vidnem mestu napisa z navedbo firme in sedeža družbe. Za prekršek bo v skladu z drugim odstavkom 685. člena ZGD-1 odgovarjala tudi odgovorna oseba družbe.

K 24. členu

Zaradi novih obveznosti družb se dopolnjuje prvi odstavek 686. člena ZGD-1, ki določa druge prekrške družbe.

7. točka prvega odstavka že določa prekršek družbe, če letnega poročila ali konsolidiranega letnega poročila skupaj z revizorjevim poročilom ali popravljene letnega poročila ali konsolidiranega letnega poročila oziroma spremembe revizorjevega poročila ne predloži AJPES na način in v rokih, ki jih določa prvi odstavek 58. člena tega zakona. Kot pojasnjeno v obrazložitvi k 6. členu se z novim drugim odstavkom 58. člena ZGD-1 določa obvezna oblika letnega poročila za družbe, ki so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti, zato je treba tudi kršitev drugega odstavka 58. člena določiti kot prekršek.

V 11. točki se na novo določa prekršek za družbo, kadar konsolidiranega poročila o trajnostnosti ne predloži v skladu z zadnjim stavkom drugega odstavka 58. člena ZGD-1. Ta določa, da kadar je družba dolžna pripraviti konsolidirano poročilo o trajnostnosti, vendar ni dolžna pripraviti konsolidiranega poslovnega poročila, skladno s prvim odstavkom 58. člena predloži AJPES konsolidirano poročilo o trajnostnosti v enotni elektronski obliki skupaj z revizorjevim poročilom.

Preostali primeri, kadar družba ne predloži poročila o trajnostnosti oziroma konsolidiranega poročila o trajnostnosti, pa so zajeti v točkah 7. in 10. 686. člena ZGD-1.

V 12. točki se na novo določa prekršek za odvisne družbe, ki so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti na podlagi novega 70.d člena ZGD-1, saj jih obvladuje družba iz tretje države in izpolnjujejo preostale pogoje iz tega člena, ki so pojasnjeni v obrazložitvi k 13. členu tega predloga zakona. Za prekršek se kaznujejo, če poročila o trajnostnosti ne predložijo AJ PES na način in v rokih v skladu s tretjim odstavkom 70.d člena ZGD-1.

V 13. točki se na novo določa prekršek za družbe (registrirane v Republiki Sloveniji, ki obvladujejo družbe v skupini ali pa so samostojne družbe, ter tudi za odvisne družbe, ustanovljene v Republiki Sloveniji, ki jih obvladuje družba iz tretje države, za vse pa velja obveznost poročanja v zvezi z dohodki), če ne objavijo poročila v zvezi z dohodki na svoji javnosti brezplačno dostopni spletni strani, v roku 12 mesecev po koncu poslovnega leta, v vsaj enem od uradnih jezikov Evropske unije, kjer mora biti brezplačno dostopno najmanj pet zaporednih let. Pri odvisnih družbah, ustanovljenih s strani družb iz tretjih držav, zadostuje, da je poročilo objavljeno na javnosti dostopni spletni strani katere koli odvisne ali povezane družbe v skupini, na katero se poročilo nanaša. Ob poročilu je obvezno treba objaviti tudi izjavo, v kateri družba navede, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih njena obvladujoča družba ni predložila.

Z Direktivo 2022/2381/EU so predvidene tudi sankcije, ki naj bi bile učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Sankcije so predvidene za kršitve določil v zvezi z izbirnim postopkom kandidatov za imenovanje v organe družb, obveznostjo določitve deleža spolne zastopanosti za osebe odgovorne za vodenje poslov družbe in obveznostjo poročanja. Direktiva 2022/2381/EU dopušča državam članicam določitev različnih vrst sankcij, in sicer te lahko vključujejo globe, možnost razveljavitve odločitve o izboru direktorja ali, da tako odločitev razglasijo za nično. Nove 39., 40. in 41. točka so predmet prenosa 8. člena Direktive 2022/2381/EU, kateri nalaga državam članicam, da določijo sankcije za kršitvi, če družba ne določi cilja glede deleža zastopanosti manj zastopanega spola med osebami odgovornimi za vodenje poslov družbe (t.i. izvršnimi direktorji) in v primeru neizpolnjevanja deležev, če ne upošteva določila glede izbirnih postopkov kandidatov za imenovanje članov organa nadzora ali vodenja ali izvršnih direktorjev. V 39. točki je predvidena sankcija, če družba zavezanka ne določi deleža zastopanosti manj zastopanega spola v organih vodenja in nadzora ter med izvršnimi direktorji skladno z drugim odstavkom 254.c členom. Namreč glede na to, da si bo družba lahko izbrala, kateri cilj bo dosegla glede spolne zastopanosti med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji, mora to določiti v politiki raznolikosti. Če se družba odloči, da bo izpolnjevala cilj 40 % zastopanosti manj zastopanega spola med člani organov nadzora (t.i. neizvršnimi direktorji), si mora družba zastaviti količinski cilj glede zastopanosti manj zastopanega spola med člani organov vodenja ter izvršnimi direktorji (v enotirnih sistemih upravljanja). V 40. točki je predvidena kršitev, če družba zavezanka v primeru neizpolnjevanja deležev v izbirnem postopku za imenovanje članov organov vodenja in nadzora ter izvršnih direktorjev ob enakem izpolnjevanju predpisanih meril in pogojev v nasprotju s prvim odstavkom 254.č členom tega zakona ne da prednosti osebi manj zastopanega spola. V 41. točki je določen prekršek, če družba zavezanka v primeru neizpolnjevanja deležev pred začetkom izbirnega postopka ne določi jasnih, nevtralnih in nedvoumih meril ter pogojev za imenovanje člana organa vodenja ali nadzora ali izvršnega direktorja skladno z drugim odstavkom 254.č člena tega zakona.

V tretjem odstavku je urejena izjema od veljavnega drugega odstavka, v katerem je določeno, da se z globo od 300 do 2.500 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba družbe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka. Za prekrške, če družba zavezanka ne določi deleža zastopanosti manj zastopanega spola v organih vodenja in nadzora ter med izvršnimi direktorji skladno z drugim odstavkom 254.c členom, če družba zavezanka v primeru neizpolnjevanja deležev v izbirnem postopku za imenovanje članov organov vodenja in nadzora ter izvršnih direktorjev ob enakem izpolnjevanju predpisanih meril in

pogojev v nasprotju s prvim odstavkom 254.č členom tega zakona ne da prednosti osebi manj zastopanega spola in če družba zavezanka v primeru neizpolnjevanja deležev pred začetkom izbirnega postopka ne določi jasnih, nevtralnih in nedvoumnih meril ter pogojev za imenovanje člana organa vodenja ali nadzora ali izvršnega direktorja skladno z drugim odstavkom 254.č člena tega zakona, se kaznuje samo družba in ne tudi odgovorna oseba.

K 25. členu

Dopolnjen je 686.a člen ZGD-1, v katerem so določeni drugi prekrški družb, vezani predvsem na poročanje družb. Direktiva 2022/2381/EU v 8. členu nalaga državam članicam, da določijo sankcije vezane na kršitev glede poročanja oziroma, če družba ne objavi zahtevanih podatkov o deležu zastopanosti spolov med osebami odgovornimi za vodenje in nadziranje poslov družbe ter po potrebi drugih podatkov. V novi 3. točki je določen prekršek, če družba zavezanka v izjavi o upravljanju ne objavi podatkov iz prvega odstavka 254.e člena tega zakona. Družbe so zavezane, da objavijo podatke o deležu zastopanosti posameznega spola med neizvršnimi in izvršnimi direktorji, o sprejetih ukrepih za doseganje deležev, ki si jih je sama določila v politiki raznolikosti na podlagi zakona in morebitnih razlogih, če tako določenih deležev ne dosega, z opisom ukrepov, ki jih je družba izvedla oziroma jih namerava izvesti za njihovo izpolnitev. V novi 4. točki je določen prekršek, če družba zavezanka ne objavi podatkov na svoji spletni strani ali jih ne posreduje Zagovorniku načela enakosti skladno z drugim odstavkom 254.e člena tega zakona. Za prekršek glede poročanja je predvidena globa od 2 000 do 10 000 eurov za družbo in od 300 do 4 000 eurov za odgovorno osebo.

Zaradi novega drugega odstavka 58. člena ZGD-1 je treba v 1. točki prvega odstavka 686.a člena ZGD-1 spremeniti sklic na drugi, po novem tretji odstavek 58. člena ZGD-1.

K 26. členu

V 687. členu se v tretjem odstavku doda nova 3. točka, s katero se med prekrške tujega podjetja, ki je ustanovilo podružnico, umesti prekršek, če podružnica ne predloži AJPES poročila o trajnostnosti na način in v rokih v skladu s skladu s četrtim odstavkom 683.b člena v zvezi s 70.d členom ZGD-1.

Doda se tudi nova 4. točka, s katero se med prekrške tujega podjetja, ki je ustanovilo podružnico, umesti prekršek, če podružnica ne objavi poročila v zvezi z dohodki na javnosti brezplačno dostopni spletni strani, v roku 12 mesecev po koncu poslovnega leta, v vsaj enem od uradnih jezikov Evropske unije, kjer mora biti brezplačno dostopno najmanj pet zaporednih let, pri čemer zadostuje, da je poročilo objavljeno na javnosti dostopni spletni strani katere koli podružnice ali družbe, ki je ustanovilo podružnico ali povezane družbe v skupini, na katero se poročilo nanaša. Ob poročilu je obvezno treba objaviti tudi izjavo, v kateri podružnica navede, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, ker jih ji tuje podjetje iz tretje države ni predložilo.

K 27. členu

V 688. členu ZGD-1, ki določa prekrške podjetnika, se doda prekršek za podjetnika, ki na poslovnem naslovu v skladu s smiselno uporabo novega a45.a člena ZGD-1 ne bo imel na vidnem mestu napisa z navedbo firme in sedeža podjetnika. Za prekršek bo v skladu z drugim odstavkom 688. člena ZGD-1 odgovarjala tudi odgovorna oseba podjetnika. Globa za prekršek se bo lahko izrekla po izteku enoletnega prehodnega obdobja.

Obseg prekrška podjetnika, ki se nanaša na uporabo oznak v firmi ali skrajšani firmi v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 72. člena ZGD-1, se razširi, da zajame ne samo uporabo oznak v firmi ali skrajšani firmi podjetnika v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 72. člena ZGD-1, ampak širše, to

je uporabo drugih sestavin firme ali skrajšane firme podjetnika v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 72. člena ZGD-1. Firma poleg oznak vsebuje tudi ime in priimek podjetnika in morebitne dodatne sestavine, skrajšana firma pa poleg oznake tudi ime in priimek podjetnika. V veljavni ureditvi se lahko sankcionira uporaba oznak ne pa tudi uporaba imena in priimka ali dodatnih sestavin v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 72. člena ZGD-1.

Besedilo prekrška v zvezi s predpisano vsebino sporočil podjetnika se uskladi s spremembami materialne določbe petega in šestega odstavka 72. člena ZGD-1 (dopis namesto sporočilo).

K 28. členu

Doda se uskladitvena določba v zvezi s postopki nadzora na podlagi veljavne 4. točke prvega odstavka 688. člena ZGD-1. Postopki nadzora, začeti na podlagi 4. točke prvega odstavka 688. člena ZGD-1, se dokončajo po določbah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O in 75/23), ki so veljale do uveljavitve predloga zakona.

K 29. členu

V 29. členu se prenaša 5. člen Direktive 2022/2464/EU, ki v drugem odstavku vsebuje določbe za začetek uporabe 70.c, 70.č, 70.d in 680.b člena ZGD-1.

Kot je že pojasnjeno Direktiva 2022/2464/EU na novo uvaja obveznost priprave poročila o trajnostnosti, ki je zelo obsežno, v skladu s enotnimi standardi in pregledano s strani revizorja. Ker so nova pravila zahtevna, je pomembno zagotoviti ustrezen čas za to, da se jim družbe lahko prilagodijo. Glede na to, da po vsebini poročilo o trajnostnosti nadgrajuje že obstoječo izjavo o nefinančnem poslovanju, je smiselno, da obveznost velja najprej za tiste družbe, ki so že sedaj zavezane poročati o nekaterih vidikih trajnostnosti. Skladno z načelom sorazmernosti pa se bo obveznost uvedla najkasneje za družbe, ki lahko glede na tretji odstavek 70.c člena ZGD-1 poročajo v poenostavljeni obliki. Določbe glede obveznosti priprave poročila o trajnostnosti in konsolidiranega poročila o trajnostnosti (70.c in 70.č člen ZGD-1) se torej uvajajo postopoma, in sicer:

1. za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje → za tiste družbe, za katere že zdaj velja obveznost priprave izjave o nefinančnem poslovanju oziroma konsolidirane izjave o nefinančnem poslovanju,
2. za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2025 ali pozneje → za vse preostale velike družbe in obvladujoče družbe skupine,
3. za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2026 ali pozneje → za družbe, ki lahko glede na tretji odstavek 70.c člena ZGD-1 poročajo v poenostavljeni obliki:
 - majhne in srednje družbe, ki so na borzi,
 - majhne in nekompleksne institucije,
 - lastne zavarovalnice in pozavarovalnice.

Določbe novega 70.d in 683.b člena ZGD-1, ki veljajo za odvisne družbe, ki jih obvladuje družba iz tretje države, in za podružnice tujega podjetja iz tretje države pa se začnejo uporabljati za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2028 ali pozneje. Namen določbe je v tem, da se jim zagotovi dovolj časa za prilagoditev novim določbam.

K 30. členu

S to prehodno določbo se v nacionalno zakonodajo prenaša z Direktivo 2022/2464/EU dopolnjena določba sedmega odstavka 19.a člena Direktive 2013/34/EU, ki z odstopanjem od prejšnjega člena omogoča majhnim in srednjim družbam, ki so na borzi, da za poslovno leto, ki se začne pred 1.

januarjem 2028, ne pripravijo poročila o trajnostnosti. V tem primeru družba v poslovnem poročilu na kratko pojasni, zakaj poročila o trajnostnosti ni pripravila.

Majhnim in srednjim družbam, ki so na borzi, je treba zaradi manjše velikosti in bolj omejenih virov zagotoviti dovolj časa za pripravo na uporabo določb, ki zahtevajo pripravo poročila o trajnostnosti. Zanje kot že pojasnjeno v prejšnjem členu zanje velja obveznost priprave poročila o trajnostnosti nekoliko kasneje, in sicer za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2026 ali pozneje. Po tem datumu pa imajo v prehodnem obdobju nadaljnjih dveh let možnost izvzetja od zahtev glede priprave poročila o trajnostnosti, pod pogojem, da v svojem poslovnem poročilu na kratko pojasnijo, zakaj informacije o trajnostnosti niso bile predložene.

K 31. členu

S tem prehodnim členom se v nacionalno zakonodajo prenaša z Direktivo 2022/2464/EU dopolnjena določba drugega pododstavka tretjega odstavka 19.a člena Direktive 2013/34/EU, ki v prvih treh letih uporabe ukrepov določa prehodno obdobje za vključitev informacij o vrednostni verigi družbe v poročilo o trajnostnosti.

Družba, ki je zavezana pripraviti poročilo o trajnostnosti oziroma konsolidirano poročilo o trajnostnosti, lahko tako v prvih treh letih, kadar niso na voljo vse potrebne informacije o vrednostni verigi, pojasni, kaj je storila za njihovo pridobitev, zakaj vseh potrebnih informacij ni bilo mogoče pridobiti in kako jih namerava pridobiti v prihodnje. Namen določbe je zagotoviti družbam dovolj časa za prilagoditev ukrepom, zato velja triletno obdobje za vse kategorije družb, ki so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti (torej za vse obveznosti iz 70.c, 70.č, 70.d in 680.b člena ZGD-1), z upoštevanjem različnega začetka uporabe določb za različne subjekte iz 21. člena predloga zakona.

K 32. členu

S to prehodno določbo se v nacionalno zakonodajo prenaša z Direktivo 2022/2464/EU dopolnjena določba 48.i člena Direktive 2013/34/EU, ki v prehodnem obdobju (do 6. januarja 2030) omogoča odvisni družbi iz države članice, za katero velja 70.c ali 70.č člen tega zakona, ki jo obvladuje družba iz tretje države, da sama pripravi konsolidirano poročilo o trajnostnosti, ki vključuje vse odvisne družbe iz držav članic take obvladujoče družbe, ki so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti oziroma konsolidirano poročilo o trajnostnosti.

To konsolidirano poročilo o trajnostnosti lahko v istem obdobju vključuje tudi razkritja iz 8. člena Uredbe 2020/852/EU, kadar so zajete dejavnosti, ki jih izvajajo vse odvisne družbe iz držav članic obvladujoče družbe, ki so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti oziroma konsolidirano poročilo o trajnostnosti.

V nadaljevanju člena je še določeno, da takšno konsolidirano poročilo o trajnostnosti lahko pripravi odvisna družba, ki je ena od odvisnih družb skupine, ki je ustvarila največji prihodek v državah članicah v vsaj enem od petih predhodnih poslovnih let, po potrebi na konsolidirani podlagi. Konsolidirano poročilo o trajnostnosti mora biti zaradi javne objave predloženo AJ PES v skladu s prvim in drugim odstavkom 58. člena tega zakona.

Za namene izvzetja iz osmega odstavka 70.c člena tega predloga zakona se takšno konsolidirano poročilo o trajnostnosti šteje za poročanje obvladujoče družbe na ravni skupine v zvezi z družbami, vključenimi v konsolidacijo. Za poročanje v skladu z drugim odstavkom tega člena se šteje, da izpolnjuje pogoje iz 2d) točke osmega odstavka 70.c člena tega zakona.

K 33. členu

Predlog zakona določa prehodno določbo, s katero se določa, da družbe in podružnice pripravijo, objavijo in zagotovijo dostop do poročila o davčnih podatkih v zvezi z dohodki v skladu s 70.f do 70.l ter 683.c do 683.d členom tega zakona najpozneje od datuma začetka prvega poslovnega leta, ki se začne z 22. junijem 2024 ali po tem datumu. Navedeno pomeni, da bo prvo poslovno leto, na katero bodo družbe morale biti pozorne ali njihov prihodek ali konsolidirani prihodek presega 750 milijonov eurov, poslovno leto, ki se začne z ali po 22. juniju 2024. Če bo družba v tem in naslednjem poslovnem letu presegla prihodek 750 milijonov eurov, bo zanjo nastala obveznost poročanja v zvezi z dohodki po 70.f do 70.l ali 683.c do 683.d člena, odvisno ali gre za obvladujočo ali samostojno družbo, odvisno družbo ali podružnico tujega podjetja.

K 34. členu

Direktiva 2022/2381/EU določa rok za doseg ciljev družb glede uravnotežene zastopanosti spolov v organih vodenja in nadzora ter med izvršnimi direktorji. Cilje iz člena 254.c morajo družbe zavezanke iz prve alineje 254.b člena (družbe, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ima več kot 250 zaposlenih in hkrati čisti prihodek od prodaje presega 50.000.000 eurov ali vrednost aktive presega 43.000.000 eurov) doseči do 30. 6. 2026. Ker pa smo se odločili, da bomo razširili obseg zavezancev, ki bodo morali spoštovati ukrepe v zvezi z zagotavljanjem uravnotežene zastopanosti spolov v organih vodenja in nadzora ter med izvršnimi direktorji na družbe s kapitalsko naložbo države oziroma samoupravne lokalne skupnosti, v katerih ima država ali samoupravna lokalna skupnost neposredno ali posredno večinski delež v kapitalu ali večino glasovalnih pravic, imajo vsaj 250 zaposlenih in izpolnjujejo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena tega zakona, je določeno, da imajo te daljše obdobje za doseg ciljev, in sicer do 30. 6. 2028.

Zelo pomembno je, da si družbe začnejo čim prej prizadevati za uravnoteženo zastopanost spolov med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji, zato je v drugem odstavku navedeno, da ne glede na določene roke iz prejšnjega odstavka družbe zavezanke po uveljavitvi tega zakona ob prvem prenehanju mandata članu organa vodenja ali nadzora ter izvršnega direktorja začnejo z izvajanjem ukrepov za spodbujanje bolj uravnotežene zastopanosti spolov.

K 35. členu

S tem zakonom je treba zagotoviti ustrezno dolgo prehodno obdobje za prilagoditev družb in podjetnikov novi obveznosti na podlagi novega a45.a člena ZGD-1, ki določa označevanje družb in podjetnikov na poslovnem naslovu. Predlaga se enoletno prehodno obdobje. Po izteku prehodnega obdobja bodo lahko družbe in podjetniki v kršitvi sankcionirani za prekršek v skladu z 2. točko prvega odstavka 685. člena ZGD-1 ali 2. točko prvega odstavka 688. člena ZGD-1.

K 36. členu

Člen določa začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. **V Zakonu o gospodarskih družbah** (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10 in 75/23):

2. člen

(prenos direktiv in izvajanje uredb Evropske unije)

- (1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropske unije:

- Direktiva 2007/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uveljavljanju določenih pravic delničarjev družb, ki kotirajo na borzi (UL L št. 184 z dne 14. 7. 2007, str. 17), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2021/23 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o okviru za sanacijo in reševanje centralnih nasprotnih strank ter spremembi uredb (EU) št. 1095/2010, (EU) št. 648/2012, (EU) št. 600/2014, (EU) št. 806/2014 in (EU) 2015/2365 ter direktiv 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EU in (EU) 2017/1132 (UL L št. 22 z dne 22. 1. 2021, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2007/36/EU),
- Direktiva 2009/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o ustanovitvi Evropskega sveta delavcev ali uvedbi postopka obveščanja in posvetovanja z delavci v družbah ali povezanih družbah na območju Skupnosti (Prenovitev) (UL L št. 122 z dne 16. 5. 2009, str. 28), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2015/1794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2015 o spremembi direktiv 2008/94/ES, 2009/38/ES in 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Sveta 98/59/ES in 2001/23/ES v zvezi s pomorščaki (UL L št. 263 z dne 8. 10. 2015, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/38/ES) in
- Direktiva 2009/102/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 na področju prava družb o družbah z omejeno odgovornostjo z enim družbenikom (Kodificirana različica) (UL L št. 258, 1. 10. 2009, str. 20), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2013/24/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju prava družb zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 365), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/102/ES).

- (2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije delno prenašajo naslednje direktive Evropske unije:

- Direktiva 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS ter razveljavitvi direktive Sveta 84/253/EGS (UL L št. 157 z dne 9. 6. 2006, str. 87), zadnjič spremenjena z Direktivo 2014/56/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2006/43/ES o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze (UL L št. 158 z dne 27. 5. 2014, str. 196), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/43/ES),
- Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L št. 182 z dne 29. 6. 2013, str. 19), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (UL L št. 322 z dne 16. 12. 2022, str. 15), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/34/EU) in
- Direktiva (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. julija 2017 o določenih vidikih prava družb (kodificirano besedilo) (UL L št. 169 z dne 30. 6. 2017, str. 46), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2021/23 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o okviru za sanacijo in reševanje centralnih nasprotnih strank ter spremembi uredb (EU) št. 1095/2010, (EU) št. 648/2012, (EU) št. 600/2014, (EU) št. 806/2014 in (EU) 2015/2365 ter direktiv 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EU in (EU) 2017/1132 (UL L št. 22 z dne 22. 1. 2021, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2017/1132/EU).

- (3) S tem zakonom se podrobneje ureja izvajanje naslednjih uredb Evropske unije:

- Uredba Sveta 2137/85/EGS z dne 25. julija 1985 o Evropskem gospodarskem združenju (EGIZ) (UL L št. 199 z dne 31. 7. 1985, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2137/85/EGS),

- Uredba Evropskega parlamenta in Sveta 1606/2002/ES z dne 19. julija 2002 o uporabi mednarodnih računovodskih standardov (UL L št. 243 z dne 11. 9. 2002, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 297/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o spremembah Uredbe (ES) št. 1606/2002 o uporabi mednarodnih računovodskih standardov, glede Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil (UL L št. 97 z dne 9. 4. 2008, str. 62), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1606/2002/ES),
- Uredba Komisije 1126/2008/ES z dne 3. novembra 2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1606/2002/EC (UL L št. 320 z dne 29. 11. 2008, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (EU) 2015/29 z dne 17. decembra 2014 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede mednarodnega računovodskega standarda 19 (UL L št. 5 z dne 9. 1. 2015, str. 11), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1126/2008/ES), in
- Uredba Sveta 2157/2001/ES z dne 8. oktobra 2001 o statutu evropske družbe (SE) (UL L št. 294 z dne 10. 11. 2001, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, vseevropskih omrežij, pravosodja in temeljnih pravic, pravice, svobode in varnosti, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov, zunanje, varnostne in obrambne politike ter institucij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 10. 6. 2013, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2157/2001/ES).

53. člen (uporaba določb in pomen pojmov)

(1) Določbe tega poglavja v celoti veljajo za:

1. kapitalske družbe;
2. tiste osebne družbe, pri katerih za njihove obveznosti ni neomejeno odgovorna nobena fizična oseba.

(2) Za podjetnika, katerega podjetje ustreza merilom za srednje ali velike družbe, veljajo določbe tega poglavja, razen 57. člena tega zakona.

(3) Za druge osebne družbe, ki niso osebne družbe iz prvega odstavka tega člena, in za podjetnika, katerega podjetje ustreza merilom za majhne družbe, veljajo samo določbe 54., 58. do 60. člena ter 65. do 67. člena tega zakona. Pri uporabi navedenih določb morajo členitev in oznake postavk lastnega kapitala prilagoditi svojim razmeram in lahko upoštevajo vse poenostavitve, ki veljajo za majhne družbe.

(4) Posamezni izrazi v tem poglavju pomenijo:

- družbenik je družbenik osebne družbe ali družbe z omejeno odgovornostjo ali delničar;
- delež je poslovni delež v družbi z omejeno odgovornostjo ali delnica v delniški družbi;
- statut je družbena pogodba osebne družbe ali družbena pogodba družbe z omejeno odgovornostjo ali akt o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo, če ustanovi to družbo ena sama oseba ali statut delniške družbe;
- bilančni presečni dan je dan, po stanju na katerega se izdela bilanca stanja; bilančni presečni dan letne bilance stanja je zadnji dan poslovnega leta;
- slovenski računovodski standardi so računovodski standardi, ki jih sprejme Slovenski inštitut za revizijo v skladu s tem zakonom, in
- mednarodni standardi računovodskega poročanja so standardi, ki so kot mednarodni računovodski standardi določeni z Uredbo 1606/2002/ES in Uredbo 1126/2008/ES.

55. člen (mikro, majhne, srednje in velike družbe)

(1) Družbe se pri uporabi tega zakona razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe z uporabo navedenih meril na bilančni presečni dan letne bilance stanja:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu,
- čisti prihodki od prodaje, in
- vrednost aktive.

(2) Mikro družba je družba, ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 700.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 350.000 eurov.

(3) Majhna družba je družba, ki ni mikro družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8.000.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 4.000.000 eurov.

(4) Srednja družba je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 40.000.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 20.000.000 eurov.

(5) Velika družba je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po tretjem odstavku tega člena ali srednja družba po prejšnjem odstavku.

(6) Družbe se v skladu z merili iz prvega, drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka prerazvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe, če na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presežejo ali nehajo presegati merila iz prvega, drugega, tretjega, četrtega ali petega odstavka tega člena.

(7) Določbe tega zakona in drugih predpisov, ki se nanašajo na majhne družbe, se uporabljajo tudi za mikro družbe, razen če ta zakon in drugi predpisi ne določajo drugače. Določbe tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka o velikosti družb in njihovem prerazvrščanju veljajo tudi za skupine.

(8) V vsakem primeru je za namene tega poglavja velika družba:

- subjekt javnega interesa, če gre za družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, kreditna institucija, kot jo opredeljuje zakon, ki ureja bančništvo, ter zavarovalnica in pokojninska družba, kot ju opredeljuje zakon, ki ureja zavarovalništvo,
- subjekt javnega interesa, če gre za družbo, ki je zavezana k reviziji na podlagi prvega odstavka 57. člena tega zakona, ker izpolnjuje merila za srednje ali velike družbe iz četrtega do šestega odstavka tega člena, in v kateri imajo država ali občine, skupaj ali samostojno, neposredno ali posredno, večinski lastniški delež,
- borza vrednostnih papirjev,
- družba, ki mora po 56. členu tega zakona pripraviti konsolidirano letno poročilo.

56. člen **(konsolidirano letno poročilo)**

(1) Družba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je obvladujoča eni ali več družbam s sedežem v Republiki Sloveniji ali zunaj nje (odvisne družbe), mora pripraviti tudi konsolidirano letno poročilo, če je obvladujoča družba ali ena od odvisnih družb organizirana kot kapitalna družba, kot dvojna družba ali kot druga istovrstna pravnoorganizacijska oblika po pravu države sedeža družbe.

(2) Družba je za namene iz tega poglavja obvladujoča v drugi družbi, če je izpolnjen eden od pogojev:

1. če ima večino glasovalnih pravic v drugi družbi;
2. če ima pravico imenovati ali odpoklicati večino članov poslovodstva ali nadzornega sveta druge družbe in je hkrati družbenik te družbe;
3. če ima pravico do prevladujočega vpliva nad drugo družbo na podlagi podjetniške pogodbe ali drugega pravnega temelja;
4. če je družbenik v drugi družbi in če na podlagi pogodbe z drugimi družbeniki te družbe nadzoruje večino glasovalnih pravic v tej družbi ali
5. če ima prevladujoči vpliv nad drugo družbo oziroma ga dejansko izvaja ali si podredi vodenje te družbe.

(3) Pri uporabi 1., 2. in 4. točke prejšnjega odstavka se glasovalnim pravicam ali pravicam imenovanja in odpoklica, katerih imetnik je obvladujoča družba, prištejejo glasovalne pravice ali pravice imenovanja in odpoklica, katerih imetnik je druga družba, ki je odvisna obvladujoči družbi, in navedene pravice oseb, ki delujejo za račun obvladujoče družbe ali druge njej odvisne družbe. Pravice iz posedovanja delnic za račun osebe, ki ni obvladujoča družba ali njena odvisna družba, in pravice iz delnic, pridobljenih kot poroštvo, če so uresničene v skladu s prejetimi navodili ali pridobljene z odobritvijo posojil kot del običajne poslovne dejavnosti, se, če so glasovalne pravice uresničene v interesu osebe, ki je dala poroštvo, ne prištevajo pravicam iz prejšnjega stavka.

(4) Pri uporabi 1. in 4. točke drugega odstavka tega člena se od vseh glasovalnih pravic v odvisni družbi odštejejo glasovalne pravice iz deležev, ki jih ima ta družba, odvisna družba te družbe ali oseba, ki deluje v svojem imenu, vendar za račun teh družb.

(5) Obvladujoča družba, ki skupaj z odvisnimi družbami ne dosega pogojev za velike družbe iz petega odstavka 55. člena tega zakona, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, ni dolžna izdelati konsolidiranega letnega poročila. To ne velja, če je obvladujoča družba ali katera od odvisnih družb subjekt javnega interesa. Konsolidiranega letnega poročila ni treba sestavljati obvladujoči družbi, ki ima le odvisne družbe, ki jih je mogoče izključiti iz konsolidacije na podlagi sedmega odstavka tega člena.

(6) Obvladujoča družba, s katere vrednostnimi papirji se ne trguje na organiziranem trgu in je hkrati tudi odvisna družba družbe iz države članice, ni dolžna izdelati konsolidiranega letnega poročila (izvzeta družba), če je družba iz države članice imetnica vseh deležev v izvzeti družbi ali ima v lasti več kot 90 odstotkov deležev in preostali družbeniki soglašajo z izvzetjem. Izvzeta družba mora biti vključena v konsolidacijo obvladujoče družbe iz države članice. Izvzeta družba mora v roku enega meseca od objave konsolidiranega letnega poročila v državi članici v skladu s tem zakonom objaviti prevedeno letno konsolidirano poročilo in revizorjevo poročilo obvladujoče družbe. V prilogi k izkazom mora izvzeta družba navesti firmo in sedež družbe, ki pripravi konsolidirano letno poročilo in razlog za izvzetje iz priprave konsolidiranega letnega poročila. Ne glede na možnost izvzetja pa mora izvzeta družba zagotoviti podatke iz konsolidiranih letnih računovodskih izkazov ali konsolidiranih poslovnih poročil, če se ti zahtevajo za obveščanje zaposlenih ali njihovih predstavnikov ali če jih zahtevajo upravni ali sodni organi za svoje potrebe.

(7) V konsolidacijo ni treba vključiti odvisne družbe, če to ni pomembno za resničen in pošten prikaz po osmem odstavku tega člena. Če več družb izpolnjuje merilo iz prvega stavka tega odstavka, jih je treba vključiti v konsolidacijo, če so vse skupaj pomembne za resničen in pošten prikaz po osmem odstavku tega člena. Družba mora v prilogi h konsolidiranim izkazom navesti družbe, ki jih zaradi razlogov iz prejšnjega stavka ni vključila v konsolidacijo, in pojasniti razloge za tako odločitev.

(8) Konsolidirano letno poročilo mora izkazovati resničen in pošten prikaz finančnega položaja, poslovnega izida, denarnih tokov in gibanja kapitala vseh družb, ki so vključene v konsolidacijo kot celote. Če se sestava družb, vključenih v konsolidacijo, med poslovnim letom bistveno spremeni, se v konsolidirano letno poročilo vključijo podatki, ki omogočijo primerjavo zaporednih letnih konsolidiranih poročil. Obveznost iz prejšnjega stavka se lahko izpolni s pripravo prilagojene bilance stanja in izkaza poslovnega izida. Za vsako družbo, vključeno v konsolidacijo, je treba v prilogi h konsolidiranim izkazom navesti, na podlagi katerih pogojev iz drugega odstavka tega člena je posamezna družba vključena v konsolidacijo.

(9) Konsolidirano letno poročilo se pripravi na isti presečni dan kot letno poročilo obvladujoče družbe. Družba pri pripravi konsolidiranih letnih računovodskih izkazov praviloma uporabi enake podlage za merjenje, kot se uporabljajo pri letnih računovodskih izkazih obvladujoče družbe. Pri uporabi drugih podlag za merjenje v skladu s tem zakonom mora družba v pojasnilih h konsolidiranim računovodskim izkazom navesti razloge za tako uporabo. Konsolidirano letno poročilo je sestavljeno iz konsolidiranega računovodskega poročila in konsolidiranega poslovnega poročila skupine družb, vključenih v konsolidacijo. Konsolidirano računovodsko poročilo je sestavljeno iz konsolidirane bilance stanja, konsolidiranega izkaza poslovnega izida in konsolidiranega izkaza drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiranega izkaza denarnih tokov in konsolidiranega izkaza gibanja kapitala ter priloge h konsolidiranim računovodskim izkazom. Ti sestavni deli konsolidiranega računovodskega poročila sestavljajo celoto. Za obliko, vsebino, obveznost zagotavljanja sestave in

objave ter sprejetje konsolidiranega letnega poročila se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o letnem poročilu.

(10) V prilogi h konsolidiranim računovodskim izkazom se pri razkrivanju transakcij med povezanimi osebami izločijo transakcije med družbami, vključenimi v konsolidacijo. Pri razkrivanju zneskov nagrad, predujmov in posojil članom posloводства in nadzornega sveta se v prilogi h konsolidiranim računovodskim izkazom razkrijejo samo zneski, ki so jih od družb, vključenih v konsolidacijo, dobili člani posloводства in nadzornih svetov obvladujoče družbe. Pri sporočanju podatkov o pridobljenih lastnih deležih se v prilogi h konsolidiranim računovodskim izkazom prikažejo samo deleži obvladujoče družbe, ki jih imajo družbe, vključene v konsolidacijo, ali osebe, ki delujejo v svojem imenu, vendar za račun katere koli od teh družb.

(11) V konsolidiranem poslovnem poročilu se v izjavi o upravljanju družbe pri razkrivanju sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj prikaže samo glavne značilnosti sistemov notranje kontrole in upravljanja tveganj na ravni skupine družb.

(12) Konsolidirano poslovno poročilo subjekta javnega interesa, katerega povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan na ravni skupine večje od 500, vsebuje tudi konsolidirano izjavo o nefinančnem poslovanju. Za sestavo izjave se smiselno uporabljajo določbe 70.c člena tega zakona.

57. člen (revidiranje)

(1) Letna poročila velikih in srednjih kapitalskih družb ter dvojnih družb pregleda revizor na način in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje. Revizor mora revidirati računovodsko poročilo ter pregledati poslovno poročilo v obsegu, potrebnem, da preveri, ali je njegova vsebina v skladu z drugimi sestavinami letnega poročila. Revizor preveri, ali poslovno poročilo vsebuje izjavo o upravljanju družbe in izjavo o nefinančnem poslovanju ter pregleda njuno formalno popolnost, vsebinsko pa se v mnenju omeji na pregled podatkov iz 3. in 4. točke petega odstavka 70. člena tega zakona. Vse to velja tudi za konsolidirana letna poročila.

(2) Revizorjevo poročilo je v pisni obliki in mora vsebovati:

1. opredelitev družbe, katere letni ali konsolidirani računovodski izkazi so predmet zakonite revizije, navedbo letnih ali konsolidiranih računovodskih izkazov ter datuma in obdobja, ki ga zajemajo, ter opredelitev okvira računovodskega poročanja, uporabljenega pri njihovi pripravi;
2. opis obsega revizije, v katerem se opredelijo vsaj revizijski standardi, v skladu s katerimi je bila izvedena revizija;
3. revizijsko mnenje, ki je brez pridržkov, s pridržki ali odklonilno in v katerem je jasno navedeno mnenje revizorja o tem:
 - ali so letni računovodski izkazi resničen in pošten prikaz v skladu z ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter;
 - kjer je to ustrezno, ali letni računovodski izkazi izpolnjujejo zakonske zahteve;
 - če revizor ne more izraziti revizijskega mnenja, zavrnitev mnenja;
4. sklic na vse morebitne druge zadeve, na katere revizor posebej opozarja, ne da bi se revizijsko mnenje zato spremenilo;
5. mnenje o tem:
 - ali je poslovno poročilo skladno z računovodskimi izkazi istega poslovnega leta in
 - ali je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z veljavnimi pravnimi zahtevami;
6. navedbo, ali je glede na poznavanje in razumevanje družbe in njenega okolja, ki ju je revizor pridobil med revizijo, ugotovil bistveno napačne navedbe v poslovnem poročilu, pri čemer navede naravo morebitnih takšnih navedb;
7. izjavo o kakršni koli pomembni negotovosti, povezani z dogodki ali okoliščinami, ki bi lahko povzročile pomemben dvom o zmožnosti družbe, da bi nadaljevala poslovanje;
8. navedbo sedeža revizorja ali revizijske družbe;
9. datum in revizorjev podpis.

(3) Revizor je odgovoren družbi in delničarjem ali družbenikom družbe za škodo, ki jim jo povzroči s kršitvijo pravil o revidiranju, določenih z zakonom, ki ureja revidiranje. Revizor je odgovoren za škodo iz prejšnjega stavka do višine 150.000 eurov za majhne kapitalске družbe, do višine 500.000 eurov

za srednje kapitalske družbe in do višine 1.000.000 eurov za velike kapitalske družbe. Omejitev odškodninske odgovornosti po prejšnjem stavku ne velja, če je bila škoda povzročena namenoma ali iz hude malomarnosti.

(4) Če revizor v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje, zavrne izdelavo mnenja, obveznost iz prvega odstavka tega člena ni izpolnjena.

(5) Revizija letnega poročila iz prvega odstavka tega člena mora biti opravljena v šestih mesecih po koncu poslovnega leta. Poslovodstvo mora revidirano letno poročilo ali revidirano konsolidirano letno poročilo predložiti organu družbe, pristojnemu za sprejetje tega poročila, skupaj z revizorjevim poročilom najpozneje v osmih dneh po prejemu revizorjevega poročila.

(6) Revizor mora sodelovati z revizijsko komisijo in jo obveščati o glavnih zadevah v zvezi z revizijo letnega poročila, zlasti o pomembnih pomanjkljivostih notranjih kontrol v povezavi s postopkom računovodskega poročanja.

(7) Revizor opravi preiskavo letnih računovodskih izkazov in izrazi mnenje v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi pri tistih majhnih kapitalskih družbah, ki po pripoznanju merijo opredmetena osnovna sredstva po revalorizirani vrednosti ali vrednotijo finančne instrumente, za katere ni objavljene cene na organiziranem trgu, vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti, ter naložbene nepremičnine po pošteni vrednosti. Preiskava letnih računovodskih izkazov mora biti izvedena v roku šestih mesecev po koncu poslovnega leta.

58. člen (javna objava)

(1) Letna poročila iz prvega in sedmega odstavka prejšnjega člena ter konsolidirana letna poročila je treba zaradi javne objave skupaj z revizorjevim poročilom v elektronski obliki predložiti AJPES v osmih mesecih po koncu poslovnega leta. Družbe morajo v skladu s prejšnjim stavkom predložiti tudi popravljeno letno poročilo ali konsolidirano letno poročilo oziroma spremembe revizorjevega poročila. Družbe iz prvega odstavka 53. člena tega zakona morajo v skladu s prvim stavkom predložiti tudi predlog razporeditve dobička ali obravnavanja izgube ter razporeditev dobička ali obravnavanje izgube, če to ni razvidno iz letnega poročila.

(2) Letno poročilo majhnih družb, z vrednostnimi papirji katerih se ne trguje na organiziranem trgu, in letno poročilo podjetnikov je treba zaradi javne objave v elektronski obliki predložiti AJPES v treh mesecih po koncu poslovnega leta. Družbe iz prvega odstavka 53. člena tega zakona morajo v skladu s prejšnjim stavkom predložiti tudi predlog razporeditve dobička ali obravnavanja izgube ter razporeditev dobička ali obravnavanje izgube, če to ni razvidno iz letnega poročila. Podjetniki, ki so po določbah o obdavčitvi dohodkov iz dejavnosti zakona, ki ureja dohodnino, obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov, niso dolžni predložiti letnih poročil zaradi javne objave. Finančna uprava Republike Slovenije pošlje seznam podjetnikov iz prejšnjega stavka AJPES.

(3) AJPES mora javno objaviti letna poročila in konsolidirana letna poročila skupaj z revizorjevim poročilom, predložena po prvem odstavku tega člena, ali letna poročila, predložena po prejšnjem odstavku, tako da jih zajame v informatizirani obliki in objavi na spletnih straneh, namenjenih javni objavi letnih poročil. V skladu s prejšnjim stavkom je treba za družbe iz prvega odstavka 53. člena tega zakona hkrati objaviti tudi predlog razporeditve dobička ali obravnavanja izgube ter razporeditev dobička ali obravnavanje izgube, če to ni razvidno iz letnega poročila. Spletne strani iz prvega stavka tega odstavka morajo biti zasnovane tako, da je vsakomur omogočen brezplačen vpogled v podatke, objavljene na spletnih straneh.

(4) (prenehal veljati).

(5) (prenehal veljati).

(6) AJPES prek sistema povezovanja poslovnih registrov po uradni dolžnosti nemudoma obvesti pristojni organ države članice podružnice, ki jo je ustanovila kapitalska družba s sedežem v Republiki Sloveniji, o javni objavi letnega poročila te družbe.

(7) AJPES mora vsakomur na njegovo zahtevo izročiti kopijo letnega ali konsolidiranega letnega poročila skupaj z revizorjevim poročilom, ki je bilo predloženo po prvem odstavku tega člena, ali kopijo letnega poročila, predloženega po drugem odstavku tega člena, za plačilo nadomestila, ki ga določa tarifa AJPES. Kopije iz prejšnjega stavka mora AJPES izročiti v obsegu (v celoti ali delih) in v obliki (elektronski ali pisni), kot je to navedeno v zahtevi. Kopija v pisni obliki mora biti označena kot »točen prepis«, za elektronsko obliko pa se uporablja zakon, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis.

(8) V vsaki javni objavi celotnega letnega poročila ali konsolidiranega letnega poročila morajo biti ta poročila objavljena v obliki in besedilu, na podlagi katerega so bila revidirana. Hkrati mora biti objavljeno revizorjevo poročilo v celotnem besedilu, vključno z utemeljitvijo morebitnega mnenja s pridržkom ali odklonilnega mnenja. Če izkazov ali poročila ni pregledal revizor, je treba v objavi opozoriti na to okoliščino.

(9) V vsaki objavi povzetka letnega poročila ali konsolidiranega letnega poročila je treba opozoriti, da gre za povzetek. V objavi povzetka mora biti naveden datum predložitve letnega poročila ali konsolidiranega letnega poročila po prvem ali drugem odstavku tega člena ter datum in način javne objave po tretjem odstavku tega člena. Če ta poročila še niso bila predložena po prvem ali drugem odstavku tega člena, je treba na to okoliščino v objavi opozoriti. Objavi povzetka ne sme biti priloženo celotno revizorjevo poročilo, ampak se razkrije samo revizijsko mnenje in sklic na vse morebitne druge zadeve, na katere revizor posebej opozarja, ne da bi se revizijsko mnenje zato spremenilo.. Lahko pa se objavi povzetka priloži revizorjevo poročilo o povzetku.

(10) Če je revizor v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje, zavrnil pripravo mnenja, je treba na to okoliščino pri objavi po sedmem in osmem odstavku tega člena izrecno opozoriti.

(11) Družbe in podjetniki morajo AJPES za javno objavo po tretjem odstavku tega člena plačati nadomestilo, ki ga določa tarifa AJPES. Ne glede na prejšnji stavek morajo družbe in podjetniki, ki nameravajo prenehati s opravljanjem dejavnosti pred iztekom treh mesecev po koncu poslovnega leta, za javno objavo po tretjem odstavku tega člena hkrati s predložitvijo poročil plačati nadomestilo, ki ga določa tarifa AJPES.

(12) Tarifo, s katero določi nadomestila iz šestega in desetega odstavka tega člena, sprejme AJPES, v soglasju z ministroma, pristojnima za gospodarstvo in za pravosodje. Nadomestila ne smejo biti višja od dejanskih stroškov, povezanih z zajemanjem poročil v informatizirani obliki in vzdrževanjem spletnih strani, namenjenih javni objavi letnih poročil ali stroškov, povezanih z izdelavo kopij poročil.

(13) Ministra, pristojna za gospodarstvo in za pravosodje, po predhodnem mnenju AJPES predpišeta podrobnejša pravila o:

1. načinu predložitve poročil po prvem ali drugem odstavku tega člena;
2. načinu javne objave po tretjem odstavku tega člena ter o zasnovi spletnih strani iz tretjega odstavka tega člena.
3. (prenehala veljati).

(14) Bilanco stanja in izkaz poslovnega izida iz petega odstavka 54. člena tega zakona ter zaključno poročilo iz 68. člena tega zakona je treba predložiti AJPES v rokih, ki jih za njihovo predložitev določa zakon, ki ureja davčni postopek. AJPES prejete dokumente informatizira in brezplačno javno objavi na svojih spletnih straneh tako, da navede tudi razlog njihove sestave.

59. člen **(pošiljanje podatkov iz letnih poročil)**

(1) Družbe in podjetniki, razen podjetnikov, ki so po določbah o obdavčitvi dohodkov iz dejavnosti zakona, ki ureja dohodnino, obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov, morajo v treh mesecih po koncu koledarskega leta poslati AJPES podatke iz letnih poročil o svojem premoženjskem in finančnem poslovanju ter poslovnem izidu za državno statistiko ter druge evidenčne, analitsko-informativne, raziskovalne in davčne namene.

(2) Družbe in podjetniki iz drugega odstavka prejšnjega člena, katerih poslovno leto je enako koledarskemu letu, lahko izpolnijo obveznost iz drugega odstavka prejšnjega člena tako, da ob predložitvi podatkov v skladu s prejšnjim odstavkom navedejo, naj se podatki iz letnega poročila uporabijo tudi za javno objavo.

(3) Družbe in podjetniki iz petega odstavka 54. člena tega zakona ter družbe iz 68. člena tega zakona morajo predložiti podatke iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida oziroma zaključnega poročila AJPES v elektronski obliki zaradi nadaljnje obdelave podatkov za državno statistiko ter druge evidenčne, analitsko-informativne, raziskovalne in davčne namene. Družbe in podjetniki iz petega odstavka 54. člena tega zakona lahko ob predložitvi podatkov iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida izpolnijo svojo obveznost iz štirinajstega odstavka prejšnjega člena tako, da ob predložitvi podatkov iz tega odstavka navedejo, naj se podatki uporabijo tudi za javno objavo.

(4) AJPES lahko podatke iz letnih poročil o premoženjskem in finančnem položaju ter poslovnem izidu družb in podjetnikov uporabi samo za izdelavo uskupinjenih informacij o gospodarskih gibanjih. Podatkov o posamezni družbi ali podjetniku ne sme dati drugim osebam ali jih javno objavljati. Ne glede na prejšnji stavek mora AJPES ministrstvu, pristojnemu za finance ali gospodarstvo, na njegovo zahtevo poslati podatke o posamezni družbi ali podjetniku.

(5) AJPES mora podatke, ki so po zakonu, ki ureja davčni postopek, del davčnega obračuna, avtomatično posredovati Finančni upravi Republike Slovenije v roku in na način, ki ga predpiše minister, pristojen za finance. Šteje se, da so s tem družbe in podjetniki oddali del davčnega obračuna.

(6) Ne glede na četrty odstavek tega člena mora AJPES podatke iz prvega in tretjega odstavka tega člena poslati v ustrezni elektronski obliki državnim organom in pravnim osebam, ki so z zakonom pooblašene za pridobivanje in uporabo teh podatkov za evidenčne, analitsko-informativne, raziskovalne in davčne namene. Državnim organom, Banki Slovenije in članom Ekonomsko-socialnega sveta mora te podatke dati brezplačno, pravnim osebam pa za plačilo dejanskih stroškov obdelave ali dajanja podatkov.

(7) Družbe iz prvega in sedmega odstavka 57. člena tega zakona morajo hkrati s predložitvijo revidiranega letnega poročila oziroma preiskanih letnih računovodskih izkazov v spletni aplikaciji AJPES potrditi pravilnost podatkov, predloženih po tem členu, ali popraviti tiste podatke, ki so se spremenili po opravljeni reviziji oziroma preiskavi letnih računovodskih izkazov.

60. člen **(letno poročilo)**

(1) Letno poročilo družb iz prvega odstavka 57. člena tega zakona je sestavljeno iz:

- bilance stanja,
- izkaza poslovnega izida,
- izkaza denarnih tokov,
- izkaza gibanja kapitala,
- izkaza drugega vseobsegajočega donosa,
- priloge s pojasnili k izkazom, in
- poslovnega poročila iz 70. člena tega zakona.

Računovodski izkazi iz prve do četrte alineje tega odstavka in priloga s pojasnili k izkazom kot celota sestavljajo računovodsko poročilo.

(2) Letno poročilo majhnih kapitalskih družb, z vrednostnimi papirji katerih se ne trguje na organiziranem trgu, je sestavljeno vsaj iz:

- bilance stanja,
- izkaza poslovnega izida, in
- priloge s pojasnili k izkazom.

(3) Letno poročilo družb in podjetnikov iz tretjega odstavka 53. člena tega zakona je sestavljeno vsaj iz:

- bilance stanja, in
- izkaza poslovnega izida.

- (4) Bilanca stanja prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev ob koncu poslovnega leta.
- (5) Izkaz poslovnega izida prikazuje prihodke, odhodke in poslovni izid v poslovnem letu.
- (6) Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu, vključno z uporabo čistega dobička in pokrivanjem izgube.
- (7) Izkaz denarnih tokov prikazuje gibanje prejemkov in izdatkov ali pritokov in odtokov v poslovnem letu ter pojasnjuje spremembe pri stanju denarnih sredstev.
- (8) Izkaz drugega vseobsegajočega donosa prikazuje tiste postavke, ki niso pripoznane v izkazu poslovnega izida, vplivajo pa na velikost celotnega lastniškega kapitala.
- (9) Letnemu poročilu se, kadar obstaja, priloži revizijsko poročilo, predlog za uporabo bilančnega dobička in poročilo o razmerjih z obvladujočo družbo, ki pa niso sestavni deli letnega poročila.

60.a člen (obveznost zagotavljanja sestave in objave letnih poročil)

- (1) Člani organov vodenja in nadzora družbe morajo skupno zagotavljati, da so letna poročila z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe in izjavo o nefinančnem poslovanju, sestavljena in objavljena v skladu s tem zakonom, slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Pri tem ravnajo v skladu s pristojnostmi, skrbnostjo in odgovornostmi, kakor jih za posamezno obliko družbe določa ta zakon.
- (2) Letno poročilo in njegove sestavne dele morajo podpisati vsi člani poslovodstva družbe.

70. člen (poslovno poročilo)

- (1) Poslovno poročilo mora vsebovati vsaj pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih tveganj in negotovosti, ki jim je družba izpostavljena.
- (2) Pošten prikaz mora biti uravnotežena in celovita analiza razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, ki ustreza obsegu in vsestranskosti njenega poslovanja. Analiza mora v obsegu, ki je potreben za razumevanje razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vsebovati ključne računovodske, finančne, in če je to potrebno, druge kazalce, kazalnike in druge pokazatelje, ki vključujejo tudi informacije, povezane z varstvom okolja in delavci. Analiza vključuje ustrezno sklicevanje na zneske v računovodskih izkazih in potrebna dodatna pojasnila.
- (3) V poslovnem poročilu morajo biti prikazani tudi:
- vsi pomembnejši poslovni dogodki, ki so nastopili po koncu poslovnega leta;
 - pričakovani razvoj družbe;
 - aktivnosti družbe na področju raziskav in razvoja,
 - obstoj podružnic družbe.
- (4) Če je to pomembno za presojo premoženja in obveznosti družbe, njenega finančnega položaja ter poslovnega izida, morajo biti v poslovnem poročilu prikazani tudi cilji in ukrepi upravljanja finančnih tveganj družbe, vključno z ukrepi za zavarovanje vseh najpomembnejših vrst načrtovanih transakcij, za katere se posli zavarovanja računovodsko posebej prikazujejo, ter izpostavljenost družbe cenovnim, kreditnim, likvidnostnim tveganjem in tveganjem v zvezi z denarnim tokom.
- (5) Družbe, ki so zavezane k reviziji, vključijo v svoje poslovno poročilo izjavo o upravljanju družbe. Izjava se vključi kot poseben oddelek poslovnega poročila in vsebuje vsaj naslednje:
1. sklicevanje na:
 - kodeks o upravljanju, ki velja za družbo, z navedbo podatka o javni dostopnosti besedila kodeksa,
 - kodeks o upravljanju, ki ga je družba prostovoljno sklenila uporabljati, z navedbo podatka o javni dostopnosti besedila kodeksa in

- vse ustrezne podatke o upravljanju, ki presega zahteve tega zakona, z navedbo, kje je njena praksa upravljanja javno dostopna;
- 2. podatke o obsegu odstopanja od kodeksov o upravljanju po prvi in drugi alineji prejšnje točke. Pri tem je treba razložiti, katerih delov kodeksa o upravljanju družba ne upošteva in o razlogih za to. Če družba ne uporablja nobene določbe kodeksov o upravljanju, je treba pojasniti razloge za neuporabo;
- 3. opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja;
- 4. podatke iz 3., 4., 6., 8. in 9. točke šestega odstavka tega člena;
- 5. podatke o delovanju skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih ter opis pravic delničarjev in načinu njihovega uveljavljanja;
- 6. podatke o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij;
- 7. opis politike raznolikosti, ki se izvaja v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe z vidika spola in drugih vidikov, kot so na primer starost ali izobrazba in poklicne izkušnje, in navedba ciljev, načina izvajanja ter doseženih rezultatov politike raznolikosti v obdobju poročanja. Opis politike raznolikosti z vidika spola vsebuje navedbo razmerja obeh spolov v organih vodenja ali nadzora družbe, ki je primerno za družbo glede na njeno velikost, cilje, ki jim družba sledi, in vpliv na postopke izbire članov organov vodenja ali nadzora družbe ter druge postopke v družbi. Če se politika raznolikosti v družbi ne izvaja, se v izjavi o upravljanju to obrazloži. Obrazložitev vsebuje navedbo, kdaj in kako bo družba oblikovala politiko raznolikosti.

Izjavo o upravljanju lahko družba objavi kot ločeno poročilo, skupaj z letnim poročilom. V tem primeru mora biti v poslovnem poročilu navedeno, kje v elektronskem mediju družbe je dostopno besedilo izjave o upravljanju. Če se pripravi ločeno poročilo, lahko izjava o upravljanju vsebuje sklicevanje na poslovno poročilo, v katerem so na voljo zahtevani podatki iz 4. točke tega odstavka. Majhnim in srednjim družbam v izjavo o upravljanju ni potrebno vključiti podatkov iz 7. točke tega odstavka.

(6) Poslovno poročilo družb, ki so zavezane k uporabi zakona, ki ureja prevzeme, mora vsebovati tudi podatke po stanju na zadnji dan poslovnega leta in vsa potrebna pojasnila o:

1. strukturi osnovnega kapitala družbe, vključno z vsemi vrednostnimi papirji, kot jih določa zakon, ki ureja prevzeme, (v nadaljnjem besedilu tega odstavka: vrednostni papirji) družbe, ki niso uvrščeni na organiziran trg vrednostnih papirjev, zlasti z navedbo:
 - pravic in obveznosti, ki jih zagotavljajo delnice ali delnice posameznega razreda, in
 - če obstaja več razredov delnic, delež osnovnega kapitala, ki ga predstavlja posamezen razred;
2. vseh omejitvah prenosa delnic, zlasti:
3. omejitvah imetništva vrednostnih papirjev, in
4. potrebah po pridobitvi dovoljenja družbe ali drugih imetnikov vrednostnih papirjev za prenos delnic;
5. pomembnem neposrednem in posrednem imetništvu vrednostnih papirjev družbe, v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme, in sicer:
 - ime in priimek ali firmo imetnika,
 - število vrednostnih papirjev in delež, ki ga predstavljajo v osnovnem kapitalu družbe, in
 - naravo imetništva.

Oseba je posredni imetnik vrednostnih papirjev, če jih ima druga oseba za njen račun, ali če lahko zagotovi, da se pravice iz njih izvršujejo v skladu z njeno voljo;

6. vsakemu imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice:
 - ime in priimek ali firmo imetnika, in
 - naravo pravic;
7. delniški shemi za delavce, če jo družba ima, delnic, na katere se le-ta nanaša, in o načinu izvajanja kontrole nad njo, če kontrolnih pravic ne izvajajo delavci neposredno;
8. vseh omejitvah glasovalnih pravic, zlasti:
 - omejitvah glasovalnih pravic na določen delež ali določeno število glasov,
 - rokov za izvajanje glasovalnih pravic, in
 - dogovorih, pri katerih so s sodelovanjem družbe finančne pravice, ki izhajajo iz vrednostnih papirjev, ločene od lastništva vrednostnih papirjev;
9. vseh družbi znanih dogovorih med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic;
10. pravilih družbe o:
 - imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora, in

- spremembah statuta;
- 11. pooblastilih članov posloводства, zlasti pooblastilih za izdajo ali nakup lastnih delnic;
- 12. vseh pomembnih dogovorih, katerih stranka je družba, ki pričnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi, ki je posledica ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme, in učinke takšnih dogovorov. To ni potrebno, če bi razkritje dogovora družbi lahko pomembno škodovalo, razen če je družba zavezana k razkritju dogovorov na podlagi drugih predpisov;
- 13. vseh dogovorih med družbo in člani njenega organa vodenja ali nadzora ali delavci, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme:
 - odstopijo,
 - so odpuščeni brez utemeljenega razloga, ali
 - njihovo delovno razmerje preneha.

70.c člen **(posebne določbe za subjekte javnega interesa)**

(1) Subjekt javnega interesa, katerega povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan večje od 500, vključi v svoje poslovno poročilo tudi izjavo o nefinančnem poslovanju, ki, kolikor je potrebno za razumevanje razvoja, uspešnosti in položaja družbe ter učinka njenih dejavnosti, vsebuje vsaj informacije o okoljskih, socialnih in kadrovskih zadevah, spoštovanju človekovih pravic ter v zadevah v zvezi z bojem proti korupciji in podkupovanju, vključno s:

- kratkim opisom poslovnega modela družbe;
- opisom politik družbe glede navedenih zadev, med drugim v zvezi z izvajanjem postopkov skrbnega pregleda;
- rezultati teh politik;
- glavnimi tveganji v zvezi z navedenimi zadevami, ki so povezana z dejavnostmi družbe, vključno z njenimi poslovnimi odnosi, proizvodi ali storitvami, kadar je to ustrezno in sorazmerno, ki bi lahko povzročili resne škodljive učinke na teh področjih, ter načini, kako družba upravlja ta tveganja in
- ključnimi nefinančnimi kazalniki uspešnosti, pomembnimi za posamezne dejavnosti.

Če družba katere od navedenih politik ne izvaja, to v izjavi o nefinančnem poslovanju jasno in utemeljeno obrazloži.

(2) Kadar je to mogoče, izjava o nefinančnem poslovanju vključuje ustrezno sklicevanje na zneske v računovodskih izkazih in potrebna dodatna pojasnila.

(3) Družba lahko razkrije informacije iz prvega odstavka tega člena na podlagi tega zakona, drugih nacionalnih okvirov, okvirov Evropske unije ali mednarodnih okvirov. V tem primeru navede, katere okvire je uporabila.

(4) Družbi ni treba izkazati informacij iz prvega odstavka tega člena v izjemnih primerih, na podlagi ustrezno utemeljenega mnenja članov organa vodenja ali nadzora družbe, če gre za razkritje informacij o predvidenih dogodkih ali zadevah, ki so predmet tekočih pogajanj, in bi njihovo razkritje resno škodovalo poslovnemu položaju družbe, pri tem pa opustitev razkritja ne sme vplivati na pošteno in uravnoteženo razumevanje razvoja, uspešnosti in položaja družbe ter učinka njenega delovanja.

(5) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, lahko družba izjavo o nefinančnem poslovanju pripravi kot ločeno poročilo. V tem primeru se ločeno poročilo objavi skupaj s poslovnim poročilom, ali pa se ločeno poročilo objavi na spletni strani družbe, v razumnem roku, ki ne presega šestih mesecev po dnevu bilance stanja, poslovno poročilo pa se nanj sklicuje.

(6) Odvisni družbi, ki je vključena v konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe ali ločeno poročilo te obvladujoče ali druge družbe, ni treba izpolniti obveznosti iz prvega odstavka tega člena.

(7) Če družba izpolni zahteve iz prvega ali petega odstavka tega člena, se šteje, da je izpolnila tudi obveznost iz drugega odstavka 70. člena tega zakona glede analize nefinančnih informacij.

71. člen

(uporaba določb tega zakona za podjetnika)

Za podjetnika se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o:

- dejavnosti (6. člen),
- firmi (12. do 23. člen),
- sedežu (29. in prvi odstavek 30. člena),
- podružnici (31. člen) in
- prokuri (33. do 37. člen).

72. člen (posebne določbe o podjetniku)

(1) Firma podjetnika vsebuje ime in priimek podjetnika, skrajšano oznako, da gre za samostojnega podjetnika (s.p.), oznako dejavnosti in morebitne dodatne sestavine. Firma podružnice podjetnika mora vsebovati tudi njegovo ime, priimek in oznako, da gre za podružnico.

(2) Podjetnik lahko uporablja tudi skrajšano firmo, ki vsebuje vsaj njegovo ime, priimek in oznako s.p..

(3) Če podjetnik podjetje proda ali vloži v družbo, lahko kupec ali družba še naprej uporablja v firmi tudi ime in priimek podjetnika le, če s tem izrecno soglaša.

(4) Če podjetnik umre, lahko podjetnikov dedič, ki nadaljuje zapustnikovo podjetje, v firmi še naprej uporablja tudi ime in priimek zapustnika. Z nadaljevanjem zapustnikovega podjetja preidejo na podjetnikovega dediča podjetje podjetnika ter pravice in obveznosti podjetnika v zvezi s podjetjem. Podjetnikov dedič kot univerzalni pravni naslednik vstopi v vsa pravna razmerja v zvezi s prenesenim podjetjem podjetnika in se v skladu s 74. členom tega zakona vpiše kot podjetnik.

(5) Na sporočilih, ki jih podjetnik pošlje posameznemu naslovniku, morajo biti navedeni firma in sedež podjetnika ter njegova matična številka.

(6) Na sporočilih, ki se pošiljajo v okviru obstoječih poslovnih stikov, morata biti navedena le firma in sedež. Naročilnice se štejejo za sporočila iz prejšnjega odstavka.

(7) Prokura ne preneha s smrtjo ali izgubo poslovne sposobnosti podjetnika.

(8) Podjetnik lahko imenuje zastopnika za primer smrti, ki je od trenutka smrti podjetnika pooblaščen za opravljanje vseh pravnih dejanj, ki spadajo v redno poslovanje podjetnika. Dedič podjetnika lahko to pooblastilo vsak čas prekliče. Podelitev in prenehanje tega pooblastila se mora vpisati v Poslovni register Slovenije.

(9) Če podjetnik nima zastopnika za primer smrti ali prokurista, podjetniku zastopnika v primeru njegove smrti, trajne ali dolgotrajne nezmožnosti za delo ali v drugih nujnih primerih, na predlog imenuje sodišče v nepravdnem postopku. Predlog lahko vloži vsakdo, ki ima pravni interes. Funkcija sodno imenovanega zastopnika preneha najkasneje s potekom obdobja, za katerega je bil imenovan s strani sodišča, ali z imenovanjem novega zastopnika s strani dedičev. Sodno imenovani zastopnik ima pravico do plačila za delo in poravnave stroškov, ki jih določi sodišče.

280. člen (revizijska komisija)

(1) Če nadzorni svet imenuje revizijsko komisijo, mora biti vsaj en član komisije neodvisen strokovnjak in usposobljen za računovodstvo ali revizijo. Ostali člani revizijske komisije so lahko le člani nadzornega sveta, ki so neodvisni od revidiranega subjekta..

(2) Vsi člani revizijske komisije so ustrezno usposobljeni za področje delovanja revidiranega subjekta.

(3) Naloge revizijske komisije so:

- spremlja postopek računovodskega poročanja ter pripravlja priporočila in predloge za zagotovitev njegove celovitosti,

- spremlja učinkovitost in uspešnost notranje kontrole v družbi, notranje revizije, če obstaja, in sistemov za obvladovanje tveganja,
- spremlja obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov, zlasti uspešnost obvezne revizije, pri čemer upošteva vse ugotovitve in zaključke pristojnega organa,
- pregleduje in spremlja neodvisnost revizorja letnega poročila družbe, zlasti glede zagotavljanja dodatnih nerezvizijskih storitev,
- odgovarja za postopek izbire revizorja in predlaga nadzornemu svetu imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila družbe,
- nadzoruje neoporečnost finančnih informacij, ki jih daje družba,
- ocenjuje sestavo letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet,
- sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja,
- sodeluje pri pripravi pogodbe med revizorjem in družbo, pri čemer so prepovedana vsa pogodbeno določila, ki skupščini omejujejo izbiro imenovanja revizorja. Vse take določbe so nične,
- poroča nadzornemu svetu o rezultatu obvezne revizije, vključno s pojasnilom, kako je obvezna revizija prispevala k celovitosti računovodskega poročanja in kakšno vlogo je imela revizijska komisija v tem postopku,
- opravlja druge naloge, določene s statutom ali sklepom nadzornega sveta,
- sodeluje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila družbe, zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo, in
- sodeluje z notranjim revizorjem, zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z notranjo revizijo.

281. člen (pristojnosti nadzornega sveta)

(1) Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov družbe.

(2) Nadzorni svet lahko pregleduje in preverja knjige in dokumentacijo družbe, njeno blagajno, shranjene vrednostne papirje in zaloge blaga ter druge stvari. Za izvrševanje teh pravic lahko pooblasti posameznega člana, komisijo ali za določene naloge tudi posebnega izvedenca. Pri sklenitvi pogodbe z izvedencem zastopa družbo predsednik nadzornega sveta. Predsednik nadzornega sveta zastopa družbo tudi pri sklenitvi pogodbe z revizorjem letnega in konsolidiranega letnega poročila.

(3) Nadzorni svet lahko od uprave zahteva kakršnekoli informacije, potrebne za izvajanje nadzora. Če statut tako določa, lahko te informacije zahteva tudi vsak posamezen član nadzornega sveta, uprava pa pošlje zahtevane informacije nadzornemu svetu kot organu.

(4) Nadzorni svet lahko skliče skupščino. Nadzorni svet da skupščini predlog za imenovanje revizorja, ki mora temeljiti na predlogu revizijske komisije.

(5) Vodenje poslov se ne more prenesti na nadzorni svet. Statut ali nadzorni svet lahko določi, da se smejo posamezne vrste poslov opravljati le z njegovim soglasjem. Če nadzorni svet zavrne soglasje, lahko uprava zahteva, da o soglasju odloči skupščina. Za sklep, s katerim skupščina da soglasje, je potrebna večina najmanj treh četrtin oddanih glasov.

522. člen (smiselna uporaba)

Za postopek likvidacije, prenehanja po skrajšanem postopku, uveljavljanje ničnosti in izpodbojnosti sklepov skupščine se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o delniški družbi.

684. člen

(1) Nadzor nad izvajanjem posameznih določb tega zakona opravljajo AJPES, Finančna uprava Republike Slovenije, Inšpektorat Republike Slovenije za delo, Tržni inšpektorat Republike Slovenije in Ministrstvo za gospodarstvo.

(2) AJPES je pristojna za nadzor nad izvajanjem določb prvega in drugega odstavka 58., prvega odstavka 59., tretjega in četrtega odstavka 680. v zvezi z 58., drugega in tretjega odstavka 74. ter prvega odstavka 75. člena tega zakona.

(3) Finančna uprava Republike Slovenije je pristojna za nadzor nad izvajanjem določb tretjega odstavka 54. člena tega zakona.

(4) Inšpektorat Republike Slovenije za delo je pristojen za nadzor nad izvajanjem določb četrtega odstavka 11. člena tega zakona.

(5) Tržni inšpektorat Republike Slovenije je pristojen za nadzor nad izvajanjem določb 13. člena, prvega in šestega odstavka 15. člena, 19. člena, 30. člena, prvega odstavka 45. člena, petega in šestega odstavka 72. člena, 127. člena, 156. člena, 495. člena in drugega odstavka 679. člena tega zakona.

(6) Ministrstvo za gospodarstvo je pristojno za nadzor nad izvajanjem drugih določb tega zakona.

685. člen (prekrški družbe)

(1) Z globo od 15.000 do 45.000 eurov se za prekršek kaznuje velika družba, z globo od 10.000 do 30.000 eurov srednja družba, z globo od 2.500 do 15.000 eurov majhna družba, z globo od 1.000 do 6.000 eurov pa mikro družba če:

1. ima določen poslovni naslov v nasprotju z drugim odstavkom 30. člena tega zakona;
2. v register ne prijavi podatkov ali ima v registru vpisane napačne podatke (prvi odstavek 47. člena);
3. v registru nima vpisanih sprememb podatkov ali pri spremembi prijavi napačne podatke ali ni sprejel akta, ki odraža zadnje dejansko stanje (prvi odstavek 48. člena);
4. ne vodi poslovnih knjig v skladu s tretjim odstavkom 54. člena tega zakona;
5. priloga z izkazi ni v skladu z 69. členom tega zakona;
6. ob izdaji prodaja delnice pod najmanjšim emisijskim zneskom (prvi odstavek 173. člena);
7. izda delnice, ki ob enakem deležu v osnovnem kapitalu dajejo različno število glasov (tretji odstavek 178. člena);
8. delnice družbe, za katero se ne uporablja zakon, ki ureja prevzeme, niso izražene v nematerializirani obliki (182. člen);
9. ne poda zahteve za izdajo delnic v nematerializirani obliki v roku iz drugega odstavka 182. člena;
10. delničarje ali njihove prednike oprosti plačila obveznosti iz 222. in 225. člena tega zakona (prvi odstavek 226. člena);
11. vrne vložke ali jih obrestuje (227. člen);
12. uporabi čisti dobiček v nasprotju z določbo prvega odstavka 230. člena tega zakona;
13. pridobi lastne delnice v nasprotju z določbami 247. člena tega zakona;
14. družba v nasprotju z določbami 248. člena zagotovi predujem ali posojilo za pridobitev delnic;
15. pridobi lastne delnice v zastavo v nasprotju z določbami 252. člena tega zakona;
16. delničarjem zaračuna stroške v nasprotju s sedmim odstavkom 296. člena tega zakona;
17. poveča osnovni kapital z vložki v nasprotju z določbami 333. in 334. člena tega zakona;
18. ravna v nasprotju s 352. členom tega zakona;
19. izvede pogojno povečanje osnovnega kapitala v nasprotju z določbami 343. člena tega zakona;
20. izda delnice ali začasnice pred vpisom sklepa o pogojnem povečanju osnovnega kapitala v register (342., 348. in 370. člen tega zakona);
21. zmanjša osnovni kapital v nasprotju z določbami 372. člena tega zakona;
22. združi delnice v nasprotju s 376. členom tega zakona;
23. se zmanjša osnovni kapital pod najnižji znesek iz 171. člena tega zakona v nasprotju z določbo 378. člena tega zakona;
24. prijava in izvedba skupščine nista v skladu s 386. členom tega zakona;
25. izplača komplementarju dividendo oziroma odobri posojilo v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 470. člena tega zakona;
26. izplača družbenikom premoženje, ki je potrebno za ohranjanje osnovnega kapitala (495. člen tega zakona);
27. pridobi lastne poslovne deleže v nasprotju z določbami 500. člena tega zakona.

(2) Z globo od 500 do 4.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba družbe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

686. člen (drugi prekrški družbe)

(1) Z globo od 6.000 do 30.000 eurov se za prekršek kaznuje velika družba, z globo od 4.000 do 20.000 eurov srednja družba, z globo od 1.000 do 10.000 eurov majhna družba, z globo od 500 do 5.000 eurov pa mikro družba, če:

1. krši prvi in četrti odstavek 11. člena tega zakona;
2. ima v firmi dodatne sestavine, ki družbo podrobneje označujejo, v nasprotju s 13. členom tega zakona;
3. uporablja besedo Slovenija v nasprotju s 15. členom tega zakona;
4. pri svojem poslovanju ne uporablja firme v obliki, kot je vpisana v register (19. člen);
5. na dopisih, ki jih pošilja družba, ni podatkov iz prvega odstavka 45. člena tega zakona;
6. letnega poročila ali konsolidiranega letnega poročila ne sestavi v rokih iz 54. člena tega zakona;
7. letnega poročila ali konsolidiranega letnega poročila skupaj z revizorjevim poročilom ali popravljenega letnega poročila ali konsolidiranega letnega poročila oziroma spremembe revizorjevega poročila ne predloži AJPES na način in v rokih, ki jih določa prvi odstavek 58. člena tega zakona;
8. letno poročilo ne vsebuje sestavin iz 60. člena tega zakona;
9. letno poročilo ni podpisano v skladu s 60.a členom tega zakona;
10. poslovno poročilo ne vsebuje sestavin iz 70. člena tega zakona;
11. na poslovnih listinah poleg firme dvojne družbe nista označena ime in priimek poslovodij ali članov posloводства komplementarja v dvojni družbi (prvi odstavek 156. člena);
12. pri vodenju poslov dvojne družbe pri podpisovanju fizične osebe ni dodana tudi firma komplementarja (drugi odstavek 156. člena);
13. ima v sestavi osnovnega kapitala več kot polovico delnic brez glasovalne pravice (drugi odstavek 178. člena);
14. delničarju po ponovnem pozivu ne odvzame neplačanih delnic (drugi odstavek 224. člena);
15. vpisuje lastne delnice (prvi odstavek 229. člena);
16. prevzame lastne delnice v nasprotju z drugim odstavkom 229. člena tega zakona;
17. izplača vmesno dividendo v nasprotju z 232. členom tega zakona;
18. ne posreduje informacij za uresničevanje pravic delničarjev iz 1. in 2. točke prvega odstavka 235.c člena tega zakona v skladu z drugim do četrtim odstavkom 235.c člena tega zakona;
19. hrani osebne podatke o delničarjih družbe, ki jih je zbrala za namen iz prvega odstavka 235.d člena tega zakona, dlje od 12 mesecev po tem, ko se je seznanila, da oseba ni več delničar družbe, razen v primerih iz drugega odstavka 235.d člena tega zakona (drugi odstavek 235.d člena);
20. informacij za uresničevanje pravic delničarjev ne zagotavlja brezplačno (šesti odstavek 235.e člena);
21. ima organ vodenja ali nadzora sestavljen v nasprotju z 254. in 255. členom tega zakona;
22. odobri posojila v nasprotju z 261. členom tega zakona;
23. ne prijavi v register podatkov iz 277. člena in prvega odstavka 278. člena tega zakona;
24. ne objavi posla s povezanimi strankami v skladu z 281.d členom tega zakona;
25. potrdila ne zagotovi brez odlašanja (četrti odstavek 297. člena);
26. v prilogi k računovodskim izkazom ne razkrije politike prejemkov članov organa vodenja ali nadzora (peti odstavek 294. člena);
27. ne objavi politike prejemkov v skladu s petim odstavkom 294.a člena tega zakona;
28. ne zagotovi brezplačnega dostopa do poročila o prejemkih in ga ne objavi v skladu z osmim odstavkom 294.b člena tega zakona;
29. ne objavi dodatnih točk dnevnega reda iz tretjega odstavka 298. člena tega zakona;
30. ne pošlje overjenega prepisa zapisnika in prilog v 24 urah po seji skupščine (peti odstavek 304. člena);
31. potrdila ne zagotovi brez odlašanja (sedmi odstavek 304. člena);
32. ne objavi listin ali ne omogoči njihovega brezplačnega prepisa (drugi odstavek 188. člena, drugi odstavek 297.a člena, drugi in tretji odstavek 437. člena, tretji odstavek 447. člena, drugi odstavek 535.č, četrti odstavek 555.a, šesti odstavek 586. člena in 629. člen);
33. poveča osnovni kapital v nasprotju z določbami 358. člena tega zakona;

34. družbeniku v nasprotju s 512. členom tega zakona ne da informaciji oziroma mu ne dovoli vpogleda;

35. opusti dolžnost obveščanja in objave v skladu s 532. členom tega zakona.

(2) Z globo od 300 do 2.500 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba družbe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

686.a člen (drugi prekrški družbe in odgovornih oseb)

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje velika družba, z globo od 1.000 do 5.000 eurov srednja družba, z globo od 700 do 3.000 eurov majhna družba, z globo od 300 do 1.000 eurov pa mikro družba:

1. če letnega poročila ne predloži AJPES zaradi javne objave na način in v rokih, ki jih določa drugi odstavek 58. člena tega zakona
2. če ne predloži AJPES podatkov iz letnih poročil o svojem premoženjskem in finančnem poslovanju ter poslovnem izidu v treh mesecih po koncu koledarskega leta (prvi odstavek 59. člena).

(2) Z globo od 300 do 4.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba družbe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

687. člen (prekrški tujega podjetja, ki je ustanovilo podružnico)

(1) Z globo od 15.000 do 45.000 eurov se za prekršek kaznuje tuje podjetje, ki ustreza merilom za velike družbe, z globo od 10.000 do 30.000 eurov tuje podjetje, ki ustreza merilom za srednje družbe, z globo od 5.000 do 15.000 eurov tuje podjetje, ki ustreza merilom za majhne družbe, z globo od 2.000 do 6.000 eurov pa tuje podjetje, ki ustreza merilom za mikro družbe ki je ustanovilo podružnico, če ob vpisu v register ne prijavi vseh podatkov, ki se po tem zakonu vpisujejo v register (677. člen in 681. člen).

(2) Z globo od 300 do 4.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega podjetja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 6.000 do 30.000 eurov se za prekršek kaznuje tuje podjetje, ki ustreza merilom za velike družbe, z globo od 4.000 do 20.000 eurov tuje podjetje, ki ustreza merilom za srednje družbe, z globo od 2.000 do 10.000 eurov tuje podjetje, ki ustreza merilom za majhne družbe, z globo od 1.000 do 5.000 eurov pa tuje podjetje, ki ustreza merilom za mikro družbe ki je ustanovilo podružnico, če podružnica:

1. pri svojem poslovanju ne uporablja firme in drugih podatkov iz 679. člena tega zakona;
2. ne predloži AJPES podatkov iz letnih poročil o svojem premoženjskem in finančnem poslovanju ter poslovnem izidu v treh mesecih po koncu koledarskega leta (drugi odstavek 680. člena v zvezi s prvim odstavkom 59. člena);
3. ne predloži AJPES letnega poročila zaradi javne objave v osmih mesecih po koncu poslovnega leta (tretji in četrti odstavek 680. člena v zvezi z 58. členom).

(4) Z globo od 300 do 4.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega podjetja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

688. člen (prekrški podjetnika)

(1) Z globo od 2.000 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje podjetnik, ki ustreza merilom za velike družbe, z globo od 1.300 do 3.500 eurov podjetnik, ki ustreza merilom za srednje družbe, z globo od 600 do 2.000 eurov podjetnik, ki ustreza merilom za majhne družbe, z globo od 200 do 800 eurov pa podjetnik, ki ustreza merilom za mikro družbe:

1. ima v firmi dodatne sestavine, ki podjetnika podrobneje označujejo, v nasprotju s 13. členom tega zakona;

2. če v primeru iz drugega odstavka 58. člena tega zakona ne predloži AJPES letnega poročila zaradi javne objave v treh mesecih po koncu poslovnega leta ali ga ne predloži v elektronski obliki, razen podjetnikov, ki so po določbah o obdavčitvi dohodkov iz dejavnosti zakona, ki ureja dohodnino, obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov;
3. če v primeru iz prvega odstavka 59. člena tega zakona ne predloži AJPES podatkov iz letnih poročil o svojem premoženjskem in finančnem poslovanju ter poslovnem izidu v treh mesecih po koncu koledarskega leta, razen podjetnikov, ki so po določbah o obdavčitvi dohodkov iz dejavnosti zakona, ki ureja dohodnino, obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov;
4. če uporablja oznako v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 72. člena tega zakona;
5. če na sporočilih, ki jih pošlje posameznemu naslovníku, ali sporočilih, ki jih pošilja v okviru obstoječih poslovnih stikov, ne navede podatkov v skladu s petim ali šestim odstavkom 72. člena;
6. če ne prijavi za vpis v Poslovni register Slovenije sprememb podatkov ali prenehanja poslovanja v skladu s prvim odstavkom 75. člena tega zakona;
7. če v prijavi za vpis v Poslovni register Slovenije navede napačne podatke (drugi odstavek 74. člena);
8. če kot poslovni naslov v skladu z osmo alinejo drugega odstavka 74. člena tega zakona v poslovni register navede naslov, na katerem je objekt, katerega lastnik je druga oseba, ki mu ni dala dovoljenja za poslovanje na tem naslovu.

(2) Z globo od 600 do 1200 evrov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba podjetnika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

- osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona
- analize, študije
- vprašalniki
- ankete
- pobude in predlogi, ki so neposredno vplivali na odločitev za predlog zakona
- drugo

PREDLOG
PRAVILNIKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
PRAVILNIKA O NAČINU PREDLOŽITVE LETNIH POROČIL IN NJIHOVE OBJAVE

1. člen

V Pravilniku o načinu predložitve letnih poročil in njihove javne objave (Uradni list RS, št. 47/08) se v 3. členu v prvem odstavku besedilo »Uradni list RS, št. 42/06, 60/06 – popr., 26/07 – ZSDU-B, 33/07 – ZSReg-B, 67/07 – ZTFI, 100/07 – popr. in 10/08« nadomesti z besedilom »Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10 in 75/23«.

V 3. odstavku se za piko doda nov stavek, ki se glasi: »Ne glede na prejšnji stavek, družbe, ki morajo pripraviti poročilo o trajnostnosti ali konsolidirano poročilo o trajnostnosti v skladu z ZGD-1, predložijo AJPES letna poročila za javno objavo v obliki, določeni v 2. odstavku 58. člena ZGD-1, družbe, ki morajo pripraviti poročilo o davčnih informacijah v zvezi z dohodki v skladu z ZGD-1 pa predložijo AJPES letna poročila za javno objavo v pripravljalni obliki iz 70.g člena ZGD-1.«.

2. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV

Na podlagi trinajstega odstavka 58. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10 in 75/23; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1) in v zvezi z 71. členom Zakona o plačilnem prometu (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 131/06 – ZBan-1, 102/07, 126/07 – ZFPPIPP, 58/09 – ZPlaSS, 34/10 – ZPlaSS-A in 59/10 – ZOPSPU) po predhodnem mnenju Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, minister, pristojen za gospodarstvo in minister, pristojen za pravosodje predpišeta podrobnejša pravila o načinu predložitve poročil in načinu javne objave ter o zasnovi spletnih strani.

Nov drugi odstavek 58. člena ZGD-1 dopolnjuje prvi odstavek, saj določa, da mora družba, za katero velja 70.c ali 70.č člen tega zakona, izpolniti obveznost predložitve letnega poročila oziroma konsolidiranega letnega poročila AJPES v enotni elektronski obliki, ki jo določa 3. člen Delegirane uredbe Komisije 2019/815/EU, ter svoje poročilo o trajnostnosti, vključno z informacijami, ki jih je treba razkriti v skladu z 8. členom Uredbe 2020/852/EU, opremiti z oznakami v skladu z elektronsko obliko poročanja, določeno v navedeni delegirani uredbi. Navedena ureditev je podobna ureditvi iz četrtega odstavka 134. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (v nadaljevanju besedila: ZTFI-1) glede objave letnih poročil za javne družbe. Kot je pojasnjeno zgoraj, 29.d člen Direktive 2013/34/EU sicer določa enotno elektronsko obliko za družbe, ki so zavezane trajnostno poročati, vendar zgolj za poslovno poročilo oziroma konsolidirano poslovno poročilo. Letno poročilo pa je s svojimi sestavnimi deli, kot ga opredeljuje ZGD-1 v 60. členu, enovit dokument, iz katerega je mogoče izločiti in drugje objaviti le tiste dele, ki jih ZGD-1 posebej navaja (npr. izjavo o upravljanju družbe). Če bi se družbe zavezale k spoštovanju delegirane uredbe in uporabi XHTML formata le za poslovno poročilo, obstaja bojazen, da bi družbe to razumele kot objavo posameznih sestavnih delov letnega poročila v različnih elektronskih formatih, kar pa ne bi več zagotavljalo celovitosti letnega poročila. Zato se po zgledu četrtega odstavka 134. člena ZTFI-1 družbe zaveže k pripravi celotnega letnega poročila v enotni elektronski obliki (kar v praksi pomeni zgolj uporabo istega elektronskega formata za celotno letno poročilo, pri čemer se bo označevalo le tiste dele letnega poročila, ki jih bo zahtevala delegirana uredba).

Nov 70.g člen ZGD-1 določa, da v primerih, če družba razkrije podatke na podlagi prvega odstavka 70.f člena ali pa podatke razkrije na podlagi navodil za poročanje iz oddelka III, dela B in C, Priloge III k Direktivi Sveta 2011/16/EU, mora poročilo pripraviti z uporabo skupne predloge in elektronskih oblik poročanja, ki so strojno berljive. Takšno skupno predlogo bo Evropska komisija sprejela z izvedbeno uredbo, z njo pa bo določila zahteve glede poročanja o davčnih podatkih v zvezi z dohodki, skupno predlogo in elektronske oblike poročanja. Z uredbo, ki je unifikacijski predpis in se v državah članicah uporablja neposredno, se bo dosegla najvišja stopnja poenotenja poročanja o davčnih podatkih v zvezi z dohodki, saj je ključno, da so podatki med seboj primerljivi.